

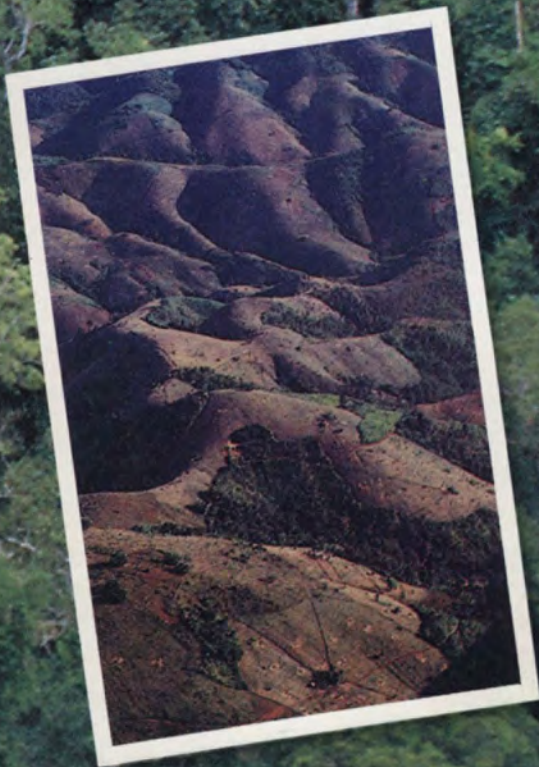
สำนักนายกรัฐมนตร

ปีที่ ๕๙

๒๘ มิถุนายน ๒๕๓๔

พระราชดำรัส

พระราชทานแก่คณะบุคคลต่าง ๆ

ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคล

ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา

ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดาฯ พระราชวังดุสิต

พระราชวังดุสิต

วันจันทร์ ที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๒

ในการพูดเช่นนี้ ก็ได้เชิญให้ท่านทั้งหลาย เป็นเวลาหลายปีมาแล้ว เพราะเห็นว่าถ้าหาก ยืนอยู่ก็จะเมื่อยล้ากัน เพราะว่าบางทีก็พูดนาน ผู้พูดเอง แต่ก่อนนี้ ถ้านั่งพูด พูดไม่ออก แต่ว่ามา เดี่ยวนี้ถ้ายืนพูด พูดไม่ค่อยออก เพราะมันเมื่อย ก็เลยตกลงกันว่าทั้งผู้ฟังทั้งผู้พูดนั่ง นั่งอยู่ก็จะได้ พูดได้นาน ถ้านานก็คงไม่มีใครว่า นอกจาก บางคนที่อาจหลับไปบ้าง

ก็ขอขอบใจท่านทั้งหลายที่ได้มาให้พร เนื่องในโอกาสจะครบวันเกิดในคราวนี้ และที่ นายกรัฐมนตรี ได้กล่าวคำอำนวยพรในนาม ของท่านทั้งหลายก็ขอสนองพรด้วยความจริงใจ และหวังว่าจะเป็นประโยชน์ให้แต่ละท่านได้ปฏิบัติ งานต่าง ๆ เป็นผลดีเป็นผลสำเร็จ เพื่อความเจริญ รุ่งเรือง

แต่ละปี ๆ ก็มีผู้มาให้พรให้เจริญ เมื่อก่อนนี้ ก็รู้สึกว่าเป็นกำลังใจ เพื่อที่จะปฏิบัติงานต่อไป แต่เมื่อหลาย ๆ ปีเข้า มันก็เจริญขึ้นมาก ก็เลย ทำให้นึกถึงว่าคนเรา เวลาอายุมากขึ้นก็เหมือน ถึงน้ำ มันเต็มเข้าทุกที พูดถึงถึงน้ำที่เต็มน้ำเต็ม ขึ้นทุกที ถ้าเก็บน้ำเอาไว้ได้ก็ดี คือหมายความว่า ได้มีประสบการณ์ ได้เห็นอะไรต่ออะไรมา มาก ทำให้มีความสามารถเพิ่มขึ้น แต่เมื่อถึงน้ำนั้น เก้าแก้ว บางทีก็รั่วบ้าง บางทีก็เก็บน้ำไม่ได้ หรือ บางทีก็ล้นไปบ้าง คนเราก็เหมือนกัน เวลาอายุ มากขึ้นก็เหมือนถึงน้ำที่เก้าแก้ว บางทีอะไรต่อ อะไรเข้ามา มันก็เก็บไม่อยู่ เห็นอะไรมาก็ลืม มี อะไรที่ควรจำไว้ก็จำไม่ได้ นาน ๆ ไปถึงน้ำ

นั้นก็รั่วยิ่งขึ้น ฉะนั้นก็ต้องระวัง ในการ ซ่อมแซม และปะให้ถึงน้ำนั้นอยู่ดีไม่รั่วมาก เกินไป

แต่ถ้าถึงน้ำนั้นไม่รั่วเลยและใหญ่โต สิ่งที่เราเห็นที่พบปะและได้เผชิญก็มากขึ้นทุกที จำนวน สิ่งของที่เข้ามาก็มีอะไร ๆ ประปนเข้าไปมาก ทำให้ วุ่นวายใจ บางทีคนเรา เวลาเห็นอะไร ๆ ดีมาก ๆ ก็มีความปลื้มใจมาก เมื่อมีความปลื้มใจมาก บางทีก็เลยทำให้เกิดปฏิกิริยา ปฏิกิริยานั้นก็ออกมา ในรูปความวุ่นวายใจ หรือความไม่สงบใจ ความไม่เข้มแข็ง ความไม่เข้มแข็งนั้น ความไม่ สงบใจนั้น ความวุ่นวายใจนั้น ก็จะทำให้ ถึงน้ำ รั่ว ทำให้ถึงน้ำแตกพังลง

ก็เหมือนคนบางคนต้องทนอะไรมากก็ เรียกว่าตะแบก คือทำให้ไม่สามารถที่จะทำ อะไรเลย แล้วก็ไม่เป็นประโยชน์ คนเราทุกคน ก็อายุมากขึ้นทุกวัน หนึ่งวันสองวัน ก็อายุมากขึ้น หนึ่งวันสองวัน จะต้องจุดจิตใจให้แข็งแรง ให้ ไม่มีความวุ่นวาย สามารถที่จะเลือกทำอะไรต่อ อะไรด้วยความระมัดระวังตัว คือ คิดด้วยสติสัมป- ธิปัญญาที่ดี อันนี้ก็เป็นอย่างสำคัญ

ที่พูดอย่างนี้ในที่ประชุมนี้ ก็เพราะว่าที่ ประชุมนี้ ประกอบด้วยคนหลายประเภท เกือบ จะเรียกว่าเป็นคนที่เป็นตัวอย่างของคนในประเทศ ส่วนละเล็กละน้อย มีทั้งข้าราชการทหาร ตำรวจ พลเรือน ทั้งข้าราชการประจำ ข้าราชการ การเมือง รวมทั้งรัฐสภากิจ ตลอดจนบุคคล ที่เป็นเอกชนที่เป็นพ่อค้า ที่เรียกว่าพ่อค้าประชาชน และเป็นทั้งเด็กนักเรียนจากโรงเรียนต่าง ๆ เป็น ทั้งผู้ที่ศึกษาในชั้นอุดมศึกษา มีทุกอย่าง นอก- จากนั้นยังมีพวกที่มาจากองค์กรต่าง ๆ หรือ ชมรม สมาคม มูลนิธิ มาจากคณะ เช่น ลูกเสือ ชาวบ้าน ไทยอาสาป้องกันชาติ หรือกลุ่มพัฒนา ต่าง ๆ กลุ่มเพื่อการพิเศษต่าง ๆ

ทุกคนย่อมต้องมีความคิดที่ดี ย่อมจะต้อง เป็นห่วงในการทำงานที่ตัวกำลังทำอยู่ แต่เมื่อมา ประชุมพร้อมกันในที่นี้ ก็เป็นโอกาสที่ดีที่จะพูด กันว่า แต่ละคนมีหน้าที่งานการ ทั้งในด้านส่วนตัว ทั้งในด้านส่วนรวม และทุกคนจะต้องทราบว่ามี คนอื่นด้วย ซึ่งเขาก็จะต้องทำในกิจการของ

ตัวเขา และในงานของแต่ละคนนั้น ก็จะต้อง อาศัยงานของคนอื่นด้วย

ปัจจุบันนี้ พวกกันว่ามีปัญหาทางด้าน ปัญหาหนี้ ถ้าพูดถึงประเทศของเรา ก็มีเรื่องต้อง รักษาความเรียบร้อยสงบ ความก้าวหน้ามั่นคง ของประเทศ ถ้าดูในโลก ก็เห็นได้ว่ามีความ วุ่นวายนานาประการ ทั้งในด้านที่มนุษย์ทำ ทั้ง ในด้านที่ธรรมชาติทำ ในระยะหลัง ๆ นี้ก็ดูได้ว่า มีภัยธรรมชาติทั่วโลก และอุบัติภัยต่างต่าง ๆ เช่น ในด้านคมนาคม รถไฟชนกัน เรืออับปาง เรือบินหล่นลงมาก็มีทั้งนั้น รู้สึกว่ามีมากกว่าก่อนนี้

ฉะนั้นทุกอย่างนี้ก็ทำให้พวกเราทุกคนใน ฐานะพลโลกมีความหนักใจมาก ความหนักใจ นี้ก็ออกมาในรูปต่าง ๆ บางคนก็บอกว่าถ้าไม่ ยอยากให้เกิดเรื่องยุ่งยาก ก็ต้องทำอย่างนั้น ๆ อีก กลุ่มหนึ่งก็บอกว่าต้องทำอย่างนั้น ๆ ข้อนี้ก็ เป็น อุบัติภัยอีกอย่างหนึ่ง คือการถกเถียงกันข้าง ๆ คู ๆ คือต่างคนต่างไม่รู้ ก็คล้าย ๆ กับเรื่อง คนตาบอด ที่เขาคล้าทางข้างข้าง ขาข้างข้าง ข้างนี้รูปร่าง เป็นอย่างไรก็ไม่ทราบ ถกเถียงกันใหญ่ ตกลง กันไม่ได้ แต่หากเราพยายามปรับความเข้าใจกัน ก็คงจะได้ผลดี และคนเราก็จะสามารถปฏิบัติงาน อย่างเต็มที่ทุกคน สำหรับชาติ ก็จะสร้างให้ดีให้ ปลอดภัยได้ สำหรับโลก ก็จะรักษาโลกนี้ให้ดีได้

เมื่อเร็ว ๆ นี้ก็คิดขึ้น หรือควรพูดว่าได้ ข้อมูลมาเกี่ยวกับเรื่องเรื่องหนึ่ง ซึ่งเขาเดือดร้อน กันทั่วโลก คือ ความเดือดร้อนที่ทุกคนจะต้อง ประสพ แต่ไม่ใช่ทุกคนจะรับรู้ แล้วคนรับรู้ บางที ก็โวยวาย ทำให้เกิดความวุ่นวายขึ้นมาก ปัญหา นี้ เคยได้พูดถึงที่อื่นมาแล้ว เกี่ยวข้องกับสภาพ สิ่งแวดล้อมของโลก ซึ่งกำลังวุ่นวายกันมาก ทั้ง ผู้ใหญ่ทั้งผู้น้อย ทั้งผู้ที่อยู่ในทวีปยุโรป อเมริกา เอเชียก็พูดกันทั้งนั้น คือปัญหาว่า สิ่งแวดล้อม จะทำให้โลกนี้เปลี่ยนแปลงไป

บางคนเขาบอกว่า ฝรั่งมาชี้หน้าและพูดว่า “นี่ บางกอกนี่ก็อยู่ใต้ทะเล ภายในไม่กี่ปีนี่ก็ จะท่วม” ความจริงเราก็รู้อยู่แล้วว่า กรุงเทพฯ น้ำท่วม แต่เขาบอกว่า น้ำจะท่วมจากทะเล เพราะ- ว่าสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลง เขาบอกว่าเพราะว่า

มีสารคาร์บอนขึ้นไปในอากาศมาก จะทำให้เหมือนเป็นตู้กระจกครอบ แล้วโลกนี้ก็ร้อนขึ้น เมื่อโลกนี้ร้อนขึ้น มีหวังว่าน้ำแข็งจะละลายลง ทะเล และรวมทั้งน้ำในทะเลนั้นจะพองขึ้น เพราะสิ่งของที่ร้อนขึ้นย่อมมีการพองขึ้น ปริมาตรก็มากขึ้น เมื่อน้ำพองขึ้น ก็จะทำให้ที่ต่ำ เช่น กรุงเทพฯ ถูกน้ำทะเลท่วม อันนี้ก็เป็นเรื่องเขาวงกตที่ลึกลับเรื่องเป็นอย่างไร จึงได้ข้อมูลมาว่า สิ่งที่ทำให้คาร์บอน (ในรูปคาร์บอนไดออกไซด์) ในอากาศ เพิ่มมากขึ้นนั้น มาจากการเผาเชื้อเพลิง ซึ่งอยู่ในดินและจากการเผาไม้ ซึ่งตามตัวเลข จำนวนคาร์บอนในอากาศนี้... ไม่ทราบว่ามัน จะจดจำได้หรือไม่ เพราะว่าพูดไปอย่างนี้อาจจดจำไม่ได้ แต่บอกได้ว่าในอากาศนี้มีสารคาร์บอน มีคาร์บอนอยู่เดี่ยวนับจำนวน ๗๐๐ พันล้านตัน โดยประมาณ (๗๐๐ พันล้านก็คือเจ็ดแสนล้าน นั่นเอง แต่เมื่อนับเป็นจำนวนพันล้าน ซึ่งฝรั่งเรียกว่า "บิลเลียน" จึงพูดไป ๗๐๐ พันล้าน)

คราวนี้ การเผาเชื้อเพลิง เช่น ถ่าน ถ่านหิน น้ำมัน เชื้อเพลิงอะไร ๆ ต่าง ๆ เหล่านี้ทั้งหมด ทำให้คาร์บอนขึ้นไปในอากาศจำนวน ๕ พันล้านตันต่อปี แล้วก็ยังมี การเผาทำลายป่าอีก ๑.๕ พันล้านตัน รวมแล้ว เป็น ๖.๕ พันล้านตัน ถ้าขึ้น ๆ ไปอย่างนี้ ก็เท่ากับเกือบสิบเปอร์เซ็นต์ของจำนวน ที่มีอยู่แล้วในอากาศ ถ้าไม่มีอะไรที่จะทำให้จำนวน ของสารนี้ในอากาศลดลง ก็จะทำให้สารนี้กลายเป็นเหมือนตู้กระจกครอบ ทำให้โลกนี้ร้อนขึ้น ก็เกิดเรื่องยุ่งตามที่ได้กล่าวแล้ว

พูดกันว่าต้นไม้ทำให้จำนวนคาร์บอนมีน้อยลงได้ ก็เป็นความจริง ต้นไม้ทั่วโลกในปัจจุบันนี้ กินคาร์บอนได้ในอัตรา ๑๑๐ พันล้านตัน (แสนหนึ่งหมื่นล้านตัน) ต่อปี ก็เป็นอันว่าถ้าเป็นเช่นนั้น ก็สบายใจได้ แต่ว่าถ้าเราดูต่อไปอีก ต้นไม้ที่มันงอกมันคายคาร์บอนออกมาในอัตราปีละ ๕๕ พันล้านตัน (ห้าหมื่นห้าพันล้านตัน) ก็เหลือกำไรเพียงครึ่งเดียว ในครั้งนี้นับมีดินหรือสิ่งที่กำลังสลายตัวต่าง ๆ ที่จะส่งคาร์บอนขึ้นไปในอากาศอีก ๕๔.๕ พันล้านตัน (ห้าหมื่นสี่พันห้าร้อยล้านตัน) ลงท้ายก็จะได้กำไรเหลือเพียงห้าร้อยล้านตัน ฉะนั้นถ้าดูแล้วยังขาดทุนอีก ๖ พันล้านตัน

มีอีกอย่างหนึ่ง ก็คือทะเล ทะเลนั้น เขาจะส่งคาร์บอนไดออกไซด์ขึ้นไปบนฟ้า ๕๐ พันล้านตัน (เก้าหมื่นล้านตัน) แต่ในเวลาเดียวกันเขาก็ดูดคาร์บอนออกจากอากาศมา ๙๓ พันล้านตัน (เก้าหมื่นสามพันล้านตัน) ที่เขาส่งออกไปนั้น แก๊สที่เขาดูดลงมาแก๊สสาม หมายถึงว่าเขาทำกำไรให้ ๓ พันล้าน ถ้าบวกทั้งหมด เป็นอันว่ายังมีการเพิ่มคาร์บอนในอากาศ ๓ พันล้านตัน ทุกปี ๆ อันนี้ทำให้นักวิชาการเขาเดือดร้อน วิธีแก๊สก็คือ ต้องเผาถ่านหิน และต้องปลูกต้นไม้มากขึ้น

นี่ก็เป็นตัวเลข ท่านทั้งหลายฟังแล้วก็คงปวดหัว แต่คงหาผู้ที่จะเขียนตัวเลขเหล่านี้ให้ได้ ก็เป็นอันว่าปัญหามันมีจริง ว่าเราจะประสบความสำเร็จ ความเดือดร้อน ความเดือดร้อนก็จะมีในรูปแบบที่ท่วมอย่างที่เขาวงกต แต่อันนี้ก็ยังไม่แน่ใจนัก เพราะว่าถ้าอุณหภูมิสูงขึ้น ก็จะทำให้หน้านั้นระเหยมากขึ้น เมื่อน้ำระเหยมากขึ้น ก็จะทำให้อุณหภูมิลดลงมา ถ้าหากอยากจะทำท่านทั้งหลายว่า สถานการณ์แย่มาก ก็พูดว่า กรุงเทพฯ น้ำท่วมแน่ สภาพของคนจะแย่ จะสูญพันธุ์ไปในไม่ช้าไม่นาน แต่ว่าถ้าหากอยากจะทำอะไร หรืออยากจะทำทางแก๊ส ก็ปลอดภัยได้ว่า อุณหภูมิสูงขึ้น ทำให้น้ำระเหย น้ำระเหยทำให้เย็นลง อากาศก็เย็นลง แล้วปัญหาอื่น ๆ ก็ไม่ยุ่ง เพราะว่าถ้าระเหยไปมากน้ำก็ไม่ท่วม ก็เป็นอันว่ายังไม่หมดหวัง

ทั้งหมดนี้ ถ้าหากแต่ละคนที่เป็นผู้ชอบศึกษา และชอบออกความเห็น ชอบมาช่วยชาวบ้าน หรือผู้ปกครองประเทศ ก็ต้องเป็นคนมีความรู้ก่อน คือผู้ที่มาช่วยต้องมีความรู้ ผู้ที่รับฟังการพูดก็ต้องมีความรู้ เพื่อที่จะไม่ให้ความหนักใจในระดับโลก ความหนักใจในเรื่องจะเป็นหรือตายนี้ กลายมาเป็นความรู้สึกหวาดกลัว หรือเกิดความยุ่งยาก ยุ่งเหยิงถึงขั้นที่จะปะทะกันเลย อย่างเช่นที่จะบอกว่าถ้าไม่ฟังก็จะเดินขบวน จะมาขัดขวาง การจราจร อะไรต่าง ๆ อย่างนั้นมันอันตรายมาก เพราะว่าถ้าเราเอาอะไร แม้ที่มีความจริง น่าหนักใจจริง แต่ว่ามันมาก่อสิ่งที่ยิ่งน่าหนักใจ และสิ้นเปลือง เราก็อยู่ไม่ได้ โลกก็อยู่ไม่ได้

อาจเป็นข้อนี้เองที่ทำให้เกิดนิคมอุตสาหกรรม เรื่องจะร้อนจะเย็น น้ำจะท่วมไม่ท่วม

เพราะว่าถ้าหากว่าเรามาศึกษาอย่างใจเย็น อย่างมีเหตุผลแล้ว ก็จะหาทางแก้ไขได้ หรืออย่างน้อยก็ให้พยายามแก้ไข มันจะดีกว่าที่จะมาขัดแย้งกัน แล้วเมื่อขัดแย้งกัน ก็มักก่อให้เกิดปัญหาใหม่ คือปัญหาการเดินขบวนที่ การประท้วงที่ การจลาจล วุ่นวาย เป็นต้น แล้วก็ทำให้ผู้ที่รับผิดชอบปวดหัวเลยไม่ต้องคิดแก้ไขอะไร ต้องมาคิดแก้ไขแต่สิ่ง วุ่นวาย ที่มีขึ้นมาใหม่โดยใช้เหตุ เรียกว่าเสียแรงเปล่า ๆ แล้วเมื่อเสียแรงเปล่า ๆ นั้นมันก็เรียกว่าสิ้นพลังงาน เมื่อสิ้นพลังงานแล้ว คนเราก็หายใจเอาคาร์บอนไดออกไซด์ออกไปมากขึ้น มากกว่าคนที่ใจเย็น ๆ ก็ทำให้ปัญหาที่เราเป็นห่วงแต่เดิมเพิ่มขึ้น ฉะนั้นที่พูดอย่างนี้ ก็เพราะเห็นว่าในที่นี้มีผู้ที่รับผิดชอบงานด้านต่าง ๆ รวมทั้งผู้ที่สนใจในการศึกษาชั้นต่าง ๆ ในสาขาต่าง ๆ ซึ่งปัญหาที่พูดนี้ก็เกี่ยวข้องกับทุกสาขา เพราะว่ามันเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของมนุษยชาติ ข้อต่าง ๆ เหล่านี้ก็เกี่ยวพันกัน พาดพิงไปถึงปัญหาอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้ว

วันก่อนนี้เราพูดถึงปัญหาว่าเมืองไทยนี้ อีกหน่อยจะแห้ง ไม่มีน้ำเหลือ จะต้องไปซื้อน้ำจากต่างประเทศ ซึ่งก็อาจเป็นไปได้ แต่เชื่อว่าจะไม่เป็นเช่นนั้น เพราะว่าถ้าคำนวณดู น้ำในประเทศไทยที่ไหลเวียนนั้น ยังมีอยู่ เพียงแต่ต้องบริหารให้ดี ถ้าบริหารให้ดีแล้ว มีเหลือเพื่อ มีตัวเลขแล้ว แต่ว่ายังไม่ได้ออกตัวเลข เหมือนที่ได้แยกแยะตัวเลขของคาร์บอน น้ำนั้นนะ ในโลกมีมาก แล้วที่ใช้อย่างนี้ มันเป็นส่วนหนึ่งของน้ำที่มีอยู่ อาจไม่ถึง ก็ต้องบริหารให้ดีเท่านั้นเอง เดียวนี้ก็มีปัญหาเกี่ยวกับน้ำ น้ำนี้จะต้องใช้ให้ดี คือน้ำนั้นมีคุณค่า อย่างที่เราใช้น้ำสำหรับบริโภค น้ำสำหรับการเกษตร น้ำสำหรับอุตสาหกรรม ทั้งหมดนี้ ต้องใช้น้ำที่ดี หมายความว่า น้ำที่สะอาด

น้ำมีมากในโลก เป็นน้ำทะเลเป็นส่วนใหญ่ซึ่งจะใช้อย่างนี้ไม่ได้ แล้วนอกจากนั้น เดียวนี้ที่กำลังมีมากขึ้น ก็คือน้ำเน่า จะต้องป้องกันไม่ให้มีน้ำเน่า น้ำเน่าจะมีอยู่เสมอ แต่อย่าให้น้ำเน่านั้นเป็นโทษมากเกินไป ฉะนั้นนี่เป็นอีกโครงการหนึ่งที่เราจะต้องปฏิบัติ แล้วก็ ถ้าไม่จัดการโดยเร็ว

เราก็จะนอนอยู่ในน้ำเน่า น้ำดีจะไม่มีใช้ แม้จะไปซื้อน้ำจากต่างประเทศมาก็กลายเป็นน้ำเน่าหมด เพราะว่าเอามาใช้โดยไม่ระมัดระวัง

ถ้าเรามีน้ำ แล้วมาใช้อย่างระมัดระวังข้อหนึ่ง และควบคุมน้ำที่เสียอย่างตึกอีกข้อหนึ่งก็อยู่ได้ เพราะว่าภูมิประเทศของประเทศไทย "ยังให้" ใช้คำว่า "ยังให้" ก็หมายความว่ายังเหมาะแก่การอยู่อาศัยในประเทศนี้ ไม่ใช่ไม่เหมาะ ประเทศไทยนี้เป็นที่ที่เหมาะสมมากในการตั้งถิ่นฐาน แต่ว่าต้องรักษาเอาไว้ไม่ทำให้ประเทศไทย ซึ่งเป็นสวนป็นนากลายเป็นทะเลทราย ก็ป้องกันได้ทำได้

พูดกันว่า ถ้าหากไปทำโครงการไฟฟ้าพลังน้ำก็จะไปทำลายป่า ทำให้เสียหายกับเรื่องของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ผู้ที่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมก็พูดอย่างนั้น อันนั้นเป็นความจริง ถ้าไปทำลายป่าแล้ว สิ่งก็ตามมาคือสนามกอล์ฟ หรือการท่องเที่ยว หรือการลักลอบตัดป่า เป็นต้น ดังนั้นข้อเสียมันเพิ่มขึ้นได้จริง แต่ว่าถ้าหากไปทำในที่ที่เหมาะสม คำนวณได้ผลเสียในการตัดไม้ส่วนหนึ่งจะคุ้มกับผลได้ คือเช่นที่บอกว่าตัดต้นไม้หนึ่ง ทำให้คาร์บอนขึ้นไปในอากาศเป็นจำนวนเท่านั้น ๆ ทำให้เกิดความระเหยของน้ำเท่านั้น ๆ เราก็จะต้องมาเลือกดูว่าจะรักษาป่าไว้ หรือจะต้องการใช้พลังงานไฟฟ้าเพิ่มขึ้น

เมื่อใช้พลังงานไฟฟ้าเพิ่มขึ้น เราจะต้องใช้อย่างหนึ่งอย่างใด อย่างมีผู้เสนอ ให้ไปซื้อถ่านหินจากออสเตรเลีย มาสร้างโรงไฟฟ้าใช้น้ำ คือใช้ถ่านหินมาเผา เพื่อที่จะทำความร้อนและขับเทอร์ไบน์ให้เป็นไฟฟ้า คำนวณดู ที่เราจะต้องซื้อถ่านหินจากประเทศออสเตรเลียมา ก็เสียเงินทองเท่าไร่ มาเผาแล้วจะออกมาเป็นคาร์บอน เวลาเผาสำหรับหมุ่นกังหันจะต้องเกิดคาร์บอนขึ้นไปเท่าไร่ เปรียบเทียบกับที่จะเสียพลังงานกำจัดคาร์บอนจากต้นไม้สัก ๓-๔ ต้น นั่นนะมันคุ้มหรือเปล่า ถ้าทำไฟฟ้าด้วยพลังน้ำที่ไม่ต้องตัดต้นไม้ เพียงแต่ตัดต้นไม้ก็ยังไม่เสียหาย

พูดอย่างนี้ก็อาจมองว่าจะทำที่ไหน ไปคิดเอาเอง ว่าที่ไหนทำได้ มันมีที่ที่จะทำได้ รวมทั้งน้ำที่จะกักเอาไว้ปล่อยออกมาทำไฟฟ้า และปล่อย

ออกมาทำการเพาะปลูกในที่อย่างน้อย ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ซึ่งปัจจุบันนี้รกร้างว่างเปล่าเพราะว่าไม่มีน้ำ เมื่อรกร้างว่างเปล่าอย่างนั้น ก็ทำให้เสียเศรษฐกิจไปแยะ จะต้องสงเคราะห์ชาวนาชาวนสวนที่เป็นเจ้าของที่เหล่านั้น ลงท้ายพวกนั้นก็จะต้องขายที่กลายเป็นทำให้ราคาของที่ดินแพงขึ้น ก็เป็นปัญหาอีกต่อไป

แล้วผู้ที่ซื้อที่ดินนั้นก็อยากจะไปประกอบอุตสาหกรรมที่นั่น เมื่อมีอุตสาหกรรมที่นั่นก็จะต้องมีน้ำ ก็จะต้องขุดน้ำบาดาล หรือต้องทำโครงการนำน้ำมา เสียเงินเป็นหลายร้อยล้าน เป็นหมื่นเป็นแสนล้าน ฉะนั้นถ้าหากว่าที่ดินเหล่านั้น จะมาใช้สำหรับการเกษตรได้โดยเหมือนว่าได้เปล่า รู้สึกว่าควรจะทำ แต่ถ้าไปทำ ก็จะมีผู้ที่คัดค้านว่า ในการทำต้องไปตัดต้นไม้ ในข้อนี้ถ้าพิจารณาแล้ว ที่เขาคัดค้านไม่ให้ตัดต้นไม้ เพราะเหตุใด เขาก็ต้องคิดดูเหมือนกันว่าเราต้องการไฟฟ้า แล้วเราเผาถ่านหิน ก็จะเสียหายไปเท่าใด เปรียบเทียบกับการตัดต้นไม้ไม่ก็ต้น

พูดอย่างนี้ท่านทั้งหลายทั้ง วันนี้มีแต่ง เพราะวันนี้ไปถึงสิ่งแวดล้อมชั้นโลก แต่ก่อนนี้เคยพูดถึงสิ่งแวดล้อมชั้นประเทศ เดียวนี้ถึงชั้นโลก ก็เป็นความรับผิดชอบที่เรา มี ความจริงต้องพูดถึงชั้นโลก เพราะประเทศไทยนี้ก็เติบโตขึ้นมา จนมีหน้ามีตาในโลกว่าเป็นประเทศที่มันคงเป็นประเทศที่อย่างน้อยอย่างนี้ เราจึงต้องมีความรับผิดชอบต่อโลกมากขึ้น ทั้งนี้ก็เชื่อว่าเป็นความดีของประเทศไทย ถ้ามีความดีแล้วต้องรักษาความดี ที่ไหนที่ไม่มีความดีก็ต้องสร้างความดี ที่ไหนที่มีความเลวก็จะต้องระงับความเลว ที่ไหนที่มีความดีแล้ว ก็ต้องรักษาความดี อันนี้เป็นหลัก แต่ว่าถ้าเรามีความดีอยู่แล้ว แล้วก็ทำลายความดีนั้น มันเป็นเรื่องที่น่าเสียดาย ไม่ได้บอกว่าเป็นสิ่งที่เลว - มันก็เลวอยู่ในตัว - แต่น่าเสียดาย ถ้าเรามีของดีแล้ว เราต้องรักษา และส่งเสริมความดีในของดีนั้นให้ยิ่ง ๆ ขึ้นไป

คราวนี้ถึงได้พูดในปัญหาที่เรียกว่าพังแล้วปวดหัว เพราะว่าเป็นตัวเลขที่หมุนไปหมุนมา ดูเหมือนว่าไม่เข้าใจกันว่าทำไม พูดอย่างนี้ แต่ว่าถ้าท่านเป็นผู้ที่มีความจำดี เอาที่พูดนี้ไปพิจารณา

ว่า จริงหรือไม่จริง แล้วถ้าอยากจะทราบว่ามีตัวเลขที่ไหน ผู้ที่เป็นเจ้ากระทรวง ก็ไปถามที่กระทรวง มีตัวเลขเหล่านั้นก็เกือบทุกกระทรวง คนที่อยากทราบข้อมูลต่าง ๆ จะไปถามครูบา-อาจารย์ก็ได้ ครูบาอาจารย์เหล่านี้ แต่ละคน ๆ มีความรู้ ในเมืองไทยมีคนมีความรู้เยอะแยะ เพียงแต่ให้ไปถามท่าน เมื่อถามท่านแล้วนำความรู้ที่ท่านทั้งหลายให้มา มาโยงกัน เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาส่วนรวม ก็คงจะสามารถปฏิบัติงานได้ แล้วก็ทำให้พวยรักษาประเทศชาติให้ก้าวหน้าเจริญได้

ได้พูดถึงตรงนี้ก็คงพอสมควร เพราะว่าจะเป็นการบ้านได้สำหรับไปคิดตลอดปี ถ้าไม่พอท่านก็ไปคิดใหม่ ไปคิดเพิ่มเติม แล้วปีหน้าจะได้เพิ่มเติมให้ได้ แต่ว่าปีหน้า เราแต่ละคนก็ต้องรักษาถึงแต่ละถึงไว้ให้ดี เพื่อที่จะไม่ให้รั่ว ได้ทราบอะไรเข้าไป ไม่ให้รั่วออกมาเฉย ๆ คือคนเราถ้าหากฟังอะไรเห็นอะไรมาแล้ว ปล่อยให้รั่วออกมาหมด ก็น่าเสียดาย แต่ว่าคนไหนที่สามารถจะเก็บเอาไว้ได้ แล้วนำมาใช้เป็นประโยชน์ได้ ก็เป็นผู้ที่มีประโยชน์ และเป็นผู้ที่จะมีความสุข และมีความพอใจ

ที่ท่านทั้งหลายมาในวันนี้ ก็มาให้พรให้เจริญ คงหมายความว่า ให้รักษาถึงไว้ให้ดี ๆ ไม่ให้รั่ว ที่จริงบางเวลา เห็นอะไรฟังอะไรแล้ว มันชักจะคลอน มันปวดหัว ก็หมายความว่ามันคลอน แต่ว่าถ้าคิดดี ๆ แล้วก็ซ่อมแซมให้ดีขึ้น มันก็หายปวดหัว ที่ท่านมาให้พรให้เจริญ ก็หมายความว่าท่านจะมาให้พร ให้สามารถซ่อมแซมถึงให้แข็งแรง ก็เช่นเดียวกัน ก็ขอให้ท่านทั้งหลายรักษาและซ่อมแซมถึงไว้ให้ดีให้ตลอดด้วย เพื่อที่จะสามารถแก้ไขปัญหา คือเข้าใจก่อน และแก้ไขปัญหาดังที่ได้เปรยไว้อย่างหนักในวันนี้ ก็ขอให้ทุกท่านได้ประสบความสำเร็จทุกประการ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	๘
รองนายกรัฐมนตรี	๑๐
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	๑๓
การแบ่งส่วนราชการ	๑๗
งบประมาณ	๑๘
อัตรากำลัง	๑๙
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	๒๐
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	๔๖
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	๖๐
สำนักข่าวกรองแห่งชาติ	๖๔
สำนักงบประมาณ	๖๖
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	๗๔
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	๗๘
สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	๙๒
สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในวงราชการ	๑๑๔
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	๑๒๒
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	๑๒๘
สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	๑๓๒
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	๑๓๖
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ	๑๔๘
สำนักงานสถิติแห่งชาติ	๑๕๒
กรมประชาสัมพันธ์	๑๕๖
กรมวิเทศสหการ	๑๖๐
องค์การสวนสัตว์	๑๖๔
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	๑๖๘
การกีฬาแห่งประเทศไทย	๑๗๖
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	๑๘๔
องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย	๑๙๖
ท้ายเล่ม	๒๐๒

คำนำ

สำนักนายกรัฐมนตรีปฏิบัติหน้าที่ในฐานะหน่วยงาน ซึ่งเป็นศูนย์กลางการบริหารราชการของประเทศ ในการประสานนโยบายและแผนงานของกระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ เพื่อประสานการปฏิบัติงานเข้าด้วยกัน โดยมุ่งเน้นถึงความรวดเร็ว ความมีประสิทธิภาพ ความผาสุกของราษฎร และความเจริญก้าวหน้าในการพัฒนาประเทศ ตามนโยบายของรัฐบาล และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นสำคัญ

ในรอบปีที่ผ่านมา สำนักนายกรัฐมนตรีได้ปฏิบัติภารกิจด้วยความอดุสาหะและเข้มแข็ง แม้ว่ากิจการต่าง ๆ ทั่วทุกภูมิภาคของโลกจะได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ในตะวันออกกลาง แต่สำนักนายกรัฐมนตรีก็ปฏิบัติหน้าที่ในการช่วยรักษาเสถียรภาพความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพดังจะเห็นได้จากการดำเนินการฟื้นฟูการท่องเที่ยวที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ตะวันออกกลางให้กลับคืนสู่สภาพเดิมโดยเร็ว และเร่งส่งเสริมภาพพจน์ที่ดีของประเทศในตลาดท่องเที่ยวต่างประเทศ และในสายตาของนักลงทุนชาวต่างประเทศ รวมทั้งการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาอันเป็นผลกระทบต่อความเป็นอยู่และปากท้องของราษฎรอย่างเร่งด่วน โดยประสานการควบคุมดูแลและจัดหาพลังงานเชื้อเพลิงและสินค้าอุปโภคบริโภคที่

จำเป็นต่อการครองชีพ เพื่อให้มีปริมาณพอเพียง และมีราคาที่เป็นธรรม

นอกจากนี้ สำนักนายกรัฐมนตรีได้ตระหนักถึงความสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาลี้ภัยลี้ภัยอันเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะปัญหาหมอกควันในดงน้ำ อากาศเสีย สิ่งปฏิกูล และกากของเสียจากชุมชน รวมทั้งการฟื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ การคุ้มครองสัตว์ป่าที่จะสูญพันธุ์ จึงเร่งดำเนินการประชาสัมพันธ์เพื่อรณรงค์ให้ประชาชนได้ตระหนักถึงพิษภัยจากมลภาวะดังกล่าวที่อยู่รอบตัวเราโดยผ่านทางสื่อการประชาสัมพันธ์กับทั้งส่งเสริมให้มีการค้นคว้าและผลิตพลังงานไร้สารตะกั่วออกมาใช้ และเร่งรัดให้มีการปรับปรุงกฎหมายในเรื่องการอนุรักษ์และคุ้มครองสัตว์ป่า การฟื้นฟูและพัฒนาสิ่งแวดล้อม ให้มีผลที่เป็นรูปธรรมในทางปฏิบัติโดยเร็วต่อไป

การปฏิบัติภารกิจของสำนักนายกรัฐมนตรีสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี อำนาจประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศชาติโดยส่วนรวมได้อย่างแท้จริง ก็ด้วยการร่วมแรงร่วมใจและความมุ่งมั่นในการทำงานของผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีทุกหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความอดทน ขยันหมั่นเพียร และเสียสละตลอดมา

หน้าว่าง

รองนายกรัฐมนตรี

นายเสนาะ อุณาภูล

- การศึกษา : - Ph.D in Economics (Columbia Univ, U.S.A.)
- ประสบการณ์ในการทำงาน : - เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย
- รองปลัดกระทรวงพาณิชย์
- สมาชิกวุฒิสภา
- ประธานกรรมการบริหารธนาคารเอเซีย
- ประธานกรรมการพรีเมียร์กรุ๊ป

พลตำรวจเอก ภาณุ สารลีน

- การศึกษา :**
- สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จากโรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย
 - ชั้นมัธยมศึกษาชั้นสูง (High School) จาก Wilbraham Academy ประเทศสหรัฐอเมริกา
 - ปริญญาตรีทางวิทยาศาสตร์ สาขาเคมี (Chemistry) จาก John Hopkins University จาก U.S.A.
 - ปริญญาตรีทางอาชญาวิทยา (Criminology) จาก University of California ประเทศสหรัฐอเมริกา
 - วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๒๑
- ประสบการณ์ในการทำงาน :**
- ประจำกองวิทยาการ
 - ผู้กำกับกอง ๑ กองพิสูจน์หลักฐาน
 - รองหัวหน้ากองพิสูจน์หลักฐาน
 - หัวหน้ากองพิสูจน์หลักฐาน
 - ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง
 - รองผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง
 - เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
 - ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง
 - อธิบดีกรมตำรวจ

นายฉีชัย ฤชุพันธุ์

- การศึกษา : - นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ปริญญาโททางกฎหมายเปรียบเทียบจากประเทศสหรัฐอเมริกา
- ปริญญาเอกทางกฎหมาย (กิตติมศักดิ์) จากมหาวิทยาลัยออคัมสัน ประเทศฟิลิปปินส์
- ประสบการณ์ในการทำงาน : - ที่ปรึกษากฎหมายของนายกรัฐมนตรี
- ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
- รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง
- สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

หม่อมราชวงศ์เกษมสโมสร เกษมศรี

- การศึกษา :
- Geelong Church of England Grammar School, Australia
 - M. A., Trinity Hall, Cambridge University
 - หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน รุ่นที่ ๑
- ประสบการณ์ในการทำงาน :
- เอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา (๒๕๑๕-๒๕๑๘)
 - เอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง (๒๕๑๘-๒๕๒๒)
 - เอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน (๒๕๒๕-๒๕๒๙)
 - ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ (๒๕๒๓-๒๕๒๕, ๒๕๒๙-มีนาคม ๒๕๓๔)

นายไฟจิตร เอื้อทิวกุล

- การศึกษา : - Ph.D. in Regional Planning (Cornell University)
- Master in Regional Planning (Cornell University)
- Diploma in Architecture (London University)
- ประสบการณ์ในการทำงาน : - ประธานสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย
- กรรมการบริหารธนาคารโลก
- รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
- อธิการบดี สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี
- กรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย
- กรรมการข้าราชการพลเรือน
- สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายณัฐชัย วีระไวทยะ

- การศึกษา : - ปริญญาตรีเศรษฐศาสตร์และการพาณิชย์ (๒๕๐๗) มหาวิทยาลัยเมลเบิร์น ออสเตรเลีย
- ประสบการณ์ในการทำงาน : - เลขาธิการสมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน (๒๕๑๗-ปัจจุบัน)
- President of Population and Development International (PDI)
 - วุฒิสมาชิก
 - ผู้ว่าการการประปาส่วนภูมิภาค
 - รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
 - โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

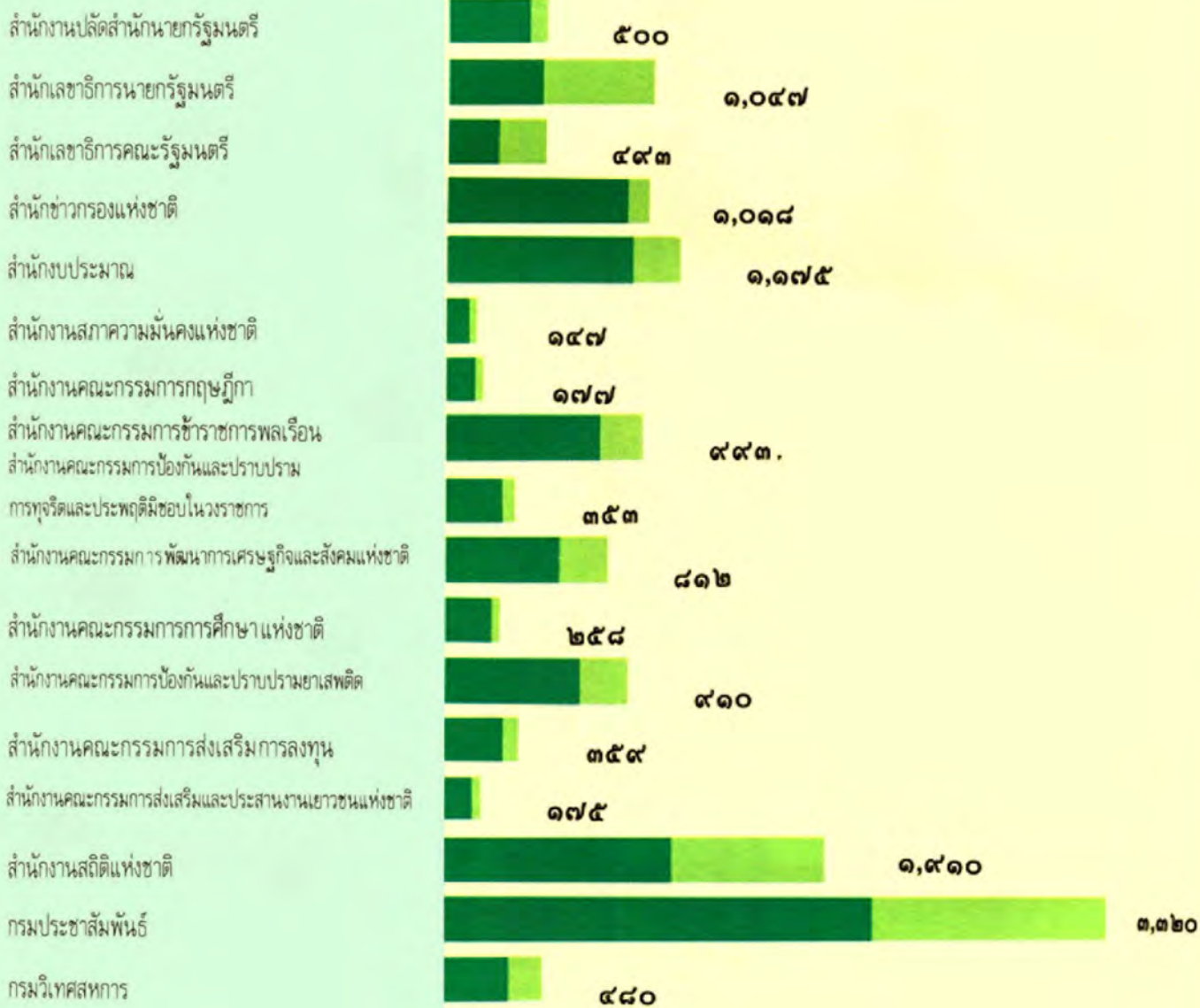

นางสายสุรี จุติกุล

- การศึกษา :**
- ปริญญาตรี สาขาคนตรี (เกียรตินิยม) และสาขาการศึกษา จาก Whitworth College, Spokane, Washington, U.S.A.
 - ปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา และปริญญาเอก สาขาจิตวิทยาการศึกษา จาก Indiana University U.S.A.
 - ปริญญาเอกกิตติมศักดิ์ สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (๒๕๒๔)
 - ปริญญาเอกกิตติมศักดิ์ สาขา Humane Letters, Whitworth College
 - วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรปี (๒๕๒๖)
- ประสบการณ์ในการทำงาน :**
- ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี
 - เลขานุการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ
 - รองเลขานุการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
 - รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
 - ที่ปรึกษาองค์การสหประชาชาติด้านการวางแผนพัฒนาการศึกษา
 - ที่ปรึกษาองค์การยูนิเซฟด้านการวางแผนสังคม
 - คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
 - อาจารย์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - กรรมการสหประชาชาติว่าด้วยสถานภาพสตรี ๒๕๓๒-๒๕๓๕
 - กรรมการ สภามหาวิทยาลัยพายัพ

อัตรากำลัง

ส่วนราชการ

รัฐวิสาหกิจ

หน่วยงาน	พนักงาน จำนวน (คน)
องค์การสวนสัตว์	482
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	753
การกีฬาแห่งประเทศไทย	467
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	33,915
องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย	902
รวม	36,519

■ ข้าราชการ
■ ลูกจ้างประจำ
 จำนวน (คน)

รวม 14,127 คน

งบประมาณ

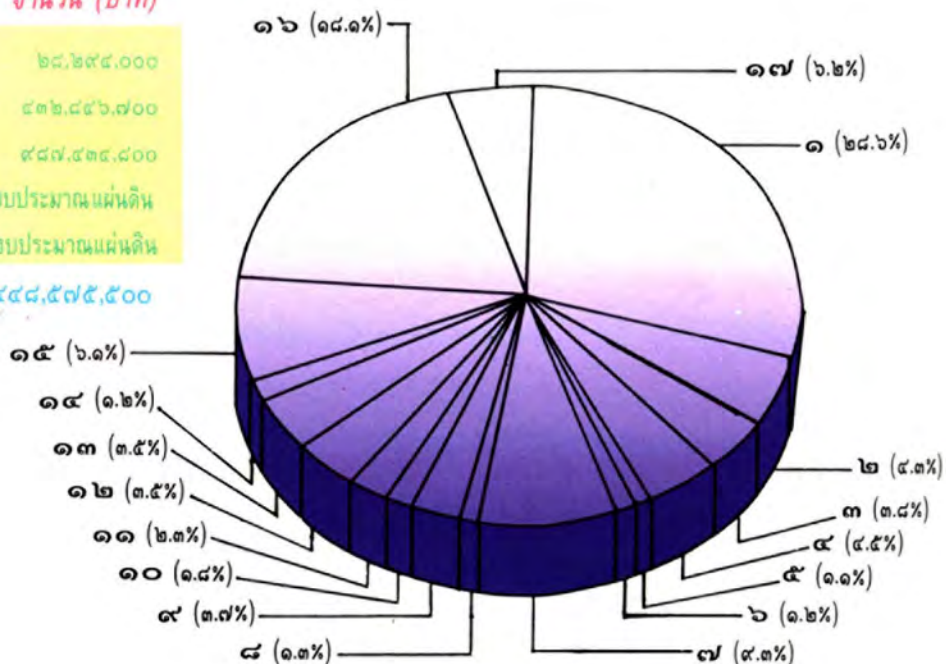
ส่วนราชการ	จำนวน (บาท)
๑ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	๑,๐๘๘,๓๒๕,๓๐๐
๒ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	๑๖๒,๘๒๘,๖๐๐
๓ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ	๑๔๕,๐๙๖,๐๐๐
๔ สำนักงบประมาณ	๑๗๒,๖๔๒,๑๐๐
๕ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	๔๓,๑๙๑,๒๐๐
๖ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	๕๖,๗๙๗,๒๐๐
๗ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	๓๕๓,๙๔๖,๘๐๐
๘ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ	๕๙,๗๘๕,๘๐๐
๙ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	๑๒๓,๑๖๖,๕๐๐
๑๐ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	๖๗,๓๘๕,๐๐๐
๑๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	๘๖,๕๕๖,๕๐๐
๑๒ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	๑๓๕,๙๖๗,๐๐๐
๑๓ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	๑๓๓,๘๓๑,๑๐๐
๑๔ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ	๕๕,๖๑๕,๒๐๐
๑๕ สำนักงานสถิติแห่งชาติ	๒๓๑,๑๐๖,๒๐๐
๑๖ กรมประชาสัมพันธ์	๖๘๙,๕๘๖,๕๐๐
๑๗ กรมวิเทศสหการ	๒๓๕,๕๒๗,๐๐๐

รวม ๓,๘๐๙,๓๗๖,๗๐๐

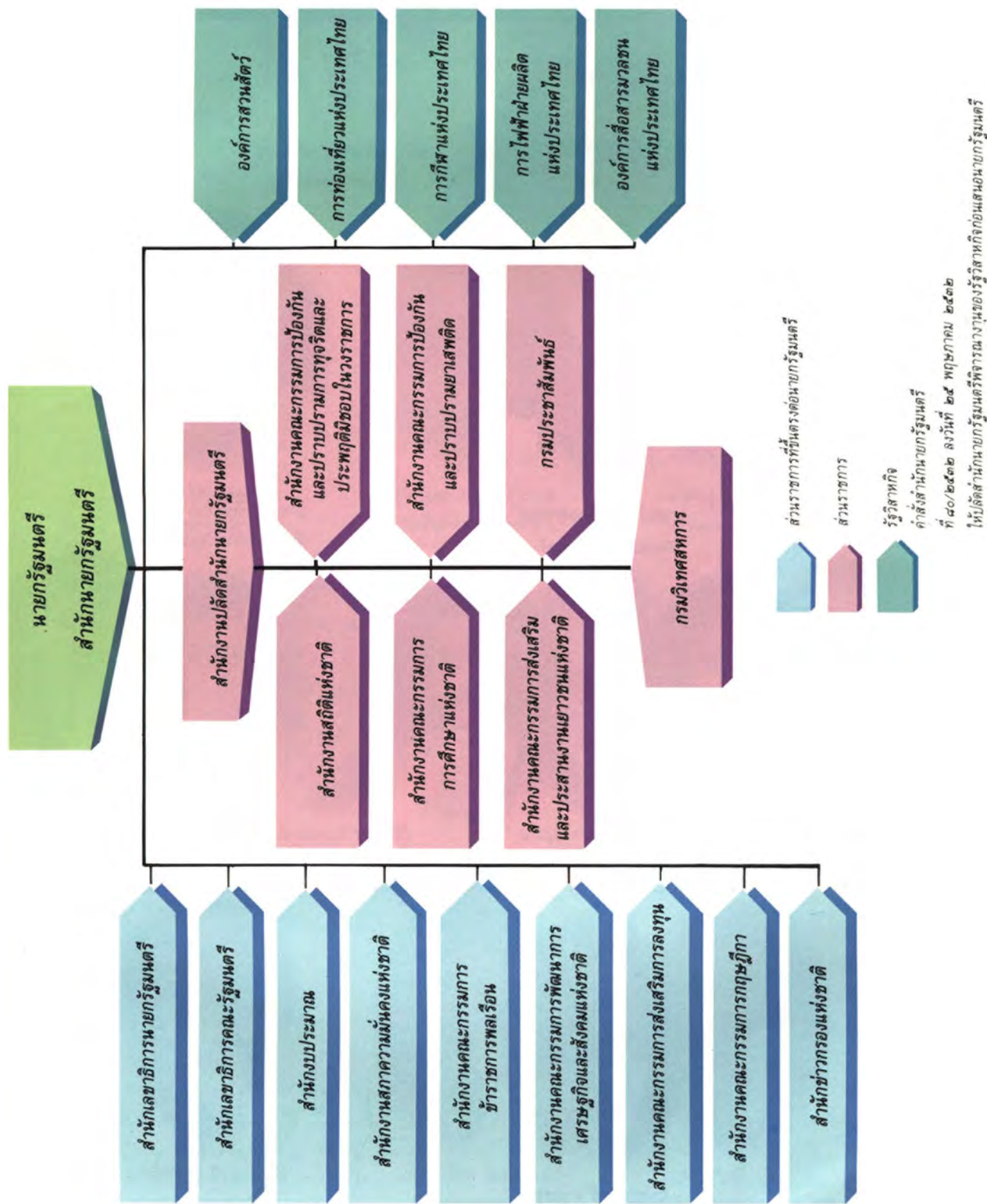
รัฐวิสาหกิจ

จำนวน (บาท)

องค์การสวนสัตว์	๒๘,๒๙๕,๐๐๐
การกีฬาแห่งประเทศไทย	๕๓๒,๘๕๖,๗๐๐
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	๕๘๗,๕๓๕,๘๐๐
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	ไม่รับจัดสรรจากงบประมาณแผ่นดิน
องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย	ไม่รับจัดสรรจากงบประมาณแผ่นดิน
รวม	๑,๔๔๘,๕๗๕,๕๐๐

การแบ่งส่วนราชการ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

นายอภิลาศ โอสถานนท์
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

นายสทธิ ศรีบุญเรือง
ที่ปรึกษาประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

นางสุรัคณ์ ชันชื้อ
รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

นายอาลัย อิงคะวณิช
รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

นายลิขิต เทอดสดีรัตติ
รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

นายประสิทธิ์ คำรงค์ชัย
ผู้ช่วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

นายอโนทัย ลิงคาลวนิช
ประจำเขตตรวจราชการส่วนกลาง

นางผาณิต นิตินันท์ประภาส
ประจำเขตตรวจราชการที่ ๑

ร้อยตรี อุเชน พันทองคำ
ประจำเขตตรวจราชการที่ ๒

นายอุทยาน อุทยานะกะ
ประจำเขตตรวจราชการที่ ๓

นายสุทธิชัย เลียงชเชศ
ประจำเขตตรวจราชการที่ ๔

นายวิวัฒน์ กาญจนอักษรเดช
ประจำเขตตรวจราชการที่ ๕

นายวิศิษฐ์ บุญเกษมพันธ์
ประจำเขตตรวจราชการที่ ๖

นายจิระศักดิ์ พูนผล
ประจำเขตตรวจราชการที่ ๗

นางสาวยุ่น บุญเลิศศิริ
ประจำเขตตรวจราชการที่ ๘

นางบุญเสริม ประยงค์แย้ม
ประจำเขตตรวจราชการที่ ๙

นางพูนศรี ทองไข่มุกด์
ประจำเขตตรวจราชการที่ ๑๐

นายจิระพงษ์ สีวาชะวิโรจน์
ประจำเขตตรวจราชการที่ ๑๑

นางสาวปรียา โอสากนน์
ประจำเขตตรวจราชการที่ ๑๒

นางสายสุรี จุติกุล
รับผิดชอบปฏิบัติงาน การดำเนินงานของ คณะกรรมการส่งเสริมและ
ประสานงานสตรี งานด้านวิชาการพัฒนาเด็ก เยาวชน และการศึกษา
สำนักนายกรัฐมนตรี ๒๑

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจราชการ ของผู้ตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๓๒

โดยที่การตรวจราชการมีความสำคัญในอันที่จะสนับสนุนให้การบริหารราชการแผ่นดิน และการพัฒนาประเทศ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๓๐ อนุมัติตามข้อเสนอของคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ ให้สำนักนายกรัฐมนตรี และกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้องปรับปรุงระบบการตรวจราชการ เพื่อให้สามารถตรวจงานด้านนโยบายและแผนงานที่สำคัญตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายของรัฐบาล

ดังนั้น เพื่อให้บรรลุผลตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติ สำนักนายกรัฐมนตรีจึงได้จัดให้มีการประชุมสัมมนาระหว่างผู้ตรวจราชการทุกระดับ ผู้บริหารระดับสูง นักวิชาการ และผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อนำผลที่ได้จากการประชุมสัมมนามาเป็นแนวทางในการปรับปรุงระบบการตรวจราชการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น สามารถสนับสนุนและสนองนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔(๑) และ (๔) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๑๔ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๓๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ มติของคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับกับหน่วยงานของรัฐ สำหรับส่วนราชการที่มีตำแหน่งผู้ตรวจราชการ ให้จัดดำเนินการตรวจราชการตามระเบียบนี้ด้วย

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“**หน่วยงานของรัฐ**” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม สำนักงานหรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ ทั้งในราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่น ซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ และรวมถึงสำนักงาน หรือหน่วยงานของรัฐในต่างประเทศด้วย

“**เจ้าหน้าที่ของรัฐ**” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานในสถานภาพอื่นในหน่วยงานของรัฐ

“**สมประโยชน์ต่อทางราชการ**” หมายความว่า เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย มติของคณะรัฐมนตรี ระเบียบแบบแผน กฎ ข้อบังคับ คำสั่ง ประกาศของทางราชการ และเป้าหมาย ความมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ของแผนงาน งาน และโครงการของรัฐบาล หน่วยงานของรัฐ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

“**ผู้ตรวจราชการ**” หมายความว่า ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการกระทรวง ผู้ตรวจราชการกรม และให้หมายความรวมถึงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ซึ่งปฏิบัติงานในลักษณะเดียวกัน ตามที่ ก.พ. กำหนด

“**ตรวจราชการ**” หมายความว่า ตรวจ ติดตาม ผล เรงรัด แนะนำ สืบสวนสอบสวน สอบข้อเท็จจริง สดับตรับฟังเหตุการณ์ เสนอแนะ ติดต่องาน หน่วยงาน ตรวจเยี่ยม หรือดำเนินการอื่นใด เพื่อให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ผลสมประโยชน์ต่อทางราชการ

“**กระทรวง**” หมายความว่า รวมถึงสำนักนายกรัฐมนตรีและทบวงด้วย

“**ปลัดกระทรวง**” หมายความว่า รวมถึงปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และปลัดทบวงด้วย

“**กรม**” หมายความว่า รวมถึงส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมด้วย

“**อธิบดี**” หมายความว่า รวมถึงหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมด้วย

“**ผู้อำนวยการกอง**” หมายความว่า รวมถึงหัวหน้ากอง เลขานุการกรม และหัวหน้าหน่วยงานระดับกองที่เรียกชื่ออย่างอื่นด้วย

ข้อ ๖ ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

หมวด ๑

การตรวจราชการ

ส่วนที่ ๑

วัตถุประสงค์ของการตรวจราชการ

ข้อ ๗ การตรวจราชการมีวัตถุประสงค์ดังนี้

(๑) เพื่อประสานงานและเร่งรัดให้หน่วยงานของรัฐนำนโยบายของรัฐบาล กระทรวง และกรม ไปจัดทำแผนงาน งาน และโครงการให้ครบถ้วน

(๒) เพื่อให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นไปโดยเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ ประหยัด และสมประโยชน์ต่อทางราชการ

(๓) เพื่อทราบความก้าวหน้า ความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามแผนงาน งาน และโครงการ ตลอดจนผลกระทบอันจะพึงมี

(๔) เพื่อศึกษา วิเคราะห์ ประมวล วิจัย ประเมินผล และเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ปลัดกระทรวง หรืออธิบดี แล้วแต่กรณี เพื่อทราบพิจารณา หรือวินิจฉัยสั่งการ เพื่อปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้สมประโยชน์ต่อทางราชการ

(๕) เพื่อแนะนำ ชี้แจง กระตุ้น เร่งรัด และประสาน ให้การปฏิบัติงานสมประโยชน์ต่อทางราชการ และยับยั้งการปฏิบัติงานใดในกรณีที่เป็น

(๖) เพื่อตรวจเยี่ยม แนะนำ ชี้แจง รับฟัง หรือสดับตรับฟังทุกข์สุข ความคิดเห็น และความต้องการของประชาชน ในฐานะเป็นสื่อกลางระหว่างรัฐบาล หน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ กับประชาชน

(๗) เพื่อแสวงหาหรือสอบข้อเท็จจริง สืบสวน สอบสวน หรือสดับตรับฟังเหตุการณ์เมื่อได้รับคำสั่ง คำร้องเรียน หรือเมื่อมีเหตุอันสมควร

(๘) เพื่อทราบสภาพหรือสถานการณ์ของพื้นที่และประชาชนสำหรับนำไปประกอบการเสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไข ให้สมประโยชน์ต่อทางราชการ และให้เหมาะสมกับความเป็นอยู่และความต้องการของประชาชน

(๙) เพื่อตรวจเยี่ยม สดับตรับฟังทุกข์สุข ความคิดเห็น ช่วยเหลือ แนะนำ ชี้แจง ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีสมรรถภาพ กำลังใจ และบำรุงขวัญในการทำงาน

ข้อ ๘ การตรวจราชการตามระเบียบนี้ แบ่งเป็น ๒ กรณี คือ

(๑) การตรวจราชการกรณีปกติ ได้แก่ การตรวจราชการตามแผนงาน งาน และโครงการตามนโยบายของรัฐบาล หน่วยงานของรัฐ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตามที่ได้พิจารณาคัดเลือกและกำหนดแผนการตรวจราชการไว้แล้วล่วงหน้าเป็นรายปี

(๒) การตรวจราชการกรณีพิเศษ ได้แก่ การตรวจราชการที่นอกเหนือจาก (๑) ตามที่ผู้บังคับบัญชาเห็นชอบและมอบหมาย ดังต่อไปนี้

(ก) เรื่องที่ได้รับการร้องขอจากหน่วยงานของรัฐให้ช่วยเหลือ สนับสนุน หรือประสานการปฏิบัติงานตามนโยบาย แผนงาน งาน และโครงการ ที่ดำเนินการอยู่แต่มีปัญหาขัดข้องซึ่งไม่สามารถแก้ไขหรือดำเนินการให้แล้วเสร็จตามขั้นตอนปกติ สมควรได้รับการแก้ไขประสานการปฏิบัติ หรือสนับสนุนจากหน่วยเหนือหรือหน่วยบังคับบัญชาในระดับที่สูงกว่า

(ข) เรื่องที่ราษฎรร้องเรียนขอความเป็นธรรม หรือขอความช่วยเหลือ เพื่อคลี่คลายหรือแก้ไขความทุกข์ยากเดือดร้อน

(ค) เรื่องที่เกี่ยวกับสถานการณ์หรือเหตุการณ์สำคัญ หรือสาธารณภัยอันจำเป็นที่รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐต้องเข้าไปดำเนินการช่วยเหลือ และแก้ไขให้ทันการณ์

(ง) งานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนที่ ๒

ระดับการตรวจราชการ

และอำนาจหน้าที่ผู้ตรวจราชการ

ข้อ ๙ การตรวจราชการมี ๓ ระดับ ดังต่อไปนี้ คือ

(๑) การตรวจราชการระดับสำนักนายกรัฐมนตรี

(๒) การตรวจราชการระดับกระทรวง

(๓) การตรวจราชการระดับกรม

ข้อ ๑๐ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี สังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี รับผิดชอบการตรวจราชการระดับสำนักนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่ตรวจราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในฐานะผู้สอดส่องดูแลแทนคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนัก

นายกรัฐมนตรี และปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยให้มีอำนาจติดต่อประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ชี้แจง ให้ถ้อยคำและส่งเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณา

ข้อ ๑๑ ผู้ตรวจราชการกระทรวง สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง รับผิดชอบการตรวจราชการระดับกระทรวง มีอำนาจหน้าที่ตรวจราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เฉพาะในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ในฐานะผู้สอดส่องดูแลแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง และปลัดกระทรวง โดยให้มีอำนาจติดต่อประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดกระทรวง ให้ชี้แจง ให้ถ้อยคำ และส่งเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณา

ข้อ ๑๒ ผู้ตรวจราชการกรม สังกัดกรมรับผิดชอบการตรวจราชการระดับกรม มีอำนาจหน้าที่ตรวจราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ เฉพาะในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของกรม ในฐานะผู้สอดส่องดูแลแทนอธิบดี โดยให้มีอำนาจติดต่อประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดกรม ให้ชี้แจง ให้ถ้อยคำ และส่งเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณา

ข้อ ๑๓ ในการตรวจราชการทั้ง ๓ ระดับ หากผู้ตรวจราชการตรวจพบและเห็นว่าการทำงานใดถ้าปล่อยให้ดำเนินการต่อไป จะเป็นการเสียหายแก่ราชการหรือประโยชน์ของประชาชนอย่างร้ายแรง ก็ให้มีอำนาจสั่งยับยั้งการปฏิบัติงานนั้นไว้ก่อน โดยให้สั่งเป็นลายลักษณ์อักษร แล้วรีบรายงานผู้บังคับบัญชา เพื่อพิจารณาโดยด่วนที่สุด

หมวด ๒

การกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการ

ส่วนที่ ๑

การกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับสำนักนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๑๔ ให้มีคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับสำนักนายกรัฐมนตรี ประกอบด้วย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย และมอบอำนาจให้สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี สำหรับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน

กรรมการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการนายกรัฐมนตรี เลขาธิการคณะรัฐมนตรี ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เลขาธิการ ก.พ. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายให้สั่งและปฏิบัติราชการแทนปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับงานตรวจราชการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (ถ้ามี) และผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้อำนวยการกองในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ลักษณะงานหลักเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนงานตรวจราชการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๑๕ ให้คณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับสำนักนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) พิจารณา กำหนดแผนการตรวจราชการประจำปีของ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ตามข้อ ๘ (๑) เพื่อนำเสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ เมื่อนายกรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีดำเนินการตามแผนการตรวจราชการต่อไป

(๒) พิจารณารายงานผลการตรวจติดตามการดำเนินงานของแต่ละแผนงาน งาน และโครงการ ที่ได้กำหนดไว้ในแผนการตรวจราชการตาม (๑) ในลักษณะภาพรวม เพื่อทราบถึงความก้าวหน้า ความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เพื่อนำเสนอนายกรัฐมนตรีทราบ หรือพิจารณาสั่งการ

(๓) ประสานงานการตรวจราชการกับคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับกระทรวง คณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับกรม และองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๔) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรีและองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบาย การจัดระบบ และการบริหารด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ตรวจราชการ และการตรวจราชการทุกระดับ

- (๕) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานใด ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
- (๖) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติงานของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

ส่วนที่ ๒

การกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับกระทรวง

ข้อ ๑๖ ให้มีคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับกระทรวง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงเป็นประธานกรรมการ รองปลัดกระทรวงที่ได้รับมอบหมายให้สั่งและปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงเกี่ยวกับงานตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวง (ถ้ามี) ผู้ตรวจราชการกระทรวง และอธิบดีเป็นกรรมการ

ให้ปลัดกระทรวงแต่งตั้งผู้อำนวยการกองในสำนักงานปลัดกระทรวงที่ลักษณะงานหลักเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนงานตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวง เป็นเลขานุการ กับแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการได้อีกไม่เกินสองคน

ข้อ ๑๗ ให้คณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับกระทรวง มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) พิจารณากำหนดแผนการตรวจราชการกรณีปกติประจำปีของผู้ตรวจราชการกระทรวงตามข้อ ๘ (๑) เพื่อนำเสนอรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ เมื่อรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงดำเนินการตามแผนการตรวจราชการต่อไป

(๒) พิจารณารายงานผลการตรวจติดตามการดำเนินงานของแต่ละแผนงาน งาน และโครงการ ที่ได้กำหนดไว้ในแผนการตรวจราชการตาม (๑) ในลักษณะภาพรวมเพื่อทราบถึงความก้าวหน้า ความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เพื่อนำเสนอรัฐมนตรีทราบ หรือพิจารณาสั่งการ

(๓) ประสานงานการตรวจราชการกับคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับสำนักนายกรัฐมนตรี คณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับกรมภายในกระทรวง และองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๔) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานใด ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๕) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติงานของผู้ตรวจราชการกระทรวง

ส่วนที่ ๓

การกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับกรม

ข้อ ๑๘ ให้มีคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับกรม ประกอบด้วยอธิบดีเป็นประธานกรรมการ รองอธิบดีที่ได้รับมอบหมายให้สั่งและปฏิบัติราชการแทนอธิบดีเกี่ยวกับงานตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกรม (ถ้ามี) ผู้ตรวจราชการกรม และผู้อำนวยการกองเป็นกรรมการ ให้อธิบดีแต่งตั้งผู้อำนวยการกองที่ลักษณะงานหลักเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนงานตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกรม เป็นกรรมการและเลขานุการกับแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการได้อีกไม่เกินสองคน

ข้อ ๑๙ ให้คณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับกรม มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) พิจารณากำหนดแผนการตรวจราชการกรณีปกติประจำปีของผู้ตรวจราชการกรม ตามข้อ ๘ (๑) เพื่อนำเสนอปลัดกระทรวงพิจารณาให้ความเห็นชอบ เมื่อปลัดกระทรวงให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ผู้ตรวจราชการกรมดำเนินการตามแผนการตรวจราชการต่อไป

(๒) พิจารณารายงานผลการตรวจติดตามการดำเนินงานของแต่ละแผนงาน งาน และโครงการที่ได้กำหนดไว้ในแผนการตรวจราชการตาม (๑) ในลักษณะภาพรวม เพื่อทราบถึงความก้าวหน้า ความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เพื่อนำเสนอปลัดกระทรวงทราบหรือพิจารณาสั่งการ

(๓) ประสานงานการตรวจราชการกับคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับกระทรวง และองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๔) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานใด ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๕) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติงานของผู้ตรวจราชการกรม

หมวด ๓

การรายงานและดำเนินการตามผลการตรวจราชการ

ส่วนที่ ๑

การรายงานผลการตรวจราชการ

ข้อ ๒๐ เมื่อเสร็จสิ้นการตรวจราชการทั้งการตรวจราชการกรณีปกติหรือกรณีพิเศษในแต่ละคราว ให้ผู้ตรวจ

ราชการรับรายงานผลการตรวจราชการต่อผู้บังคับบัญชา
ดังนี้

(๑) ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี
รายงานผลการตรวจราชการต่อปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
เพื่อทราบ หรือพิจารณาสั่งการ หรือนำเสนอรัฐมนตรีประจำ
สำนักนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือนายกรัฐมนตรี
ทราบ หรือพิจารณาสั่งการ แล้วแต่กรณี

(๒) ผู้ตรวจราชการกระทรวง รายงานผล
การตรวจราชการต่อปลัดกระทรวงเพื่อทราบ หรือพิจารณา
สั่งการ หรือนำเสนอรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง หรือ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทราบ หรือพิจารณาสั่งการ แล้วแต่
กรณี

(๓) ผู้ตรวจราชการกรม รายงานผลการ
ตรวจราชการต่ออธิบดีเพื่อทราบ หรือพิจารณาสั่งการ

ข้อ ๒๑ ให้ประมวลรายงานผลการตรวจราชการ
กรณีปกติของผู้ตรวจราชการ สรุปรูปเป็นภาพรวมของแต่ละ
แผนงาน งาน และโครงการ ตามที่กำหนดไว้ในแผนการ
ตรวจราชการประจำปี เสนอให้คณะกรรมการกำหนดแผน
และติดตามผลการตรวจราชการระดับต่าง ๆ ตามที่กำหนด
ไว้ในข้อ ๑๔ ข้อ ๑๖ หรือข้อ ๑๘ แล้วแต่กรณี พิจารณาให้
ความเห็นชอบก่อนที่จะดำเนินการตามข้อ ๑๕ (๒) ข้อ ๑๗ (๒)
หรือข้อ ๑๙ (๒) แล้วแต่กรณีต่อไป

ข้อ ๒๒ ในการตรวจราชการ หากมีความจำเป็น
เร่งด่วนที่จะต้องรายงาน หรือจะต้องขอคำวินิจฉัยสั่งการจาก
ผู้มีอำนาจ ให้รายงานผู้บังคับบัญชาโดยทางวิทยุสื่อสาร โทรศัพท์
โทรภาพ หรือทางอื่นตามความเหมาะสม แต่เมื่อกลับจาก
ตรวจราชการแล้วให้แสดงรายละเอียดไว้ในรายงานผลการ
ตรวจราชการด้วย

ข้อ ๒๓ การรายงานผลการตรวจราชการให้แสดงข้อ
เท็จจริง เหตุผล ข้อมูล พยานหลักฐาน ข้อสรุป และข้อเสนอแนะ
ที่มีความชัดเจน กระชับ และเข้าใจง่าย

ส่วนที่ ๒

การดำเนินการตามผลการตรวจราชการ

ข้อ ๒๔ เมื่อนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐ
มนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง ปลัดกระทรวงหรืออธิบดี ผู้มี

อำนาจหน้าที่ตามระเบียบนี้ ได้สั่งการหรือมีความเห็นในรายงาน
ผลการตรวจราชการประการใดแล้ว ให้หน่วยงานที่ลักษณะ
งานหลักเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนงานตรวจราชการ ติดตาม
หรือดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ต่อไป

หมวด ๙

เปิดเตลิด

ข้อ ๒๕ ให้ผู้รักษาการตามระเบียบนี้ จัดทำคู่มือทั่วไป
ในการตรวจราชการรวมทั้งการแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อใช้เป็น
แนวทางปฏิบัติโดยทั่วไป และให้มีผลบังคับแก่หน่วยงานของ
รัฐที่มีตำแหน่งผู้ตรวจราชการตามระเบียบนี้

ในกรณีจำเป็น หน่วยงานของรัฐที่มีตำแหน่ง
ผู้ตรวจราชการจะจัดทำคู่มือเฉพาะในการตรวจราชการของ
แต่ละระดับที่รับผิดชอบขึ้นใช้ เฉพาะกระทรวงหรือกรมตาม
ความเหมาะสมก็ได้ ทั้งนี้ โดยให้สอดคล้องกับคู่มือทั่วไปใน
การตรวจราชการตามที่กำหนดในวรรคหนึ่ง

ข้อ ๒๖ ให้หน่วยงานของรัฐที่มีตำแหน่งผู้ตรวจราชการ
ดำเนินการประชาสัมพันธ์งานตรวจราชการ เพื่อเสริมสร้าง
ความเข้าใจอันถูกต้องต่อประชาชน

ข้อ ๒๗ ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือ
และสนับสนุนการตรวจราชการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๒

พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ

(ชาติชาย ชุณหะวัณ)

นายกรัฐมนตรี

คัดจากราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๑๙๕
ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๒

คู่มือในการตรวจราชการ

หมวด 1

แนวความคิดทั่วไปเกี่ยวกับการตรวจราชการ

๑.๑ หลักการทั่วไปของการตรวจราชการ

กระบวนการบริหารราชการนั้น มีลักษณะเช่นเดียวกับกระบวนการบริหารงานทั่ว ๆ ไป คือ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๓ ส่วน ได้แก่ ส่วนของการวางแผน ส่วนของการนำแผนไปปฏิบัติ และส่วนของการควบคุมประเมินผล ในส่วนของการควบคุมในกระบวนการบริหารราชการนั้น อาจทำได้หลายวิธี เช่น โดยสายการบังคับบัญชาภายในองค์กร การรายงาน การกำหนดระเบียบวินัยข้าราชการ การจัดทำงบประมาณ การตรวจสอบทางการเงิน เป็นต้น การตรวจราชการก็เป็นวิธีการหนึ่งของการควบคุมหรือกำกับดูแลการบริหารราชการของผู้บังคับบัญชา แต่เนื่องจากเหตุผลเกี่ยวกับปริมาณของกิจกรรมที่จะต้องควบคุมมีจำนวนมาก เป็นการสุทธวิสัยที่ผู้บังคับบัญชาผู้เดียวจะสามารถปฏิบัติได้เองอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ จึงจำเป็นต้องมอบหมายให้บุคคลอื่น ซึ่งได้แก่ ผู้ตรวจราชการออกไปปฏิบัติหน้าที่แทน

การตรวจราชการมีความมุ่งหมายที่จะให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงในการปฏิบัติราชการปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอันเป็นประโยชน์ต่อรัฐบาลหรือผู้บริหารที่จะได้ทราบและแก้ไขให้การปฏิบัติราชการได้บรรลุผล และสมประโยชน์ต่อทางราชการ

การตรวจราชการควรจะต้องเป็นไปในทางเสริมสร้างตามหลักวิชาการบริหาร ซึ่งมีหลักในการดำเนินการโดยใช้วิธีการประสานงาน การแก้ไขปัญหาและปรับปรุงงาน โดยการให้คำแนะนำปรึกษา และส่งเสริมขวัญและกำลังใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ มิใช่มุ่งเพื่อการจัดผิดในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เป็นประการสำคัญ

การตรวจราชการที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้รัฐบาลหรือผู้บริหารได้ทราบถึงสภาวะการณ์และข้อเท็จจริงในการบริหารราชการได้อย่างชัดเจน จากข้อเสนอแนะและความเห็นของผู้ตรวจราชการที่ผ่านการกลั่นกรองอย่างรอบคอบ

และเป็นระบบ จะทำให้การตัดสินใจสั่งการง่ายขึ้น และลดความผิดพลาดที่อาจมีขึ้น หรืออาจกล่าวได้ว่าระบบการตรวจราชการที่มีประสิทธิภาพจะสามารถสนองนโยบายการบริหารงานของรัฐบาลได้เป็นอย่างดี ในทางตรงข้ามการตรวจราชการที่ไม่มีประสิทธิภาพ นอกจากจะทำให้เกิดความล่าช้าสิ้นเปลืองแล้ว ยังอาจเป็นผลเสียหายแก่การควบคุมการปฏิบัติราชการและการวินิจฉัยสั่งการของผู้บริหาร เช่น ในกรณีที่ผู้ตรวจราชการไม่สามารถแสวงหาข้อมูล ข้อเท็จจริงที่จำเป็น และรวดเร็วทันเหตุการณ์ รวมทั้งขาดข้อเสนอนะที่ครบถ้วนสมบูรณ์ ก็อาจทำให้การวินิจฉัยสั่งการที่ไม่เหมาะสมเกิดขึ้นได้ และผลร้ายย่อมกระทบถึงราชการและประชาชนในที่สุดได้

ลักษณะของการปฏิบัติงานของผู้ตรวจราชการได้แก่ การติดตามงานทั้งทางด้านเอกสารรายงานและการติดตาม ณ สถานที่ปฏิบัติงานในลักษณะผู้สอดส่องหามูลเหตุและปัญหาที่เกิดขึ้น เป็นผู้แนะนำวิธีการปฏิบัติงานและการแก้ปัญหา รวมทั้งเสนอแนะในการปรับปรุงระบบงานด้วย

นอกจากหน้าที่ในการติดตามงาน บทบาทสำคัญอีกประการหนึ่งของผู้ตรวจราชการก็คือ หน้าที่ในการประสานงานระหว่างราชการส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค และกับประชาชนในชนบท เพื่อให้สามารถรู้และเข้าใจแนวนโยบาย รวมทั้งการแก้ไขปัญหาให้ตรงเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพด้วย

๑.๒ ประวัติความเป็นมาของการตรวจราชการ

การตรวจราชการในประเทศไทยมีมาเป็นเวลาช้านานแล้ว ตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี และได้วิวัฒนาการเป็นลำดับมา ซึ่งพอจะแบ่งตามสมัยต่าง ๆ ได้ดังนี้

สมัยกรุงสุโขทัย การตรวจราชการเป็นไปในลักษณะที่พระมหากษัตริย์ทรงตรวจและสดับตรับฟังข่าวด้วยพระองค์เอง

สมัยกรุงศรีอยุธยา การตรวจราชการในสมัยนี้พระมหากษัตริย์ทรงตรวจด้วยพระองค์เอง โดยมีข้าราชการบริหารอันได้แก่ เอกอัครมหาเสนาบดี และเสนาบดีจตุสดมภ์ ช่วยเหลือในการอำนวยความสะดวกและตรวจราชการต่างพระเนตรพระกรรณ สำหรับหัวเมืองทั้งชั้นในและชั้นนอกนั้น พระมหากษัตริย์ทรงส่ง "คนสนิท" อันได้แก่ พระบรมวงศานุวงศ์ และข้าราชการซึ่งเป็นที่ไว้วางพระราชหฤทัยที่สุดไปกินเมือง คอยควบคุมดูแลต่างพระเนตรพระกรรณ และคอยรายงานข่าวว่าจะมีผู้ใดคิดกบฏต่อแผ่นดินหรือไม่ นอกจากเจ้าเมืองเหล่านี้แล้ว ก็ยังมีข้าราชการระดับรองลงมาอีกตำแหน่งหนึ่ง คือ ยกกระบัตรเมือง ซึ่งมีหน้าที่คอยรายงานข้อราชการให้องค์พระมหากษัตริย์ทราบทุกระยะ ทั้งเจ้าเมือง

และยกกระบัตรเมือง ย่อมถือได้ว่าเป็นผู้ตรวจราชการที่คอยตรวจตราต่างพระเนตรพระกรรณของพระมหากษัตริย์ ส่วนการตรวจราชการหัวเมืองนั้น เป็นไปในลักษณะที่เมื่อองค์พระมหากษัตริย์เสด็จออกไปปราบปรามข้าศึกก็จะทรงพบเห็นสภาพบ้านเมืองไปด้วยในตัว

สมัยกรุงรัตนโกสินทร์

๑) การตรวจราชการในช่วงก่อนที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน การตรวจราชการในสมัยนี้ยังคงมีรูปแบบที่คล้ายคลึงกับสมัยกรุงศรีอยุธยา คือ พระมหากษัตริย์ทรงตรวจราชการต่าง ๆ ด้วยพระองค์เอง โดยมีสมุหนุลาโหมสมุหนายก และเสนาบดีเป็นผู้ช่วยเหลือ สำหรับหัวเมืองต่าง ๆ มีเจ้าเมืองซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งเป็นผู้ปกครองและคอยออกตรวจตราอาณาเขตต่างพระเนตรพระกรรณ พร้อมกันนั้นก็ยังมีตำแหน่งยกกระบัตร ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งให้ไปช่วยเหลือเจ้าเมืองทางด้านอรรถคดี และยกกระบัตรนี้ก็จะทำหน้าที่ในการรายงานผลการปฏิบัติงานของเจ้าเมืองให้พระมหากษัตริย์ทรงทราบด้วย

๒) การตรวจราชการภายหลังที่รัชกาลที่ ๕ ทรงปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน สมัยนี้ถือได้ว่าเป็นระยะที่ได้มีการนำเอาวิธีการตรวจราชการมาใช้ในการบริหารราชการอย่างจริงจังและอย่างมีระเบียบแบบแผนเป็นครั้งแรก (ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๓๗ เป็นต้นมา) โดยมีการจัดระบบการปกครองให้มณฑลเทศาภิบาล ซึ่งเป็นตัวแทนของส่วนกลางควบคุมเมือง (จังหวัด) อีกชั้นหนึ่งในเขตท้องที่ของแต่ละมณฑล และมีสมุหเทศาภิบาลทำหน้าที่ตรวจราชการ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของการควบคุมให้กระชับแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น โดยในระยะแรก ๆ เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงทำหน้าที่ตรวจราชการด้วยพระองค์เอง ในระยะต่อมาจึงได้มีการวางระเบียบให้ผู้บังคับบัญชาในส่วนกลางรวมทั้งสมุหเทศาภิบาล และหัวหน้าหน่วยงานในส่วนภูมิภาค ได้มีการออกตรวจราชการหัวเมืองด้วย การตรวจราชการโดยรูปแบบนี้ได้สิ้นสุดลงพร้อมกับระบอบการปกครอง เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นระบอบประชาธิปไตย

๓) การตรวจราชการในสมัยระบอบประชาธิปไตย

(๑) การตรวจราชการในยุคใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๗๖ (พ.ศ. ๒๔๗๖-๒๔๘๕) สมัยนี้เป็นการตรวจราชการโดยข้าหลวงใหญ่และข้าหลวงตรวจการ

- ข้าหลวงใหญ่ ขึ้นตรงต่อคณะรัฐมนตรี ทำหน้าที่ตรวจตรา ควบคุม แนะนำ ซึ่งแจ้งข้อราชการทั่วไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผน และนโยบายอื่น ๆ ของรัฐบาลแก่ส่วนราชการของกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ในส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น และตรวจราชการตามที่คณะรัฐมนตรี หรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

- ข้าหลวงตรวจการ ซึ่งอยู่ในระดับรองลงมา เป็นตำแหน่งที่รัฐบาลได้กำหนดให้กระทรวง ทบวง กรม ตั้งในเขตใด ๆ ได้ถ้ามีความจำเป็น โดยให้มีอำนาจหน้าที่ควบคุม แนะนำ ซึ่งแจ้งข้อราชการอันเกี่ยวข้องกับกระทรวง ทบวง กรม ที่สังกัด ตามกฎหมายและระเบียบแบบแผน

(๒) การตรวจราชการในยุคใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๘๕ (พ.ศ. ๒๔๘๕-๒๕๑๕) สมัยนี้ได้ยกเลิกตำแหน่งข้าหลวงใหญ่และข้าหลวงตรวจการ เนื่องจากมีการปรับปรุงรูปแบบองค์กรบริหารราชการใหม่ ได้แก่

- กำหนดให้มีภาค ในราชการบริหารส่วนภูมิภาค มีผู้ว่าราชการจังหวัดกระทรวงมหาดไทย เป็นหัวหน้าปกครองบังคับบัญชา ซึ่งทำหน้าที่เป็นทั้งหัวหน้าฝ่ายบริหารของภาค และผู้ตรวจราชการประจำภาคไปพร้อมกัน ซึ่งคล้ายคลึงกับในสมัยสมุหเทศาภิบาล และให้กระทรวง ทบวง กรม ตั้งหัวหน้าส่วนราชการประจำภาคได้ถ้ามีความจำเป็น เพื่อทำหน้าที่ช่วยผู้ว่าราชการภาคในการปกครองบังคับบัญชาราชการ และตรวจราชการของหน่วยงานสังกัดกระทรวง ทบวง หรือกรมในเขตภาค ต่อมาภาคได้ถูกยุบเลิก ในปี พ.ศ. ๒๕๐๐

ตำแหน่งผู้ว่าราชการภาคจึงถูกยุบเลิกไปด้วย โดยให้อำนาจของผู้ว่าราชการภาคไปเป็นของผู้ว่าราชการจังหวัด และกำหนดให้มีตำแหน่ง “ผู้ตรวจราชการ” ขึ้นมาแทนผู้ว่าราชการภาค และหัวหน้าส่วนราชการประจำภาค สังกัดราชการบริหารส่วนกลาง ซึ่งทำหน้าที่คล้ายคลึงกับตำแหน่งข้าหลวงตรวจการเดิม

- ตั้งกรมตรวจราชการแผ่นดินในสำนักนายกรัฐมนตรี (พ.ศ. ๒๔๘๗) และกำหนดตำแหน่งผู้ตรวจราชการแผ่นดินขึ้น ทำหน้าที่คล้ายคลึงกับตำแหน่งข้าหลวงเดิม แต่ลักษณะงานเน้นหนักการสืบสวนสอบสวนปราบปรามการทุจริตมากกว่าการตรวจราชการตามปกติ กรมตรวจราชการแผ่นดินได้ถูกยุบเลิกไปเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๓ และตั้งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีขึ้น พร้อมกับปรับเปลี่ยนตำแหน่งผู้ตรวจราชการแผ่นดินเป็นผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งทำหน้าที่คล้ายคลึงกับผู้ตรวจราชการแผ่นดิน แต่ลดบทบาทหน้าที่ใน

ด้านการสืบสวนสอบสวนปราบปรามการทุจริตลงไป และเน้นการตรวจราชการตามแผนงาน งาน และโครงการ หรือที่เรียกว่าการตรวจราชการกรณีปกติเป็นหลัก

(๓) การตรวจราชการในยุคใช้ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ หรือสมัยปัจจุบัน คงกำหนดรูปแบบและอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจราชการต่าง ๆ ตามหลักการเดิม คือ มีตำแหน่งผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการกระทรวง และผู้ตรวจราชการกรม กฎหมายได้กำหนดให้กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ สามารถจัดให้มีตำแหน่งผู้ตรวจราชการได้ตามภาวะความจำเป็น

ระบบการตรวจราชการในปัจจุบันถือได้ว่าเป็นระบบการตรวจราชการแบบแยกศูนย์ ซึ่งต่างจากในสมัยก่อน โดยเฉพาะในสมัยสมบูรณาญาสิทธิราช ซึ่งมีบุคคลที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งไปตรวจตราต่างพระเนตรพระกรรณ และรายงานข้อราชการต่อพระมหากษัตริย์ อันเป็นระบบการตรวจราชการแบบรวมศูนย์ ต่อมาภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง (พ.ศ. ๒๔๗๖) ระบบการตรวจราชการจึงเริ่มเปลี่ยนแปลง เนื่องจากกระทรวง ทบวง กรม มีการขยายตัวมาก มีหน่วยงานในส่วนภูมิภาคเพิ่มมากขึ้น สายการบังคับบัญชา หรือเครือข่ายของงานมีความหลากหลายกว้างขวาง จึงมีการเปิดช่องทางให้กระทรวง ทบวง กรม มีผู้ตรวจราชการของกระทรวง ทบวง กรม ได้ อันเป็นเหตุให้มีระบบการตรวจราชการต่างระดับเกิดขึ้น และเปลี่ยนมาเป็นการตรวจราชการแบบแยกศูนย์จนถึงปัจจุบัน

๑.๓ การตรวจราชการในปัจจุบัน

การตรวจราชการในปัจจุบันมีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ไว้ ๓ ระดับ ได้แก่

ระดับสำนักนายกรัฐมนตรี โดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี มีขอบเขตอำนาจหน้าที่ตรวจระดับนโยบายของประเทศ แผนงาน งาน และโครงการ ของกระทรวงต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแผนงาน งาน และโครงการ ที่ดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐหลายหน่วยงานซึ่งอยู่ต่างสังกัดกระทรวง และประสานงานระหว่างกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ระดับกระทรวง โดยผู้ตรวจราชการกระทรวง มีขอบเขตอำนาจหน้าที่ตรวจระดับนโยบาย แผนงาน งาน และโครงการของกระทรวง และประสานงานระหว่างกรมในสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ระดับกรม โดยผู้ตรวจราชการกรม มีขอบเขตอำนาจหน้าที่ตรวจผลการปฏิบัติงานตามนโยบาย แผนงาน งาน และโครงการของกรม และประสานงานระหว่างกองในสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การตรวจราชการทั้ง ๓ ระดับ ควรจัดให้เป็นระบบ ให้ประสานสอดคล้องและเกื้อกูลสนับสนุนซึ่งกันและกัน

หมวด ๒

การตรวจราชการ

๒.๑ ลักษณะของการตรวจราชการ

การตรวจราชการแบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ ดังนี้

๒.๑.๑ การตรวจราชการกรณีปกติ ได้แก่ การตรวจติดตามแผนงาน งาน และโครงการตามนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และของแต่ละกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการตามข้อ ๑๔ ข้อ ๑๖ และข้อ ๑๘ ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๓๒ ได้มีการพิจารณาคัดเลือก และกำหนดไว้ในแผนการตรวจราชการประจำปี ซึ่งอาจแบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

๑) งานนโยบายของรัฐบาล กระทรวง ทบวง กรม

๒) แผนงาน งาน และโครงการ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๓) งานบริหารทั่วไป (งานที่ต้องปฏิบัติเป็นประจำโดยหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ)

๔) งานอื่น ๆ เช่น แผนงาน งาน และโครงการ เฉพาะเขตตรวจราชการ

๒.๑.๒ การตรวจราชการกรณีพิเศษ ได้แก่ การตรวจราชการนอกเหนือจากกรณีปกติ ซึ่งมีได้อยู่ในแผนการตรวจราชการประจำปี ตามที่ผู้บังคับบัญชาเห็นชอบและมอบหมาย ทั้งนี้ อาจปฏิบัติร่วมกับการตรวจราชการกรณีปกติก็ได้ แบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

๑) งานสนับสนุนการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐซึ่งมีปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน ไม่สามารถแก้ไขหรือดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ตามขั้นตอนปกติ และหน่วยงานดังกล่าวได้ร้องขอให้ผู้ตรวจราชการช่วยเหลือสนับสนุนหรือประสานการปฏิบัติกับหน่วยเหนือและหน่วยข้างเคียง

๒) งานสืบสวน สอบสวน สดับรับฟังข้อเท็จจริงกรณีราษฎรร้องเรียนขอความเป็นธรรม หรือขอความ

ช่วยเหลือเพื่อคลี่คลายหรือแก้ไขความทุกข์ยากเดือดร้อน ซึ่งเกี่ยวข้องกับหรืออยู่ในอำนาจหน้าที่หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๓) งานสนับสนุน ช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐ เพื่อแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎร อันเนื่องมาจากการเกิดสถานการณ์หรือเหตุการณ์สำคัญ หรือสาธารณภัย ซึ่งรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐต้องเข้าไปดำเนินการช่วยเหลือและแก้ไขให้ทันการ

๔) งานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๒.๒ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตรวจราชการ

โดยที่การตรวจราชการของผู้ตรวจราชการเป็นกลไกที่สำคัญประการหนึ่งในการบริหารงานของผู้บังคับบัญชาในระดับสูง ผู้ตรวจราชการจำเป็นจะต้องมีความรอบรู้เกี่ยวกับข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นข้อมูลในระดับนโยบาย แผนงาน งาน และโครงการ รวมทั้งข้อมูลที่จำเป็นอื่น ๆ เพื่อให้การตรวจราชการเกิดประสิทธิผลสมประโยชน์ต่อทางราชการ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตรวจราชการดังกล่าวได้แก่

๒.๒.๑ ข้อมูลพื้นฐานและข้อมูลมาตรฐาน

๑) ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปอันเป็นที่ทราบหรือควรจะได้ทราบ เช่น

(๑) วัตถุประสงค์ ระเบียบ คำสั่ง มติ คณะรัฐมนตรีที่เป็นเรื่องทั่วไป

(๒) นโยบายของรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา นโยบายของกระทรวง นโยบายของกรม

(๓) ข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ที่ไปตรวจ หรือเขตตรวจราชการที่รับผิดชอบ เช่น สภาพภูมิศาสตร์ เขตการปกครอง ประชากร อาชีพ เศรษฐกิจ การเดินทาง เส้นทางคมนาคม รายชื่อผู้บริหารในระดับจังหวัดและอำเภอ เป็นต้น

(๔) ข้อมูลอื่น ๆ ในลักษณะทำนองเดียวกัน

๒) ข้อมูลมาตรฐาน ได้แก่ ข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้กำหนด หรือวางหลักเกณฑ์ไว้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใด เช่น

(๑) มาตรฐานที่ ก.พ. กำหนดไว้ เพื่อใช้เป็นหลักในการกำหนดตำแหน่งตามปริมาณและคุณภาพของงาน

(๒) หลักเกณฑ์ในการจัดตั้งหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด เทศบาล หรือสุขาภิบาล ฯลฯ

(๓) หลักเกณฑ์ในการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ

(๔) หลักเกณฑ์การขอขยายไฟฟ้า ประปา

(๕) ราคามาตรฐานค่าก่อสร้างอาคาร สถานที่ราชการต่าง ๆ เช่น อาคารเรียน สถานือนามัย บ้านพักข้าราชการระดับต่าง ๆ เป็นต้น

(๖) ประเภทต่าง ๆ ของทางหลวง ขนาดความกว้างของเขตทาง และผิวจราจร

(๗) ข้อมูลอื่น ๆ ในลักษณะทำนองเดียวกัน

๒.๒.๒ ข้อมูลแผนงาน งานและโครงการ ทั้งที่เป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล และนโยบายของกระทรวง ทบวง กรม ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นแผนงาน งาน และโครงการที่ผู้ตรวจราชการได้รับมอบหมายให้ตรวจติดตาม ข้อมูลดังกล่าวควรประกอบด้วยเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑) ชื่อแผนงาน งาน และโครงการ หน่วยงานเจ้าของแผนงาน งานและโครงการ ตลอดจนหน่วยงานที่รับผิดชอบในการปฏิบัติ

๒) ความมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนงาน งาน และโครงการที่ตั้งไว้

๓) ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดของแผนงาน งาน และโครงการ

๔) วิธีการดำเนินงาน แนวทางปฏิบัติตามแผนงาน งาน และโครงการ

๕) พื้นที่ดำเนินการ

๖) งบประมาณที่ได้รับทั้งหมดของแต่ละแผนงาน งาน และโครงการ โดยแยกเป็นรายปี

๗) ผลงานที่ทำไปแล้วของแต่ละแผนงาน งาน และโครงการ หรือของแต่ละหน่วยงาน

๘) ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ตลอดจนแนวทางแก้ไข หรือข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)

๙) อัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติ รวมทั้งระดับตำแหน่ง

๑๐) อื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร

๒.๒.๓. ข้อมูลงานบริหารทั่วไป อันเป็นงานที่ต้องปฏิบัติเป็นประจำ โดยหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้แก่ งานดังต่อไปนี้

๑) งานบริการสาธารณะ เช่น ไฟฟ้า น้ำสะอาดสำหรับบริโภค การคมนาคมขนส่ง เป็นต้น

๒) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

๓) การใช้ที่ดินและทรัพย์สินของทางราชการ หรือเอกชนที่กระทบกระเทือนต่อสวัสดิภาพของชุมชน และการป้องกันสิ่งแวดล้อมเป็นพิเศษ

๔) การรักษาความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยของประชาชน

๕) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๖) การรักษาพยาบาลและการบริการด้านสาธารณสุข

๗) การศึกษา
๘) การส่งเสริมอาชีพของประชาชน
๙) การควบคุมสินค้าที่จำเป็นต่อการครองชีพ
๑๐) การส่งเสริมการพัฒนาท้องถิ่น
๑๑) การปฏิบัติตามรายงานของส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ

๑๒) การดูแลรักษาสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
๑๓) ข้อมูลอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร
ทั้งนี้ งานดังกล่าวควรประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้

(๑) สภาพงานที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และหน่วยงานรับผิดชอบ

(๒) ความต้องการของประชาชน

(๓) ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

(๔) โครงการหรือแนวทางที่จะแก้ไขหรือขยายงาน

๒.๒.๔ ข้อมูลอื่น ๆ ได้แก่ ข้อมูลที่นอกเหนือไปจากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการตรวจราชการ เช่น

๑) รายงานผลการตรวจราชการที่ผ่านมา ผลการวิจัย ผลการประเมินผลงาน งาน และโครงการที่เกี่ยวข้อง
๒) รายงานการประชุมของคณะกรรมการต่าง ๆ ในระดับนโยบาย เช่น คณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ (กชช.)

๓) รายงานผลการสัมมนา การอภิปรายเรื่องที่เกี่ยวข้อง

๔) ข่าว ข่าวกรอง หรือบทวิเคราะห์ของนักวิชาการ ผู้รอบรู้ต่าง ๆ เป็นต้น

๒.๓ แนวทางการตรวจราชการ

เพื่อให้การตรวจราชการของผู้ตรวจราชการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการตรวจราชการ และอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจราชการที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๓๒

ข้อ ๗ ข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒ ในการตรวจติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ได้ดำเนินงานไปตามกฎหมาย นโยบาย มติ คณะรัฐมนตรี วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนงาน งาน และโครงการ ระเบียบแบบแผน และกฎข้อบังคับต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ และเพื่อทราบถึงปัญหาอุปสรรค ข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานต่าง ๆ

นอกจากนี้ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๓๒ ข้อ ๘ กำหนดให้ผู้ตรวจราชการตรวจราชการเป็น ๒ กรณี คือ การตรวจราชการกรณีปกติและกรณีพิเศษ

ดังนั้น การตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ ซึ่งมีการตรวจติดตามการปฏิบัติงานหลายประเภท ได้แก่ แผนงาน งาน และโครงการ ตามนโยบายของรัฐบาล แผนงาน งาน และโครงการ ที่บรรจุในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตามนโยบายของกระทรวง ทบวง กรม รวมทั้งงานบริหารทั่วไป และในบางครั้งต้องดำเนินการสืบสวนหาข้อเท็จจริง หรือปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายด้วย จึงกำหนดแนวทางในการตรวจติดตามงานต่าง ๆ แต่ละประเภท ดังนี้

๒.๓.๑ แนวทางการตรวจงานโครงการ

การตรวจติดตามแผนงาน งาน และโครงการ เป็นการตรวจติดตามผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนงาน งานและโครงการ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อคิดเห็นหรือแนวทางที่จะนำเสนอผู้บังคับบัญชาในระดับสูงประกอบการพิจารณาตัดสินใจในการปรับปรุงแนวทางและวิธีการในการดำเนินงานของแผนงาน งาน และโครงการ ให้เป็นไปอย่างมีระบบเพื่อให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีแนวทางในการตรวจติดตาม ดังนี้

๒.๓.๑.๑ กำหนดวัตถุประสงค์

เพื่อให้การตรวจติดตามในแต่ละแผนงาน งาน และโครงการ มีความชัดเจน จึงควรกำหนดวัตถุประสงค์ที่จะตรวจติดตามว่าจะตรวจติดตามเพื่อดูความสำเร็จของโครงการ ความก้าวหน้าในการดำเนินงานของโครงการ หรือผลกระทบของโครงการที่มีต่อประชาชนส่วนรวมทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง หรือมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หรือตรวจติดตามผลการดำเนินงานทางด้านเทคนิคหรือด้านการบริหารโครงการ หรือตรวจติดตามเพื่อทราบถึงปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามแผนงาน งานและโครงการนั้น ๆ เพียงอย่างเดียวหนึ่งหรือทั้งหมด

ทั้งนี้ โดยศึกษาและวิเคราะห์ในรายละเอียดของข้อมูลของแผนงาน งาน และโครงการ ว่ามีวัตถุประสงค์อะไร และคาดว่าจะได้รับประโยชน์อย่างไร ในการนี้ต้องศึกษาทั้งจากตัวโครงการและความเป็นไปได้ของโครงการที่หน่วยงานเจ้าของโครงการหรือมีผู้อื่นเคยศึกษาไว้ พร้อมทั้งพิจารณาลักษณะงานของแต่ละแผนงาน งานและโครงการ ซึ่งครอบคลุมถึงพื้นที่การปฏิบัติงานของหน่วยงานเจ้าของโครงการ ผลการดำเนินงาน การประสานงาน และผลกระทบอื่น ๆ รวมทั้งปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการ แล้วนำมาพิจารณากำหนดวัตถุประสงค์ในการตรวจติดตามแต่ละโครงการว่าจะตรวจติดตามในลักษณะใด

๒.๓.๑.๒ กำหนดประเด็นในการตรวจติดตาม

เพื่อให้การตรวจแผนงาน งานและโครงการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดในการตรวจติดตามในแต่ละแผนงาน งานและโครงการ จึงต้องกำหนดประเด็นในการตรวจติดตาม พร้อมทั้งกำหนดเครื่องชี้วัดผลสำเร็จของแผนงาน งานและโครงการ รวมทั้งแนวทางการติดตามผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน เพื่อให้ข้อมูลที่ได้จากการตรวจติดตามชี้ให้เห็นภาพรวมของแผนงาน งานและโครงการได้

๒.๓.๑.๓ กำหนดขอบเขตในการตรวจติดตาม

เพื่อให้การตรวจติดตามมีขอบเขตที่ชัดเจนควรกำหนดว่าจะติดตามผลการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐหน่วยใดและที่ใดบ้าง และในกรณีที่ต้องการทราบว่ามีประโยชน์ถึงประชาชนมากน้อยเพียงใด อาจไปพบและสอบถามประชาชนด้วยก็ได้

๒.๓.๒ แนวทางการตรวจงานบริหารทั่วไป

การตรวจงานบริหารทั่วไปเป็นการตรวจติดตามผลการปฏิบัติงานใดงานหนึ่ง ที่หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติอยู่เป็นประจำและต่อเนื่องทุกปีว่าได้ดำเนินงานไปแล้วมากน้อยเพียงใด ผลงานที่ได้มีประสิทธิภาพหรือประสิทธิผลเพียงใด ใช้ประโยชน์ได้เพียงใด มีปัญหาอุปสรรคข้อขัดข้องในการดำเนินงานหรือไม่ประการใด

๒.๓.๒.๑ แนวทางการคัดเลือกงานในการตรวจ

เนื่องจากงานบริหารทั่วไปมีทุกกระทรวง ทบวง กรม และมีปริมาณมาก ไม่อาจจะทำการตรวจสอบได้โดยทั่วถึง จำเป็นต้องเลือกตรวจเฉพาะงานที่เห็นว่าสำคัญและจำเป็น โดยคำนึงถึงความเหมาะสมเกี่ยวกับ วัน เวลา และงบประมาณที่ได้รับ

แนวทางในการคัดเลือก

๑) งานบริการสาธารณะที่ประชาชนทั่วไปหรือส่วนมากจำเป็นต้องใช้ หรือได้รับประโยชน์

๒) งานที่อาจก่อให้เกิดอันตรายหรืออาจเป็นปัญหาต่อความสงบเรียบร้อย สุขภาพอนามัย หรือความปลอดภัยของประชาชน

๓) งานที่ประชาชนสนใจ หรือวิพากษ์วิจารณ์ในการปฏิบัติงาน

๔) งานที่มีปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติ

๕) งานที่ใช้งบประมาณจำนวนมาก

๖) งานอื่น ๆ ที่ผู้ตรวจราชการเห็นสมควร

๒.๓.๒.๓ ประเภทงานที่ควรตรวจติดตามและแนวทางการตรวจแต่ละประเภท

๑) งานด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ เช่น

(๑) ไฟฟ้าและแสงสว่าง การประปา การคมนาคม และขนส่ง การสื่อสารตลอดจนการจัดหาสวนสาธารณะ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และสนามกีฬา ควรตรวจติดตามในด้านความเพียงพอกับความต้องการของประชาชน และประชาชนได้รับความปลอดภัยจากการดำเนินงานหรือไม่เพียงใด รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

(๒) การรักษาสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ และสถานที่ที่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรม ควรพิจารณาด้านการบำรุงรักษา การบูรณะซ่อมแซม

(๓) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

๒) การใช้ที่ดินและทรัพย์สินของทางราชการและเอกชน ควรพิจารณาผลกระทบต่อสวัสดิภาพของชุมชน อันทำให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ รวมทั้งการป้องกันสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ซึ่งจะก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๓) การรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของประชาชน ควรตรวจติดตามในด้านต่าง ๆ เช่น

(๑) นโยบายในการป้องกันอาชญากรรมและแผนการปราบปราม ตลอดจนสมรรถภาพในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามของอัตรากำลังและวัสดุอุปกรณ์ที่มี รวมทั้งการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

(๒) แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการช่วยเหลือผู้ประสบภัย รวมทั้งสภาพความเหมาะสม และความพร้อมที่จะใช้งานของวัสดุอุปกรณ์และยานพาหนะ สภาพความพร้อมในการใช้เครื่องมือต่าง ๆ

อย่างถูกต้องของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

(๓) การควบคุมปริมาณและคุณภาพของสินค้าที่ประชาชนใช้อุปโภคบริโภคว่าได้มาตรฐานหรือไม่

๔) งานบริการสาธารณสุขและการรักษาพยาบาล ควรติดตามในงานบริการการส่งเสริมสุขภาพ การปรับปรุงสุขภาพสิ่งแวดล้อม การป้องกันโรค การตรวจและการรักษาพยาบาล ตลอดจนการปรับปรุงสุขภาพ รวมถึงการประชาสัมพันธ์และการให้ความรู้ความเข้าใจเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอนามัยที่ดีของประชาชน โดยเฉพาะด้านปริมาณคือ ความพอเพียง การกระจายความครอบคลุมและการเข้าถึงบริการของประชาชนด้านคุณภาพของบริการ รวมถึงการอำนวยความสะดวกและความพึงพอใจของประชาชน และด้านปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

๕) งานบริการด้านการศึกษา ควรตรวจติดตามผลในด้านนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐ และการขยายตัวทางด้านการศึกษาตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

๖) การดูแลสาธารณสุขสมบัติของแผ่นดิน ควรตรวจติดตามการดำเนินการตามมาตรการในการป้องกันและนโยบายในการบุกรุก ตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

๗) การบริการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในด้านการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เช่น การจัดการเกี่ยวกับการจราจรในเขตชุมชน การบริการด้านการจัดเก็บภาษี ฯลฯ

๒.๓.๓ แนวทางการสืบสวนสอบสวน

การสืบสวนสอบสวนเป็นการแสวงหาข้อเท็จจริงต่าง ๆ โดยการศึกษาในรายละเอียดจากหลักฐานต่าง ๆ ที่รวบรวมได้ เช่น พยานบุคคลที่อยู่ในเหตุการณ์ หรือเหตุการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือพยานเอกสาร ทั้งนี้ เพื่อใช้เป็นข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณา

๒.๓.๓.๑ มูลเหตุในการสอบข้อเท็จจริง

การสอบข้อเท็จจริง ควรดำเนินการ

เมื่อ

- ๑) ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา
- ๒) ได้รับคำร้องเรียนในขณะตรวจ

ราชการ

๓) มีเหตุอันควร

๒.๓.๓.๒ แนวทางการดำเนินการ

๑) กรณีที่ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา ควรพิจารณาว่า

(๑) เป็นเรื่องอะไร มีคำร้องเรียนหรือไม่ มีความประสงค์อย่างไรเกี่ยวข้องกับหน่วยงานหรือบุคคลใดบ้าง

(๒) มีพยานหลักฐานอย่างไรบ้าง

(๓) มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มติของคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่ง ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประการใดบ้าง

๒) คำร้องเรียนได้รับในขณะตรวจราชการ จะรับไว้ดำเนินการได้ต่อเมื่อคำร้องเรียนนั้นเป็นคำร้องที่

(๑) ใช้ถ้อยคำสุภาพ

(๒) เป็นเรื่องที่ประสงค์จะขอให้ทางราชการช่วยเหลือหรือช่วยจัดความเดือดร้อน

(๓) ไม่เป็นคำร้องเรียนประเภท

- คำร้องเรียนที่เป็นบัตร

สนเท่ห์ เว้นแต่บัตรสนเท่ห์รายใดระบุหลักฐานกรณีแวดล้อมปรากฏชัดแจ้ง ตลอดจนมีพยานบุคคลแน่นอน จึงควรรับพิจารณาเป็นการเฉพาะเรื่อง เฉพาะราย

- คำร้องเรียนที่ร้องเรียน

ด้วยวาจาแต่ไม่แจ้งชื่อ ที่อยู่ หรือไม่ยอมลงลายมือชื่อในคำร้องเรียน

- คำร้องเรียนที่ปรากฏชัด

เจนว่าได้มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาล หรือศาลได้มีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งถึงที่สุดแล้ว

- คำร้องเรียนที่เกิดจาก

การโต้แย้งสิทธิระหว่างบุคคลต่อบุคคลด้วยกัน

- นอกจากคำร้องเรียนดังกล่าวแล้ว

ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้ตรวจราชการที่จะรับหรือไม่รับไว้ดำเนินการ

๓) การสอบข้อเท็จจริงเมื่อมีเหตุอันควร เช่นกรณีมีข้อสงสัย หรือต้องการทราบข้อเท็จจริงในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ควรพิจารณาในสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) เป็นเรื่องอะไร เกิดขึ้นที่ไหน

เมื่อใด อย่างไร

(๒) มีหน่วยงานหรือบุคคลใด

เกี่ยวข้อง

(๓) มีพยานหลักฐานประการใด
ที่เกี่ยวข้อง

(๔) มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อ
บังคับ มติของคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่ง ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประ-
การใดบ้าง

๒.๔ ขอบเขตในการตรวจราชการ

การตรวจราชการของผู้ตรวจราชการทุกระดับ ตาม
ปกติเป็นการตรวจติดตามผล เรังรัด แนะนำ สืบสวนสอบสวน
สอบข้อเท็จจริง สดับรับฟังเหตุการณ์ เสนอแนะ ติดต่อประสาน
งาน ตรวจเยี่ยม หรือดำเนินการอื่นใด เพื่อให้การปฏิบัติงาน
ของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งในราชการ
บริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ราชการบริหาร
ส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะ
เป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานในต่างประเทศ
และรัฐวิสาหกิจเป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย มติคณะรัฐมนตรี
ระเบียบแบบแผน กฎ ข้อบังคับ คำสั่ง ประกาศ เป้าหมาย
ความมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ของแผนงาน งานและโครงการ
ของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้ง
ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ในการให้ชี้แจง ให้ถ้อยคำ และส่งเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบ
การพิจารณา โดยมีขอบเขตในการตรวจราชการแต่ละระดับ ดังนี้

๒.๔.๑ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

ตรวจราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของ
กระทรวง ทบวง กรม สำนักงานหรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ
รวมทั้งการปฏิบัติราชการของข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง
หรือผู้ปฏิบัติงานในสถานภาพอื่นในหน่วยงานของรัฐ ในฐานะ
ผู้สอดส่องดูแลแทนคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนาย-
กรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และปลัดสำนัก
นายกรัฐมนตรี

๒.๔.๒ ผู้ตรวจราชการกระทรวง

ตรวจราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของ
กระทรวง กรม สำนักงานหรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐรวม
ทั้งการปฏิบัติราชการของข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง
หรือผู้ปฏิบัติงานในสถานภาพอื่นในหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้
เฉพาะในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ในฐานะผู้สอดส่อง
ดูแลแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
และปลัดกระทรวง

๒.๔.๓ ผู้ตรวจราชการกรม

ตรวจราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของ
กรม รวมทั้งการปฏิบัติราชการของข้าราชการ พนักงาน
ลูกจ้างในสังกัด ในฐานะผู้สอดส่องดูแลแทนอธิบดี

ทั้งนี้ การตรวจราชการตามขอบเขตอำนาจ
หน้าที่ดังกล่าวข้างต้น ควรพิจารณาถึงความจำเป็นและความ
เหมาะสม รวมทั้งระยะเวลาและงบประมาณที่ได้รับด้วย

๒.๕ วิธีการตรวจราชการ

การตรวจราชการของผู้ตรวจราชการอาจปฏิบัติได้
หลายวิธี เช่น

๒.๕.๑ การสดับรับฟังเหตุการณ์โดยทั่ว ๆ ไป เป็น
วิธีการตรวจราชการในรูปแบบของการเยี่ยมเยียนเพื่อรับ-
ทราบผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ และรับฟังปัญหาอุปสรรค
ในการดำเนินงาน ตลอดจนสังเกตการณ์สอดส่องดูแล รับฟัง
และติดตามข่าวความเคลื่อนไหวเหตุการณ์ หรือเหตุการณ์โดย
ทั่ว ๆ ไปของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจนสภาพความเป็นอยู่
ทุกข์สุข ความเดือดร้อน ปัญหาอุปสรรค ในการดำรงชีพของ
ประชาชน และเหตุการณ์อันอาจกระทบกระเทือนต่อความ
สงบเรียบร้อยหรือความมั่นคงของชาติ เพื่อหาทางแก้ไขปรับ-
ปรุงให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนแต่ละ
ท้องที่ และให้สมประโยชน์ต่อทางราชการ ทั้งนี้ โดยดำเนินการ

- ๑) สอบถาม และรับฟังรายงานจากเจ้าหน้าที่
ของรัฐหรือจากประชาชนในท้องถิ่น หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือ
ผู้ที่เชื่อถือได้ หรือติดตามข่าวสารจากสื่อมวลชนในท้องถิ่น
- ๒) รวบรวมเอกสารหลักฐานที่เชื่อถือได้เพื่อ
ประกอบการพิจารณา

๒.๕.๒ การตรวจติดตามโดยศึกษาวิเคราะห์เจาะลึก
เฉพาะแผนงาน งาน และโครงการ เป็นวิธีการตรวจติดตาม
ในรูปแบบที่มุ่งจะวัดความเหมาะสม ผลสำเร็จ หรือผลกระทบ
ของแผนงาน งาน และโครงการ ว่ามีความเป็นไปได้มากน้อย
เพียงใด ทั้งในด้านการเงิน ด้านเศรษฐกิจ ด้านการตลาด ด้าน
การเมือง ด้านสังคม ด้านเทคนิค ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการ
บริหาร หรือเป็นการเร่งรัด ควบคุม และปรับปรุงแนวทาง
ในการดำเนินงาน เพื่อให้แผนงาน งาน และโครงการนั้น ๆ
เป็นไปตามเป้าหมายและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้

การตรวจติดตามนี้อาจดำเนินการได้ทั้งก่อน
และภายหลังจากที่หน่วยงานที่รับผิดชอบได้เริ่มดำเนินแผนงาน
งาน และโครงการแล้ว โดยกำหนดหลักเกณฑ์สำหรับวัด
ความเหมาะสม และความสำเร็จของโครงการแต่ละด้าน ทั้งนี้
ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของแต่ละหน่วยงานว่าจะตรวจติดตามในด้าน
ใดบ้าง ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวอาจแบ่งตามระยะเวลาที่ไปตรวจ
ติดตาม ดังนี้

๒.๕.๒.๑ การตรวจติดตามในระยะก่อนเริ่ม
ดำเนินงานโครงการหรือระหว่างดำเนินงานโครงการ

การตรวจติดตามในระบายนี้อาจติดตามในประเด็นต่าง ๆ กล่าวคือ

๑) ความสอดคล้องและความสมบูรณ์ของโครงการ โดยพิจารณาถึง

(๑) ความสอดคล้องกับเป้าหมายและนโยบายส่วนรวม หรือของแต่ละสาขางาน

(๒) การมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับโครงการอื่น ๆ และการประสานงานในแง่ของการปฏิบัติ

(๓) การมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการขั้นพื้นฐานต่าง ๆ

๒) ความเป็นไปได้ของโครงการ โดยพิจารณาถึง

(๑) ความเป็นไปได้ทางด้านเทคนิค พิจารณาถึงความเหมาะสมของแหล่งที่ตั้งโครงการ และกรรมวิธีที่ใช้ในการดำเนินงาน

(๒) ความเหมาะสมทางการเงิน พิจารณาถึงด้านการคุ้มทุนในการดำเนินงาน จาก การประมาณการค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ และแหล่งที่มาของเงินที่จะนำมาใช้ในการดำเนินงาน

(๓) ความพร้อมเพรียงและความสามารถของหน่วยงานที่จะดำเนินงานตามโครงการ พิจารณาถึงความพร้อมในด้านการเงิน อัตรากำลัง และระบบการจัดการ

(๔) ความต้องการหรือการยอมรับของประชาชนที่เกี่ยวข้อง

(๕) ความเหมาะสมด้านความมั่นคงและภาวะแวดล้อม พิจารณาถึงการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนนโยบายด้านความมั่นคงของประเทศ และผลกระทบของโครงการที่จะมีต่อภาวะแวดล้อม

(๖) ความเหมาะสมด้านเศรษฐกิจและสังคม พิจารณาถึงสัดส่วนของการก่อให้เกิดผลผลิตและรายได้แก่ท้องถิ่น ภาค หรือประเทศโดยส่วนรวม ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการกระจายรายได้

สำหรับการติดตามผลระยะระหว่างดำเนินงานโครงการ นอกจากติดตามในประเด็นดังกล่าวข้างต้นแล้ว ควรติดตามว่าเมื่อนำโครงการไปปฏิบัติแล้วผลการดำเนินงานโครงการเป็นไปตามเป้าหมายในช่วงระยะเวลาที่หรือไม่มีปัญหาอุปสรรค และจะปรับปรุงแก้ไขอย่างไร ตลอดจนควรจะประสานงานกับหน่วยข้างเคียงเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

๒.๕.๒.๒ การตรวจติดตามในระยะสิ้นสุดโครงการ

การตรวจติดตามในระบายนี้อาจติดตามในด้านผลกระทบของโครงการ กล่าวคือ

๑) ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ โดยพิจารณาถึงผลกระทบต่อเศรษฐกิจส่วนรวม และพิจารณาว่าเศรษฐกิจส่วนไหนได้รับผลจากโครงการบ้าง รวมถึงการกระจายรายได้ด้วย

๒) ผลกระทบทางด้านสังคมและการเมือง พิจารณาถึงผลกระทบต่อสังคมส่วนรวม ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ

การตรวจติดตามดังกล่าวข้างต้นอาจดำเนินการได้โดยศึกษาจากหลักฐานเอกสารที่รวบรวมได้จากหน่วยงานเจ้าของโครงการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และติดตามผลการดำเนินงาน ณ พื้นที่ปฏิบัติโครงการ โดยการสอบถาม สัมภาษณ์ หรือสังเกตการณ์

๒.๕.๓ การสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริง เป็นวิธีการตรวจราชการวิธีหนึ่ง เพื่อแสวงหาความถูกต้อง และความ เป็นจริงจากพยานหลักฐานต่าง ๆ และในกรณีที่มีการร้องเรียน กล่าวหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ก็เป็นการแสวงหาข้อเท็จจริง เพื่อทราบความถูกต้องหรือความผิดใน พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐและบุคคลที่เกี่ยวข้อง การตรวจราชการวิธีนี้อาจดำเนินการทั้งในรูปแบบที่ผู้ตรวจราชการได้ดำเนินการด้วยตัวเอง หรือบางครั้งอาจดำเนินการในรูปแบบ คณะกรรมการ

การตรวจราชการทั้ง ๓ กรณี ตามข้อ ๒.๕.๑, ๒.๕.๒, และ ๒.๕.๓ หากตรวจพบว่าการปฏิบัติราชการใดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ถ้าปล่อยให้ดำเนินการต่อไปจะก่อให้เกิดการเสียหาย ต่อทางราชการ หรือประโยชน์ของประชาชนอย่างร้ายแรง ก็ให้ผู้ตรวจราชการสั่งยับยั้งการปฏิบัติงานนั้นไว้ก่อน โดยให้สั่งยับยั้งเป็นลายลักษณ์อักษร แล้วรีบรายงานให้ผู้บังคับบัญชา ได้ทราบโดยด่วนที่สุดตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๓ แห่งระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๓๒ ทั้งนี้ ควรดำเนินการเฉพาะในกรณีที่ จำเป็นจริง ๆ และให้อยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่เท่านั้น

๒.๖ การประชาสัมพันธ์งานตรวจราชการ

ในการปฏิบัติงานตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ ให้หน่วยงานต้นสังกัดของผู้ตรวจราชการดำเนินการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ และประชาชนทั่วไปได้เห็นประโยชน์ และความสำคัญของการตรวจราชการ รวมทั้งได้ทราบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้ตรวจราชการ ทั้งการ

ตรวจราชการกรณีปกติ และกรณีพิเศษ เพื่อเป็นการเสริมสร้างความเข้าใจอันถูกต้องเกี่ยวกับงานตรวจราชการ ตามข้อ ๒๖ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๓๒

การประชุมสัมพันธดังกล่าวอาจดำเนินการโดยวิธีการต่าง ๆ เช่น

- จัดให้มีเจ้าหน้าที่แถลงข่าวแก่สื่อมวลชนเป็นครั้งคราว
- จัดทำเอกสารเผยแพร่แก่หน่วยงานและสื่อมวลชนเป็นครั้งคราว

- จัดทำเอกสารรายงานผลการตรวจราชการประจำปี โดยเสนอข้อมูลต่าง ๆ ที่น่าสนใจ สถิติปริมาณงาน และผลการปฏิบัติงานที่สำคัญหรือดีเด่นในรอบปี ฯลฯ

ในการออกตรวจราชการของผู้ตรวจราชการหน่วยงานต้นสังกัดของผู้ตรวจราชการอาจขอความร่วมมือกรมประชาสัมพันธ์ในการทำข่าวและเผยแพร่ข่าวการปฏิบัติงานของผู้ตรวจราชการด้วยก็ได้

หมวด ๓

การกำหนดแผน และ

การดำเนินการตามแผนการตรวจราชการ

๓.๑ การกำหนดแผนการตรวจราชการ

ขั้นตอนการกำหนดแผนการตรวจราชการ มี ๔ ขั้นตอน ดังนี้

๓.๑.๑ ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกแผนงาน งาน และโครงการ

ก่อนเริ่มปีงบประมาณ ให้ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๓๒ ข้อ ๑๔ ข้อ ๑๖ และข้อ ๑๘ ดำเนินการคัดเลือกและศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของแผนงาน งาน และโครงการ จากหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ ทั้งนี้เป็นงานนโยบายของรัฐบาล แผนงาน งาน และโครงการที่อยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนของกระทรวงรวมทั้งงานบริหารทั่วไป แล้วจัดลำดับความสำคัญ ความจำเป็นเร่งด่วน ในการดำเนินการของแผนงาน งาน และโครงการเพื่อบรรจุในแผนการตรวจราชการก่อนนำเสนอคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการพิจารณาคัดเลือกและกำหนดเป็นแผนการตรวจราชการกรณีปกติประจำปีของผู้ตรวจราชการ ซึ่งการพิจารณาคัดเลือกควรคำนึงถึงสิ่งสำคัญต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ประกอบด้วย คือ

๑) ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

(๑) เป็นแผนงาน งาน และโครงการที่รัฐบาลให้ความสำคัญลำดับสูง

(๒) เป็นแผนงาน งาน และโครงการที่มีผลต่อความมั่นคงของประเทศ

(๓) เป็นแผนงาน งาน และโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยตรง

(๔) เป็นแผนงาน งาน และโครงการที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน

(๕) เป็นแผนงาน งาน และโครงการที่มีหน่วยงานหลายหน่วยงานร่วมรับผิดชอบดำเนินการ

(๖) เป็นแผนงาน งาน และโครงการที่มีพื้นที่ดำเนินการทั่วประเทศ

(๗) เป็นแผนงาน งาน และโครงการที่ใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก

๒) ผู้ตรวจราชการกระทรวง

(๑) เป็นแผนงาน งาน และโครงการที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวง ซึ่งมีความสำคัญลำดับสูง

(๒) เป็นแผนงาน งาน และโครงการที่มีผลต่อความมั่นคงของประเทศ

(๓) เป็นแผนงาน งาน และโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยตรง

(๔) เป็นแผนงาน งาน และโครงการที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน

(๕) เป็นแผนงาน งาน และโครงการที่จะต้องประสานงานกับหน่วยงานของกรมในสังกัดหลายหน่วยงาน

(๖) เป็นแผนงาน งาน และโครงการที่มีพื้นที่ดำเนินการทั่วประเทศ

(๗) เป็นแผนงาน งาน และโครงการที่ใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก

๓) ผู้ตรวจราชการกรม

(๑) เป็นแผนงาน งาน และโครงการที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรม ซึ่งมีความสำคัญลำดับสูง

(๒) เป็นแผนงาน งาน และโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชนทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยตรง

(๓) เป็นแผนงาน งาน และโครงการที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน

(๔) เป็นแผนงาน งาน และโครงการที่ต้องใช้เทคนิคใหม่มีปัญหาที่ยังไม่แพร่หลายและไม่คล่องตัวในการปฏิบัติงาน

(๕) เป็นแผนงาน งาน และโครงการที่ใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก

๓.๑.๒ ขั้นตอนที่ ๒ การพิจารณากำหนดแผน

เมื่อฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการดำเนินการคัดเลือก และศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของแผนงาน งาน และโครงการเพื่อบรรจุในแผนการตรวจราชการเสร็จแล้ว ให้นำเสนอคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการพิจารณา คัดเลือกและกำหนดเป็นแผนการตรวจราชการกรณีปกติประจำปีของผู้ตรวจราชการ ตามข้อ ๑๕ (๑) ข้อ ๑๗ (๑) และข้อ ๑๘ (๑) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๓๒ ต่อไป

ทั้งนี้ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับต่าง ๆ ควรได้มีการประสานงานเพื่อมิให้เกิดการซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจราชการระดับต่าง ๆ โดยไม่จำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่จะต้องตรวจราชการตามแผนงาน งาน และโครงการเดียวกัน

๓.๑.๓ ขั้นตอนที่ ๓ การเสนอผู้บังคับบัญชาให้ความเห็นชอบ

เมื่อคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการได้พิจารณาคัดเลือกแผนงาน งาน และโครงการที่จะให้ผู้ตรวจราชการดำเนินการตรวจในปีงบประมาณนั้น ๆ ตามขั้นตอนที่ ๒ แล้ว ให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการดังนี้

ตามนั้น ๆ ตามขั้นตอนที่ ๒ แล้ว ให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการเรื่องเพื่อประธานคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการนำแผนการตรวจราชการดังกล่าวเสนอนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือปลัดกระทรวง แล้วแต่กรณี ให้ความเห็นชอบ ตามข้อ ๑๕ (๑) ข้อ ๑๗ (๑) หรือข้อ ๑๘ (๑) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๓๒

๓.๑.๔ ขั้นตอนที่ ๔ การแจ้งแผนการตรวจราชการ

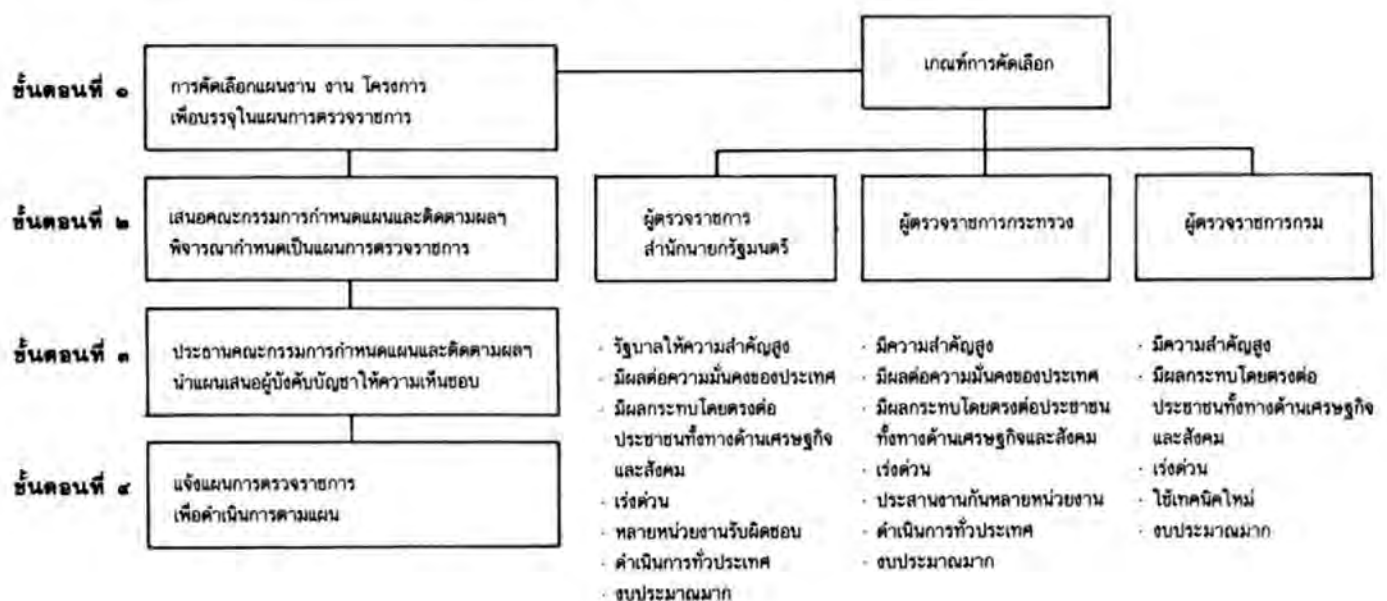
เมื่อแผนการตรวจราชการได้รับความเห็นชอบตามขั้นตอนที่ ๓ แล้ว ให้ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการ แจ้งให้ผู้ตรวจราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อดำเนินการตามแผนการตรวจราชการนั้นต่อไป

๓.๒ การวางแผนปฏิบัติการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ

เพื่อให้การตรวจราชการบรรลุตามแผนการตรวจราชการที่คณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการกำหนดไว้ ผู้ตรวจราชการควรวางแผนปฏิบัติการตรวจราชการ โดยคำนึงถึงปัจจัยดังต่อไปนี้

๓.๒.๑ ระยะเวลาในการออกตรวจ ควรกำหนดระยะเวลาให้เหมาะสมกับแผนงาน งาน และโครงการ ที่ได้รับมอบหมายให้ตรวจติดตาม ตามแผนการตรวจราชการประจำปี ดังนี้

ขั้นตอนการกำหนดแผนการตรวจราชการ

๑) ระยะเวลาก่อนเริ่มดำเนินงานโครงการ สำหรับแผนงาน งาน และโครงการที่อยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของผู้มีอำนาจในการตัดสินใจอนุมัติให้ดำเนินโครงการ

๒) ระยะเวลาที่แผนงาน งาน และโครงการกำลังดำเนินการ

๓) ระยะเวลาที่รัฐบาลกำลังดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนสำหรับแผนงาน งาน และโครงการที่เป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล

การกำหนดระยะเวลาการตรวจติดตามผลในแต่ละแผนงาน งาน และโครงการ ตามข้อ ๒-๔) ของผู้ตรวจราชการแต่ละเขต ควรกำหนดให้ใกล้เคียงกัน เพื่อจะได้ทำการวัดผลให้เหมือนกันทุกเขตในช่วงระยะเวลาเดียวกัน

๓.๒.๒ แนวทางในการตรวจติดตามผลของแต่ละแผนงาน งาน และโครงการ ควรดำเนินการตามที่ได้กล่าวไว้ในข้อ ๒.๓.๑

๓.๒.๓ การตรวจติดตามผลในแต่ละแผนงาน งาน และโครงการ ควรกำหนดว่าจะตรวจติดตามในรูปแบบของการตรวจเยี่ยม หรือในรูปแบบที่มุ่งจะวัดความเหมาะสม ผลสำเร็จ หรือผลกระทบของแผนงาน งาน และโครงการ ให้ผู้ตรวจราชการจัดทำแผนกำหนดการเดินทางในรอบปีงบประมาณ และหรือวงเงินงบประมาณด้วยว่าจะเดินทางไปตรวจติดตามผลของแผนงาน งาน และโครงการใดบ้าง ที่จังหวัดใด ในช่วงระยะเวลาใด โดยจัดทำเป็นปฏิทินการปฏิบัติงานเสนอขอรับความเห็นชอบจากผู้บังคับบัญชา ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเพื่อความสะดวกต่อการที่ผู้บังคับบัญชาจะได้มอบหมายให้ตรวจราชการกรณีพิเศษ

๓.๓ การเตรียมการก่อนออกเดินทางไปตรวจราชการ

๓.๓.๑ การขออนุมัติการเดินทาง

ก่อนออกตรวจราชการ ให้ผู้ตรวจราชการทำบันทึกเสนอขออนุมัติการเดินทางต่อผู้บังคับบัญชาทุกครั้ง ในบันทึกการขออนุมัติการเดินทางต้องชี้แจงให้ทราบพอเป็นสังเขปว่าจะไปตรวจติดตามผลการปฏิบัติงานของแผนงาน งาน และโครงการใดในท้องที่จังหวัดใด เมื่อใด ใช้เวลานานเท่าใด มีเจ้าหน้าที่ระดับใดร่วมเดินทางไปด้วย และเดินทางด้วยยานพาหนะอะไร เป็นต้น

๓.๓.๒ การยืมเงินทรงรพระราชการ

การไปตรวจราชการ ผู้ตรวจราชการจะขอ ยืมเงินทรงรพระราชการ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานก็ได้

๓.๓.๓. การขออนุมัติใช้ยานพาหนะจากหน่วยงานในท้องถิ่น

การไปตรวจราชการ ในกรณีจำเป็นต้องใช้ยานพาหนะของหน่วยงานในท้องถิ่นให้ขออนุมัติผู้บังคับบัญชา และติดต่อขอใช้ยานพาหนะจากหน่วยงานในท้องถิ่นเป็นลายลักษณ์อักษรการเบิกจ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ให้เบิกจ่ายจากหน่วยงานต้นสังกัดของผู้ตรวจราชการได้

๓.๓.๔ การแจ้งจังหวัดหรือหน่วยงานที่จะไปทำการตรวจ

เมื่อได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๓.๓.๑-๓.๓.๓. แล้ว ให้ผู้ตรวจราชการแจ้งจังหวัดหรือหน่วยงานที่จะไปทำการตรวจเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ทราบล่วงหน้าเป็นระยะเวลาพอสมควรว่าจะเดินทางไปตรวจแผนงาน งาน และโครงการใดในท้องที่ใด และเมื่อใด

๓.๔ การประสานงานการตรวจราชการ

การประสานงานการตรวจราชการ หมายถึง การประสานงานภายในระบบการตรวจราชการ โดยมีคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการเป็นกลไกสำคัญ การประสานงานกระทำได้ทั้ง ๒ ลักษณะของการตรวจราชการ ได้แก่ การตรวจราชการกรณีปกติ และการตรวจราชการกรณีพิเศษรูปแบบของการประสานงานการตรวจราชการแบ่งออกได้ ดังนี้

๓.๔.๑. การประสานข้อมูลข่าวสารการตรวจราชการ ได้แก่ การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกันระหว่างองค์กรสนับสนุนการตรวจราชการ โดยคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการ ของผู้ตรวจราชการระดับต่าง ๆ เช่น การแจ้งแผนการตรวจราชการประจำปีของผู้ตรวจราชการ กำหนดระยะเวลาในการออกตรวจราชการแต่ละครั้ง การแจ้งผลการตรวจราชการที่ผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาสั่งการแล้ว

๓.๔.๒ การประสานการปฏิบัติงาน ได้แก่ การฝึกกำลังผู้ตรวจราชการ ในการออกตรวจราชการกรณีที่มีการตรวจแผนงาน งาน และโครงการ ที่เกี่ยวข้องเพื่อลดปัญหาการตรวจซ้ำซ้อนและเพื่อการประหยัด เช่น การตรวจงานที่เป็นโครงการของรัฐบาล งานตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ งานพิเศษ งานเฉพาะกิจที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาทุกระดับ หรืองานที่ต้องประสานกันในเรื่องคน พื้นที่และหน่วยงาน โดยเฉพาะงานที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในชนบท อาจมีการประสาน

งานเพื่อให้ผู้ตรวจราชการทุกระดับออกไปตรวจราชการในพื้นที่ร่วมกันได้

๓.๕.๓ การประสานโครงสร้างของคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการระดับต่าง ๆ ให้สามารถประสานงานระหว่างกัน และดำเนินการอย่างสอดคล้องส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน ได้แก่ การกำหนดให้คณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับสำนักนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่เป็นหน่วยประสานงานกลางในระดับกระทรวง และคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับกระทรวง ทำหน้าที่ประสานงานระดับกรม เช่น กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการกำหนดแผนฯ ระดับสำนักนายกรัฐมนตรี ประกอบด้วยหัวหน้าส่วนราชการของหน่วยงานกลางระดับชาติ และปลัดกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจราชการ ซึ่งปลัดกระทรวงดังกล่าวต่างก็ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการกำหนดแผนฯ ระดับกระทรวง นอกจากนี้ ปลัดกระทรวงยังเป็นผู้ให้ความเห็นชอบการกำหนดแผนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกรมอีกด้วย เช่นเดียวกับอธิบดี นอกจากเป็นกรรมการในคณะกรรมการกำหนดแผนฯ ระดับกระทรวงแล้ว ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการของ

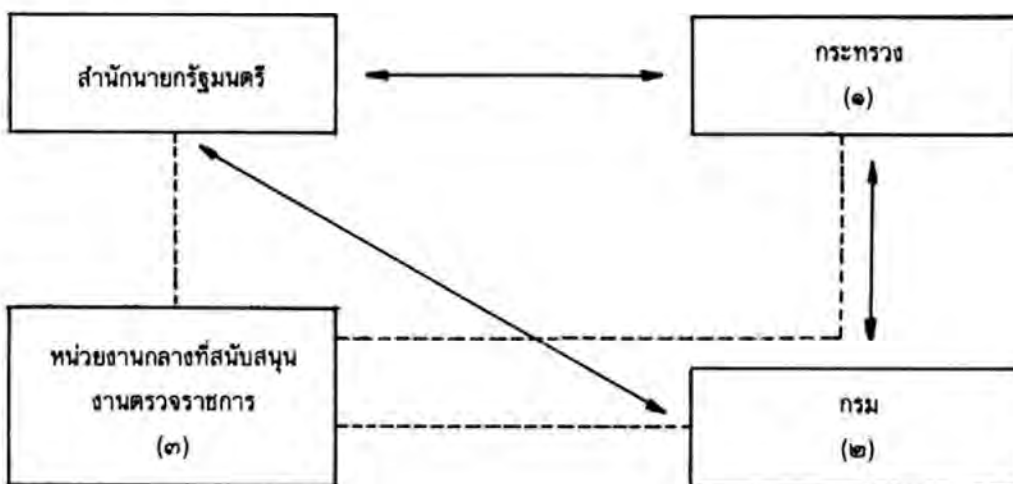
ผู้ตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๓๒ ได้กำหนดให้อธิบดีเป็นประธานของคณะกรรมการกำหนดแผนฯ ระดับกรมโดยอธิบดีทำหน้าที่เชื่อมประสานแผนการตรวจราชการสทลันร่องลงมาจากปลัดกระทรวง

สำหรับการปฏิบัติในการประสานงาน หน่วยงานต้นสังกัดของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการทุกระดับ เป็นผู้ดำเนินการประสานงานดังกล่าวของคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับนั้น ๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระดับนั้น ๆ นอกจากนี้ยังมีหน้าที่สนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการประสานงานอย่างไม่เป็นทางการในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การจัดหรือร่วมในการจัดประชุมสัมมนาผู้ตรวจราชการระดับต่าง ๆ รวมทั้งการประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้ตรวจราชการ การจัดบรรยายทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการตรวจราชการอีกด้วย

ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่และการประสานงานของหน่วยต้นสังกัดของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกำหนดแผนฯ ทุกระดับมีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัว หน่วยงานดังกล่าวควรมีเครื่องมือที่เหมาะสมและทันสมัย เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องโทรภาพ (Facsimile) ตามความเหมาะสม แล้วแต่กรณี

แผนภูมิการประสานงานการตรวจราชการ

การประสานข้อมูลข่าวสาร

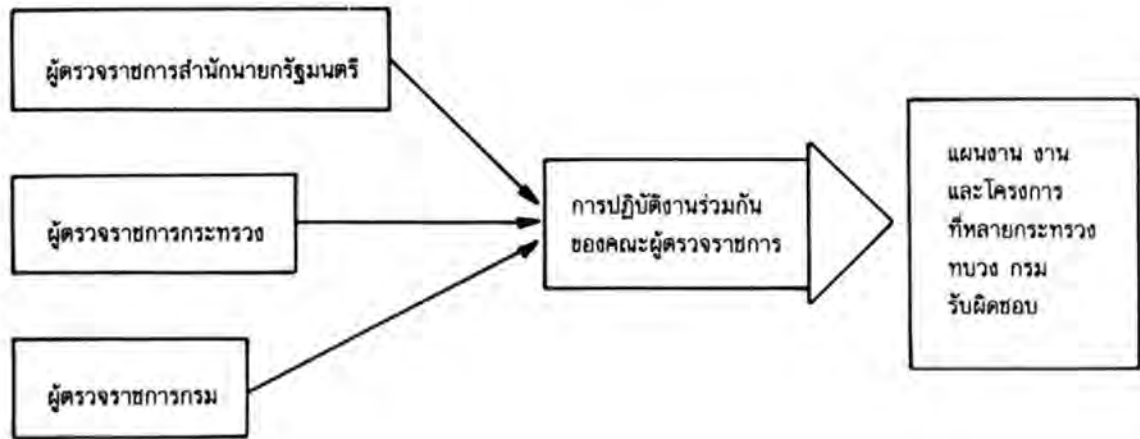
(๑) หมายถึงทุกกระทรวงทั้งที่มีและไม่มีตำแหน่งผู้ตรวจราชการ

(๒) หมายถึงทุกกรมทั้งที่มีและไม่มีตำแหน่งผู้ตรวจราชการ

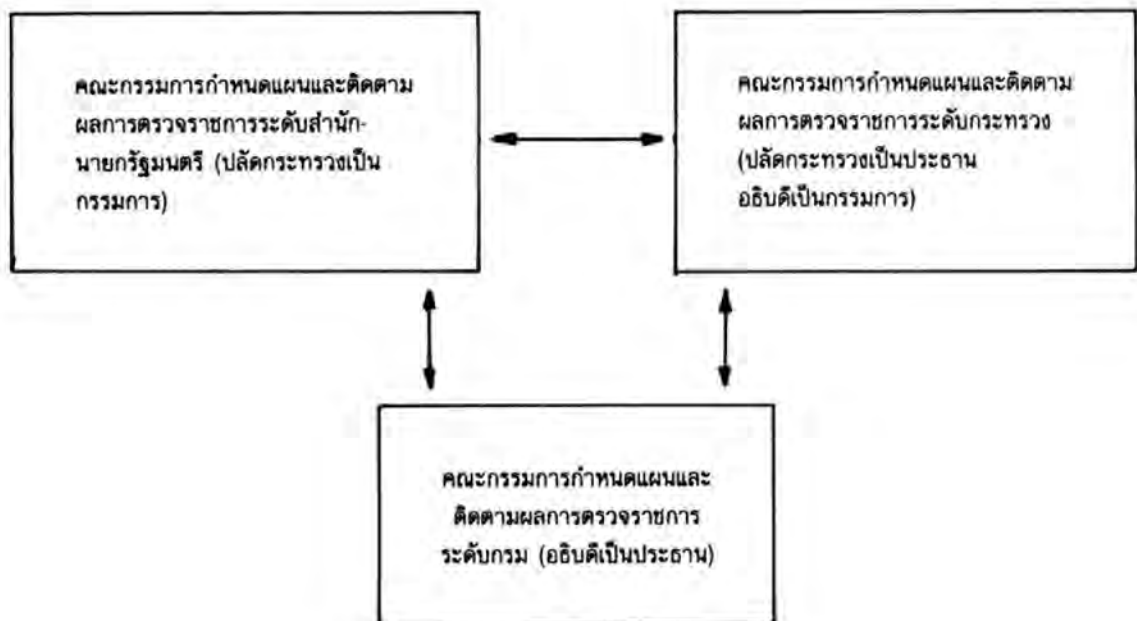
(๓) หมายถึงสำนักงาน ก.พ. สำนักงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

————— ประสานงานโดยตรง
 - - - - - ประสานงานทางอ้อม

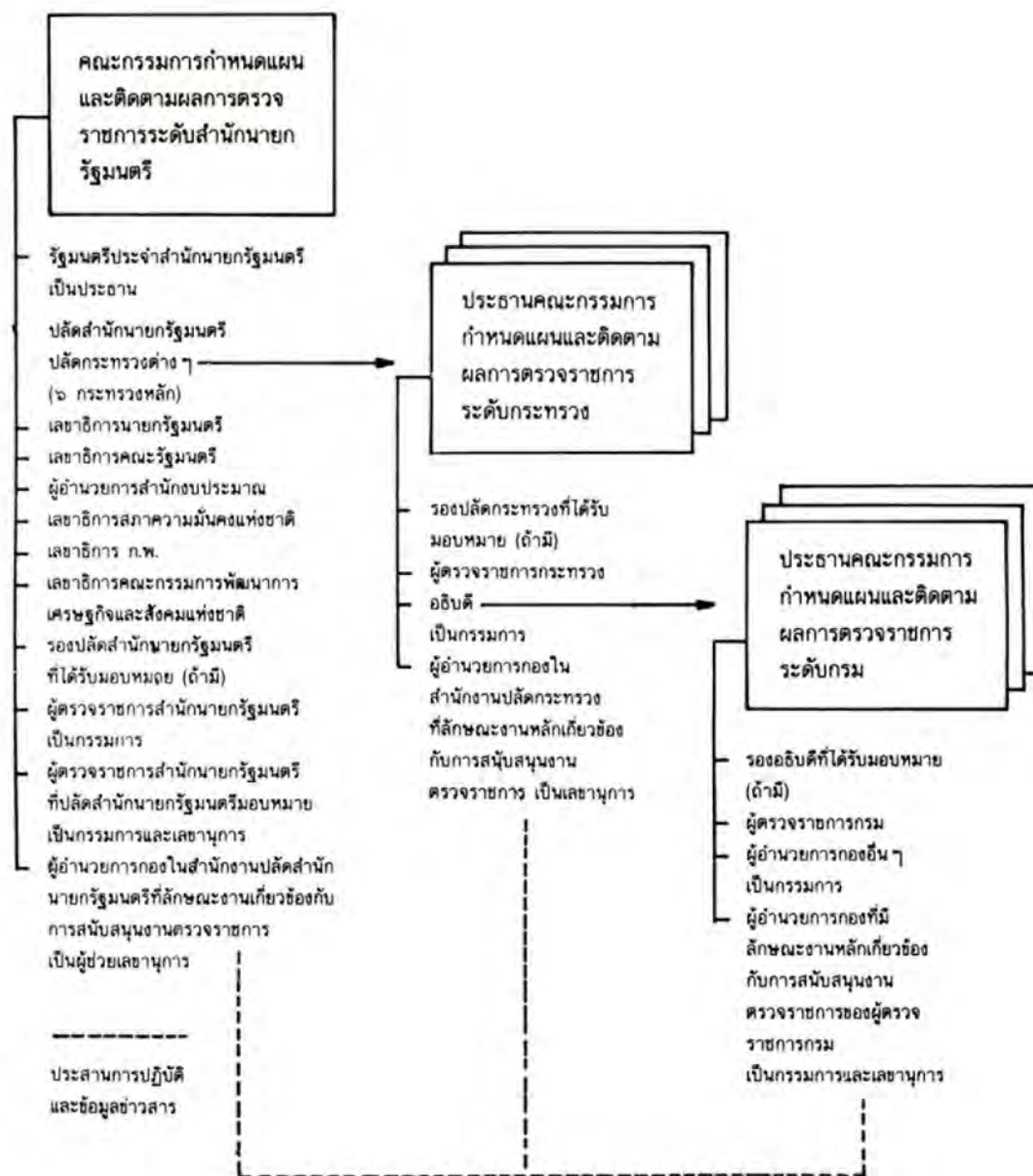
การประสานงานปฏิบัติงาน

การประสานโครงสร้าง

องค์ประกอบและความสัมพันธ์ของคณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการทั้ง ๓ ระดับ

หมวด ๔ การรายงานและดำเนินการตามผล การตรวจราชการ

๔.๑ การรายงานผลการตรวจราชการ

การไปตรวจราชการแต่ละครั้ง นอกจากจะต้องบันทึกผลการตรวจ ณ สถานที่ตรวจในสมุดตรวจการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการใช้สมุดตรวจการ พ.ศ. ๒๕๒๖ แล้ว ผู้ตรวจราชการจะต้องรายงานผลการตรวจเสนอต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อทราบหรือเพื่อพิจารณาแล้วแต่กรณี การรายงานผลการตรวจอาจดำเนินการได้ทั้งขณะตรวจราชการหรือเมื่อกลับจากตรวจราชการแล้ว ดังนี้

๔.๑.๑ การรายงานขณะตรวจราชการใช้ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องขอคำวินิจฉัยสั่งการจากผู้มีอำนาจในเรื่องหนึ่งเรื่องใดโดยเฉพาะ หรือกรณีที่ได้ตรวจพบ หรือได้ดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใดที่มีความสำคัญ และเห็นสมควรรายงานให้ผู้บังคับบัญชาได้ทราบโดยเร่งด่วนให้ผู้ตรวจราชการรายงานเรื่องนั้น ๆ ด้วยวาจาหรือลายลักษณ์อักษรโดยทางโทรศัพท์ วิทยุ โทรเลข โทรพิมพ์ โทรภาพ (Facsimile) หรือทางอื่นใดตามความเหมาะสม ควรมีสาระสำคัญ ได้แก่ ปัญหา หรือข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ การแก้ไข้ปัญหา และข้อเสนอแนะเมื่อกลับจากตรวจราชการแล้วให้รายงานเรื่องดังกล่าวเสนอผู้บังคับบัญชาอีกครั้งหนึ่ง โดยแสดงรายละเอียดรวมทั้งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องไว้ในรายงานด้วย

๔.๑.๒ การรายงานเมื่อกลับจากตรวจราชการแล้วให้ผู้ตรวจราชการรับรายงานผลการตรวจราชการ เมื่อกลับจากตรวจราชการแต่ละครั้ง ดังนี้

๔.๑.๒.๑ การตรวจราชการกรณีปกติ

๑) ให้แยกจัดทำรายงานผลการตรวจเป็นรายแผนงาน งานและโครงการ ในลักษณะภาพรวมของแต่ละเขตการตรวจ ที่ผู้ตรวจราชการรับผิดชอบอยู่ (กรณีไปตรวจหลายจังหวัดในคราวเดียวกัน ไม่ต้องแยกเขียนเป็นรายจังหวัด) เสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อทราบหรือพิจารณาสั่งการ

กรณีการตรวจที่ไม่พบปัญหาหรือพบ แต่เป็นปัญหาที่ไม่เร่งด่วน เมื่อได้รายงานผู้บังคับบัญชาตามวาระแรกแล้ว ให้หน่วยงานที่ลักษณะงานหลักเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนงานตรวจราชการรวบรวมไว้เพื่อจัดทำสรุปเป็นภาพรวมของแผนงาน งานและโครงการนั้น ๆ ตามข้อ ๓) ต่อไป

กรณีการตรวจพบปัญหาที่เป็นปัญหาเร่งด่วน และสมควรให้หน่วยงานที่รับผิดชอบและ/หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติเพื่อแก้ไข้ปัญหา เมื่อได้รายงานผู้บังคับบัญชา และผู้บังคับบัญชาได้สั่งการแล้ว ให้หน่วยงานที่ลักษณะงานหลักเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนงานตรวจราชการ ดำเนินการตามข้อ ๔.๒ แล้วรวบรวมไว้เพื่อดำเนินการตามข้อ ๓) ต่อไป

๒) รายงานผลการตรวจ ควรประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) ข้อมูลทั่วไปของแผนงาน งาน และโครงการโดยสรุป เช่น วัตถุประสงค์เป้าหมาย (รวม และเฉพาะพื้นที่) ระยะเวลาการดำเนินงาน หน่วยงานรับผิดชอบ งบประมาณ (รวม และเฉพาะพื้นที่) ฯลฯ หากจำเป็นต้องให้รายละเอียดให้ทำเป็นเอกสารแนบท้าย

(๒) สถานที่ตรวจ (จังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน พื้นที่ปฏิบัติการหากมีมากแห่ง ให้เขียนเฉพาะจำนวน แล้วจัดทำรายชื่อแนบท้ายรายงาน)

(๓) ผลการตรวจ
- ข้อเท็จจริงจากการตรวจ ให้มีสาระครอบคลุมประเด็นที่ได้กำหนดไว้ ข้อวิเคราะห์และวิจารณ์ โดยอาจแสดงเป็นตาราง กราฟ หรือรูปภาพ ประกอบด้วยก็ได้

- ปัญหาอุปสรรค (สาเหตุและการแก้ไข รวมทั้งปัญหาที่แก้ไข้ลุกล่วงไปแล้ว)

(๔) ข้อสังเกต ความเห็น และข้อเสนอแนะ

การเสนอรายงานแต่ละแผนงาน งาน และโครงการ ให้จัดทำบันทึกปะหน้ารายงานผลการตรวจเป็นรายแผนงาน งาน และโครงการด้วย

๓) ในช่วงเวลาสิ้นปีงบประมาณ ให้หน่วยงานที่ลักษณะงานหลักเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนงานตรวจราชการดำเนินการประมวลรายงานผลการตรวจราชการตามข้อ ๑) ของผู้ตรวจราชการเท่าที่มีอยู่ จัดทำเป็นภาพรวมของแต่ละแผนงาน งานและโครงการ ตามที่กำหนดไว้ในแผนการตรวจราชการประจำปี โดยแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าผลสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินงานทั้งแผนงาน งานและโครงการ ตลอดจนผลกระทบที่มีต่อประชาชนเป็นส่วนรวม รวมทั้งเสนอแนวทางการแก้ไข้ปัญหาที่เหมาะสมและเป็นไปได้ เพื่อใช้เป็นแนวทางประกอบการพิจารณาวินิจฉัยสั่งการของผู้บังคับบัญชา เสนอให้คณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการระดับต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ

สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๓๒ ข้อ ๑๔ ข้อ ๑๖ หรือข้อ ๑๘ พิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อดำเนินการตามข้อ ๑๕ (๒) ข้อ ๑๗ (๒) หรือข้อ ๑๙ (๒) แล้วแต่กรณีต่อไป

๔.๑.๒.๒ การตรวจราชการกรณีพิเศษ

๑) ให้แยกจัดทำรายงานผลการตรวจเป็นรายเรื่องเสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อทราบหรือพิจารณาสั่งการหรือนำเสนอผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปพิจารณาสั่งการ

ในกรณีเร่งด่วนอาจรายงานด้วยวาจาต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อทราบไว้ชั้นหนึ่งก่อนก็ได้

๒) รายงานผลการตรวจ ควรประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) เรื่องที่ได้รับการร้องขอจากหน่วยงานของรัฐให้ช่วยเหลือ สนับสนุน หรือประสานการปฏิบัติ หรือเรื่องอื่น ๆ ที่มีใช้เรื่องร้องเรียน

- เรื่องเดิมหรือความเป็นมา

ของเรื่อง

- ข้อเท็จจริง หรือผลการ

ดำเนินการ

- ข้อพิจารณา

- ความเห็นและข้อเสนอแนะ

(๒) เรื่องที่ราษฎรร้องเรียนขอความเป็นธรรมหรือขอความช่วยเหลือเพื่อคลี่คลาย หรือแก้ไขความทุกข์ยากเดือดร้อน

พิจารณา

สอบสวน

- เรื่องที่ร้องเรียนและคำขอ

- ประเด็นที่ต้องสอบสวนและ

- ข้อเท็จจริงที่ปรากฏจากการ

- ข้อพิจารณา

- ความเห็นและข้อเสนอแนะ

รายงานผลการตรวจราชการ

ตามข้อ ๔.๑.๒.๑ และข้อ ๔.๑.๒.๒ จะต้องแสดงข้อเท็จจริง เหตุผล ข้อมูลซึ่งมีความแจ่มชัด แน่นนอนกระชับ และเข้าใจง่าย อ้างอิงเอกสาร พยานหลักฐานให้ครบถ้วน หากมีข้อเสนอแนะ ต้องเป็นข้อเสนอแนะที่สามารถปฏิบัติได้

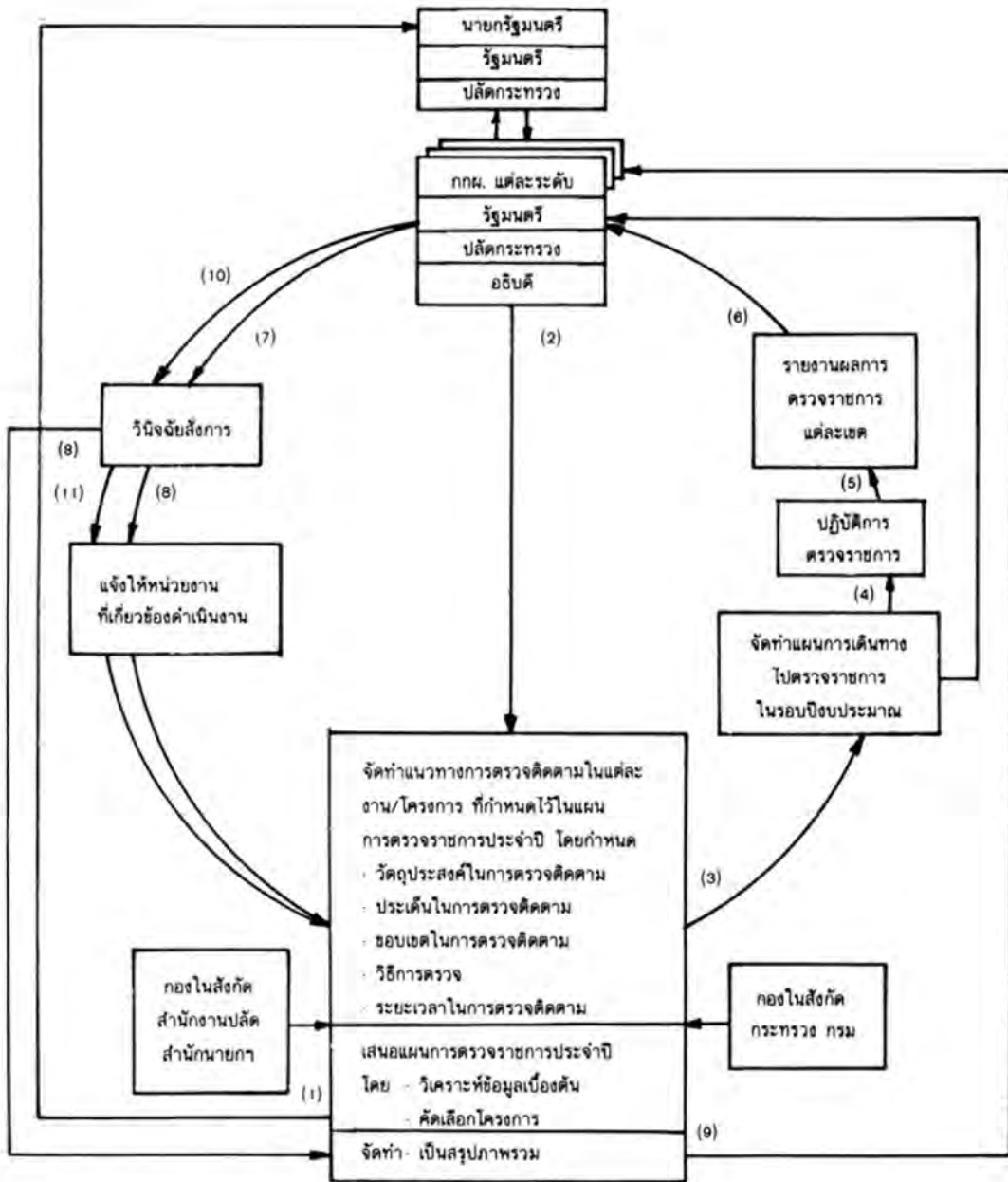
๔.๒ การดำเนินการตามผลการตรวจราชการ

เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งการหรือมีความเห็นประการใดและผู้ตรวจราชการได้รับทราบแล้ว ให้หน่วยงานที่ลักษณะงานหลักเกี่ยวข้องข้องกับการสนับสนุนงานตรวจราชการดำเนินการ ดังนี้

๔.๒.๑ แจ้งหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบ หรือดำเนินการตามคำสั่งหรือความเห็นของผู้บังคับบัญชา

๔.๒.๒ ติดตามผลการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามข้อ ๔.๒.๑ เป็นระยะแล้วนำเรียนผู้บังคับบัญชาและผู้ตรวจราชการเพื่อทราบ จนกว่าผลการดำเนินการจะบรรลุวัตถุประสงค์ จึงให้เสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อขออนุมัติยุติเรื่องหรือยุติการติดตาม

แผนภูมิวงจรกิจการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ

กกม. = คณะกรรมการกำหนดแผนและติดตามผลการตรวจราชการ
 กอง = กองที่มีลักษณะงานหลักเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนงานตรวจราชการ
 ตัวเลขใน () = ขั้นตอนการดำเนินงาน

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี		ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี	
นายอภิลาศ โอสถานนท์	๒๔๐-๐๕๗๐	นางสาวยุ่น บุญญะศิริ	๒๔๒-๓๖๐๐
ที่ปรึกษาสำนักนายกรัฐมนตรี		ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี	
นายสติ ศรีบุญเรือง	๒๔๒-๒๕๓๐	นางบุญเสริม ประสงค์แย้ม	๒๔๒-๒๖๙๕
รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี		ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี	
นางสุรัตน์ ชันชื้อ	๒๔๑-๕๐๙๐	นางพูนศรี ทองไข่มุกด์	๒๔๒-๓๖๑๕
รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี		ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี	
นายอาลัย อิงคะวณิช	๒๔๑-๕๖๗๒	นายจิระพงษ์ สิวายะวิโรจน์	๒๔๒-๓๖๑๙
รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี		ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี	
นายลิขิต เทอดสดีศรีศักดิ์	๒๔๒-๒๙๙๕	นางสาวปรีญา โอสถานนท์	๒๔๒-๓๖๑๒
ผู้ช่วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี		ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี	
นายประสิทธิ์ ดำรงชัย	๒๔๒-๒๖๙๒	นางสายสุรี จุติกุล	๒๔๒-๓๖๐๘
ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี		ผู้อำนวยการกองกลาง	
นายอโนทัย สิงคาลวณิช	๒๔๒-๓๖๑๖	นางพวงแก้ว ม่วงศิริ	๒๔๒-๖๙๘๒
ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี		ผู้อำนวยการกองกฎหมายและระเบียบกลาง	
นางผาณิต นิตินันท์ประกาศ	๒๔๒-๓๖๐๒	นายภิรมย์ สิมะเสถียร	๒๔๑-๕๕๒๐
ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี		ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่	
ร้อยตรี อุเชน พันทองคำ	๒๔๒-๓๖๑๘	นายปฐม สมบูรณ์สิน	๒๔๑-๐๕๑๒
ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี		ผู้อำนวยการกองคลัง	
นายอุทยาน อุทยานะกะ	๒๔๒-๐๒๙๙	นางสาววรรณิ์ ซูอาตม์	๒๔๑-๕๑๓๐
ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี		ผู้อำนวยการกองตรวจและสืบสวน	
นายสุทธิชัย เสียงขเขต	๒๔๒-๓๖๑๓	นางสาววรรณภา รุยาพร	๒๔๑-๕๑๘๕
ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี		ผู้อำนวยการกองประมวลและวิจัย	
นายวัฒน์ กาญจนอักษรเดช	๒๔๒-๓๖๑๐	นายสุทธิศักดิ์ เอี่ยมประสิทธิ์	๒๔๒-๑๕๕๕
ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี		ผู้อำนวยการกองแผนงานและวิชาการ	
นายวิศิษฐ์ บุญเกตานนท์	๒๔๒-๓๖๑๗	นางสุนันทา กาญจนอักษรเดช	๒๔๒-๗๕๕๕
ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี		หัวหน้าสำนักงานกลางช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน	
นายจิระศักดิ์ พูนผล	๒๔๒-๓๖๑๙	นายประพันธ์ จินดาพานิช	๒๔๒-๗๕๖๓

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

นายสถาพร กวีคานนท์
เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

นายสุวิทย์ ยอดคัมณี
รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

นายวิทย์ รายนานนท์
รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

นายวิชัย สุวรรณรัตน์
รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

นายบุญญฤทธิ์ นิงสานนท์
รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

พ.ต.ท. วิชิต พล ประสารราชกิจ
รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

นางจริยา เจียมวิจิตร
รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

นางสิริมาลัย รัตนวงษ์
ผู้ช่วยเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

นายสุรศักดิ์พรณ ดุลยจินดา
ผู้ช่วยเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

นายอาร์ง จำเดิมเผด็จศึก
ผู้ช่วยเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ที่ปรึกษาประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

นายอนันต์ อนันตกุล

นายศรัณุมิ สุขเนตร

นายกมล สนธิเกษคจิน

พลตรี กมล ทัพพะรังสี

นายสมศักดิ์ วรรณามิน

นายสาวิตรี โทธิวิทค

พระราชบัญญัติ

คุ้มครองผู้บริโภค

พ.ศ. ๒๕๒๒*

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๒

เป็นปีที่ ๓๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภาดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

"ซื้อ" หมายความว่า รวมถึง เช่า เช่าซื้อ หรือได้มาไม่ว่าด้วยประการใด ๆ โดยให้คำตอบแทนเป็นเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่น

"ขาย" หมายความว่า รวมถึง ให้เช่า ให้เช่าซื้อ หรือจัดหาให้ไม่ว่าด้วยประการใด ๆ โดยเรียกค่าตอบแทนเป็นเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่น ตลอดจนการเสนอหรือการชักชวนเพื่อการดังกล่าวด้วย

"สินค้า" หมายความว่า สิ่งของที่ผลิตหรือมีไว้เพื่อขาย

"บริการ" หมายความว่า การรับจัดทำกรงาน การให้สิทธิใด ๆ หรือการให้ใช้หรือให้ประโยชน์ในทรัพย์สินหรือกิจการใด ๆ โดยเรียกค่าตอบแทนเป็นเงินหรือผลประโยชน์อื่นแต่ไม่รวมถึงการจ้างแรงงานตามกฎหมายแรงงาน

"ผลิต" หมายความว่า ทำ ผสม ปูรง ประกอบ ประดิษฐ์ หรือแปรสภาพ และหมายความรวมถึงการเปลี่ยนรูป การดัดแปลง การคัดเลือกหรือการแบ่งบรรจุ

"ผู้บริโภค" หมายความว่า ผู้ซื้อหรือได้รับการจากผู้ประกอบธุรกิจ และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับการเสนอหรือการชักชวนจากผู้ประกอบธุรกิจเพื่อให้ซื้อสินค้าหรือรับบริการด้วย

"ผู้ประกอบการ" หมายความว่า ผู้ขาย ผู้ผลิตเพื่อขาย ผู้ส่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขายหรือผู้ซื้อเพื่อขายต่อซึ่งสินค้า หรือผู้ให้บริการ และหมายความรวมถึงผู้ประกอบการโฆษณาด้วย

"ข้อความ" หมายความว่า รวมถึงการกระทำที่ปรากฏด้วยตัวอักษร ภาพ ภาพยนตร์ แสง เสียง เครื่องหมายหรือการกระทำอย่างใด ๆ ที่ทำให้นुकคลทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายได้

"โฆษณา" หมายความว่า การกระทำที่ไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ให้ประชาชนเห็นหรือทราบข้อความ เพื่อประโยชน์ทางการค้า

"สื่อโฆษณา" หมายความว่า สิ่งที่ใช้เป็นสื่อในการโฆษณา เช่น หนังสือพิมพ์ สิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ไปรษณีย์โทรเลข โทรทัศน์ หรือป้าย

"ฉลาก" หมายความว่า รูป รอยประดิษฐ์ กระจกหรือสิ่งอื่นใดที่ทำให้ปรากฏข้อความเกี่ยวกับสินค้าซึ่งแสดงไว้ที่สินค้าหรือภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุสินค้าหรือสอดแทรกหรือรวมไว้กับสินค้าหรือภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุสินค้า และหมายความรวมถึงเอกสารหรือคู่มือสำหรับใช้ประกอบกับสินค้า ป้ายที่ติดตั้งหรือแสดงไว้ที่สินค้าหรือภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุสินค้านั้น

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

"กรรมการ" หมายความว่า กรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ผู้บริโภคมีสิทธิได้รับความคุ้มครองดังต่อไปนี้

- (๑) สิทธิที่จะได้รับข่าวสารรวมทั้งคำพรรณนาคุณภาพที่ถูกต้องและเพียงพอเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ
- (๒) สิทธิที่จะมีอิสระในการเลือกหาสินค้าหรือบริการ
- (๓) สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้าหรือบริการ
- (๔) สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาและชดเชยความเสียหาย ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายว่าด้วยการนั้น ๆ หรือพระราชบัญญัตินี้บัญญัติไว้

มาตรา ๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) นับ ชั่ง ตวง วัด ตรวจสินค้า และเก็บหรือนำสินค้า ในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่างเพื่อทำการทดสอบโดยไม่ต้องชำระราคาสินค้านั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) ค้น ยึด หรืออายัดสินค้า ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุสินค้าฉลากหรือเอกสารอื่นที่ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) เข้าไปในสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ เพื่อตรวจสอบการผลิตสินค้า การขายสินค้าหรือบริการ รวมทั้งตรวจสอบสมุดบัญชี เอกสารและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องของผู้ประกอบธุรกิจในการกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) มีหนังสือเรียกให้บุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารและหลักฐานที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๕ (๓) ถ้าไม่เป็นการเร่งด่วนให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่หรือยานพาหนะนั้นทราบล่วงหน้าตามสมควรก่อน และให้กระทำการต่อหน้าผู้ครอบครองสถานที่หรือยานพาหนะ หรือถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่อยู่ในที่นั้น ก็ให้กระทำต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคนซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ร้องขอมาเป็นพยาน

การค้นตามมาตรา ๕ (๒) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่กระทำได้เฉพาะเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก

มาตรา ๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวเมื่อผู้ที่เกี่ยวข้องร้องขอ

บัตรประจำตัวของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๙ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค" ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา และผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินหกคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๑๐ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภคที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำของผู้ประกอบธุรกิจ

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับสินค้าที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคตามมาตรา ๓๖

(๓) แจ้งหรือโฆษณาข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือเสื่อมเสียแก่สิทธิของผู้บริโภค ในการนี้จะระบุชื่อสินค้าหรือบริการ หรือชื่อของผู้ประกอบธุรกิจด้วยก็ได้

(๔) ให้คำปรึกษาและแนะนำแก่คณะกรรมการเฉพาะเรื่อง และพิจารณาวินิจฉัยการอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง

(๕) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเฉพาะเรื่องและคณะอนุกรรมการ

(๖) สอดส่องเร่งรัดพนักงานเจ้าหน้าที่ ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐให้ปฏิบัติการตามอำนาจและหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด ตลอดจนเร่งรัดพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ดำเนินคดีในความผิดเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค

(๗) ดำเนินคดีเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคที่คณะกรรมการเห็นสมควรหรือมีผู้ร้องขอตามมาตรา ๓๔

(๘) รับรองสมาคมตามมาตรา ๔๐

(๙) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายและมาตรการในการคุ้มครองผู้บริโภค และพิจารณาให้เห็นในเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคตามที่คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมาย

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรานี้ คณะกรรมการอาจมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นผู้

ปฏิบัติการหรือเตรียมข้อเสนอไปยังคณะกรรมการเพื่อพิจารณา
ดำเนินการต่อไปได้

มาตรา ๑๑ ให้กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง อยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๑๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๑ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๑๓ ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การประชุมคณะกรรมการทุกคราวต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง ดังต่อไปนี้

- (๑) คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา
 - (๒) คณะกรรมการว่าด้วยฉลาก
- คณะกรรมการเฉพาะเรื่อง ประกอบด้วยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการแต่งตั้งขึ้น มีจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบสามคน

กรรมการเฉพาะเรื่อง อยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และให้นำมาตรา ๑๑ ววรรคสอง และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คณะกรรมการเฉพาะเรื่อง มีอำนาจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้และตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการและคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการเฉพาะเรื่องมอบหมายก็ได้

มาตรา ๑๖ การประชุมของคณะกรรมการเฉพาะเรื่องและคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๗ คณะกรรมการและคณะกรรมการเฉพาะเรื่องมีอำนาจสั่งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดส่งเอกสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่มีผู้ร้องทุกข์หรือเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคมาพิจารณาได้ ในการนี้จะเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงด้วยก็ได้

มาตรา ๑๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการหรือคณะกรรมการเฉพาะเรื่องต้องให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาหรือสงสัยว่ากระทำการอันเป็นการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค เพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงและแสดงความคิดเห็นตามสมควร เว้นแต่ในกรณีที่จำเป็นและเร่งด่วน

การกำหนดหรือการออกคำสั่งในเรื่องใดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการหรือคณะกรรมการเฉพาะเรื่องคำนึงถึงความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่ทั้งผู้บริโภคและผู้ประกอบธุรกิจ และในกรณีที่เห็นสมควรคณะกรรมการหรือคณะกรรมการเฉพาะเรื่องจะกำหนดเงื่อนไขหรือวิธีการชั่วคราวในการบังคับให้เป็นไปตามการกำหนดหรือการออกคำสั่งนั้นก็ได้

มาตรา ๑๙ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคขึ้นในสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี

มาตรา ๒๐ ให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภคที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำของผู้ประกอบธุรกิจ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ
- (๒) ติดตามและสอดส่องพฤติการณ์ของผู้ประกอบธุรกิจซึ่งกระทำการใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการละเมิดสิทธิของผู้

บริโภค และจัดให้มีการทดสอบหรือพิสูจน์สินค้าหรือบริการใด ๆ ตามที่เห็นสมควรและจำเป็นเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค

(๓) สนับสนุนหรือทำการศึกษาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคร่วมกับสถาบันการศึกษาและหน่วยงานอื่น

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษาแก่ผู้บริโภคในทุกระดับการศึกษาเกี่ยวกับความปลอดภัยและอันตรายที่อาจได้รับจากสินค้าหรือบริการ

(๕) ดำเนินการเผยแพร่วิชาการ และให้ความรู้และการศึกษาแก่ผู้บริโภคเพื่อสร้างนิสัยในการบริโภคที่เป็นการส่งเสริมพลานามัย ประหยัด และใช้ทรัพยากรของชาติให้เป็นประโยชน์มากที่สุด

(๖) ประสานงานกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุม ส่งเสริม หรือกำหนดมาตรฐานของสินค้าหรือบริการ

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการเฉพาะเรื่องมอบหมาย

หมวด ๒

การคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่มีกฎหมายว่าด้วยการใด ได้บัญญัติเรื่องใดไว้ โดยเฉพาะแล้วให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการนั้น และให้นำบทบัญญัติในหมวดนี้ไปใช้บังคับได้เท่าที่ไม่ขัดหรือขัดกับบทบัญญัติดังกล่าว

ในกรณีที่กฎหมายดังกล่าวมิได้มีบทบัญญัติให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายออกคำสั่งเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ให้คณะกรรมการเฉพาะเรื่องมีอำนาจออกคำสั่งตามความในหมวดนี้ เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายดังกล่าวมีเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายอยู่แล้ว คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคอาจมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ๆ ใช้อำนาจตามพระราชบัญญัตินี้แทนคณะกรรมการเฉพาะเรื่องได้

การมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ๆ ตามวรรคสองให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ส่วนที่ ๑

การคุ้มครองผู้บริโภคในด้านการโฆษณา

มาตรา ๒๒ การโฆษณาจะต้องไม่ใช่ข้อความที่เป็น การไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภคหรือใช้ข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมเป็นส่วนรวม ทั้งนี้ ไม่ว่าข้อความดังกล่าวนั้น

จะเป็นข้อความที่เกี่ยวกับแหล่งกำเนิด สภาพ คุณภาพ หรือ ลักษณะของสินค้าหรือบริการ ตลอดจนการส่งมอบ การ จัดหา หรือการใช้สินค้าหรือบริการ

ข้อความดังต่อไปนี้ ถือว่าเป็นข้อความที่เป็นการไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค หรือเป็นข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมเป็นส่วนรวม

(๑) ข้อความที่เป็นเท็จหรือเกินความจริง

(๒) ข้อความที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการไม่ว่าจะกระทำโดยใช้หรืออ้างอิงรายงานทางวิชาการ สถิติ หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งอันไม่เป็นความจริงหรือเกินความจริง หรือไม่ก็ตาม

(๓) ข้อความที่เป็นการสนับสนุนโดยตรงหรือโดยอ้อมให้มีการกระทำผิดกฎหมายหรือศีลธรรม หรือนำไปสู่ความเสื่อมเสียในวัฒนธรรมของชาติ

(๔) ข้อความที่จะทำให้เกิดความแตกแยกหรือเสื่อมเสียความสามัคคีในหมู่ประชาชน

(๕) ข้อความอย่างอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
ข้อความที่ใช้ในการโฆษณาที่บุคคลทั่วไปสามารถรู้ได้ว่าเป็นข้อความที่ไม่อาจเป็นความจริงได้โดยแน่แท้ ไม่เป็นข้อความที่ต้องห้ามในการโฆษณาตาม (๑)

มาตรา ๒๓ การโฆษณาจะต้องไม่กระทำด้วยวิธีการอันอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ร่างกายหรือจิตใจ หรืออันอาจก่อให้เกิดความรำคาญแก่ผู้บริโภค ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาเห็นว่าสินค้าใดอาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคและคณะกรรมการว่าด้วยฉลากได้กำหนดให้สินค้านั้นเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลากตามมาตรา ๓๐ ให้คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณามีอำนาจออกคำสั่งดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้การโฆษณานั้นต้องกระทำไปพร้อมกับคำแนะนำหรือคำเตือนเกี่ยวกับวิธีใช้หรืออันตราย ตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณากำหนด ทั้งนี้ โดยคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาจะกำหนดเงื่อนไขให้แตกต่างกันสำหรับการโฆษณาที่ใช้สื่อโฆษณาต่างกันได้

(๒) จำกัดการใช้สื่อโฆษณาสำหรับสินค้านั้น

(๓) ห้ามการโฆษณาสินค้านั้น

ความใน (๒) และ (๓) ให้นำมาใช้บังคับแก่การโฆษณาที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาเห็นว่าการใช้หรือประโยชน์ของสินค้านั้นขัดต่อนโยบายทางสังคม ศีลธรรม หรือวัฒนธรรมของชาติด้วย

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาเห็นว่าสินค้าหรือบริการใดของผู้บริโภคจำเป็นต้องทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพฐานะ และรายละเอียดอย่างอื่นเกี่ยวกับผู้ประกอบการธุรกิจด้วย คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณามีอำนาจกำหนดให้การโฆษณาสินค้าหรือบริการนั้นต้องให้ข้อเท็จจริงดังกล่าวตามที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณากำหนดได้

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาเห็นว่าข้อความในการโฆษณาโดยทางสื่อโฆษณาใดสมควรแจ้งให้ผู้บริโภคทราบว่าข้อความนั้นเป็นข้อความที่มีความมุ่งหมายเพื่อการโฆษณา คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณามีอำนาจกำหนดให้การโฆษณาโดยทางสื่อโฆษณานั้นต้องมีถ้อยคำชี้แจงกำกับให้ประชาชนทราบว่าข้อความดังกล่าวเป็นการโฆษณาได้ ทั้งนี้ คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดให้ต้องปฏิบัติด้วยก็ได้

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาเห็นว่าการโฆษณาใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ (๑) หรือมาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณามีอำนาจออกคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้

- (๑) ให้แก้ไขข้อความหรือวิธีการในการโฆษณา
- (๒) ห้ามการใช้ข้อความบางอย่างที่ปรากฏในการโฆษณา
- (๓) ห้ามการโฆษณาหรือห้ามใช้วิธีการนั้นในการโฆษณา
- (๔) ให้โฆษณาเพื่อแก้ไขความเข้าใจผิดของผู้บริโภคที่อาจเกิดขึ้นแล้วตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณากำหนด

ในการออกคำสั่งตาม (๔) ให้คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้บริโภคประกอบกับความสุจริตใจในการกระทำของผู้กระทำการโฆษณา

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณามีเหตุอันควรสงสัยว่า ข้อความใดที่ใช้ในการโฆษณาเป็นเท็จหรือเกินความจริงตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง (๑) ให้คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณามีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้กระทำการโฆษณาพิสูจน์เพื่อแสดงความจริงได้

ในกรณีที่ผู้กระทำการโฆษณาอ้างรายงานทางวิชาการ ผลการวิจัย สถิติ การรับรองของสถาบันหรือบุคคลอื่นใด หรือยืนยันข้อเท็จจริงอันใดอันหนึ่งในการโฆษณา ถ้าผู้กระทำการโฆษณาไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าข้อความที่ใช้ในการโฆษณา

เป็นความจริงตามที่กล่าวอ้าง ให้คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณามีอำนาจออกคำสั่งตามมาตรา ๒๗ ได้ และให้ถือว่าผู้กระทำการโฆษณารู้หรือควรได้รู้ว่าข้อความนั้นเป็นความเท็จ

มาตรา ๒๙ ผู้ประกอบธุรกิจผู้ใดสงสัยว่าการโฆษณาของตนจะเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้ประกอบธุรกิจผู้นั้นอาจขอให้คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาพิจารณาให้ความเห็นในเรื่องนั้นก่อนทำการโฆษณาได้ ในกรณีนี้คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาจะต้องให้ความเห็นและแจ้งให้ผู้ขอทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาได้รับคำขอ ถ้าไม่แจ้งภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาให้ความเห็นชอบแล้ว

การขอความเห็นและคำปฎิบัติในการให้ความเห็นให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณากำหนด คำปฎิบัติที่ได้รับให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

การให้ความเห็นของคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาตามวรรคหนึ่ง ไม่ถือว่าเป็นการตัดอำนาจของคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาที่จะพิจารณาวินิจฉัยใหม่เป็นอย่างอื่นเมื่อมีเหตุอันสมควร

การใดที่ได้กระทำไปตามความเห็นของคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาที่ให้ตามวรรคหนึ่ง มิให้ถือว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดทางอาญา

ส่วนที่ ๒

การคุ้มครองผู้บริโภคในด้านฉลาก

มาตรา ๓๐ ให้คณะกรรมการว่าด้วยฉลากมีอำนาจกำหนดให้สินค้าดังต่อไปนี้เป็นสินค้าที่ควบคุมฉลากได้

- (๑) สินค้าที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่สุขภาพ ร่างกาย หรือจิตใจ เนื่องในการใช้สินค้านั้น หรือโดยสภาพของสินค้า
- (๒) สินค้าที่ประชาชนทั่วไปใช้เป็นประจำซึ่งการกำหนดฉลากของสินค้านั้นจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภคในการที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้านั้น

มาตรา ๓๑ ฉลากของสินค้าที่ควบคุมฉลาก จะต้องมิลักษณะดังต่อไปนี้

- (๑) ใช้ข้อความที่ตรงต่อความจริงและไม่มีข้อความที่อาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้า
- (๒) ต้องระบุข้อความอันจำเป็น ซึ่งหากมิได้กล่าวเช่นนั้น จะทำให้ผู้บริโภคเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้า

ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและรายละเอียดที่คณะกรรมการว่าด้วยฉลากกำหนด

การกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และประกาศดังกล่าว จะกำหนดกรณีหรือเงื่อนไขที่เป็นการยกเว้นไม่อยู่ภายใต้บังคับตามความในวรรคหนึ่งด้วยก็ได้

มาตรา ๓๒ การกำหนดข้อความของฉลากตามมาตรา ๓๐ ต้องไม่เป็นการบังคับให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องเปิดเผยความลับทางการผลิต เว้นแต่ข้อความดังกล่าวจะเป็นสิ่งจำเป็นที่เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้บริโภค

มาตรา ๓๓ เมื่อคณะกรรมการว่าด้วยฉลากเห็นว่าฉลากใดไม่เป็นไปตามมาตรา ๓๑ คณะกรรมการว่าด้วยฉลากมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจเลิกใช้ฉลากดังกล่าวหรือดำเนินการแก้ไขฉลากนั้นให้ถูกต้อง

มาตรา ๓๔ ผู้ประกอบธุรกิจผู้ใดสงสัยว่าฉลากของตนจะเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่เป็นไปตามมาตรา ๓๑ ผู้ประกอบธุรกิจผู้นั้นอาจขอให้คณะกรรมการว่าด้วยฉลากพิจารณาให้ความเห็นในฉลากนั้นก่อนได้ ในกรณีนี้ให้นำมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๕ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและการตรวจสอบการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับสินค้าที่ควบคุมฉลาก รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจในสินค้าดังกล่าวต้องจัดทำและเก็บรักษาบัญชีเอกสาร และหลักฐานเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบได้

วิธีจัดทำและเก็บรักษาบัญชี เอกสารและหลักฐานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ส่วนที่ ๓

การคุ้มครองผู้บริโภคโดยประการอื่น

มาตรา ๓๖ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าสินค้าใด อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค คณะกรรมการอาจสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจดำเนินการทดสอบหรือพิสูจน์สินค้านั้นได้ ถ้าผู้ประกอบธุรกิจไม่ดำเนินการทดสอบหรือพิสูจน์สินค้าหรือดำเนินการล่าช้าโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร คณะกรรมการจะจัดให้มีการพิสูจน์โดยผู้ประกอบธุรกิจเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายก็ได้

ถ้าผลจากการทดสอบหรือพิสูจน์ปรากฏว่าสินค้านั้นอาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค และกรณีไม่อาจป้องกันอันตรายที่จะเกิดจากสินค้านั้นได้โดยการกำหนดฉลากตามมาตรา ๓๐ หรือตามกฎหมายอื่น ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งห้ามขาย

สินค้านั้น และถ้าเห็นสมควรจะสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจเปลี่ยนแปลงสินค้านั้นภายใต้เงื่อนไขตามที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้ ในกรณีที่สินค้านั้นไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้หรือเป็นที่สงสัยว่าผู้ประกอบธุรกิจจะเก็บสินค้านั้นไว้เพื่อขายต่อไป คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจทำลายหรือจะจัดให้มีการทำลายโดยผู้ประกอบธุรกิจเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายก็ได้

ในกรณีจำเป็นและเร่งด่วน ถ้าคณะกรรมการมีเหตุที่น่าเชื่อว่าสินค้าใดอาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งห้ามขายสินค้านั้นเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะได้มีการทดสอบหรือพิสูจน์สินค้าตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง

การสั่งห้ามขายสินค้าตามวรรคสองและวรรคสาม ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๗ คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดให้การประกอบธุรกิจขายสินค้าหรือบริการอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นธุรกิจที่ควบคุมรายการในหลักฐานการรับเงินได้

รายการในหลักฐานการรับเงินของการประกอบธุรกิจดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และรายละเอียดที่คณะกรรมการกำหนด คณะกรรมการจะกำหนดข้อความที่ต้องใช้หรือห้ามใช้ และวิธีการใช้ข้อความนั้นไว้ด้วยก็ได้

การกำหนดในวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และในประกาศดังกล่าวจะกำหนดกรณีหรือเงื่อนไขที่เป็นการยกเว้นไม่อยู่ภายใต้บังคับตามความในวรรคหนึ่งด้วยก็ได้

มาตรา ๓๘ ผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง มีหน้าที่ต้องส่งมอบหลักฐานการรับเงินตามมาตรา ๓๗ ให้แก่ผู้บริโภค ภายในระยะเวลาที่เป็นทางปฏิบัติตามปกติสำหรับการประกอบธุรกิจประเภทนั้นหรือภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรเข้าดำเนินคดีเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค หรือเมื่อได้รับคำร้องขอจากผู้บริโภคที่ถูกละเมิดสิทธิ ซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าการดำเนินคดีนั้นจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภคเป็นส่วนรวม คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานอัยการโดยความเห็นชอบของอธิบดีกรมอัยการ หรือข้าราชการในสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคซึ่งมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางนิติศาสตร์ เป็นเจ้าหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภคเพื่อให้มีหน้าที่ดำเนินคดีแพ่งและคดีอาญาแก่ผู้กระทำการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคในศาล และเมื่อคณะกรรมการได้แจ้งไปยังกระทรวงยุติธรรมเพื่อแจ้งให้ศาลทราบแล้ว ให้เจ้าหน้าที่

คุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจดำเนินคดีตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

ในการดำเนินคดีในศาล ให้เจ้าหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจฟ้องเรียกทรัพย์สิน หรือค่าเสียหายให้แก่ผู้บริโภคที่ร้องขอได้ด้วย และในการนี้ให้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง

มาตรา ๔๐ สมาคมใดมีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองผู้บริโภคหรือต่อต้านการแข่งขันอันไม่เป็นธรรมทางการค้าและข้อบังคับของสมาคมดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวกับคณะกรรมการ สมาชิก และวิธีการดำเนินการของสมาคมเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง สมาคมนั้นอาจยื่นคำขอให้คณะกรรมการรับรองเพื่อให้สมาคมนั้นมีสิทธิและอำนาจฟ้องตามมาตรา ๔๑ ได้

การยื่นคำขอตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การรับรองสมาคมตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๑ ในการดำเนินคดีที่เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคให้สมาคมที่คณะกรรมการรับรองตามมาตรา ๔๐ มีสิทธิในการฟ้องคดีแพ่ง คดีอาญา หรือดำเนินกระบวนการใด ๆ ในคดีเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคได้ และให้มีอำนาจฟ้องเรียกค่าเสียหายแทนสมาชิกของสมาคมได้ ถ้ามีหนังสือมอบหมายให้เรียกค่าเสียหายแทนจากสมาชิกของสมาคม

ในการดำเนินคดีตามวรรคหนึ่ง มิให้สมาคมถอนฟ้องเว้นแต่ศาลจะอนุญาตเมื่อศาลเห็นว่า การถอนฟ้องนั้นไม่เป็นผลเสียต่อการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นส่วนรวมสำหรับคดีแพ่งเกี่ยวกับการเรียกค่าเสียหายแทนสมาชิกของสมาคม การถอนฟ้องหรือการพิพากษาในกรณีที่คู่ความตกลงหรือประนีประนอมยอมความกัน จะต้อง มีหนังสือแสดงความยินยอมของสมาชิกผู้มอบหมายให้เรียกค่าเสียหายแทนมาแสดงต่อศาลด้วย

มาตรา ๔๒ นอกจากต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และกฎหมายอื่นแล้ว สมาคมที่คณะกรรมการรับรองตามมาตรา ๔๐ ต้องปฏิบัติระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

เมื่อปรากฏว่าสมาคมที่คณะกรรมการรับรองตามมาตรา ๔๐ สมาคมใดไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดหรือเมื่อมีพฤติการณ์ปรากฏว่าสมาคมนั้นดำเนินการเพื่อฟ้องคดีโดยไม่สุจริต ให้คณะกรรมการมีอำนาจเพิกถอนการรับรองสมาคมนั้นได้

การเพิกถอนการรับรองสมาคมใดตามมาตรา นี้ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่สมาคมซึ่งถูกเพิกถอนการรับรองตามมาตรา นี้ ได้ฟ้องคดีใดไว้ต่อศาลและคดีนั้นยังค้างอยู่ในการพิจารณาของศาล ให้ศาลสั่งจำหน่ายคดีนั้นเสีย

หมวด ๓

การอุทธรณ์

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่ผู้ได้รับคำสั่งของคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง ตามมาตรา ๒๗ หรือมาตรา ๒๘ วรรคสอง ไม่พอใจคำสั่งดังกล่าว ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการได้

มาตรา ๔๔ การอุทธรณ์ตามมาตรา ๔๓ ให้ยื่นต่อคณะกรรมการภายในสิบวันนับแต่วันที่ผู้อุทธรณ์ได้รับทราบคำสั่งของคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง

หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นอุทธรณ์ และวิธีพิจารณาอุทธรณ์ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การอุทธรณ์คำสั่งตามวรรคหนึ่ง ย่อมไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งของคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง เว้นแต่คณะกรรมการจะสั่งเป็นอย่างอื่นเป็นการชั่วคราวก่อนการวินิจฉัยอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

หมวด ๔

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๕ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกไม่ให้อภัยค่า หรือไม่ส่งเอกสาร หรือหลักฐานแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการตามมาตรา ๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการหรือคณะกรรมการเฉพาะเรื่องตามมาตรา ๑๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๗ ผู้ใดโดยเจตนาก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในแหล่งกำเนิด สภาพ คุณภาพ ปริมาณ หรือสาระสำคัญประการอื่นอันเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ ไม่ว่าจะเป็นอย่างตนเองหรือผู้อื่น โฆษณาหรือใช้ฉลากที่มีข้อความอันเป็นเท็จหรือข้อความที่รู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่าอาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดเช่นนั้นต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งกระทำความผิดซ้ำอีกภายในหกเดือนนับแต่วันกระทำความผิดครั้งก่อน ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๘ ผู้ใดโฆษณาโดยใช้ข้อความตามมาตรา ๒๒ (๓) หรือ (๔) หรือข้อความตามที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๒๒ (๕) หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ หรือมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท

มาตรา ๔๙ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา ซึ่งสั่งตามมาตรา ๒๗ หรือมาตรา ๒๘ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๐ ถ้าการกระทำตามมาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ หรือมาตรา ๔๙ เป็นการกระทำของเจ้าของสื่อโฆษณา หรือผู้ประกอบการโฆษณา ผู้กระทำต้องระวางโทษเพียงกึ่งหนึ่งของโทษที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๕๑ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ หรือมาตรา ๕๐ เป็นความผิดต่อเนื่อง ผู้กระทำต้องระวางโทษปรับวันละไม่เกินห้าพันบาท หรือไม่เกินสองเท่าของค่าใช้จ่ายที่ใช้สำหรับการโฆษณานั้น ตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม

มาตรา ๕๒ ผู้ใดขายสินค้าที่ควบคุมฉลากตามมาตรา ๓๐ โดยไม่มีฉลาก หรือมีฉลากแต่ฉลากหรือการแสดงฉลากนั้นไม่ถูกต้อง หรือขายสินค้าที่มีฉลากที่คณะกรรมการว่าด้วยฉลากสั่งเลิกใช้ตามมาตรา ๓๓ ทั้งนี้ โดยรู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่าการไม่มีฉลากหรือการแสดงฉลากดังกล่าวนั้นไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำของผู้ผลิตเพื่อขาย หรือผู้ส่ง หรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขาย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๓ ผู้ประกอบธุรกิจผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการว่าด้วยฉลากซึ่งสั่งตามมาตรา ๓๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๔ ผู้ได้รับจ้างทำฉลากที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือรับจ้างติดตรึงฉลากที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย กับสินค้า โดยรู้หรือควรรู้แล้วว่าฉลากดังกล่าวนี้ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๕๕ ผู้ประกอบธุรกิจผู้ใดไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๓๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๕๖ ผู้ประกอบธุรกิจผู้ใดขายสินค้าที่คณะกรรมการสั่งห้ามขาย เพราะสินค้านั้นอาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคตามมาตรา ๓๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้ประกอบธุรกิจนั้นเป็นผู้ผลิตเพื่อขายหรือเป็นผู้ส่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขาย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๗ ผู้ประกอบธุรกิจผู้ใดไม่ส่งมอบหลักฐานการรับเงินที่มีรายการถูกต้องตามมาตรา ๓๗ ให้แก่ผู้บริโภคภายในระยะเวลาตามมาตรา ๓๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

ผู้ประกอบธุรกิจผู้ใด ส่งมอบหลักฐานการรับเงิน โดยลงจำนวนเงินมากกว่าที่ผู้บริโภคจะต้องชำระและได้รับเงินจำนวนนั้นไปจากผู้บริโภคแล้ว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรในการประกอบธุรกิจเช่นนั้นแล้ว

มาตรา ๕๘ ผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ภายในสถานที่ประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจและการกระทำนั้นเป็นไปเพื่อประโยชน์ของผู้ประกอบธุรกิจให้สันนิษฐานว่าผู้ประกอบธุรกิจเป็นผู้กระทำความผิดร่วมด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนไม่สามารถคาดหมายได้ว่าบุคคลนั้นจะกระทำความผิดแม้จะใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้ว

มาตรา ๕๙ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล กรรมการหรือผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่กฎหมายกำหนดสำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

มาตรา ๖๐ ผู้ใดโดยเจตนาทุจริต ใช้ จ้าง วาน ยุง หรือดำเนินการให้สมาคมที่คณะกรรมการรับรองตามมาตรา ๔๐ พ้องร้องผู้ประกอบธุรกิจคนใดเป็นคดีแพ่งหรือคดีอาญาต่อศาล เพื่อกลั่นแกล้งผู้ประกอบธุรกิจนั้นให้ได้รับความเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๑ ผู้ใดเปิดเผยข้อเท็จจริงใดเกี่ยวกับกิจการของผู้ประกอบธุรกิจ อันเป็นข้อเท็จจริงที่ตามปกติวิสัยของ

ผู้ประกอบการก็จะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ซึ่งตนได้มาหรือล่วงรู้ เนื่องจากการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยในการปฏิบัติราชการหรือเพื่อประโยชน์ในการสอบสวน หรือการพิจารณาคดี

ผู้ใดได้มาหรือล่วงรู้ข้อเท็จจริงใดจากบุคคลตามวรรคหนึ่งเนื่องในการปฏิบัติราชการหรือการสอบสวนหรือการพิจารณาคดี แล้วเปิดเผยข้อเท็จจริงนั้นในประการที่น่าจะเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

มาตรา ๖๒ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการมีอำนาจเปรียบเทียบได้ และในการนี้ให้คณะกรรมการมีอำนาจมอบหมายให้คณะกรรมการเฉพาะเรื่องหรือคณะอนุกรรมการพนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการเปรียบเทียบได้ โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์ในการเปรียบเทียบหรือเงื่อนไขประการใด ๆ ให้แก่ผู้ได้รับมอบหมายตามที่เห็นสมควรด้วยก็ได้

ภายใต้บังคับของบทบัญญัติตามวรรคหนึ่งในการสอบสวนพนักงานสอบสวนพบว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และบุคคลนั้นยินยอมให้เปรียบเทียบให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องมายังคณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายให้มีอำนาจเปรียบเทียบตามวรรคหนึ่งภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ผู้นั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

เมื่อผู้กระทำความผิดได้เสียค่าปรับตามที่เปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
ส. ไทตระกิตย์
รองนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ เนื่องจากปัจจุบันนี้การเสนอสินค้าและบริการต่าง ๆ ต่อประชาชนนับวันแต่จะเพิ่มมากขึ้น ผู้ประกอบการค้าและผู้ประกอบการธุรกิจโฆษณาได้นำวิชาการในทางการตลาดและทางการโฆษณามาใช้ในการส่งเสริมการขายสินค้าและบริการ ซึ่งการกระทำดังกล่าวทำให้ผู้บริโภคตกอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบ เพราะผู้บริโภคไม่อยู่ในฐานะที่ทราบภาวะตลาดและความจริงที่เกี่ยวกับคุณภาพและราคาของสินค้าและบริการต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องทันทั่วทั้งนี้ นอกจากนั้นในบางกรณีแม้จะมีกฎหมายให้ความคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคโดยการกำหนดคุณภาพและราคาของสินค้าและบริการอยู่แล้วก็ตาม แต่การที่ผู้บริโภคแต่ละรายจะไปฟ้องร้องดำเนินคดีกับผู้ประกอบการค้าหรือผู้ประกอบการโฆษณาเมื่อมีการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค ย่อมจะเสียเวลาและค่าใช้จ่ายเป็นการไม่คุ้มค่า และผู้บริโภคจำนวนมากไม่อยู่ในฐานะที่จะเสียเวลาและเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีได้ และในบางกรณีก็ไม่อาจจะจับหรือยับยั้งการกระทำที่จะเกิดความเสียหายแก่ผู้บริโภคได้ทันทั่วทั้งนี้ สมควรจะมีกฎหมายให้ความคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคเป็นการทั่วไป โดยกำหนดหน้าที่ของผู้ประกอบการค้าและผู้ประกอบการธุรกิจโฆษณาต่อผู้บริโภค เพื่อให้ความเป็นธรรมตามสมควรแก่ผู้บริโภค ตลอดจนจัดให้มีองค์กรของรัฐที่เหมาะสมเพื่อตรวจตรา ดูแลและประสานงานการปฏิบัติงานของส่วนราชการต่าง ๆ ในการให้ความคุ้มครองผู้บริโภคจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

*ประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ เล่ม ๙๖ ตอนที่ ๗๒ วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๒๒

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๒๖)

ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค

พ.ศ. ๒๕๒๒*

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๒๒
วรรคสอง (๕) แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.
๒๕๒๒ นายกรัฐมนตรีออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้ข้อความดังต่อไปนี้ เป็นข้อความที่เข้าลักษณะตาม
มาตรา ๒๒ วรรคสอง (๕)

(๑) ข้อความโฆษณาสินค้าหรือบริการที่ใช้หรืออ้างอิง
ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท
หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ซึ่งได้กระทำไปโดยไม่ได้
รับพระบรมราชานุญาต พระราชานุญาต หรืออนุญาต แล้ว
แต่กรณี ทั้งนี้ เว้นแต่

(ก) ข้อความโฆษณาว่าได้รับเหรียญ ใบสำคัญคู่มือ
ประกาศนียบัตร หรือเครื่องหมายอื่นใดที่เป็นรางวัลในการ
แสดงหรือประกวดสินค้าหรือบริการ ที่ได้รับจากพระมหากษัตริย์
พระราชินี รัชทายาท หรือผู้สำเร็จราชการแทน
พระองค์

(ข) ข้อความโฆษณาว่าได้รับพระบรมราชานุญาต
ในการประกอบธุรกิจได้รับพระบรมราชานุญาตให้ใช้ตรา
แผ่นดิน หรือได้รับพระราชทานตราตั้ง

(๒) ข้อความโฆษณาสินค้าหรือบริการซึ่งรวมอยู่กับ
ข้อความที่ถวายพระพรหรือข้อความอย่างอื่นที่อ้างอิงเกี่ยวกับ
พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท หรือผู้สำเร็จราชการ
แทนพระองค์ โดยมีได้แสดงให้เห็นว่าข้อความส่วนที่เป็นการ
โฆษณาสินค้าหรือบริการนั้น แยกออกต่างหากจากข้อความ
ที่ถวายพระพรหรือข้อความอย่างอื่นดังกล่าวข้างต้น

(๓) ข้อความโฆษณาสินค้าหรือบริการที่ระบุหรือประ-
กาศว่าผู้ประกอบการจะจัดให้มีการแถมพหุหรือรางวัลด้วย
การเสี่ยงโชค ก่อนที่ผู้ประกอบการนั้นได้รับอนุญาตจาก
เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน

(๔) ข้อความโฆษณาสินค้าหรือบริการที่ระบุหรือประ-
กาศว่าผู้ประกอบการจะจัดให้มีการแถมพหุหรือรางวัลด้วยการ

เสี่ยงโชคซึ่งผู้ประกอบการได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานตาม
กฎหมายว่าด้วยการพนันแล้ว โดยข้อความโฆษณาดังกล่าว
มิได้ระบุรายละเอียดดังต่อไปนี้

(ก) หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข หรือข้อกำหนด
ในการเสี่ยงโชค

(ข) วัน เดือน ปีที่เริ่มต้นและสิ้นสุดของการจัดให้มี
การเสี่ยงโชค

(ค) ประเภทและลักษณะของของแถมพหุหรือ
รางวัล จำนวนและมูลค่าของของแถมพหุหรือรางวัลแต่ละสิ่ง
หรือมูลค่ารวมในแต่ละประเภท

(ง) เขตหรือถิ่นที่มีการจัดให้มีการเสี่ยงโชค

(จ) วัน เดือน ปี เวลา และสถานที่ซึ่งกำหนดไว้
สำหรับการทำการเสี่ยงโชค

(๕) ข้อความโฆษณาสินค้าหรือบริการที่ระบุหรือประ-
กาศว่าผู้ประกอบการจะจัดให้มีการประกวดชิงรางวัลหรือ
จัดให้มีการให้ของแถม ให้สิทธิหรือประโยชน์โดยให้เปล่า
โดยข้อความโฆษณาดังกล่าวมิได้ระบุรายละเอียดดังต่อไปนี้

(ก) หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข หรือข้อกำหนด
ในการประกวดชิงรางวัล หรือการให้ของแถม ให้สิทธิหรือ
ประโยชน์

(ข) วัน เดือน ปีที่เริ่มต้นและสิ้นสุดของการจัด
ให้มีการประกวดชิงรางวัล หรือการให้ของแถม ให้สิทธิ
หรือประโยชน์

(ค) ประเภท ลักษณะ และมูลค่าของรางวัล ของ
แถม สิทธิหรือประโยชน์แต่ละสิ่ง หรือมูลค่ารวมในแต่ละ
ประเภท

(ง) เขต หรือถิ่นที่กำหนดให้มีการประกวดชิง
รางวัล หรือที่จัดให้มีการให้ของแถม ให้สิทธิหรือประโยชน์

(จ) วัน เดือน ปี และสถานที่ซึ่งกำหนดไว้สำหรับ
การตัดสินการประกวดชิงรางวัล

(ฉ) ร้านค้าหรือตัวแทนจำหน่ายที่ผู้ประกอบการ
จัดให้มีการให้ของแถม ให้สิทธิหรือประโยชน์

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๖

พลเอก เปรม ติณสูลานนท์

นายกรัฐมนตรี

*ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๐ ตอนที่ ๖๓

วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๒๖

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค

พ.ศ. ๒๕๒๒*

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๒๒
วรรคสอง (๕) แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.
๒๕๒๒ นายกรัฐมนตรีออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๖) และ (๗) ของกฎกระทรวง
ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๒๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒

“(๖) ข้อความโฆษณาขายห้องชุดในอาคารชุดทาง
หนังสือพิมพ์ สิ่งพิมพ์ หรือป้ายโฆษณา โดยข้อความโฆษณา
ดังกล่าวมิได้ระบุรายละเอียดดังต่อไปนี้

(ก) ในกรณีที่อาคารนั้นยังมีได้จดทะเบียนเป็น
อาคารชุดตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด

๑. ข้อความแสดงว่าอาคารดังกล่าวยังมีได้
จดทะเบียนเป็นอาคารชุดตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด

๒. ชื่อผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่จะก่อสร้างเป็น
อาคารชุด ตำแหน่งที่ดิน เลขที่ของโฉนดที่ดิน และจำนวนเนื้อที่
ที่ดินที่จะเป็นทรัพย์สินส่วนกลาง

๓. ชื่อผู้ประกอบการซื้อขายห้องชุดที่โฆษณา
ขายห้องชุด ในกรณีที่ผู้ประกอบการดังกล่าวมิใช่ผู้มีกรรม
สิทธิ์ในที่ดินนั้น

๔. ทุนจดทะเบียน ทุนที่ชำระแล้ว และชื่อ
กรรมการผู้จัดการ หรือหุ้นส่วนผู้จัดการของผู้ประกอบการ
ของห้องชุดที่โฆษณาขายห้องชุด ซึ่งเป็นนิติบุคคล

๕. ภาวะผูกพันเกี่ยวกับที่ดินและอาคารดัง
กล่าว ถ้ามี

๖. วัน เดือน ปีที่เริ่มต้นก่อสร้างอาคารดัง
กล่าว และที่คาดหมายว่าจะก่อสร้างเสร็จ

(ข) ในกรณีที่อาคารนั้นได้จดทะเบียนเป็นอาคาร
ชุดตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุดแล้ว

๑. เลขที่ของทะเบียนอาคารชุด

๒. ชื่อเจ้าของห้องชุด เลขที่ของห้องชุด
ตำแหน่งที่ดิน เลขที่ของโฉนดที่ดินและจำนวนเนื้อที่ที่ดินที่เป็น
ทรัพย์สินส่วนกลาง

๓. ชื่อผู้ประกอบการซื้อขายห้องชุดที่โฆษณาขาย
ห้องชุด ในกรณีที่ผู้ประกอบการดังกล่าวมิใช่เจ้าของห้องชุด

๔. ทุนจดทะเบียน ทุนที่ชำระแล้ว และชื่อกรรมการ
ผู้จัดการ หรือหุ้นส่วนผู้จัดการของผู้ประกอบการซื้อขายห้อง
ชุดที่โฆษณาขายห้องชุด ซึ่งเป็นนิติบุคคล

๕. ภาวะผูกพันเกี่ยวกับห้องชุดดังกล่าว ถ้ามี

(๗) ข้อความโฆษณา ขายที่ดินโดยการแบ่งขายเป็น
แปลงย่อย ทางหนังสือพิมพ์ สิ่งพิมพ์ หรือป้ายโฆษณา ไม่ว่า
ผู้ประกอบการซื้อขายที่ดินนั้นจะเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้ทำการ
จัดสรรที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดินหรือไม่ และ
ไม่ว่าจะเป็นการขายที่ดินพร้อมทั้งอาคารหรือไม่ โดยข้อความ
โฆษณาดังกล่าวมิได้ระบุรายละเอียดดังต่อไปนี้

(ก) ชื่อผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ตำแหน่งที่ดิน และ
เลขที่ของโฉนดที่ดินดังกล่าวหรือเลขที่ของใบอนุญาตให้ทำการ
จัดสรรที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน

(ข) ชื่อผู้ประกอบการซื้อขายที่ดินที่โฆษณาขาย
ที่ดิน ในกรณีที่ผู้ประกอบการดังกล่าวมิใช่ผู้มีกรรมสิทธิ์
ในที่ดิน

(ค) ทุนจดทะเบียน ทุนที่ชำระแล้ว และชื่อกรรม
การผู้จัดการ หรือหุ้นส่วนผู้จัดการของผู้ประกอบการ
ซื้อขายที่ดินที่โฆษณาขายที่ดิน ซึ่งเป็นนิติบุคคล

(ง) ภาวะผูกพันเกี่ยวกับที่ดินและอาคารดังกล่าว
ถ้ามี”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๘

พลเอก ป. ดิถสุสานนท์

นายกรัฐมนตรี

*ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม
๑๐๒ ตอนที่ ๕๕ วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๒๘

เลขาธิการ		ผู้อำนวยการกองการคลังและเศรษฐกิจ	
นายสถาพร กวิตานนท์	๒๘๐-๓๖๙๖	นายณรงค์ เนตรหิน	๒๘๒-๐๒๐๑
รองเลขาธิการ		ผู้อำนวยการกองการเมืองภายในประเทศ	
นายสุวิทย์ ยอดมณี	๒๘๒-๓๐๔๓	นายสุธี สุทธิสมบูรณ์	๒๘๑-๖๙๕๖
นายวิทย์ รายนานนท์	๒๘๑-๑๓๐๕	ผู้อำนวยการกองการเมืองต่างประเทศ	
นายวิชัย สุวรรณรัตน์	๒๘๒-๒๒๑๕	นางมัทนา เกตุบุตร	๒๘๒-๒๑๖๘๐
ผู้ช่วยเลขาธิการ		ผู้อำนวยการกองสังคมและสาธารณูปการ	
นางสิริมาลย์ รัตนวรวงษ์	๒๘๒-๙๕๑๗	นางสาวอุทัยศรี คีอคงดา	๒๘๑-๐๕๕๐
นายสุรศักดิ์พรหม ดุลย์จินดา	๒๘๑-๑๑๒๓	ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการแห่งชาติ	
นายธีรารัง จำเริญเพ็ชร์จิติก	๒๘๒-๗๘๒๒	-ว่าง-	๒๘๑-๐๒๗๒
ผู้อำนวยการกองกลาง		ผู้อำนวยการสำนักงานรักษาความปลอดภัย	
นางอรสา สนธิไทย	๒๘๑-๔๔๒๒	ว่าที่ ร.ต. นิคม หิรัญบุศย์	๒๘๒-๙๙๘๗
ผู้อำนวยการกองคลัง		ผู้อำนวยการศูนย์ข่าวนายกรัฐมนตรี	
นางมาริยา รังสิโยกฤษณ์	๒๘๒-๒๑๓๖	-ว่าง-	๒๘๒-๘๑๓๔
ผู้อำนวยการกองสถานที่และยานพาหนะ		ผู้อำนวยการฝ่ายอำนวยการสำนักงาน	
นายศุภชัย จันทร์เจริญสุข	๒๘๑-๑๔๙๔	เลขานุการคณะกรรมการสร้างงานในชนบท (กสช.)	
ผู้อำนวยการกองงานนายกรัฐมนตรีน		นายสนอง จันทนันท	๒๘๑-๒๗๒๐
นายกำพล แก้วทนต์	๒๘๒-๒๐๐๖	ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ	
ผู้อำนวยการกองงานโฆษณา		ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กทช.)	
นายสัญญาชัย ฝ่องอุดม	๒๘๑-๒๔๖๐	นายอภิชาติ อนุกุลธำไพ	๒๘๒-๙๓๐๒
ผู้อำนวยการกองพิธีการ		กรรมการและเลขานุการสำนักงานคณะกรรมการ	
นายอนุวัฒน์ ธรรมธัช	๒๘๒-๓๑๑๖	ป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ (กปอ.)	
ผู้อำนวยการกองบริการประชาชน		ศจ.นายแพทย์ วิจิตร บุญยะโทตระ	๒๘๐-๐๓๒๔
นายสงัด ศรีจันทร์	๒๘๑-๐๐๑๗	ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ	
ผู้อำนวยการกองงานคณะที่ปรึกษาและกรรมการ		นโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพง.)	
นายเดชา คังคายะ	๒๘๒-๙๕๔๘	นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์	๒๘๒-๙๐๒๗
ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค		ผู้อำนวยการสำนักงานเลขานุการ	
นายไพศาล มณู	๒๘๒-๘๐๒๑	กองทุนพัฒนาชนบท (กพช.)	
ผู้อำนวยการสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ		นางสิริมาลย์ รัตนวรวงษ์	๒๘๒-๘๕๕๘
นางธีชกร เหมะจันทร์	๒๘๒-๐๙๓๕		

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

นาวาอากาศเอก โสภณ สุวรรณะรุจิ
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

นายพอล เสงเจริญ
รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

นายวิษณุ เครืองาม
รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

นางโฉมครุ กัณฑ์พงศ์
ผู้ช่วยเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

นายกำธร จันทรวงศ์
ผู้ช่วยเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

การเสนอและพิจารณาเรื่องของ คณะรัฐมนตรีในปัจจุบัน

คณะรัฐมนตรีเป็นองค์กรผู้ใช้อำนาจอธิปไตยในการปกครองประเทศ ซึ่งเรียกกันทางทฤษฎีว่า “อำนาจบริหาร” หรือที่รัฐธรรมนูญ ตลอดจนประเพณีการปกครองประเทศไทย เรียกว่า “อำนาจในการบริหารราชการแผ่นดิน” ในการใช้อำนาจนี้แม้รัฐมนตรีแต่ละคนในคณะรัฐมนตรีจะสามารถแยกใช้อำนาจได้ในบางโอกาสเป็นรายบุคคล แต่ในเรื่องสำคัญแล้วต้องผ่านการพิจารณาและใช้อำนาจโดยคณะรัฐมนตรีเป็นส่วนรวม

แม้จะจำกัดเรื่อง que ที่เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีไว้ว่าเป็นเรื่องสำคัญ แต่ในความเป็นจริงแล้ว นับวันจะมีเรื่องสำคัญที่ต้องผ่านการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีมากขึ้นทุกที เรื่องที่เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีจัดประเภทได้ดังนี้

๑. เรื่องที่กฎหมายระบุว่า ต้องให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา รับทราบ หรือให้ความเห็นชอบ เรื่องเหล่านี้ย่อมเป็นไปตามกฎหมายโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงหรือลดจำนวนลงได้ เว้นแต่จะแก้ไขกฎหมาย ในอดีตคณะรัฐมนตรีเป็นศูนย์กลางแห่งการปกครองประเทศโดยแท้จริงระบบต่าง ๆ ที่วางไว้จึงมักกำหนดให้คณะรัฐมนตรีเป็นจักรกลสุดท้ายตามกฎหมายที่จะต้องมาเกี่ยวข้องกับเรื่องของกระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ เสมอ เมื่อกฎหมายเหล่านี้มีมากขึ้น ปริมาณงานของคณะรัฐมนตรีก็มีมากขึ้นทุกที

๒. เรื่องที่ไม่มีกฎหมายระบุว่า ต้องให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา รับทราบ หรือให้ความเห็นชอบ แต่เป็นเรื่องที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเห็นว่า แม้อยู่ในอำนาจของตน จะดำเนินการได้เลย แต่ก็ควรให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา รับทราบ หรือให้ความเห็นชอบ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือเพื่อเป็นการหาวิธีปฏิบัติที่เหมาะสม บางครั้งอาจเป็นการประสานความร่วมมือระหว่างกระทรวงก็เป็นได้

๓. เรื่องที่รู้สึกว่าจะกระทบต่อนโยบายของรัฐบาลหรือความรับผิดชอบร่วมกันที่คณะรัฐมนตรีมีต่อรัฐสภา เรื่องเหล่านี้ไม่มีกฎหมายระบุว่าต้องเสนอคณะรัฐมนตรี แต่หากดำเนินการไปแล้วจะเกิดผลกระทบต่อคณะรัฐมนตรีทั้งคณะได้

เช่น นำไปสู่การเปิดอภิปราย เพื่อลงมติไม่ไว้วางใจคณะรัฐมนตรีทั้งคณะ ก็อาจเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาหรือให้ความเห็นชอบก่อนได้

นับแต่ พ.ศ. ๒๕๓๑ เป็นต้นมา ได้มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งในปัจจุบันก็ยังคงใช้ระเบียบดังกล่าว สารของระเบียบนี้ส่วนใหญ่เป็นเรื่องที่กำหนดให้กระทรวง ทบวง ต่าง ๆ ต้องจัดเตรียมเอกสารและข้อมูลเพื่อประกอบการวิเคราะห์ของเจ้าหน้าที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีให้พร้อม เช่น ต้องเตรียมเอกสารที่ชุด ต้องมีความเห็นของหน่วยงานใดประกอบบ้าง ต้องเสนอภายในกี่วัน เมื่อเรื่องต่าง ๆ เข้ามาถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแล้ว โดยมากก็เป็นการวิเคราะห์ สรุป จัดระเบียบวาระ และนำเสนอต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรี ขั้นตอนในช่วงเวลาจากการที่เรื่องเข้ามาถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจนกระทั่งถึงการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีใช้เวลาไม่มากนัก เว้นแต่ปรากฏว่าเอกสารและข้อมูลต่าง ๆ ที่กระทรวง ทบวง เจ้าของเรื่องเข้าใจว่า “ครบถ้วน” นั้น แท้จริงนั้นถือได้ว่ามีความสมบูรณ์เพียงด้านของกระทรวง ทบวง แต่ยังไม่ถือว่าข้อเท็จจริง ข้อพิจารณา และข้อเสนอเพียงพอที่จะนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาวินิจฉัย หรือให้ข้อตกลงใจได้ เช่น ยังขาดความเห็นของสำนักงานประมาณ สำนักงาน ก.พ. หรือหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ การจัดระเบียบวาระจึงต้องรั้งรอออกไป อีกประการหนึ่ง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนั้นเป็นฝ่ายเลขานุการในการประชุม อำนาจในการอนุมัติให้จัดเรื่องใดเข้าระเบียบวาระการประชุมได้เป็นอำนาจของนายกรัฐมนตรีผู้เป็นประธานในการประชุม ดังนั้น แม้เอกสารและข้อมูลทุกอย่างจะพร้อมแล้ว หากนายกรัฐมนตรียังไม่มีบัญชาลงมาว่าให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาหรือทราบได้ ฝ่ายเลขานุการย่อมไม่มีอำนาจบรรจุเรื่องนั้นลงในระเบียบวาระเอง แม้รัฐมนตรีเจ้าของเรื่องจะเร่งรัดมาอย่างไรก็ตาม ปรกติแล้วเมื่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีสรุปเรื่องเสนอขอความเห็นชอบจากนายกรัฐมนตรีเพื่อบรรจุในระเบียบวาระ นายกรัฐมนตรีจะใช้เวลาพิจารณาไม่นานนัก บ่อยครั้งที่เรื่องจะกลับลงมายังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ภายในหนึ่งวัน แต่ถ้าเป็นเรื่องสำคัญที่นายกรัฐมนตรีต้องการพิจารณาให้รอบคอบว่าเรื่องราวเป็นมาอย่างไร ข้อมูลถูกต้องหรือไม่ หรือการเสนอเข้าที่ประชุมคณะรัฐมนตรีในเวลานั้น อาจเกิดผลกระทบอย่างไร ซึ่งถ้าชะลอไว้จะเป็นการดีกว่า นายกรัฐมนตรีอาจส่งเรื่องให้คณะที่ปรึกษา หรือบุคคลใดพิจารณา หรือจะเก็บเรื่องไว้ก่อนก็ได้ ความล่าช้าในเรื่องนี้หากจะพึงมี

ก็ต้องให้อยู่ในวิจาร์ณญาณของนายกรัฐมนตรี ผู้มีประสบการณ์สูงหยั่งรู้หรือคาดปัญหาได้มาก และมีคุณลักษณะของความเป็นผู้นำ รู้การอันควรหรือไม่ควรดีกว่าผู้อื่น

เมื่อ ๗พคช นายอานันท์ ปันยารชุน เข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และจัดตั้งคณะรัฐมนตรีเข้าบริหารราชการแผ่นดิน ได้มีการปรับปรุงวิธีเสนอเรื่องและวิธีพิจารณาเรื่องของคณะรัฐมนตรีใหม่อีกครั้งหนึ่ง เมื่อต้นเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ทั้งนี้เนื่องจากรัฐบาลได้คำนึงถึงปริมาณเรื่องที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรีซึ่งนับวันจะมีมากขึ้นทุกที ประกอบกับต้องการให้มีการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ อย่างละเอียดรอบคอบ และขณะเดียวกันก็ต้องการลดเวลาที่คณะรัฐมนตรีจะต้องเสียไปกับการพิจารณาเรื่องที่ไม่สู้จะสำคัญนักหรือไม่ควรใช้เวลามากนัก เหตุผลเหล่านี้ดูที่แรกประหนึ่งว่าจะขัดแย้งกันเอง เพราะถ้าเอาความรอบคอบเป็นหลักระยะเวลาพิจารณาก็ต้องยาวนานตามไปด้วย ถ้าจะลดเวลาในการพิจารณาแล้วก็ต้องลดเรื่องที่เสนอให้มีปริมาณน้อยลง แต่คณะรัฐมนตรีเห็นว่าอาจดำรงปริมาณเรื่องอย่างเดิมได้ โดยลดเวลาพิจารณา แต่เพิ่มความรอบคอบ ข้อนี้อาจหมายความว่า จะต้องมีการกลั่นกรองเรื่องอย่างรอบคอบทุกแง่มุมก่อนเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเต็มคณะ โดยนัยนี้ปริมาณเรื่องที่เสนอมาก็ยังเป็นอย่างเดิม แต่ความรอบคอบและการใช้เวลาพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วนจะอยู่ที่กระบวนการกลั่นกรอง ซึ่งองค์กรผู้กลั่นกรองจะประกอบด้วย รัฐมนตรีกระทรวงต่าง ๆ จำนวนหนึ่ง โดยกำหนดประเด็นการพิจารณา ประเด็นการอภิปราย และมีมติเบื้องต้นไว้ให้ชัดเจน แล้วเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเต็มคณะ รัฐมนตรีแต่ละคนเมื่อได้รับระเบียบวาระการประชุม คณะรัฐมนตรีเต็มคณะก็จะศึกษาประเด็นและมติต่าง ๆ ได้ หากเห็นว่าควรซักถามเพิ่มเติมหรือควรมติเป็นอื่นก็จะยกขึ้นว่ากล่าวได้ในที่ประชุม หากเห็นด้วยหรือไม่มีข้อสงสัยเพิ่มเติมก็จะให้ความเห็นชอบตามที่องค์กรผู้กลั่นกรองเสนอขึ้นมา โดยวิธีนี้หลังจากที่ปฏิบัติไประยะหนึ่งก็พบว่า คณะรัฐมนตรีสามารถรับทราบหรือพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ได้ถึง ๕๐-๖๐ เรื่องต่อการประชุมครั้งหนึ่ง และใช้เวลาไม่เกินครั้งละ ๓ ชั่วโมง โดยที่รู้สึกกันว่ามีความละเอียดรอบคอบทั้งในแง่กฎหมาย เศรษฐกิจ การเมืองและสังคมจิตวิทยา ไม่ใช่เมื่อเรื่องผ่านจากฝ่ายข้าราชการประจำขึ้นมาถึงคณะรัฐมนตรีโดยตรง และคณะรัฐมนตรีใช้เวลาพิจารณารอบรัดเกินไป เพราะความไม่สันถัดจัดเจนในปัญหานั้น ๆ นอกจากกระทรวงเจ้าของเรื่อง หรือเพราะเวลาที่มืออยู่น้อยเกินไปไม่อาจลงลึกในรายละเอียดได้ทุกแง่มุม

การเพิ่มองค์กรและกระบวนการกลั่นกรองทำให้การพิจารณาเรื่องที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเป็นไปโดยรอบคอบยิ่งขึ้น แม้อาจเป็นการเพิ่มภาระของรัฐมนตรี เพราะต้องแยกย้ายไปนั่งพิจารณาในชั้นกลั่นกรองหนึ่งแล้ว พิจารณาในชั้นคณะรัฐมนตรีเต็มคณะอีกหนึ่ง แต่ทุกคนก็เต็มใจเพราะการพิจารณาในชั้นกลั่นกรองเป็นเรื่องที่รัฐมนตรีผู้พิจารณากลั่นกรองล้วนแต่มีขอบเขตความสนใจและความถนัดคาบเกี่ยวกัน ทำให้การพิจารณาเป็นไปด้วยความรวดเร็ว คล่องตัว และในชั้นพิจารณาเต็มคณะเมื่อมีเรื่องนอกเหนือความสนใจ หรือความถนัดเข้ามาก็เป็นที่วางใจได้ว่าได้ผ่านการพิจารณาจากองค์กรกลั่นกรองมาแล้ว

นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๓๓/๒๕๓๔ ตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีขึ้น ๓ ฝ่าย คือ ฝ่ายเศรษฐกิจ ฝ่ายความมั่นคงและการต่างประเทศ และฝ่ายสังคมและกฎหมาย

ฝ่ายเศรษฐกิจ ประกอบด้วย นายเสนาะ อุณากร รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ส่วนกรรมการ ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ โดยมีเจ้าหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการจำนวนหนึ่ง

ฝ่ายความมั่นคงและการต่างประเทศ ประกอบด้วย พล.ต.อ.เกา สารสิน รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ส่วนกรรมการ ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ โดยมีเจ้าหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการจำนวนหนึ่ง

ฝ่ายสังคมและกฎหมาย ประกอบด้วย นายมีชัย ฤชุพันธุ์ รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ส่วนกรรมการ ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย โดยมีเจ้าหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการจำนวนหนึ่ง

สำหรับรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งมี ๔ คนนั้น เป็นกรรมการในทุกฝ่าย และจะเข้าร่วมประชุมกับฝ่ายใดก็ได้

คณะกรรมการกลั่นกรอง ๙ ทั้งสามฝ่ายประชุมทุกเช้า วันพุธ เมื่อถึงวันพฤหัสบดีก็สามารถสรุปประเด็นอภิปราย และมตินำเสนอนายกรัฐมนตรี เพื่อขอความเห็นชอบบรรจุ เรื่องลงในระเบียบวาระ สำหรับการประชุมคณะรัฐมนตรี ในวันอังคารของสัปดาห์หรือสองสัปดาห์ถัดไป

ในการประชุมของคณะกรรมการกลั่นกรอง ๙ จะมีการเชิญผู้แทนส่วนราชการผู้มีอำนาจผูกมัดส่วนราชการนั้น ๆ ได้หรือได้รับมอบอำนาจ ตลอดจนรับนโยบายมาตอบข้อซักถามของคณะกรรมการและรับนโยบายจากคณะกรรมการ ไปดำเนินงานได้ ผู้แทนส่วนราชการจึงควรศึกษาเรื่องที่จะต้องไปชี้แจงให้ละเอียดและรับนโยบายจากผู้บังคับบัญชาให้ชัดเจน

เรื่องที่จะเข้าสู่คณะกรรมการกลั่นกรอง ๙ จะจำแนกตามสายงานของกระทรวงและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวง ในแต่ละฝ่าย เช่น ถ้าเป็นเรื่องของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก็จะจำแนกเรื่องแล้วเสนอต่อฝ่ายสังคมและกฎหมาย ถ้าเป็นเรื่องของกระทรวงพาณิชย์ ก็จะจำแนกแล้วเสนอต่อฝ่ายเศรษฐกิจ เมื่อคณะกรรมการกลั่นกรอง ๙ ฝ่ายใดเห็นว่าเรื่องนี้คาบเกี่ยวกับฝ่ายอื่นก็อาจบันทึกความเห็นเสนอให้อีกฝ่ายพิจารณาบางประเด็นเพิ่มเติม ประกอบก่อนสรุปเสนอคณะรัฐมนตรีก็ได้

กระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรอง ๙ ทั้ง ๓ ฝ่าย ไม่กระทบต่อระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี เพราะระเบียบดังกล่าวเป็นเรื่องของกระทรวง ทบวง เจ้าของเรื่องกับคณะรัฐมนตรี ซึ่งเป็นกระบวนการเสนอเรื่องไม่ใช่พิจารณาเรื่อง ส่วนกระบวนการพิจารณาชั้นกลั่นกรองเป็นเรื่องของคณะรัฐมนตรีที่กำหนดกระบวนการพิจารณาขึ้นมาเองว่าจะพิจารณาอย่างไร

ขพบข นายกรัฐมนตรีปรารถนาว่า กระบวนการเช่นนี้เป็นเรื่องที่ให้ปฏิบัติไปก่อน เมื่อพบข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงก็จะค่อย ๆ ปรับปรุงไปตามลำดับ เพื่อประโยชน์สูงสุดในการบริหารราชการแผ่นดิน คือการได้มติคณะรัฐมนตรีที่ผ่านการพิจารณาอย่างรอบคอบ โดยใช้เวลาน้อยแต่ให้บังเกิดประสิทธิผลมากที่สุด

เลขานุการ		
นาวาอากาศเอก โสภณ สุวรรณะรุจิ		๒๔๑-๐๐๓๐
รองเลขานุการ		
นายพนตล เสงเจริญ		๒๔๑-๐๔๒๕
รองเลขานุการ		
นายวิษณุ เครืองาม		๒๔๐-๓๕๔๔
ผู้ช่วยเลขานุการ		
นางโฉมตรู กัณฑ์พงศ์		๒๔๑-๐๐๕๕
ผู้ช่วยเลขานุการ		
นายกำธร จันทรวงศ์		๒๔๒-๗๑๕๒
ผู้อำนวยการกองกลาง		
นางจิตรา ลิ้มพานิชย์การ		๒๔๒-๙๕๕๖
ผู้อำนวยการกองการประชุมคณะรัฐมนตรี		
นายจุลยุทธ หิรัณยะวิไล		๒๔๒-๙๙๖๑
ผู้อำนวยการกองนิติธรรม		
นายสุรัชย์ ภูประเสริฐ		๒๔๐-๐๔๙๕
ผู้อำนวยการกองประกาศิต		
นายสุรินทร์ ศรีวิทยา		๒๔๑-๙๐๐๖
ผู้อำนวยการกองประมวลและติดตามผลมติคณะรัฐมนตรี		
นายสมาน พันธุ์คำ		๒๔๒-๗๑๕๔
ผู้อำนวยการกองประสานนโยบายและแผน		
นางสาวปรานี ศรีตราการ		๒๔๒-๘๖๕๐
ผู้อำนวยการกองโรงพิมพ์		
นางอาภา สมัครการ		๒๕๓-๐๖๑๔
ผู้อำนวยการศูนย์ข้อมูลคณะรัฐมนตรี		
นางธนุช ตรีทิพย์บุตร		๒๔๒-๘๑๕๘

สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

พลเอก อธิชา แฝ้วพาลชัน
ผู้อำนวยการ

สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

สำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยมี รองนายกรัฐมนตรี (พลตำรวจเอก เกา สารสิน) เป็นผู้สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี จัดตั้งขึ้นเมื่อ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๒๘ โดยยกฐานะและปรับปรุงเปลี่ยนแปลงมาจากกรมประมวลข่าวกลาง ซึ่งเมื่อแรกจัดตั้งในปี ๒๔๙๗ ใช้ชื่อว่า กรมประมวลราชการแผ่นดิน

อำนาจหน้าที่ของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติข่าวกรองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๘ ประการหนึ่ง คือ งานรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือน ซึ่งกำหนดให้สำนักข่าวกรองแห่งชาติมีฐานะเป็นองค์การรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือน ทำหน้าที่ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือในเรื่องการรักษาความปลอดภัยแก่ส่วนราชการฝ่ายพลเรือน และกำกับดูแล ตรวจสอบ พร้อมทั้งพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อให้ระบบการรักษาความปลอดภัยได้ผลสมบูรณ์อยู่เสมอ ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการฝ่ายพลเรือนให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามคำแนะนำของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ

สำนักข่าวกรองแห่งชาติได้จัดโครงการอบรม และสัมมนาหลักสูตรการรักษาความปลอดภัยให้แก่ข้าราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจจากกระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ จนถึงปัจจุบันได้ดำเนินการอบรมมาแล้ว ๗๐ รุ่น ผู้เข้ารับการอบรมและสัมมนาในหลักสูตรนี้จะได้รับความรู้เรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการรักษาความปลอดภัย อันจะช่วยให้สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปดำเนินงานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในทุกส่วนราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังช่วยให้ข้าราชการได้ตระหนักถึงภัยอันตรายที่คุกคามต่อความมั่นคงปลอดภัยของประเทศชาติและกระตุ้นให้เกิดจิตสำนึกในด้านการรักษาความปลอดภัย

สำนักข่าวกรองแห่งชาติ ในฐานะองค์การรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือนถือว่า การรักษาความปลอดภัยเป็นภารกิจที่มีความสำคัญต่อการพิทักษ์รักษาและคุ้มครองป้องกันสิ่งที่เป็ความลับของทางราชการ ข้าราชการ ส่วนราชการ และทรัพย์สินของทางราชการ ให้พ้นจากการรั่วไหล การจารกรรม การก่อวินาศกรรม การบ่อนทำลาย และการกระทำอื่นใดที่มีผลกระทบหรือเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ

สำนักงานงบประมาณ

นายบดี จุณณานนท์
ผู้อำนวยการ

นายอิสสระ นิตินันท์ประภาศ
รองผู้อำนวยการ

นางประจิตต์ กำภู
รองผู้อำนวยการ

นายเมคคา พุ่มชูศรี
รองผู้อำนวยการ

นางคารารวรรณ บุนนาค
รองผู้อำนวยการ

นายเสรี สุชสถาวร
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ

นายพหล จินดากุล
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ

นางศศิพัฒน์ เสวควัฒนา
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ

นายธงชัย ลำดับวงศ์
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๐๒*

(แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๑๑ ประกาศคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๒๐๓ พ.ศ. ๒๕๑๕ และ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๗)

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๒

เป็นปีที่ ๑๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญ ในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๔๙๙

บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“งบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า จำนวนเงินอย่างสูงที่อนุญาตให้จ่ายหรือให้ก่อนนี้ผูกพันได้ตามวัตถุประสงค์และภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

“งบประมาณรายจ่ายข้ามปี” หมายความว่า งบประมาณรายจ่ายที่ใช้ได้เกินปีงบประมาณตามวัตถุประสงค์และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

“ปีงบประมาณ” หมายความว่า ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ของปีหนึ่งถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ของปีถัดไป และให้ใช้ปี พ.ศ. ที่ถัดไปนั้นเป็นชื่อสำหรับงบประมาณนั้น

“หนี้” หมายความว่า ข้อผูกพันที่จะต้องจ่ายหรืออาจจะต้องจ่ายเป็นเงิน สิ่งของหรือบริการ ไม่ว่าจะ เป็นข้อผูกพันอันเกิดจากการกู้ยืม การค้าประกัน การซื้อหรือการจ้างโดยใช้เครดิตหรือจากการอื่นใด

“เงินประจำงวด” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของงบประมาณรายจ่ายที่แบ่งสรรให้จ่ายหรือให้ก่อนนี้ผูกพันในระยะเวลาหนึ่ง

“ส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักงานหรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ แต่ไม่รวมตลอดถึงรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

(ก) องค์การของรัฐบาลหรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ

(ข) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

(ค) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการ และ/หรือ รัฐวิสาหกิจตาม (ก) และ/หรือ (ข) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

(ง) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการ และ/หรือ รัฐวิสาหกิจตาม (ค) และ/หรือ (ก) และ/หรือ (ข) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

(จ) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการ และ/หรือ รัฐวิสาหกิจตาม (ง) และ/หรือ (ก) และ/หรือ (ข) และ/หรือ (ค) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

“คลัง” หมายความว่า คลังจังหวัดหรือคลังอำเภอ และให้หมายความรวมถึงบัญชีเงินฝากของกระทรวงการคลังที่ธนาคารแห่งประเทศไทยด้วย

“เงินสำรองราชการ” หมายความว่า เงินที่กระทรวงการคลังจ่าย และอนุญาตให้ส่วนราชการมีไว้ตามจำนวนที่เห็นสมควร เพื่อสำรองเป็นค่าใช้จ่ายตามระเบียบ หรือข้อบังคับของกระทรวงการคลัง

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

****มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ตามอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับสำนักนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวงการคลังแล้วแต่กรณี

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

อำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการ

มาตรา ๖ ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจหน้าที่จัดทำงบประมาณกับปฏิบัติการอย่างอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงบประมาณดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) เรียกให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเสนอประมาณการรายรับและรายจ่ายตามแบบและหลักเกณฑ์พร้อมด้วยรายละเอียดตามที่ผู้อำนวยการกำหนด

(๒) วิเคราะห์งบประมาณและการจ่ายเงินของส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจ

(๓) กำหนด เพิ่มหรือลดเงินประจำงวดตามความจำเป็นของการปฏิบัติงานและตามกำลังเงินของแผ่นดิน

(๔) กำหนดระยะเวลาของเงินประจำงวด

มาตรา ๗ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจเรียกให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเสนอข้อเท็จจริงตามที่เห็นสมควร และให้ผู้อำนวยการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการมอบหมาย มีอำนาจที่จะเข้าตรวจสรรพสมุดบัญชีเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

เพื่อประโยชน์แห่งวรรคก่อน ให้ถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการมอบหมายเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย

หมวด ๒

ลักษณะของงบประมาณ

มาตรา ๘ งบประมาณประจำปีที่เสนอต่อรัฐสภานั้นโดยปกติให้ประกอบด้วย

(๑) ค่าแถลงประกอบงบประมาณ แสดงฐานะและนโยบายการคลังและการเงิน สารสำคัญของงบประมาณ และความสัมพันธ์ระหว่างรายรับ และงบประมาณรายจ่ายที่ขอตั้ง

(๒) รายรับรายจ่ายเปรียบเทียบระหว่างปีที่ผ่านมาแล้ว ปีปัจจุบันและปีที่ขอตั้งงบประมาณรายจ่าย

(๓) คำอธิบายเกี่ยวกับประมาณการรายรับ

(๔) คำชี้แจงเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่ายที่ขอตั้ง

(๕) รายการเกี่ยวกับการเงินของรัฐวิสาหกิจ

(๖) คำอธิบายเกี่ยวกับหนี้ของรัฐบาลทั้งที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน และที่เสนอขอกู้เพิ่มเติม

(๗) รายงานการรับจ่ายเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้เพื่อช่วยราชการ

(๘) ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

มาตรา ๙ ในกรณีเสนองบประมาณนั้น ถ้าประมาณการรายรับประเภทรายได้ตามอำนาจกฎหมายที่มีอยู่แล้วเป็นจำนวนต่ำกว่างบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้นที่ขอตั้ง ให้แถลงวิธีหาเงินส่วนที่ขาดดุลยต่อรัฐสภาด้วย แต่ถ้าเป็นจำนวนสูงกว่าก็ให้แถลงวิธีที่จะจัดการแก่ส่วนที่เกินดุลยนั้นในทางที่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

****มาตรา ๙ ทวิ เมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมใช้บังคับแล้ว หรือเมื่อมีกรณีที่ต้องใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ล่วงแล้วไปพลางก่อนตามมาตรา ๑๖ ถ้ารายจ่ายสูงกว่ารายได้ ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจกู้เงินได้ตามความจำเป็น แต่กรณีจะเป็นประการใดก็ตาม การกู้เงินตามมาตรา ๙ ในปีหนึ่ง ๆ ต้องไม่เกิน

(๑) ร้อยละยี่สิบของจำนวนเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือของจำนวนเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ล่วงแล้วมา แล้วแต่กรณีกับอีก

(๒) ร้อยละแปดสิบของงบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้สำหรับชำระคืนเงินกู้

การกู้เงินตามวรรคหนึ่ง จะใช้วิธีออกตั๋วเงินคลัง พันธบัตรตราสารอื่นหรือทำสัญญากู้ก็ได้

การออกตั๋วเงินคลังให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยตั๋วเงินคลัง แต่การออกพันธบัตรหรือตราสารอื่น หรือการทำสัญญากู้ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีก่อน

การออกพันธบัตรหรือตราสารอื่น ให้กระทรวงการคลังประกาศจำนวนเงินที่จะกู้ อัตราดอกเบี้ยระยะเวลากู้ เงื่อนไขและวิธีการต่าง ๆ ในการออกพันธบัตร

หรือตราสารนั้น ในกรณีทำสัญญาให้กระทรวงการคลัง ประกาศจำนวนเงินที่ได้กู้ ผู้ให้กู้ อัตราดอกเบี้ย ระยะเวลากู้ และสาระสำคัญของอื่น ๆ ในสัญญากู้นั้น

ประกาศกระทรวงการคลังตามความในวรรคสี่ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

**** มาตรา ๑๐ งบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่ขอตั้งจะมีงบกลางแยกต่างหากจากงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจก็ได้ และจะกำหนดให้มีรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ในงบกลางนั้นด้วยก็ได้

มาตรา ๑๑ งบประมาณรายจ่ายข้ามปี จะมีได้ในกรณีที่คาดว่าจะใช้งบประมาณรายจ่ายให้เสร็จทันภายในปีงบประมาณไม่ได้ การตั้งงบประมาณรายจ่ายข้ามปีนี้ ต้องกำหนดเวลาสิ้นสุดไว้ด้วย

หมวด ๓

การจัดทำงบประมาณ

มาตรา ๑๒ ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ผู้หนึ่งเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ มีหน้าที่เกี่ยวกับงบประมาณของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจนั้น

มาตรา ๑๓ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ หรือรัฐมนตรีซึ่งตามกฎหมายให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของรัฐวิสาหกิจมีหน้าที่รับผิดชอบในการยื่นงบประมาณประจำปีของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจนั้น ต่อผู้อำนวยการภายในเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด

ในกรณีรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเจ้าของทุน เป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบตามความในวรรคก่อน

งบประมาณประจำปีนั้น ถ้ามิได้ยื่นภายในกำหนดเวลาตามความในสองวรรคแรก ผู้อำนวยการอาจพิจารณาการตั้งงบประมาณประจำปีตามที่เห็นสมควร

** มาตรา ๑๔ รายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลังกิติ หรือรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่ายตามมาตรา ๒๙ ทวิ กิติ ให้แยกตั้งไว้เป็นส่วนหนึ่งต่างหากในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายและให้ถือว่าเป็นรายจ่ายของปีงบประมาณที่ได้จ่ายเงินคงคลังหรือเงินทุนสำรองจ่ายนั้น ๆ ไป

มาตรา ๑๕ ให้ผู้อำนวยการเสนองบประมาณประจำปีต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อคณะรัฐมนตรีเสนอต่อรัฐสภาเป็นเวลาอย่างน้อยสองเดือน ก่อนวันเริ่มปีงบประมาณนั้น

มาตรา ๑๖ ถ้าพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีออกใช้ไม่ทันปีงบประมาณใหม่ให้ใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ล่วงแล้วไปพลางก่อนได้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้อำนวยการกำหนด โดยอนุมัตินายกรัฐมนตรี

มาตรา ๑๗ ในกรณีจำเป็นจะต้องจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี คณะรัฐมนตรีอาจเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมต่อรัฐสภาได้ และให้แสดงถึงเงินที่พึงได้มาสำหรับจ่ายตามงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่ขอตั้งด้วย

การจัดทำงบประมาณเพิ่มเติมให้เป็นไปตามวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนด

หมวด ๔

การโอนงบประมาณรายจ่าย

มาตรา ๑๘ รายจ่ายที่กำหนดไว้สำหรับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจใด ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีกิติ พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมกิติ จะโอนหรือนำไปใช้สำหรับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจอื่นมิได้ เว้นแต่จะได้ตราเป็นพระราชบัญญัติ

**** มาตรา ๑๙ รายจ่ายที่กำหนดไว้ในรายการใด สำหรับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมหรือตามพระราชบัญญัติโอนเงินงบประมาณรายจ่าย จะโอนหรือนำไปใช้ในรายการอื่นมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการ แต่ผู้อำนวยการจะอนุญาตมิได้ในกรณีที่เป็นผลให้เพิ่มรายจ่ายประเภทเงินราชการลับ หรือเป็นงานหรือโครงการใหม่ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

รายจ่ายรายการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในงบกลาง ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจจัดสรรให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเบิกจ่ายโดยตรง หรือเบิกจ่ายในรายการต่าง ๆ ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ ได้ตามความจำเป็น

ในกรณีจำเป็นผู้อำนวยการโดยอนุมัตินายกรัฐมนตรีจะโอนรายจ่ายงบกลางรายการใดรายการหนึ่งไปเพิ่มรายการอื่น ๆ ในงบเดียวกันก็ได้

มาตรา ๒๐ การใช้จ่ายสำหรับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ที่กำหนดไว้ในแต่ละรายการตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีกิติ พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมกิติให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนด

หมวด ๕

การควบคุมงบประมาณ

มาตรา ๒๑ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบในการควบคุมงบประมาณ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับ และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) จัดให้มีการประมวลบัญชีการเงินแผ่นดิน
- (๒) กำหนดระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง ด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี
- (๓) จัดให้มีการตรวจสอบเอกสารการขอเบิกเงิน การจ่ายเงิน และการก่องหนผู้กผันตลอดจนเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการรับเงิน การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง
- (๔) กำหนดและควบคุมระบบบัญชี แบบรายงาน และเอกสาร เกี่ยวกับการรับจ่ายเงินและหนี้
- (๕) กำหนดระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยเงินตราของราชการ ด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๒ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจเรียกให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเสนอข้อเท็จจริงตามที่เห็นสมควร และให้มีอำนาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบสมุดบัญชี เอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

*** เพื่อประโยชน์แห่งวรรคก่อน ให้ถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีมอบหมายเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย

มาตรา ๒๓ ยกเว้นกรณีที่มีบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓ ตรี ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจจะจ่ายเงินหรือก่องหนผู้กผันได้แต่เฉพาะตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือตามอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายอื่น และห้ามมิให้จ่ายเงินหรือก่องหนผู้กผันตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม จนกว่าจะได้รับอนุมัติเงินประจำงวดแล้ว

ในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วน คณะรัฐมนตรีมีอำนาจอนุมัติให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจจ่ายเงินหรือก่องหนผู้กผันตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมก่อนได้รับอนุมัติเงินประจำงวด หรืออนุมัติให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจก่องหนผู้กผันเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในพระ-

ราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมได้

มาตรา ๒๓ ตรี ส่วนราชการใด ๆ นอกจากกระทรวงการคลัง จะทำการก่องหนผู้กผันเป็นการกั๊ยืมเงินหรือการค้าประกันมิได้ เว้นแต่ในกรณีที่มีบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓ ตรี

***** **มาตรา ๒๓ ตรี** รัฐวิสาหกิจที่ไม่ใช่นิติบุคคล ถ้ามีความจำเป็นต้องกั๊ยืมเงินเพื่อใช้ดำเนินกิจการให้กระทรวงเจ้าสังกัดมีอำนาจกั๊ยืมให้ได้ตามเงื่อนไขดังนี้

- (๑) ในกรณีกั๊ยืมเงินเพื่อการลงทุน รัฐวิสาหกิจนั้นจะต้องเสนอแผนงานลงทุนให้คณะกรรมการบริหารสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติพิจารณา ก่อน
- (๒) ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีและผู้อำนวยการ และถ้าเป็นจำนวนเงินเกินกว่าห้าล้านบาท จะต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีอีกด้วย

เงินที่ได้รับจากการกั๊ยืมตามมาตรา นี้ ให้จ่ายแก่รัฐวิสาหกิจนั้น เพื่อนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง

***** **มาตรา ๒๔** บรรดาเงินที่ส่วนราชการได้รับเป็นกรรมสิทธิ์ ไม่ว่าจะได้รับตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับหรือได้รับชำระตามอำนาจหน้าที่หรือสัญญา หรือได้รับจากการให้ใช้ทรัพย์สินหรือเก็บดอกผลจากทรัพย์สินของราชการ ให้ส่วนราชการที่ได้รับเงินนั้นนำส่งคลังตามระเบียบหรือข้อบังคับที่รัฐมนตรีกำหนด เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น

ส่วนราชการใดได้รับเงินที่มีผู้มอบให้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ส่วนราชการนั้นใช้จ่ายในกิจการของส่วนราชการนั้นก็ดี หรือได้รับเงินที่เกิดจากทรัพย์สินซึ่งมีผู้มอบให้เพื่อหาดอกผลใช้จ่ายในกิจการของส่วนราชการนั้นก็ดี ให้ส่วนราชการนั้นจ่ายเงินหรือก่องหนผู้กผันภายในวงเงินที่ได้รับนั้นได้ และไม่ต้องนำส่งคลัง

ในกรณีส่วนราชการได้รับเงินตามโครงการช่วยเหลือหรือร่วมมือกับรัฐบาลต่างประเทศ องค์การสหประชาชาติ ทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ องค์การระหว่างประเทศอื่นใด หรือบุคคลใดไม่ว่าจะเป็นเงินให้กู้หรือให้เปล่า รวมทั้งเงินที่ส่วนราชการได้รับสืบเนื่องมาจากโครงการช่วยเหลือหรือร่วมมือเช่นนั้น รัฐมนตรีจะกำหนดเป็นอย่างอื่น โดยไม่ต้องนำส่งคลังก็ได้

รัฐมนตรีจะอนุญาตให้ส่วนราชการที่ได้รับเงินในกรณีต่อไปนี้ นำเงินนั้นไปใช้จ่ายโดยไม่ต้องนำส่งคลังก็ได้ คือ

(๑) เงินที่ได้รับในลักษณะค่าชดใช้ความเสียหายหรือสิ้นเปลืองแห่งทรัพย์สินและจำเป็นต้องจ่ายเพื่อบูรณะทรัพย์สินหรือจัดให้ได้ทรัพย์สินคืนมา

(๒) เงินรายรับของส่วนราชการที่เป็นสถานพยาบาล สถานศึกษา หรือสถานอื่นใดที่อำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณประโยชน์หรือประชาสงเคราะห์

(๓) เงินที่ได้รับในลักษณะผลพลอยได้จากการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่

การจ่ายเงินตาม (๒) และ (๓) ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีและผู้อำนวยการ

มาตรา ๒๕ (ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓ มาตรา ๗)

มาตรา ๒๖ ข้าราชการหรือลูกจ้างผู้ใดของส่วนราชการกระทำการก่อกวนผู้ผูกพันหรือจ่ายเงินหรือโดยรู้อยู่แล้วยินยอมอนุญาตให้กระทำการดังกล่าวนั้นโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือระเบียบ หรือข้อบังคับที่ได้ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ นอกจากความรับผิดชอบทางอาญา ซึ่งอาจได้รับตามกฎหมายอื่นแล้ว ผู้กระทำหรือผู้ยินยอมอนุญาตให้กระทำการดังกล่าว จะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายส่วนราชการที่ได้จ่ายไป หรือต้องผูกพันจะต้องจ่ายตลอดจนค่าสินไหมทดแทนใดๆ ให้แก่ส่วนราชการนั้น

บุคคลภายนอกผู้ได้รับประโยชน์จากการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือระเบียบหรือข้อบังคับที่ได้ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวในวรรคก่อน จะต้องร่วมรับผิดชอบผู้กระทำการฝ่าฝืนตามความในวรรคก่อนเช่นกัน เว้นแต่จะแสดงได้ว่าตนได้กระทำไปโดยสุจริต ไม่รู้เท่าถึงการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติหรือระเบียบหรือข้อบังคับดังกล่าว

ความในวรรคแรกไม่ใช้บังคับแก่ข้าราชการ หรือลูกจ้าง ซึ่งได้หักทวงคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเป็นหนังสือแล้วว่า การที่จะปฏิบัติตามคำสั่งนั้นอาจไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับ

***** **มาตรา ๒๗** การขอเบิกเงินจากคลังตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณใดให้กระทำได้แต่เฉพาะภายในปีงบประมาณนั้น เว้นแต่

- (๑) เป็นงบประมาณรายจ่ายข้ามปี หรือ
- (๒) เป็นงบประมาณรายจ่ายที่ได้ก่อกวนผูกพันไว้ก่อนสิ้นปีงบประมาณ หรือที่ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีให้เบิกเหลือในปี และได้มีการกันเงินไว้ตามระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลัง

ในกรณี (๒) ให้ขยายเวลาขอเบิกเงินจากคลังต่อไปได้อีกไม่เกินหกเดือนปฏิทินของปีงบประมาณถัดไป เว้นแต่มีความจำเป็นต้องขอเบิกเงินจากคลังภายหลังเวลาดังกล่าว ก็ให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังเป็นกรณี ๆ ไป

*** **มาตรา ๒๘** ในกรณีที่ปีงบประมาณรายจ่ายข้ามปี การขอเบิกเงินจากคลังตามงบประมาณรายจ่ายข้ามปีนั้น ให้กระทำได้แต่เฉพาะภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย เว้นแต่ปีงบประมาณรายจ่ายข้ามปีที่ได้ก่อกวนผูกพันไว้ก่อนสิ้นกำหนดเวลา และได้มีการกันเงินไว้ตามระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลัง ก็ให้ขยายเวลาขอเบิกเงินจากคลังต่อไปได้อีกไม่เกินสามเดือนปฏิทิน

มาตรา ๒๙ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งจ่ายเงินจากคลังเป็นเงินทดรองราชการได้

*** **มาตรา ๒๙** ทวิ ให้มีเงินทุนจำนวนหนึ่งโดยให้รัฐมนตรีจ่ายจากคลังเรียกว่า “เงินทุนสำรองจ่าย” เป็นจำนวนหนึ่งร้อยล้านบาท เงินทุนนี้ให้นำไปจ่ายได้ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการแผ่นดิน โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี และเมื่อได้จ่ายไปแล้ว ให้ขอตั้งรายจ่ายชดใช้เพื่อสมทบทุนนั้นไว้จ่ายต่อไป

มาตรา ๓๐ เมื่อสิ้นปีงบประมาณให้รัฐมนตรีประกาศรายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณที่สิ้นสุดนั้น ในราชกิจจานุเบกษาโดยมิชักช้า

รายงานการรับจ่ายเงินประจำปีตามความในวรรคก่อน เมื่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบแล้ว ให้ทำรายงานผลการตรวจสอบเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอรัฐสภา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๑ การปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่ความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๒ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๓ ให้มีระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๓ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๓ และให้เสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อรัฐสภาก่อนสิ้นเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๒

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๔ ให้มีระยะเวลา
ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๔ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน
พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้เสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ
รายจ่ายประจำปีต่อรัฐสภาก่อนสิ้นเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

มาตรา ๓๓ ส่วนราชการใด เบิกจ่ายเงินจากคลังตาม
ระบบจ่ายก่อนตรวจอยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
ให้ถือปฏิบัติต่อไปได้อีกไม่เกินหกเดือน นับตั้งแต่วันที่พระราช-
บัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๔ (ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ
ประมาณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓ มาตรา ๑๑)

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ส. ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

* พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ประกาศในราช-
กิจจานุเบกษา เล่ม ๗๖ ตอนที่ ๙๘ หน้า ๔๕๔ วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๐๒

** แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๘๘ หน้า ๘๘๒ วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๐๓ และได้ใช้
ความใหม่แทนแล้ว

*** แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๑ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๐ หน้า ๒๗ วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๑๑ และได้ใช้
ความใหม่แทนแล้ว

**** แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๓ ลงวันที่
๓๑ สิงหาคม ๒๕๑๕ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๙ ตอนที่ ๑๓๔
ฉบับพิเศษ หน้า ๑ วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๑๕ และได้ใช้ความใหม่แทนแล้ว

***** แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๗ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เล่ม ๙๑ ตอนที่ ๘๓ ฉบับพิเศษ หน้า ๑ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๑๗
 และได้ใช้ความใหม่แทนแล้ว

ผู้อำนวยการ			ผู้อำนวยการกองประเมินแผนงานและโครงการ ๑	
นายบดี จุณณานนท์	๒๗๓-๕๔๘๘		นางสาวภัทรา ช.สรรพษ์	๒๗๓-๕๔๘๑
รองผู้อำนวยการ			ผู้อำนวยการกองประเมินแผนงานและโครงการ ๒	
นายอิสสระ นิตินันท์ประกาศ	๒๗๓-๕๔๒๕		นางสาวสุชาดา ภูอภิรมย์	๒๗๓-๕๗๔๙
รองผู้อำนวยการ			ผู้อำนวยการกองฝึกอบรม	
นางประจิตต์ กำภู	๒๗๓-๕๔๒๒		นายณรงค์ สัจพันโรจน์	๒๗๓-๕๗๕๕
รองผู้อำนวยการ			ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบงานและการบริหาร	
นายเมตตา พุ่มชูศรี	๒๗๓-๕๒๕๑		นายเชาว์ อรรถมานะ	๒๗๓-๕๕๐๒
รองผู้อำนวยการ			ผู้อำนวยการศูนย์ระบบสนเทศการงบประมาณ	
นางดาราวรรณ บุนนาค	๒๗๓-๕๔๒๖		นายอุณหิศ กาญจนบุญชร	๒๗๓-๕๔๘๕
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ			ผู้อำนวยการกองงบประมาณฝ่ายการศึกษา ๑	
นายเสรี สุขสภาพ	๒๗๓-๕๔๒๑		นางจิระพรรณ นีรัตศัย	๒๗๓-๕๔๓๓
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ			ผู้อำนวยการกองงบประมาณฝ่ายการศึกษา ๒	
นายพหล จินตากล	๒๗๓-๕๔๖๑		นางอำไพ ทิรัญโร	๒๗๓-๕๗๕๐
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ			ผู้อำนวยการกองงบประมาณฝ่ายกิจกรรมพิเศษ	
นางศศิพัฒน์ เสวตวัฒนา	๒๗๓-๕๗๓๕		นางสาวกุสุมา เกิดภู	๒๗๓-๕๗๓๓
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ			ผู้อำนวยการกองงบประมาณฝ่ายความมั่นคง	
นายธงชัย ลำดับวงศ์	๒๗๓-๕๔๓๑		นายพรชัย นุชสุวรรณ	๒๗๓-๕๔๓๒
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งบประมาณ ๔			ผู้อำนวยการกองงบประมาณฝ่ายบริหารทั่วไป	
นายสุคนธ์ ตรีโชติ	๒๗๓-๕๔๒๕		นางพรรณณี ศรีประทุม	๒๗๓-๕๕๖๓
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งบประมาณ ๔			ผู้อำนวยการกองงบประมาณฝ่ายรัฐวิสาหกิจ	
นางกมล ศรีนิเวศน์	๒๗๓-๕๗๓๘		นายวุฒิพันธ์ วิชัยรัตน์	๒๗๓-๕๗๕๘
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งบประมาณ ๔			ผู้อำนวยการกองงบประมาณฝ่ายเศรษฐกิจ ๑	
นายคทา อภัยวงศ์	๒๗๓-๕๗๓๗		นายสวัสดิภาพ กันทาธรรม	๒๗๓-๕๗๕๗
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งบประมาณ ๔			ผู้อำนวยการกองงบประมาณฝ่ายเศรษฐกิจ ๒	
นางเสริมสุข ชลวานิช	๒๗๓-๕๗๕๒		ร.ท.หญิง พรรณี ทิพย์สว่าง	๒๗๓-๕๔๒๕
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งบประมาณ ๔			ผู้อำนวยการกองงบประมาณฝ่ายเศรษฐกิจ ๓	
นางจินตาวรรณ กนิษฐชาติ	๒๗๓-๕๗๕๑		นายพูลทรัพย์ ปิยะอนันต์	๒๗๓-๕๗๕๑
ผู้อำนวยการกองกลาง			ผู้อำนวยการกองงบประมาณฝ่ายสาธารณสุข	
นายสมพร คงสิทธิ์	๒๗๓-๕๒๒๕		นางพวงเพ็ชร กล้าหาญ	๒๗๓-๕๔๕๒
ผู้อำนวยการกองกฎหมายและมาตรฐานงบประมาณ			ผู้อำนวยการกองงบประมาณฝ่ายสาธารณสุขการ	
นายนรชัย ศรีพิมล	๒๗๓-๕๗๓๕		นางนงลักษณ์ จินตากล	๒๗๓-๕๗๕๒
ผู้อำนวยการกองนโยบายงบประมาณ			ผู้อำนวยการกองประสานงบประมาณส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น	
นางสตรี ประทีปะเสน	๒๗๓-๕๔๖๕		นายสุนน สุรทินท์	๒๗๓-๕๗๕๓

สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ

นายสุวิทย์ สุทธานุกุล
เลขาธิการ

นายชัชชัย บุรุษพัฒน์
รองเลขาธิการ

นายพิชัย รัตนพล
รองเลขาธิการ

นายสงคราม ชื่นภิบาล
รองเลขาธิการ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติมีหน้าที่ในการศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์ที่เป็นภัยคุกคามความมั่นคงแห่งชาติและเสนอแนะนโยบายและมาตรการแก้ไขปัญหาคความมั่นคงแห่งชาติในด้านการเมืองภายในประเทศ ด้านการเมืองต่างประเทศ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมจิตวิทยา และด้านป้องกันประเทศ ในรอบปีที่ผ่านมามีการดำเนินการในเรื่องสำคัญ ดังนี้

๑. การติดตาม ตรวจสอบ และวิเคราะห์สถานการณ์ที่อาจเป็นภัยต่อความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงหรือเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็ว แล้วประมวลเสนอรัฐบาลเพื่อทราบมาโดยต่อเนื่อง

๒. การเสนอแนะและการปรับปรุงทบทวนนโยบายและมาตรการในการแก้ไขปัญหาลักษณะเชิงรุกให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภายในและต่างประเทศที่ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ที่สำคัญได้แก่ การปรับนโยบายต่อประเทศสังคมนิยม รวมทั้งแนวทางปฏิบัติในการแลกเปลี่ยนการติดต่อกับประเทศสังคมนิยมในลักษณะที่มีความอ่อนตัวและเปิดกว้างมากยิ่งขึ้น การริเริ่มในการผ่อนปรนการติดต่อในด้านการค้าและการสัญจรไปมาบริเวณชายแดนกัมพูชา

การอำนวยความสะดวก และการแก้ไขปัญหาในการเปิดจุดผ่านแดนเพื่อการค้าไม้และสินค้าอื่น ๆ กับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะพม่าและกัมพูชา การแก้ไขปัญหาคความคุ้มครองและการส่งกลับผู้อพยพอินโดจีน การแก้ไขปัญหาวาชนาวิกโยธินพื้นที่สูงโดยให้มีการดำเนินการอย่างมีเอกภาพและเป็นรูปธรรม การเตรียมการและการส่งเสริมประสิทธิภาพในการต่อต้านการก่อการร้ายสากล การปรับปรุงการดำเนินการแก้ไขปัญหาคผู้อพยพหลบหนีเข้าเมือง และการแก้ไขปัญหาคจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเน้นการดำเนินงานประสานการแก้ไขปัญหาคอย่างมีเอกภาพและสอดคล้องต่อเนื่อง

๓. การจัดทำแผนงานและโครงการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของส่วนราชการในปัญหาที่เกี่ยวกับความมั่นคง โดยเฉพาะในเรื่องการต่อต้านการก่อการร้ายสากล การแก้ไขปัญหาคจังหวัดชายแดนภาคใต้ การแก้ไขปัญหาควชนาวิกโยธินพื้นที่สูงและการพัฒนาพื้นที่เพื่อความมั่นคง

๔. นอกจากนั้นแล้ว สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจยังได้รับมอบหมายให้เป็นฝ่ายเลขานุการในคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคงและการต่างประเทศในคณะรัฐบาลปัจจุบัน

พระราชบัญญัติ
สภาความมั่นคงแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๐๒ *

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๒
เป็นปีที่ ๑๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีสภาความมั่นคงแห่งชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติ
ขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญใน
ฐานะรัฐสภาดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติ
สภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติสภาป้องกันราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๔๙๙

(๒) พระราชบัญญัติสภาป้องกันราชอาณาจักร
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๐

****มาตรา ๔** ให้สภาความมั่นคงแห่งชาติ ประกอบด้วย
นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรี เป็นรอง
ประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
พัฒนาการแห่งชาติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและ
ผู้บัญชาการทหารสูงสุด เป็นสมาชิก เลขธิการสภาความ
มั่นคงแห่งชาติ เป็นสมาชิกและเลขานุการ

ประธานสภาความมั่นคงแห่งชาติ จะเชิญบุคคลใดมาร่วม
การประชุมของสภาความมั่นคงแห่งชาติ หรือให้มาชี้แจงแสดง
ความคิดเห็นในที่ประชุมก็ได้

มาตรา ๕ สภาความมั่นคงแห่งชาติ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาเสนอแนะคณะรัฐมนตรี ใน
เรื่องนโยบายภายใน นโยบายต่างประเทศ และนโยบายการ
ทหารกับการเศรษฐกิจ และอื่น ๆ อันเกี่ยวกับความมั่นคง
แห่งชาติให้สอดคล้องต่อกัน เพื่อให้กิจการทหารและกระทรวง
ทบวงกรม และองค์การอื่น ๆ ของรัฐสามารถประสานกันได้
อย่างใกล้ชิดเป็นผลดีต่อความมั่นคงแห่งชาติ

(๒) พิจารณาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง
แห่งชาติตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๖ สภาความมั่นคงแห่งชาติ อาจตั้งคณะ-
กรรมการให้พิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่
สภาความมั่นคงแห่งชาติจะมอบหมายก็ได้

คณะกรรมการที่สภาความมั่นคงแห่งชาติแต่งตั้งตาม
ความในวรรคก่อน อาจเชิญบุคคลใด ๆ มาสอบถามหรือให้
ชี้แจงแสดงความคิดเห็นในกิจการใด ๆ อันเกี่ยวกับความมั่นคง
แห่งชาติได้

มาตรา ๗ ให้มีสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
มีหน้าที่ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามมติของสภาความมั่นคง
แห่งชาติ และให้มีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นผู้
บังคับบัญชารับผิดชอบ และจะให้ มีรองเลขาธิการสภาความ
มั่นคงแห่งชาติเป็นผู้ช่วยปฏิบัติราชการก็ได้

มาตรา ๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราช-
บัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ส. ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้
คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกิจการที่เกี่ยวกับความมั่นคง
แห่งชาติเสียใหม่ ให้เป็นผลดียิ่งขึ้น จึงต้องยกเลิกกฎหมาย
ว่าด้วยสภาป้องกันราชอาณาจักร และตั้งสภาความมั่นคง
แห่งชาติขึ้น เพื่อให้มีหน้าที่เกี่ยวแก่การรักษาความมั่นคง
แห่งชาติ จึงจำเป็นต้องปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวแก่การนี้เสีย
ใหม่ให้เป็นไปตามความประสงค์ดังกล่าวนี้

*ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๖ ตอนที่ ๕๒
หน้า ๔๒๓ วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๐๒

**แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๗ ประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๙๖ หน้า ๖๔๙ วันที่ ๖
ตุลาคม ๒๕๐๗ และได้ใช้ความใหม่แทนแล้ว

เลขานุการ

นายสุวิทย์ สุทธานุกุล	๒๘๑-๒๓๐๐
รองเลขานุการฝ่ายนโยบาย	
นายชัชฎัย บุรุษพัฒน์	๒๘๑-๐๕๕๖
รองเลขานุการฝ่ายบริหาร	
นายสงคราม ชื่นภิบาล	๒๘๑-๐๙๐๖
รองเลขานุการฝ่ายเตรียมพร้อมแห่งชาติ	
นายพิชัย รัตนพล	๒๘๑-๑๗๗๖
ผู้อำนวยการกอง ๑	
นางสาวประณาลี สิงหรา ณ อยุธยา	๒๘๑-๐๙๘๘
ผู้อำนวยการกอง ๒	
นางวัลภา บุรุษพัฒน์	๒๘๑-๑๕๓๐
ผู้อำนวยการกอง ๓	
นายประทีป สุนทรารชุน	๒๘๑-๐๙๐๘
ผู้อำนวยการกอง ๔	
น.ส.วริมา โพธิสมบัติ	๒๘๒-๑๖๔๙
ผู้อำนวยการกอง ๕	
นายประกิจ ประจวบจั่น	๒๘๑-๐๙๘๗
ผู้อำนวยการกอง ๖	
นายสามารถ ศรียานงค์	๒๘๑-๓๘๖๓
ผู้อำนวยการกอง ๗	
นายสวัสดิ์ ดารานนท์	๒๘๒-๗๙๕๖
เลขานุการกรม	
น.ส.อำภาพรณ แสงศรี	๒๘๒-๖๓๑๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายประเสริฐ นาสกุล
เลขาธิการ

นายวัฒนา รัตนวิจิตร
รองเลขาธิการ

นายไมตรี ดันเต็มทรัพย์
รองเลขาธิการ

นายอักษราทร จุฬารัตน์
กรรมการร่างกฎหมายประจำ

นายทักษพล เจียมวิจิตร
กรรมการร่างกฎหมายประจำ

นางสาวงามคา บุษปวนิช
กรรมการร่างกฎหมายประจำ

นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์
กรรมการร่างกฎหมายประจำ

พระราชบัญญัติ
คณะกรรมการกฤษฎีกา
พ.ศ. ๒๕๒๒*

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๒
เป็นปีที่ ๓๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกาและกฎหมายว่าด้วยเรื่องราวร้องทุกข์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา พุทธศักราช ๒๔๗๖

(๒) พระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๐

(๓) พระราชบัญญัติเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๔๙๒

(๔) พระราชบัญญัติเรื่องราวร้องทุกข์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึงรัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานของรัฐ

“หน่วยงานธุรการของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตามมาตรา ๖๒ หรือสำนักงานคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคตามมาตรา ๖๗ แล้วแต่กรณี

“พนักงานผู้รับผิดชอบสำนวน” หมายความว่า พนักงานผู้รับผิดชอบสำนวนประจำคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ หรือพนักงานผู้รับผิดชอบสำนวนประจำคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค แล้วแต่กรณี

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ภาค ๑

คณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ ให้คณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานโดยตำแหน่ง

คณะกรรมการกฤษฎีกามีกรรมการสองประเภท คือ กรรมการร่างกฎหมายซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๑ และกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้นตามมาตรา ๒๔

ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกามีอำนาจหน้าที่ดูแลกิจการทั่วไปของคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๗ คณะกรรมการกฤษฎีกามีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กรรมการร่างกฎหมาย

(ก) จัดทำร่างกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือมติของคณะรัฐมนตรี

(ข) รับผิดชอบให้ความเห็นทางกฎหมายแก่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจหรือตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือมติของคณะรัฐมนตรี

(ค) เสนอความเห็นและข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการให้มีกฎหมายหรือแก้ไขปรับปรุง หรือยกเลิกกฎหมาย

(๒) กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์

(ก) วินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

(ข) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อสั่งการเกี่ยวกับราชการส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๒๗

(ค) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายอื่นในปัญหาข้อกฎหมายตามที่จะได้มีพระราชกฤษฎีกากระบุให้มีการอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการดังกล่าวต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้

(ง) รายงานผลการสั่งการของนายกรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้พร้อมทั้งเสนอวิธีการที่นายกรัฐมนตรีควรสั่งการต่อไปในกรณีที่มีการปฏิบัติงานยังไม่เป็นผล

(จ) เสนอแนะคณะรัฐมนตรี เพื่อมีมติกำหนดระเบียบปฏิบัติราชการตามมาตรา ๕๑

(ฉ) เสนอความเห็นและข้อสังเกตตาม (๑) (ค)

(ช) ปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการร่างกฎหมายตามมาตรา ๔๐

(ซ) ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นมาตรา ๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๑ วรรคสอง และมาตรา ๒๔ วรรคสอง บุคคลใดจะดำรงตำแหน่งกรรมการร่างกฎหมาย และกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ในขณะเดียวกันมิได้

มาตรา ๙ ให้กรรมการกฤษฎีกาได้รับคำตอบแทนตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๑๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค พนักงานผู้รับผิดชอบสำนวน และเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๕ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๒

กรรมการร่างกฎหมาย

มาตรา ๑๑ กรรมการร่างกฎหมายนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้นตามคำแนะนำของคณะรัฐมนตรี ให้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นกรรมการร่างกฎหมายโดยตำแหน่ง

มาตรา ๑๒ กรรมการร่างกฎหมายมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่วันที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ถ้ามีการแต่งตั้งกรรมการร่างกฎหมายขึ้นอีกในระหว่างที่กรรมการร่างกฎหมายซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้งซ่อม ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการร่างกฎหมายซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้วนั้น

ผู้ที่พ้นจากตำแหน่งแล้วจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอีกก็ได้

มาตรา ๑๓ ผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการร่างกฎหมายต้องเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในทางนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์หรือการบริหารราชการแผ่นดินและต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือเทียบเท่า

(๒) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือเทียบเท่า หรือตุลาการพระธรรมนูญศาลทหารสูงสุด

(๓) เป็นหรือเคยเป็นอาจารย์สอนวิชากฎหมายในสถาบันการศึกษาของรัฐในระดับมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๔) เคยเป็นกรรมการร่างกฎหมายตามพระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา พุทธศักราช ๒๔๗๖

(๕) มีความรู้และเคยทำงานในการร่างกฎหมายมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปีและมีความชำนาญและความสามารถเป็นประโยชน์แก่งานของกรรมการร่างกฎหมาย

มาตรา ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการร่างกฎหมายพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดหรือคำสั่งที่ขอด้วยกฎหมายให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดที่กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) เป็นบุคคลล้มละลาย

มาตรา ๑๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการร่างกฎหมายประชุมปรึกษาหารือกันเป็นคณะ ซึ่งคณะหนึ่ง ๆ ต้องมีกรรมการร่างกฎหมายไม่น้อยกว่าสามคน และในกรณีที่มีปัญหาสำคัญให้กรรมการร่างกฎหมายประชุมปรึกษาหารือกันโดยที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย ซึ่งต้องมีกรรมการร่างกฎหมายมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการร่างกฎหมายทั้งหมด

วาระประชุมของกรรมการร่างกฎหมายตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกากำหนด

การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษา ให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการร่างกฎหมายคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นได้อีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๖ ให้ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกามีอำนาจกำหนดระเบียบว่าด้วยการจัดทำร่างกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับหรือประกาศ และระเบียบว่าด้วยการรับปรึกษาให้ความเห็นทางกฎหมายของกรรมการร่างกฎหมาย ทั้งนี้โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๗ กรรมการร่างกฎหมายผู้ใดมีส่วนได้เสียเป็นการส่วนตัวในเรื่องที่ปรึกษาหารือหรือเรื่องหนึ่งเรื่องใด ห้ามมิให้เข้าร่วมปรึกษาหารือในเรื่องนั้น

ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกามีอำนาจวางระเบียบให้กรรมการร่างกฎหมายที่ประกอบอาชีพ หรือวิชาชีพอันเป็นการขัดต่อการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการร่างกฎหมายงดการเข้าร่วมปรึกษาหารือในกิจการของกรรมการร่างกฎหมายเป็นการชั่วคราวตลอดระยะเวลาที่ประกอบอาชีพ หรือวิชาชีพนั้นอยู่ได้

หมวด ๓

กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์

ส่วนที่ ๑

สิทธิร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์

มาตรา ๑๘ บุคคลทุกคนย่อมมีสิทธิร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

การร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัตินี้ไม่เป็นการตัดสิทธิร้องทุกข์อันจะพึงมีได้ตามกฎหมายอื่น

ผู้ที่เป็นทหารหรือตำรวจ ถ้าจะร้องทุกข์อันเกี่ยวกับราชการทหารหรือตำรวจต้องปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎข้อบังคับว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๑๙ เรื่องร้องทุกข์ที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์จะรับไว้พิจารณาได้ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) เป็นเรื่องและผู้ร้องทุกข์ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ และ

(๒) ความเดือดร้อนหรือความเสียหายตาม (๑) นั้นเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(ก) ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ

(ข) ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

(ค) กระทำการนอกเหนืออำนาจหน้าที่ หรือขัดหรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

(ง) กระทำการไม่ถูกต้องตามขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการนั้น หรือ

(จ) กระทำการโดยไม่สุจริตหรือโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ความใน (๒) (ง) และ (จ) จะใช้เมื่อใดกับหน่วยงานของรัฐใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๐ เรื่องร้องทุกข์ดังต่อไปนี้ไม่ได้รับไว้พิจารณา

(๑) เรื่องร้องทุกข์ที่มีลักษณะเป็นไปทางนโยบายโดยตรง ซึ่งรัฐบาลต้องรับผิดชอบต่อรัฐสภา

(๒) เรื่องที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลมีมติเด็ดขาดแล้ว

(๓) เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาล หรือที่ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเด็ดขาดแล้ว

(๔) เรื่องที่ยังมิได้ดำเนินการเพื่อแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายครบขั้นตอนตามที่กฎหมายกำหนดไว้

(๕) เรื่องที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่เป็นกรณีที่มีการพบพยานหลักฐานใหม่ตามที่กำหนดในมาตรา ๕๐

(๖) เรื่องที่ผู้ร้องทุกข์ละทิ้งการร้องทุกข์ตามมาตรา ๔๖

(๗) เรื่องที่ขาดอายุความร้องทุกข์ ทั้งนี้ ภายใต้เงื่อนไขตามมาตรา ๒๓

มาตรา ๒๑ คำร้องทุกข์ต้อง

(๑) มีชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องทุกข์

(๒) ระบุเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์พร้อมทั้งข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ตามสมควรเกี่ยวกับเรื่องที่ร้องทุกข์

(๓) ใช้ถ้อยคำสุภาพ

(๔) ลงลายมือชื่อของผู้ร้องทุกข์ ถ้าเป็นการยื่นร้องทุกข์แทนผู้อื่น จะต้องแนบใบมอบฉันทะให้ร้องทุกข์มาด้วย

มาตรา ๒๒ คำร้องทุกข์ให้ยื่น ณ หน่วยงานธุรการของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ หรือจะยื่นต่อกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์หรือกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคคนหนึ่งคนใด หรือผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ตามมาตรา ๖๕ เพื่อให้ส่งต่อไปยังหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ก็ได้ การส่งคำร้องทุกข์ต่อไปยังหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ให้เป็นไปตามระเบียบของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์

คำร้องทุกข์อาจส่งไปยังหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้ และเพื่อประโยชน์ในการนับอายุความร้องทุกข์ตามมาตรา ๒๓ ให้ถือว่าวันที่ส่งคำร้องทุกข์แก่เจ้าพนักงานไปรษณีย์เป็นวันยื่นคำร้องทุกข์

ส่วนราชการใดที่ได้รับเรื่องร้องทุกข์ ถ้าเห็นว่าเรื่องร้องทุกข์นั้นอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ จะส่งเรื่องร้องทุกข์นั้นให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์พิจารณาวินิจฉัยก็ได้

มาตรา ๒๓ การยื่นคำร้องทุกข์ต้องกระทำภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการร้องทุกข์ หรือนับแต่วันที่ผู้ร้องทุกข์ได้มีหนังสือร้องขอต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด และไม่ได้รับหนังสือชี้แจงจากเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยมีเหตุผลอันสมควร แล้วแต่กรณี

คำร้องทุกข์ที่ได้ยื่นเมื่อพ้นกำหนดอายุความตามวรรคหนึ่ง ถ้าคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์เห็นสมควรเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวมหรือประโยชน์สาธารณะ คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์อาจดำเนินการวินิจฉัย และเสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อสั่งการตามพระราชบัญญัตินี้ได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๒๔ คำร้องทุกข์ที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้รับ ถ้าคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์เห็นสมควรเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาวินิจฉัย จะส่งไปให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคที่มีเขตอำนาจเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยก็ได้

มาตรา ๒๕ คำร้องทุกข์ที่ได้ยื่นต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์และคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้วินิจฉัยแล้วว่ามีใช้คำร้องทุกข์ที่จะรับไว้พิจารณาได้ให้หน่วยงานธุรการของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์แจ้งให้ผู้ร้องทุกข์ทราบและเพื่อประโยชน์แก่การปฏิบัติราชการจะส่งต่อไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนั้นทราบก็ได้

มาตรา ๒๖ เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการที่ได้จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายใดตาม มาตรา ๗ (๒) (ค) ให้บุคคลตามมาตรา ๑๕ มีสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการนั้นได้ตามพระราชบัญญัตินี้ แม้กฎหมายนั้นจะกำหนดให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการเป็นที่สุดไว้ก็ตาม แต่ต้องยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งให้ทราบถึงคำวินิจฉัยของคณะกรรมการดังกล่าว

การยื่นอุทธรณ์ และวิธีพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ให้นำมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๔ และบทบัญญัติในส่วนที่ ๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ในกรณีนี้ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๗ ราชการส่วนท้องถิ่นตามที่ได้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาอาจขอให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์พิจารณาเรื่องใดเพื่อทำรายงานเสนอให้นายกรัฐมนตรีสั่งการตามมาตรา ๔๔ ได้ รายงานของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ดังกล่าวให้เสนอผ่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเสนอต่อนายกรัฐมนตรีโดยมีชกษา

วิธีการร้องขอ และวิธีพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ตามความในวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ระเบียบดังกล่าวเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ส่วนที่ ๒

การแต่งตั้งและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์

**** มาตรา ๒๘** กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์นั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามคำแนะนำของคณะรัฐมนตรีและได้รับความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาตามลำดับ ในกรณีที่รัฐสภาประกอบด้วยสภาเดียว ให้ได้รับความเห็นชอบของสภานั้น

ให้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์โดยตำแหน่ง

มาตรา ๒๙ กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์มีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่วันที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ผู้ที่พ้นจากตำแหน่งแล้วจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอีกก็ได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๓๑ วรรคสองแล้ว ให้นำมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับแก่การพ้นจากตำแหน่งกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์โดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ ผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ต้องเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในทางนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์หรือการบริหารราชการแผ่นดิน และต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) เคยเป็นกรรมการร่างกฎหมายมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

(๒) เคยเป็นกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๔๒

(๓) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือเทียบเท่า หรือตุลาการพระธรรมนูญศาลทหารสูงสุดมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

(๔) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือเทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

(๕) เป็นหรือเคยเป็นอาจารย์สอนวิชากฎหมายรัฐธรรมนูญหมายปกครองหรือวิชาที่เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินในสถาบันการศึกษาของรัฐในระดับมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าหกปี

(๖) มีประสบการณ์ในการบริหารราชการไม่น้อยกว่าสิบปี ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓๑ ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์จะต้องไม่เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง หรือประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอย่างอื่นที่ขัดต่อการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ตามระเบียบที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์จะได้กำหนดขึ้น

กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ซึ่งมีลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่ง ให้พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๓๒ ให้มีการประชุมใหญ่กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๕๑ และหน้าที่อื่น ๆ อันสมควรได้รับความเห็นหรือคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ตามที่ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกาสั่ง

ที่ประชุมใหญ่กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

ในการประชุมใหญ่ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์คนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

การลงมติให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์คนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นได้อีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๓๓ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกามีอำนาจกำหนดระเบียบของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ว่าด้วยวิธีการส่งคำร้องทุกข์และการพิจารณาและวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์และระเบียบของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ว่าด้วยเรื่องอันเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์และคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคได้ ทั้งนี้ เมื่อได้ปรึกษาหารือกับคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์โดยที่ประชุมใหญ่แล้ว

ระเบียบตามวรรคหนึ่งเฉพาะที่เกี่ยวกับวิธีพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ การส่งหนังสือหรือเอกสารของคณะกรรมการ

วินิจฉัยร้องทุกข์ต่อบุคคลภายนอก และการอื่น ๆ ที่กำหนดสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ร้องทุกข์ เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

อำนาจของประธานคณะกรรมการกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่ง ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะมอบให้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาปฏิบัติราชการแทนก็ได้โดยทำเป็นหนังสือ

มาตรา ๓๔ ในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ให้กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์มีอิสระในความคิดเห็นของตน

ในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ให้กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ร่วมกันวินิจฉัยเป็นองค์คณะในนามของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ในองค์คณะหนึ่งต้องมีหัวหน้าคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์คนหนึ่งและกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์อย่างน้อยสี่คน

ให้ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นผู้แต่งตั้งกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ เป็นหัวหน้าคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ตามจำนวนที่เห็นสมควรและวางระเบียบเกี่ยวกับการจัดองค์คณะ ในการวางระเบียบเกี่ยวกับการจัดองค์คณะ ให้คำนึงถึงประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ของกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์แต่ละคนที่ประกอบกันเข้าเป็นองค์คณะ

ในกรณีที่เป็นปัญหาข้อกฎหมายสำคัญหรือผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์อาจกระทบกระเทือนต่อวิถีทางปฏิบัติราชการอันอาจก่อให้เกิดผลเสียหายแก่ประโยชน์สาธารณะหรือแก่ระบบบริหารราชการ เป็นส่วนรวม กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ที่ประกอบเป็นองค์คณะพิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้น หรือเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจขอให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์พิจารณาวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ก็ได้

มาตรา ๓๕ คำวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ของกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์คณะใด ให้เป็นไปตามความเห็นของกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ฝ่ายข้างมากของคณะนั้น

ถ้ากรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์คนใดมีความเห็นแย้ง ให้มีสิทธิทำความเห็นแย้งของตนรวมไว้ในคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้

ในกรณีที่เป็นกรณีวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์โดยที่ประชุมใหญ่ หรือในกรณีที่เป็นกรณีวินิจฉัยอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายอื่นตามมาตรา ๗ (๒) (๓) ห้ามมิให้กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ทำความเห็นแย้ง

มาตรา ๓๖ ในการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ให้มีเจ้าพนักงานผู้รับผิดชอบสำนวนคนหนึ่ง เป็นผู้รับผิดชอบ

การสอบสวนแต่ละเรื่อง มีหน้าที่สรุปข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย พร้อมทั้งเสนอความคิดเห็นของตนต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์เพื่อประกอบการพิจารณา

มาตรา ๓๗ ให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือสอบถามหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐหรือของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง

(๒) ให้นำหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือส่งผู้แทนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐนั้นมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำประกอบการพิจารณาได้

(๓) มีหนังสือเรียกให้ผู้ร้องทุกข์นำพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณา

(๔) มีหนังสือเรียกให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องทุกข์มาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณา

มาตรา ๓๘ ในการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ถ้าคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์วินิจฉัยว่า

(๑) เรื่องที่พิจารณานั้นไม่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ตามมาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๒๐ ให้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาสั่งจำหน่ายเรื่องร้องทุกข์นั้น แต่ในกรณีที่กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ที่ประกอบเป็นองค์คณะพิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้น หรือเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่ากรณีมีปัญหาอันควรแก่การรับไว้พิจารณา จะเสนอเรื่องร้องทุกข์นั้นต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์เพื่อพิจารณาวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ก็ได้

(๒) มีกรณีเป็นที่สงสัยว่ามีการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ หรือมีมูลความผิดทางอาญาหรือความผิดทางวินัย ให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์แจ้งให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พนักงานสอบสวนหรือผู้บังคับบัญชาของบุคคลที่ต้องสงสัยทราบ เพื่อดำเนินการต่อไปแล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๙ นอกจากเจ้าหน้าที่อื่นที่ได้บัญญัติไว้แล้ว ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกามีอำนาจสั่งให้กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์คนหนึ่งคนใดไปปฏิบัติงานช่วยราชการในคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคเป็นการชั่วคราวได้ แต่ทั้งนี้ ต้องได้รับความยินยอมของกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ผู้นั้นก่อน

มาตรา ๔๐ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการร่างกฎหมาย ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจจ

ระเบียนให้กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ไปทำหน้าที่ตามมาตรา ๗ (๑) ร่วมกับกรรมการร่างกฎหมายในเรื่องหนึ่งเรื่องใดได้ แต่ทั้งนี้ มิให้มีกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ในการประชุมปรึกษาหารือของกรรมการร่างกฎหมายคณะหนึ่งเกินหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการร่างกฎหมายคณะนั้น

มาตรา ๔๑ การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์โดยปกติให้กระทำ ณ สถานที่พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ตามวันเวลาทำการ เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉิน หรือจำเป็นหรือเพื่อความสะดวกของราษฎรในเขตท้องที่ที่มีการร้องทุกข์เป็นจำนวนมาก หัวหน้าคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์จะสั่งให้มีการพิจารณาในสถานที่อื่นหรือในวันเวลาใดเป็นการเฉพาะคราวก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์

ให้ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นผู้กำหนดสถานที่พิจารณาเรื่องร้องทุกข์และวันเวลาทำการ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๒ การเข้าฟังการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ให้เป็นไปตามระเบียบของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์

มาตรา ๔๓ กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์อาจถูกคัดค้านในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์เรื่องหนึ่งเรื่องใดได้ เพราะเหตุที่ตนมีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องร้องทุกข์นั้น

การยื่นคำคัดค้าน การพิจารณาคำคัดค้านและการสั่งให้กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์อื่นเข้าปฏิบัติหน้าที่แทน ให้เป็นไปตามระเบียบของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์

การกระทำใด ๆ ของกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ที่ได้กระทำไปก่อนมีการสั่งให้กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์อื่นเข้าปฏิบัติหน้าที่แทนย่อมเป็นอันสมบูรณ์

มาตรา ๔๔ การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นไปโดยรวดเร็ว แต่ทั้งนี้ ต้องเปิดโอกาสให้ผู้ร้องทุกข์เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมีโอกาสชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจงของตนตามสมควร

มาตรา ๔๕ ในขณะที่พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ถ้าคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์เห็นสมควรกำหนดมาตรการหรือวิธีการใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้ร้องทุกข์เป็นการชั่วคราวก่อนการวินิจฉัย ไม่ว่าจะมีการร้องขอจากผู้ร้องทุกข์หรือไม่ ให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์เสนอความเห็นในการดำเนินการพร้อมด้วยเหตุผลไปยังเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อเสนอไปยังนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลโดยเร็ว และถ้านายกรัฐมนตรีเห็นชอบด้วยให้นายกรัฐมนตรีสั่งการเพื่อบรรเทาทุกข์นั้นตามอำนาจของนายกรัฐมนตรี

ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและตามกฎหมายอื่นได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์เห็นว่า มาตรการหรือวิธีการบรรเทาทุกข์ดังกล่าวอยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาหรือรับผิดชอบของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ที่จะสั่งการได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินหรือตามกฎหมายอื่น จะเสนอไปยังเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อแจ้งไปยังบุคคลดังกล่าวนั้นเพื่อพิจารณาสั่งการเพื่อบรรเทาทุกข์นั้นก่อนก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ถ้าบุคคลดังกล่าวไม่เห็นด้วยกับมาตรการหรือวิธีการของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ก็ให้มีอำนาจสั่งการได้ตามที่เห็นสมควรภายใต้ขอบเขตแห่งกฎหมาย และเมื่อได้สั่งการไปประการใดหรือในกรณีที่เห็นว่าไม่สมควรสั่งการให้แจ้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ทราบพร้อมด้วยเหตุผลภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๔๖ ถ้าผู้ร้องทุกข์ได้รับหนังสือจากคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ให้มาให้อภัยค่าหรือแสดงพยานหลักฐานแล้ว ไม่ดำเนินการตามหนังสือนั้นภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์กำหนดโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์มีอำนาจสั่งให้จำหน่ายเรื่องร้องทุกข์นั้นเสียจากสารบบบัญชี

เรื่องร้องทุกข์ที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้สั่งจำหน่ายจากสารบบบัญชีตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ร้องทุกข์นั้นจะขอให้พิจารณาใหม่หรือยื่นคำร้องทุกข์ในเรื่องนั้นอีกไม่ได้ เว้นแต่จะแสดงให้เห็นที่พอใจแก่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ว่าการที่ตนไม่สามารถปฏิบัติตามหนังสือของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้นั้นเป็นเพราะเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุอันสมควร

มาตรา ๔๗ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ต้องระบุ

- (๑) ชื่อผู้ยื่นคำร้องทุกข์
- (๒) เหตุแห่งการร้องทุกข์
- (๓) ข้อเท็จจริงของเรื่องร้องทุกข์
- (๔) เหตุผลแห่งคำวินิจฉัย
- (๕) ข้อเสนอแนะต่อนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้า

รัฐบาลเพื่อสั่งการแก้ไขตามมาตรา ๔๘ ซึ่งในข้อเสนอแนะนั้นต้องระบุให้ชัดเจนว่านายกรัฐมนตรีควรจะสั่งการในเรื่องใดว่าอย่างไร พร้อมทั้งให้เหตุผลด้วย

(๖) ข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตอย่างอื่นเกี่ยวกับการวางระเบียบปฏิบัติราชการตามมาตรา ๕๑ หรือการให้มีกฎหมาย หรือแก้ไขปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมาย ถ้ามี

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ต้องลงลายมือชื่อของกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ที่วินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์นั้น

มาตรา ๔๘ เมื่อมีข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ตามมาตรา ๔๗ (๕) นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลมีอำนาจสั่งการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินควร มีคำสั่งให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดปฏิบัติหน้าที่ภายในเวลาที่กำหนด

(๒) ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการนอกเหนืออำนาจหน้าที่ หรือกระทำการขัดหรือไม่ถูกต้องตามกฎหมายหรือกระทำการไม่ถูกต้องตามขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับกรณีนั้น หรือกระทำการโดยไม่สุจริตหรือโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร มีคำสั่งให้เพิกถอนการกระทำนั้นหรือสั่งให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่สั่งเพิกถอนการกระทำนั้น

(๓) ในกรณีที่มีความรีบด่วนและจำเป็น ไม่ว่าจะป็นกรณีตาม (๑) หรือ (๒) มีคำสั่งใหม่หรือมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ในการเสนอข้อเสนอแนะเพื่อให้นายกรัฐมนตรีสั่งการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์จะต้องให้เหตุผลและหลักฐานสนับสนุนข้อเสนอแนะอย่างชัดเจน ถ้าเป็นกรณีเสนอให้นายกรัฐมนตรีสั่งการตามวรรคหนึ่ง (๒) จะต้องระบุด้วยว่าจะให้มีผลย้อนหลังหรือไม่เพียงใด หรือมีเงื่อนไขอย่างไร และถ้าเป็นกรณีเสนอให้นายกรัฐมนตรีสั่งการตามวรรคหนึ่ง (๓) จะต้องแสดงให้เห็นนายกรัฐมนตรีเห็นได้ชัดแจ้งว่า การมีคำสั่งใหม่หรือมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวมีความรีบด่วนและจำเป็นอย่างไร และสมควรให้คำสั่งดังกล่าวมีผลใช้บังคับตั้งแต่เมื่อใด หรือมีเงื่อนไขใด นอกจากนี้ ในกรณีเสนอให้นายกรัฐมนตรีสั่งการตามวรรคหนึ่ง (๓) นี้ คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์จะต้องคำนึงด้วยการมีคำสั่งใหม่หรือมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยนายกรัฐมนตรีนี้จะเป็นการกระทบกระเทือนต่อความรับผิดชอบโดยตรงของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอันจะเป็นผลเสียหายแก่ระบบบริหารราชการแผ่นดินหรือไม่เพียงใด

มาตรา ๔๙ เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้วินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์เรื่องใดแล้ว ให้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอคำวินิจฉัยไปยังนายกรัฐมนตรีโดยเร็วที่สุด แต่ต้องไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้มีคำวินิจฉัยเช่นนั้น

เมื่อนายกรัฐมนตรีได้รับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์แล้วให้นายกรัฐมนตรีสั่งการโดยเร็ว ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีไม่เห็นชอบด้วยกับคำวินิจฉัยที่ส่งมา ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งการได้ตามที่เห็นสมควร พร้อมทั้งแสดงเหตุผลแห่งการสั่งการนั้นไว้ด้วย

มาตรา ๕๐ เรื่องร้องทุกข์ที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว ผู้ร้องทุกข์อาจเสนอเรื่องนั้นเพื่อพิจารณาใหม่ได้อีกครั้งหนึ่งภายในเวลาห้าปีนับแต่วันที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์มีคำวินิจฉัย แต่ต้องพิสูจน์ให้เป็นที่พอใจแก่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ว่าได้มีการพบพยานหลักฐานใหม่อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์พิจารณาวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้วนั้นเปลี่ยนไป

มาตรา ๕๑ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์โดยที่ประชุมใหญ่มีอำนาจเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติวางระเบียบปฏิบัติราชการดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดวิธีการและวิธีพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ก่อนออกคำสั่ง คำอนุญาต คำวินิจฉัยหรือคำชี้ขาดตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายบัญญัติ

(๒) กำหนดให้คำสั่ง คำอนุญาต คำวินิจฉัยหรือคำชี้ขาดของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลหรือที่มีความสำคัญในการปฏิบัติราชการต้องมีข้อความและเหตุผลตามสมควรในการสนับสนุนการออกคำสั่ง คำอนุญาต คำวินิจฉัยหรือคำชี้ขาดนั้น

(๓) กำหนดให้กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งใดที่มีลักษณะบังคับเป็นการทั่วไปต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษาก่อนมีผลใช้บังคับ

ในการเสนอแนะดังกล่าว ให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์คำนึงถึงประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้แก่รัฐในการดำเนินการบริการสาธารณะอันเป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวม สิทธิหน้าที่ของเอกชนที่เกี่ยวข้องกับราชการและความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้แก่รัฐ

ส่วนที่ ๓

การแต่งตั้งและอำนาจหน้าที่

ของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค

มาตรา ๕๒ ในเขตท้องที่ใดที่มีการร้องทุกข์มากและเป็นการสมควรให้มีการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ขึ้นในท้องที่นั้นเป็นการประจำ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจเสนอความเห็นต่อประธานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อกำหนดการจัดตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคได้

คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค จะจัดตั้งขึ้น ณ ที่ใด และมีท้องที่อยู่ในเขตอำนาจเพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นผู้แต่งตั้งกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค เมื่อได้ปรึกษาหารือกับคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์โดยที่ประชุมใหญ่แล้ว

กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง ผู้ที่พ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๕๔ วรรคสองแล้ว ให้นำมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับแก่การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคโดยอนุโลม และสำหรับกรณีที่ผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคเพราะเหตุดำรงตำแหน่งราชการใดที่อยู่ในเขตท้องที่ที่อยู่ในเขตอำนาจ ก็ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคเมื่อพ้นจากตำแหน่งนั้นด้วย

มาตรา ๕๓ ผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคต้องเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในทางนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือการบริหารราชการแผ่นดิน และต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

(๑) เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์อย่างใดตามมาตรา ๓๐

(๑) (๒) หรือ (๔)

(๒) เคยเป็นนายกเทศมนตรี เทศมนตรี สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นในตำแหน่งที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ ตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง หรือหลายตำแหน่งติดต่อกันแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี

(๓) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาหัวหน้าศาลหรือเทียบเท่า หรือตุลาการพระธรรมนูญ

(๔) รับราชการหรือเคยรับราชการเป็นพนักงานผู้รับผิดชอบสำนวนประจำคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์

(๕) รับราชการหรือเคยรับราชการเป็นหัวหน้าส่วนราชการในส่วนภูมิภาคในตำแหน่งที่กำหนดในกฎกระทรวงรวมกันแล้วไม่น้อยกว่าสามปี หรือเป็นหรือเคยเป็นพนักงานท้องถิ่นในตำแหน่งที่กำหนดในกฎกระทรวง รวมกันแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๖) เป็นหรือเคยเป็นอาจารย์สอนวิชากฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายปกครองหรือวิชาที่เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินในสถาบันการศึกษาของรัฐในระดับมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี

(๗) มีประสพการณ์ในการบริหารราชการแผ่นดินไม่น้อยกว่าหกปี ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๕๔ กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคต้องมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง

กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคซึ่งมีลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่งให้พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๕๕ คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ที่อยู่ในเขตอำนาจ
- (๒) ปฏิบัติการแทนคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ในเรื่องใด ๆ ตามที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์มอบหมาย
- (๓) ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น

มาตรา ๕๖ ให้กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ส่วนภูมิภาคได้รับคำตอบแทนตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๕๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๔ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค ให้เป็นไปตามระเบียบของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ และระเบียบดังกล่าวจะกำหนดมอบหมายให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคมีอำนาจออกระเบียบในรายละเอียดใด ๆ ก็ได้

ให้ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกาแต่งตั้งหัวหน้าคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคคนหนึ่งเป็นหัวหน้าคณะผู้รับผิดชอบ มีหน้าที่ดูแล ตรวจสอบ และแนะนำเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาวินิจฉัยร้องทุกข์ที่อยู่ในเขตอำนาจให้เป็นไปโดยเรียบร้อย

มาตรา ๕๘ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง วรรคสองและวรรคสาม มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคโดยอนุโลม

อำนาจในการสั่งให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคพิจารณาเป็นการเฉพาะคราวในสถานที่อื่นนอกจากสถานที่พิจารณาโดยปกติตามมาตรา ๔๑ ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะมอบหมายให้หัวหน้าคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ผู้รับผิดชอบตามมาตรา ๕๗ วรรคสอง สั่งการแทนก็ได้

มาตรา ๕๙ ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคเห็นสมควรมีข้อเสนอให้ใช้มาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ตามมาตรา ๔๕ หรือเมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคมีคำวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ใดแล้ว และมีข้อ

เสนอแนะต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อสั่งการตามมาตรา ๔๘ ให้เลขานุการคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคแจ้งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทราบ พร้อมทั้งส่งความเห็นหรือคำวินิจฉัยดังกล่าวไปยังเลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อดำเนินการต่อไป

ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดังกล่าวตามวรรคหนึ่งไม่เห็นด้วยกับความเห็นหรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐดังกล่าวอาจอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้ โดยส่งคำอุทธรณ์ต่อเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค

ในกรณีที่มีการอุทธรณ์ตามวรรคสองหรือในกรณีที่เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่ามิเหตุผลสมควรที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์จะได้พิจารณาทบทวนความเห็นหรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค ให้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาส่งความเห็นหรือคำวินิจฉัยให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์พิจารณา

มาตรา ๖๐ ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ใดแล้ว และมีคำวินิจฉัยที่ไม่มีข้อเสนอให้สั่งการตามมาตรา ๔๕ หรือมาตรา ๔๘ ให้เลขานุการคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคแจ้งให้ผู้ร้องทุกข์ทราบ และถ้าผู้ร้องทุกข์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค

มาตรา ๖๑ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยื่นอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยร้องทุกข์ตามมาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๐ ให้เป็นไปตามระเบียบของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์

ภาค ๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๖๒ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีหน้าที่รับผิดชอบในงานราชการของคณะกรรมการกฤษฎีกา และโดยเฉพาะให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการกฤษฎีกา และศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๒) ช่วยเหลือและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการร่างกฎหมาย
แก่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

(๓) พิจารณาและจัดทำร่างกฎหมายตามที่คณะรัฐมนตรี
หรือนายกรัฐมนตรีมอบหมายและเสนอความเห็นเกี่ยวกับการ
ให้มีกฎหมายหรือแก้ไขปรับปรุง หรือยกเลิกกฎหมาย

(๔) ให้ความเห็นหรือปฏิบัติงานอื่นอันเกี่ยวกับกฎหมาย
ให้แก่หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือตามที่รัฐบาลต่าง
ประเทศหรือสถาบันระหว่างประเทศร้องขอ

(๕) ประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการวินิจฉัย
ร้องทุกข์ภูมิภาคตามมาตรา ๖๗ และฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ธุรการ
และวางระเบียบการปฏิบัติราชการของสำนักงานดังกล่าว
ในส่วนที่เกี่ยวกับงานธุรการ

(๖) ติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐหรือ
ของเจ้าหน้าที่ของรัฐเมื่อได้มีคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ
วินิจฉัยร้องทุกข์หรือเมื่อนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล
ได้สั่งการไปแล้วตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) วิเคราะห์เหตุแห่งการร้องทุกข์ ตลอดจนหลักกฎหมาย
และระเบียบแบบแผนที่จะนำมาใช้กับกรณีร้องทุกข์

(๘) จัดพิมพ์คำวินิจฉัยที่สำคัญของคณะกรรมการวินิจฉัย
ร้องทุกข์หรือคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคซึ่งเป็น
บรรทัดฐานในหลักการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อเผยแพร่
เว้นแต่เรื่องที่เป็นความลับอันเกี่ยวกับความปลอดภัยของ
ประเทศหรือประโยชน์ส่วนรวมอันไม่ควรเปิดเผย

(๙) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการให้มีกฎหมาย
หรือแก้ไขปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมายเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๖๓ ให้มีเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงานคณะ
กรรมการกฤษฎีกา รับผิดชอบขึ้นตรงต่อประธานคณะ
กรรมการกฤษฎีกาและเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการใน
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ให้มีรองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นผู้ช่วยสั่ง
และปฏิบัติราชการ

**ให้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นข้าราชการ
พลเรือนสามัญซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจาก
บุคคลซึ่งมีความเชี่ยวชาญในทางนิติศาสตร์ การร่างกฎหมาย
และการบริหารราชการแผ่นดินตามคำแนะนำของคณะรัฐมนตรี
และได้รับความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตาม
ลำดับ ในกรณีที่รัฐสภาประกอบด้วยสภาเดียวให้ได้รับความ
เห็นชอบของสภานั้น

มาตรา ๖๔ ให้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
แต่งตั้งพนักงานผู้รับผิดชอบสำนวนจากข้าราชการซึ่งสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เพื่อประโยชน์ในการทำสำนวนสอบสวนเรื่องร้องทุกข์
ให้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกามีอำนาจตามที่บัญญัติ
ไว้ในมาตรา ๓๗ ในการนี้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
อาจมอบอำนาจเป็นหนังสือให้พนักงานผู้รับผิดชอบสำนวน
หรือเลขานุการคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคปฏิบัติ
แทนได้

มาตรา ๖๕ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกามี
อำนาจแต่งตั้งบุคคลหนึ่งบุคคลใดให้เป็นเจ้าหน้าที่ของคณะ
กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์เพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด
ภายในเขตท้องที่ที่บุคคลนั้นมีภูมิลำเนาตามที่ได้รับมอบหมาย
ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในระเบียบของ
คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์

มาตรา ๖๖ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายเพื่อประโยชน์
ในการประสานงานแลกเปลี่ยนประสบการณ์และพัฒนา
ข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับกฎหมายหรือเกี่ยวข้องกับ
การปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ รัฐมนตรีเจ้าสังกัดและ
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาจะขอให้นายกรัฐมนตรี
ในฐานะหัวหน้ารัฐบาลใช้อำนาจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ
บริหารราชการแผ่นดิน แต่งตั้งข้าราชการ ซึ่งสังกัดกระทรวง
ทบวงกรมหนึ่งไปดำรงตำแหน่งในสำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกาโดยได้รับเงินเดือนจากกระทรวงทบวงกรมเดิม แต่มี
ฐานะเสมือนเป็นข้าราชการซึ่งสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกาได้

การแต่งตั้งให้มาดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งต้องมีระยะ
เวลาครั้งหนึ่งไม่น้อยกว่าหนึ่งปีและไม่เกินสามปี

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่การ
แต่งตั้งข้าราชการซึ่งสังกัดสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ไปดำรงตำแหน่งในกระทรวงทบวงกรมอื่นด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๖๗ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งคณะ
กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคขึ้นในท้องที่ใด ในพระราช-
กฤษฎีกานั้นให้กำหนดหน่วยงานของรัฐที่จะเป็นหน่วยงาน
ธุรการของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคดังกล่าว
ไว้ด้วย

ในกรณีที่พระราชกฤษฎีกากำหนดให้ราชการส่วน
ท้องถิ่นใดเป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการวินิจฉัยร้อง
ทุกข์ภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่นนั้นยังมีงบประมาณ
ไม่เพียงพอให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนแก่ราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

มาตรา ๖๘ หน่วยงานธุรการของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคมีหน้าที่ในการจัดหาสถานที่ พนักงานผู้รับผิดชอบสำนวน เจ้าหน้าที่ ตลอดจนปฏิบัติงานธุรการต่าง ๆ ให้แก่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคโดยจัดตั้งขึ้นเป็น “สำนักงานคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค”

ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้สำนักงานคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ให้มีเจ้าหน้าที่คนหนึ่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคมีหน้าที่รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค

การแต่งตั้งเลขานุการคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคและพนักงานผู้รับผิดชอบสำนวนประจำคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค ให้แต่งตั้งจากข้าราชการหรือพนักงานท้องถิ่นของหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค และต้องได้รับความเห็นชอบของเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาด้วย

ภาค ๓ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๙ คำร้องทุกข์ใด ถ้าผู้ร้องทุกข์ปิดผนึกไว้ให้ถือว่าคำร้องทุกข์นั้นเป็นความลับ ผู้ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัตินี้ผู้ใดเปิดผนึกเพื่อทราบข้อความหรือให้ผู้อื่นทราบข้อความ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงสามปี และปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสามหมื่นบาท

มาตรา ๗๐ ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นไม่ปฏิบัติตามผู้ร้องทุกข์หรือต่อบุคคลอื่นโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะเหตุที่มีการร้องทุกข์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท

มาตรา ๗๑ ผู้ใดเอาความเท็จมาเสนอเป็นเรื่องร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ถ้าผู้นั้นลุแก่โทษ แจ้งความจริงต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์หรือคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค พนักงานผู้รับผิดชอบสำนวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่อื่นผู้ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ก่อนมีการวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์นั้น ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้เพียงใดก็ได้

มาตรา ๗๒ ผู้ใดในฐานะเป็นพยานจงใจให้ถ้อยคำ หรือแสดงพยานหลักฐานอันเป็นเท็จในข้อสำคัญอันเกี่ยวกับเรื่องร้องทุกข์ ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค พนักงานผู้รับผิดชอบสำนวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่อื่นผู้ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ถ้าผู้นั้นลุแก่โทษแจ้งความจริงต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค พนักงานผู้รับผิดชอบสำนวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่อื่นผู้ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ก่อนมีการวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์นั้น ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้เพียงใดก็ได้

มาตรา ๗๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกที่ออกตามมาตรา ๓๗ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๔ ให้กรรมการร่างกฎหมายซึ่งได้รับแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา พุทธศักราช ๒๕๗๖ และกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์ซึ่งได้รับแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นกรรมการร่างกฎหมายและกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัตินี้แล้วแต่กรณีจนกว่าจะมีพระบรมราชโองการแต่งตั้งขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่งได้รับแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา พุทธศักราช ๒๕๗๖ เป็นเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๕ คำเสนอเรื่องราวร้องทุกข์ที่ยื่นต่อคณะกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๒ แต่ถ้าคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัตินี้เห็นสมควรจะใช้อำนาจตามมาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๘ ก็ให้กระทำได้

มาตรา ๗๖ ภายในระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจสั่งให้กรรมการร่างกฎหมายปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้ และให้กรรมการร่างกฎหมายผู้นั้นมีอำนาจหน้าที่และสิทธิเช่นเดียวกับกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ส. ไทตระกิตย์

รองนายกรัฐมนตรี

*ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๖ ตอนที่ ๖๔ ฉบับพิเศษ หน้า ๑ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๒๒

**แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๖ ตอนที่ ๑๒๕ ฉบับพิเศษ หน้า ๑ วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๒๒

พระราชกฤษฎีกา

**กำหนดหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติ
คณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒
พ.ศ. ๒๕๒๙***

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๙
เป็นปีที่ ๔๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้รัฐวิสาหกิจบางประเภทเป็นหน่วยงานของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์รับเรื่องร้องทุกข์เกี่ยวกับรัฐวิสาหกิจดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ พ.ศ. ๒๕๒๙”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้หน่วยงานดังต่อไปนี้ เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒

- (ก) หน่วยงานธุรกิจที่รัฐเป็นเจ้าของและมีได้จัดตั้งเป็นนิติบุคคล
- (ข) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล และ
- (ค) หน่วยงานของรัฐที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายเฉพาะตามที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๔ ให้ใช้บทบัญญัติแห่งพระราชกฤษฎีกานี้แก่การร้องทุกข์ที่มูลกรณีเกิดขึ้นหลังจากวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ป.ดิถนสุลาหนท์

นายกรัฐมนตรี

* ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๓ ตอนที่ ๑๓๙ วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๒๙

บัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดหน่วยงาน

ของรัฐตามพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

พ.ศ. ๒๕๒๒ พ.ศ. ๒๕๒๙

- (๑) กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง
- (๒) การกีฬาแห่งประเทศไทย
- (๓) การเคหะแห่งชาติ
- (๔) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- (๕) การท่าเรือแห่งประเทศไทย
- (๖) การท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย
- (๗) การทางพิเศษแห่งประเทศไทย
- (๘) การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- (๙) การประปานครหลวง
- (๑๐) การประปาส่วนภูมิภาค
- (๑๑) การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย
- (๑๒) การไฟฟ้านครหลวง
- (๑๓) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
- (๑๔) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
- (๑๕) การรถไฟแห่งประเทศไทย
- (๑๖) การสื่อสารแห่งประเทศไทย
- (๑๗) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
- (๑๘) สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- (๑๙) สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล
- (๒๐) องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย
- (๒๑) องค์การเภสัชกรรม
- (๒๒) องค์การสะพานปลา

เลขานุการ

นายประเสริฐ นาสกุล ๒๒๔-๑๓๕๖

รองเลขานุการ

นายวัฒนา รัตนวิจิตร ๒๒๔-๑๓๖๔

รองเลขานุการ

นายไมตรี ต้นเต็มทรัพย์ ๒๒๔-๑๓๕๔

กรรมการร่างกฎหมายประจำ

นายอัคราทร จุฬารัตน ๒๒๔-๑๓๔๔

กรรมการร่างกฎหมายประจำ

นายทักษพล เจียมวิจิตร ๒๒๔-๑๓๗๔

กรรมการร่างกฎหมายประจำ

นางสาวงามตา บุษปวนิช ๒๒๔-๑๓๕๓

กรรมการร่างกฎหมายประจำ

นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒน์สานต์ ๒๒๒-๐๒๐๖-๙ ต่อ ๒๒๗

เลขานุการกรม

นางสาวเน่งน้อย ไตรยพิชณ์ ๒๒๔-๑๓๓๔

ผู้อำนวยการกองกฎหมายไทย

นางสาวพรทิพย์ จาละ ๒๒๔-๑๓๔๕

ผู้อำนวยการกองกฎหมายต่างประเทศ

นายรองพล เจริญพันธุ์ ๒๒๔-๑๓๔๘

ผู้อำนวยการกองวิเคราะห์กฎหมายและการร้องทุกข์

นายยุทธ ชูศรีเพริศ ๒๒๒-๐๒๐๖-๙ ต่อ ๒๔๓

ผู้อำนวยการกองยกยกร่างกฎหมาย

(ว่าง)

เลขานุการกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑ (นิติกร ๔ ว.)

นางกาญจนารัตน์ ลีวีโรจน์ ๒๒๒-๐๒๐๖-๙ ต่อ ๒๗๑

เลขานุการกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒ (นิติกร ๗ ว.)

นายกมลมิตร วุฒิจำนงค์ ๒๒๒-๐๒๐๖-๙ ต่อ ๒๖๖

เลขานุการกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๓ (นิติกร ๔ ว.)

นางดวงกมล นิธิอุทัย ๒๒๒-๐๒๐๖-๙ ต่อ ๒๒๔

เลขานุการกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔ (นิติกร ๔ ว.)

นางสาวพวงเพชร สารคุณ ๒๒๒-๐๒๐๖-๙ ต่อ ๒๒๔

เลขานุการกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕ (นิติกร ๗ ว.)

นางสุกัญญา นาชัยเวียง ๒๒๒-๐๒๐๖-๙ ต่อ ๒๕๐

เลขานุการกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖ (นิติกร ๗ ว.)

ร.ต.อ.พร จารจินดา ๒๒๒-๐๒๐๖-๙ ต่อ ๒๖๕

เลขานุการกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗ (นิติกร ๔ ว.)

นางจรรยา เจียมวิจิตร ๒๒๒-๐๒๐๖-๙ ต่อ ๒๒๖

เลขานุการกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๘ (นิติกร ๖)

นางดุชนีย์ หันตรา ๒๒๒-๐๒๐๖-๙ ต่อ ๒๕๒

พนักงานผู้รับผิดชอบส่วน คณะที่ ๑ (นิติกร ๔ ว.)

นายชาญชัย แสงศักดิ์ ๒๒๒-๐๒๐๖-๙ ต่อ ๒๒๕

พนักงานผู้รับผิดชอบส่วน คณะที่ ๒ (นิติกร ๔ ว.)

นายประสงค์ วินัยแพทย์ ๒๒๒-๐๒๐๖-๙ ต่อ ๒๗๕

พนักงานผู้รับผิดชอบส่วน คณะที่ ๓ (นิติกร ๔ ว.)

นางปานดา ศิริวัฒน์ ๒๒๒-๐๒๐๖-๙ ต่อ ๒๖๑

พนักงานผู้รับผิดชอบส่วน คณะที่ ๔ (นิติกร ๔ ว.)

นายวิศิษฐ์ สิงศิริตัน ๒๒๒-๐๒๐๖-๙ ต่อ ๒๗๓

พนักงานผู้รับผิดชอบส่วน คณะที่ ๕ (นิติกร ๔ ว.)

นางสาวพรทิพย์ ทองดี ๒๒๒-๐๒๐๖-๙ ต่อ ๒๖๔

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

นายวิจิตร ศรีสอ้าน
รักษาการในตำแหน่งเลขาธิการ

นายวิลาส สิงห์วิสัย
รองเลขาธิการ

นายอุศล บุญประกอบ
รองเลขาธิการ

นายเสริมสุข โกวิทวานิช
รองเลขาธิการ

เรือเอก พงษ์ คันคิเฉลิม
ผู้ช่วยเลขาธิการ

นายสมสละ จีระพันธุ์
ผู้ช่วยเลขาธิการ

พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน

พ.ศ. ๒๕๑๘*

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๘
เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

(๒) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๙

(๓) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๙

(๔) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๒

(๕) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒

(๖) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๐๙

(๗) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐

(๘) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๑

(๙) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๑๒

(๑๐) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๙ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕

(๑๑) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๕๘ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

(๑๒) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๖

(๑๓) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๑๗

(๑๔) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๑๗

บรรดากฎหมาย กฎ ข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่งขัด หรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการพลเรือน” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ให้รับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนในกระทรวงทบวงกรมฝ่ายพลเรือน

(แก้ตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๑ แล้ว)

“กระทรวง” หมายความว่า รวมถึงส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวงด้วย

“รัฐมนตรีเจ้าสังกัด” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวง รัฐมนตรีว่าการทบวง และหมายความรวมถึงนายกรัฐมนตรีในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาสำนักนายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงด้วย

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและปลัดทบวงด้วย

“กรม” หมายความว่า รวมถึงส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมด้วย

“อธิบดี” หมายความว่า รวมถึงหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมด้วย

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ลักษณะ ๑

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน คณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า "ก.พ." ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน และกรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจาก ผู้ทรงคุณวุฒิในหลักราชการ ซึ่งรับราชการหรือเคยรับ ราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า มาแล้ว และมีได้เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกวุฒิสภา กรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง จำนวนไม่น้อยกว่าสิบสองคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน โดยต้อง เป็นข้าราชการพลเรือนซึ่งรับราชการอยู่ไม่น้อยกว่าเจ็ดคน และให้เลขาธิการ ก.พ.เป็นกรรมการโดยตำแหน่งด้วย

กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจาก ข้าราชการพลเรือน ถ้าออกจากราชการพลเรือน ให้พ้นจาก ตำแหน่ง

(มาตรานี้แก้ตาม พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๒ แล้ว)

มาตรา ๗ กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละสองปี ถ้าตำแหน่งกรรมการ ว่างลงก่อนกำหนด ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนภายใน กำหนดสามสิบวัน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลือไม่ถึง หนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้ ผู้ซึ่งได้รับ แต่งตั้งเป็นกรรมการแทนนั้น ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่า กำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่ง จะทรงพระกรุณาโปรด-เกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นกรรมการอีกก็ได้

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมี ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการใหม่ ให้ กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการใหม่

มาตรา ๘ ก.พ.มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับ นโยบายการบริหารงานบุคคลและการจัดระบบราชการ พลเรือน

(๒) ออกกฎ ก.พ. ข้อบังคับ หรือระเบียบ เพื่อปฏิบัติ การตามพระราชบัญญัตินี้ กฎ ก.พ. เมื่อได้รับอนุมัติจาก คณะรัฐมนตรี และประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้ บังคับได้

(๓) ติความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการ ใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ มติของ ก.พ. เมื่อได้รับความ เห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้ใช้บังคับได้ตามกฎหมาย

(๔) ควบคุม ดูแล ตรวจสอบ แนะนำและชี้แจงเพื่อให้ กระทรวง ทบวง กรม ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีนี้ให้มีอำนาจเรียกเอกสารและหลักฐานจากหน่วย ราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ให้ผู้แทนหน่วยราชการหรือรัฐ-วิสาหกิจ ข้าราชการ หรือบุคคลใดๆ มาชี้แจงข้อเท็จจริง และให้มีอำนาจออกระเบียบให้กระทรวงทบวงกรมรายงาน เกี่ยวกับการสอบ การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ ตลอดจน การรายงานเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในลักษณะหน้าที่และ ความรับผิดชอบของตำแหน่ง และเกี่ยวกับทะเบียนประวัติ ของข้าราชการพลเรือนไปยัง ก.พ.

(๕) รายงานนายกรัฐมนตรีในกรณีที่ปรากฏว่ากระทรวง ทบวง กรม ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติ การโดยไม่เหมาะสม เพื่อนายกรัฐมนตรีจะได้พิจารณาและ สั่งการต่อไป

(๖) รายงานคณะรัฐมนตรีในกรณีที่ค่าครองชีพเปลี่ยนแปลงไปมาก หรือการจัดสวัสดิการสำหรับข้าราชการพลเรือน ยังไม่เหมาะสม เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาในอันที่จะปรับปรุง เงินเดือน หรือเงินเพิ่มค่าครองชีพ หรือสวัสดิการสำหรับ ข้าราชการพลเรือนให้เหมาะสม

(๗) จัดการสอบแข่งขัน หรือคัดเลือก เพื่อรับทุนของ รัฐบาลในการศึกษา ฝึกอบรมหรือดูงานตามความต้องการ ของกระทรวงทบวงกรมฝ่ายพลเรือน ในกรณีนี้ ให้มีอำนาจ ออกระเบียบเกี่ยวกับการดังกล่าว

(๘) ดูแลและจัดการศึกษาของนักเรียนฝ่ายพลเรือน ในต่างประเทศ ในกรณีนี้ให้มีอำนาจออกข้อบังคับ หรือระเบียบ เพื่อควบคุมการศึกษา ความประพฤติ และการใช้จ่ายตลอดจน การกำหนดวินัยและการลงโทษ

(๙) รับรองคุณวุฒิของผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศ-นียบัตรวิชาชีพเพื่อประโยชน์ในการบรรจุและการแต่งตั้ง ข้าราชการพลเรือน และกำหนดเงินเดือนที่ควรได้รับ

(๑๐) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการปฏิบัติตาม พระราชบัญญัตินี้

(๑๑) รักษาทะเบียนประวัติของข้าราชการพลเรือน

(๑๒) ปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในมาตรา อื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

((๒) (๓) และ (๕) แก้ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๔ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ แล้ว)

มาตรา ๙ ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีได้รับรายงานของ ก.พ. ตามมาตรา ๘ (๕) ให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาสั่งให้กระทรวงทบวงกรมปฏิบัติการให้ถูกต้องหรือเหมาะสมต่อไป แต่ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีไม่เห็นด้วยกับมติของ ก.พ. ให้ ก.พ. รายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

เมื่อนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งหรือคณะรัฐมนตรีมีมติประการใด ให้ ก.พ. และกระทรวงทบวงกรมปฏิบัติตามหรือสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิมให้เป็นไปตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี หรือตามมติของคณะรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี แม้ข้าราชการผู้นั้น จะได้ออกจากราชการไปตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาแล้วก็ตาม

(มาตรานี้แก้ไขตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ แล้ว)

มาตรา ๑๐ การประชุม ก.พ. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม

ในการประชุม ก.พ. ถ้าประธานไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่ง ทำหน้าที่เป็นประธาน

ในการประชุม ก.พ. ถ้ามีการพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับตัวกรรมการผู้ใดโดยเฉพาะ ผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม

ภายใต้บังคับมาตรา ๒๔ การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๑ ก.พ. มีอำนาจตั้งอนุกรรมการวิสามัญ เรียกโดยย่อว่า "อ.ก.พ.วิสามัญ" เพื่อทำการใด ๆ แทนได้

การตั้ง อ.ก.พ.วิสามัญ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาเรื่อง การดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์ หรือการอุทธรณ์ ให้ตั้งจากกรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งอย่างน้อยสองคน และข้าราชการพลเรือน ผู้ได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนอนุกรรมการทั้งหมด

อนุกรรมการซึ่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือน ถ้าออกจากราชการพลเรือน ให้พ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง พ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ อ.ก.พ.วิสามัญที่ได้รับแต่งตั้งจาก ก.พ.คนนั้นพ้นจากตำแหน่งไปด้วย ในระหว่างที่ยังมิได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งกรรมการใหม่

ให้อ.ก.พ. วิสามัญปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้ง อ.ก.พ. วิสามัญใหม่

(วรรคสองของมาตรานี้ แก้ตาม พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๒ แล้ว)

มาตรา ๑๒ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน โดยมีเลขาธิการ ก.พ. เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการพลเรือน และบริหารราชการของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในหน้าที่ของ ก.พ.

(๒) วิเคราะห์และวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล และการจัดระบบราชการพลเรือนเพื่อเสนอต่อ ก.พ. และผู้ที่เกี่ยวข้อง

(๓) ประสานงานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาข้าราชการพลเรือน

(๔) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในราชการพลเรือนเสนอต่อ ก.พ.

(๕) ดำเนินการตามที่ ก.พ. มอบหมาย

มาตรา ๑๓ ให้มี

(๑) อนุกรรมการสามัญประจำกระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง เรียกโดยย่อว่า อ.ก.พ. กระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง โดยออกนามกระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการนั้น ๆ

(๒) อนุกรรมการสามัญประจำกรม หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม เรียกโดยย่อว่า อ.ก.พ. กรม หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม โดยออกนามกรมหรือส่วนราชการนั้น ๆ

(๓) อนุกรรมการสามัญประจำจังหวัด เรียกโดยย่อว่า อ.ก.พ. จังหวัด โดยออกนามจังหวัดนั้น ๆ

มาตรา ๑๔ อ.ก.พ. กระทรวง ประกอบด้วยรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นประธาน ปลัดกระทรวง รองปลัดกระทรวง และอธิบดี เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อ.ก.พ.กระทรวง มีหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ตามที่ ก.พ. มอบหมาย และให้ความเห็นแก่รัฐมนตรีเจ้าสังกัดตามที่รัฐมนตรีเจ้าสังกัดปรึกษา

(มาตรานี้แก้ไขตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ แล้ว)

มาตรา ๑๕ อ.ก.พ. สำนักนายกรัฐมนตรี ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและ อธิบดี เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน และให้ อ.ก.พ. นี้ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง (มาตรานี้แก้ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ แล้ว)

มาตรา ๑๖ อ.ก.พ. ทบวง ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการทบวงเป็นประธาน ปลัดทบวง รองปลัดทบวง และ อธิบดี เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน และให้ อ.ก.พ. นี้ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง (มาตรานี้แก้ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ แล้ว)

มาตรา ๑๗ ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และมีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ให้มี อ.ก.พ. ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี ในฐานะรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือผู้ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธาน หัวหน้าส่วนราชการ รองหัวหน้าส่วนราชการ ผู้ช่วยหัวหน้าส่วนราชการ ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเทียบกอง และเลขานุการกรม เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง และให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

สำหรับ อ.ก.พ. ราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นประธาน นายราชบัณฑิตยสถาน เลขธิการราชบัณฑิตยสถาน ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเทียบกอง และเลขานุการกรม เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง และให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อ.ก.พ. ตามมาตรานี้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ ก.พ. มอบหมาย และให้ความเห็นแก่รัฐมนตรีเจ้าสังกัดตามที่รัฐมนตรีเจ้าสังกัดปรึกษา

(มาตรานี้แก้ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ แล้ว)

มาตรา ๑๘ อ.ก.พ. กรม ประกอบด้วยอธิบดี เป็นประธาน รองอธิบดี ผู้ช่วยอธิบดี ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง และเลขานุการกรม เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง

สำหรับสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง และสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง ให้ อ.ก.พ. สำนักงานปลัดกระทรวง หรือ อ.ก.พ. สำนักงานปลัดทบวง แล้วแต่กรณี ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรม

สำนักงานราชบัณฑิตยสถาน ให้ อ.ก.พ. ตามมาตรา ๑๗ วรรคสอง ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรม มีหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ ก.พ. มอบหมาย และให้ความเห็นแก่รัฐมนตรีเจ้าสังกัดตามที่รัฐมนตรีเจ้าสังกัดปรึกษา

ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อ.ก.พ. ตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง มีหน้าที่ช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ ก.พ. มอบหมาย และให้ความเห็นแก่อธิบดีตามที่อธิบดีปรึกษา

(มาตรานี้แก้ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ แล้ว)

มาตรา ๑๙ อ.ก.พ. จังหวัด ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน รองผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด และหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ซึ่งกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ แต่งตั้งไปประจำจังหวัด เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อ.ก.พ. นี้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ ก.พ. มอบหมาย และให้ความเห็นแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดปรึกษา

(มาตรานี้แก้ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ แล้ว)

มาตรา ๒๐ กระทรวงหรือทบวงใดมีเหตุพิเศษ ก.พ. จะอนุมัติให้มีแต่ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. ทบวง แล้วแต่กรณี ก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ให้ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. ทบวง ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรมด้วย

มาตรา ๒๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ของ อ.ก.พ. กรม อ.ก.พ. จังหวัด หรือ อ.ก.พ. ที่ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรม ของส่วนราชการใดในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์ การอุทธรณ์และการอื่นตามที่กำหนดใน กฎ ก.พ. ก.พ. อาจกำหนดให้มีผู้แทนของกลุ่มข้าราชการพลเรือนเข้าร่วมประชุมในฐานะที่ปรึกษาด้วยก็ได้

จำนวน คุณสมบัติ การเลือกตั้ง และวาระการดำรงตำแหน่งของผู้แทนของกลุ่มข้าราชการพลเรือนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๒๒ ให้นำมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่การประชุมของ อ.ก.พ. วิสามัญ และ อ.ก.พ. สามัญ โดยอนุโลม

ลักษณะ ๒

บททั่วไป

มาตรา ๒๓ ข้าราชการพลเรือน มี ๔ ประเภท

(๑) ข้าราชการพลเรือนสามัญ ได้แก่ข้าราชการพลเรือนซึ่งรับราชการโดยได้รับเงินเดือนในอัตราสามัญและได้รับแต่งตั้งตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๓

(๒) ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ได้แก่ข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในพระองค์พระมหากษัตริย์ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

(๓) ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ ได้แก่ข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งการรัฐพาณิชย์ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

(๔) ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ ได้แก่ข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในต่างประเทศในกรณีพิเศษโดยเหตุผลทางการเมือง ตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๘

(มาตรานี้แก้ตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๓ แล้ว)

มาตรา ๒๔ ผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนต้องมีคุณสมบัติทั่วไปดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี
- (๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- (๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง
- (๕) ไม่เป็นผู้มีกายทุพพลภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไร้ความสามารถหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.
- (๖) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งให้พักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายอื่น
 - (๗) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี
 - (๘) ไม่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว
 - (๙) ไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลาย
 - (๑๐) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ
 - (๑๑) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากรัฐวิสาหกิจ

(๑๒) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก หรือปลดออก เพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายอื่น

(๑๓) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก เพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายอื่น

(๑๔) ไม่เป็นผู้เคยกระทำการทุจริตในการสอบเข้ารับราชการ

ผู้ที่ขาดคุณสมบัติตาม (๗) (๘) (๙) (๑๐) หรือ (๑๔) ก.พ. อาจพิจารณาขานเงินให้เข้ารับราชการได้ ส่วนผู้ที่ขาดคุณสมบัติตาม (๑๑) หรือ (๑๒) ถ้าผู้นั้นได้ออกจากงานหรือออกจากราชการไปเกินสองปีแล้ว หรือผู้ที่ขาดคุณสมบัติตาม (๑๓) ถ้าผู้นั้นได้ออกจากงานหรือออกจากราชการไปเกินสามปีแล้ว และมีใช่เป็นกรณีออกจากงานหรือออกจากราชการเพราะกระทำผิดในกรณีทุจริตต่อหน้าที่ ก.พ. อาจพิจารณาขานเงินให้เข้ารับราชการได้ มติของ ก.พ. ในการประชุมปรึกษายกเว้นเช่นนี้ต้องเป็นเอกฉันท์ การลงมติให้กระทำโดยลับ

มาตรา ๒๕ อัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ให้แบ่งเป็น ๑๑ ระดับ แต่ละระดับมีจำนวนขั้นดังนี้

ระดับ ๑ มี ๒๐ ขั้น

ระดับ ๒ ระดับ ๓ ระดับ ๔ และระดับ ๕ มีระดับละ ๑๔ ขั้น

ระดับ ๖ มี ๑๓ ขั้น

ระดับ ๗ ระดับ ๘ ระดับ ๙ และระดับ ๑๐ มีระดับละ ๑๐ ขั้น

ระดับ ๑๑ มี ๕ ขั้น

อัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนให้เป็นไปตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนหมายเลข ๑ ท้ายพระราชบัญญัตินี้ และถ้าปรากฏว่าเงินเดือนหรือค่าจ้างทั่วไปในประเทศเพิ่มขึ้น หรือค่าครองชีพสูงขึ้น หรืออัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ไม่เหมาะสม ก็ให้มีการปรับใช้อัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนหมายเลข ๒ หรือบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนหมายเลข ๓ ท้ายพระราชบัญญัตินี้ได้ตามความเหมาะสม โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา การปรับใช้อัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนดังกล่าว ให้มีผลเป็นการปรับขึ้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนที่ได้รับอยู่ และที่กำหนดไว้ โดยพระราชกฤษฎีกา กฎ ก.พ. ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรีและมติ ก.พ. ซึ่งออกตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนตามไปด้วย

การจ่ายเงินเดือนให้แก่ข้าราชการพลเรือน ให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการนั้น

(มาตรานี้แก้ตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๑ แล้ว)

มาตรา ๒๖ เพื่อประโยชน์ในการออมทรัพย์ของข้าราชการพลเรือน คณะรัฐมนตรีจะวางระเบียบและวิธีการให้กระทรวงการคลังหักเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนไว้เป็นเงินสะสมก็ได้ โดยคิดดอกเบี้ยจากเงินสะสมนั้นให้อัตราไม่ต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประเภทประจำของธนาคารพาณิชย์

เงินสะสมและดอกเบี้ยนี้ให้จ่ายคืนหรือให้กู้ยืมเพื่อดำเนินการตามโครงการสวัสดิการสำหรับข้าราชการพลเรือนตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๒๗ ข้าราชการพลเรือนอาจได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ หรือตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามที่ ก.พ. และกระทรวงการคลังจะได้กำหนด

มาตรา ๒๘ ข้าราชการพลเรือนอาจได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๒๙ วันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดประจำปี และการลาหยุดราชการของข้าราชการพลเรือน ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๐ เครื่องแบบของข้าราชการพลเรือน และระเบียบการแต่งเครื่องแบบให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๓๑ บำเหน็จบำนาญข้าราชการพลเรือน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ลักษณะ ๓

ข้าราชการพลเรือนสามัญ

หมวด ๑

การกำหนดตำแหน่งและการให้ได้รับเงินเดือน

มาตรา ๓๒ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญจะมีตำแหน่งใด ระดับใด ในสายงานใด อยู่ในส่วนราชการใด จำนวนเท่าใด และต้องใช้ผู้มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งอย่างไร ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด โดยให้คำนึงถึงลักษณะหน้าที่และความรับผิดชอบ ปริมาณและคุณภาพของงานตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ตำแหน่งขั้นต้นซึ่งมีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติไม่ยาก ภายใต้การกำกับตรวจสอบโดยใกล้ชิด หรือตามคำสั่ง หรือ

แบบหรือแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่อย่างแน่ชัดหรือละเอียดถี่ถ้วน ซึ่งอาจเป็นงานด้านธุรการ ด้านวิชาชีพหรือด้านอื่น ที่ไม่จำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ความสามารถหรือความชำนาญงานสูง ให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๑

(๒) ตำแหน่งซึ่งมีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติค่อนข้างยาก ภายใต้การกำกับตรวจสอบโดยทั่วไป หรือตามคำสั่ง หรือแบบ หรือแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่อย่างกว้าง ๆ ซึ่งอาจเป็นงานด้านธุรการ ด้านวิชาชีพหรือด้านอื่น ที่จำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ หรือความชำนาญงานค่อนข้างสูง ให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๒

(๓) ตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานระดับแผนก ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานไม่สูงนัก ตำแหน่งซึ่งมีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติยากพอสมควร ภายใต้การกำกับตรวจสอบบ้าง ซึ่งอาจเป็นงานด้านธุรการ ด้านวิชาชีพหรือด้านอื่น ที่จำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ หรือความชำนาญงานสูงพอสมควร และตำแหน่งขั้นต้นในงานด้านวิชาการ หรือด้านอื่นที่จำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ ให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๓

(๔) ตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานระดับแผนก ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานสูง และตำแหน่งซึ่งมีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติค่อนข้างยากมากและปฏิบัติงานโดยไม่จำเป็นต้องมีผู้กำกับตรวจสอบ หรือภายใต้การตรวจสอบบ้าง ซึ่งเป็นงานที่จำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ความสามารถ หรือความชำนาญงานค่อนข้างสูงมาก ให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๔

(๕) ตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานระดับแผนก ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานสูงมาก หรือตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานระดับกอง ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานเทียบได้ระดับเดียวกัน และตำแหน่งซึ่งมีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติยากมาก และปฏิบัติงานโดยไม่จำเป็นต้องมีผู้กำกับตรวจสอบ ซึ่งเป็นงานที่จำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงานสูงมาก ให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๕

(๖) ตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานระดับกอง ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานสูง และตำแหน่งซึ่งมีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติโดยผู้ชำนาญการ หรือผู้มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงานเทียบได้ระดับเดียวกัน ให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๖

(๗) ตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานระดับกอง ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานสูงมาก และตำแหน่ง

ซึ่งมีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติโดยผู้ชำนาญการพิเศษ หรือ ผู้มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงานเทียบได้ ระดับเดียวกัน ให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๗

(๘) ตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานระดับกอง ซึ่งมีหน้าที่ ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานสูงมากเป็นพิเศษ และ ตำแหน่งซึ่งมีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติโดยผู้เชี่ยวชาญ หรือ ผู้มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงานเทียบได้ ระดับเดียวกัน ให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๘

(๙) ตำแหน่งรองอธิบดี หรือตำแหน่งอื่นซึ่งมีหน้าที่ ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานเทียบได้ระดับเดียวกัน และตำแหน่งซึ่งมีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติโดยผู้เชี่ยวชาญพิเศษ หรือผู้ให้คำปรึกษาหรือตรวจแนะนำระดับกระทรวง หรือ ผู้มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงานเทียบได้ระดับ เดียวกัน ให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๙

(๑๐) ตำแหน่งอธิบดี หรือตำแหน่งอื่นซึ่งมีหน้าที่ความ รับผิดชอบและคุณภาพของงานเทียบได้ระดับเดียวกัน และ ตำแหน่งที่ต้องปฏิบัติโดยผู้ให้คำปรึกษาหรือตรวจแนะนำ ชั้นสูงระดับกระทรวง หรือผู้มีความรู้ ความสามารถ และ ความชำนาญงานเทียบได้ระดับเดียวกัน ให้กำหนดเป็น ตำแหน่งระดับ ๑๐

(๑๑) ตำแหน่งปลัดกระทรวง หรือตำแหน่งอื่นซึ่งมี หน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานเทียบได้ระดับ เดียวกัน ให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๑๑

ในกรณีที่ส่วนราชการใดเห็นว่า ก.พ. กำหนดตำแหน่ง อัตรากำลัง ระดับหรือสายงานของข้าราชการพลเรือนสามัญ ในส่วนราชการนั้นไม่เหมาะสม ให้ส่วนราชการนั้นเสนอ เรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ถ้าคณะรัฐมนตรีเห็นพ้อง ด้วยให้ส่งเรื่องให้ ก.พ. พิจารณาทบทวนแก้ไขใหม่

(วรรคสองเพิ่มเติมตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๙ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ แล้ว)

มาตรา ๓๓ ให้ ก.พ. จัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ไว้เป็นบรรทัดฐาน ในการกำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือน สามัญทุกตำแหน่ง ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งให้แสดงชื่อ ของตำแหน่ง หน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่ง ลักษณะ งานที่ปฏิบัติ คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งที่ผู้ดำรงตำแหน่ง จะต้อง มี และระดับของตำแหน่งด้วย

มาตรา ๓๔ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ นอก จากจะมีชื่อตามที่ ก.พ. กำหนดไว้ในมาตรา ๓๒ แล้ว อาจมี ชื่ออย่างอื่นเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานตามที่กระทรวง ทบวงกรมทำความตกลงกับ ก.พ. อีกด้วยก็ได้

มาตรา ๓๕ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยระเบียบ บริหารราชการแผ่นดิน ตำแหน่งใดบังคับบัญชาข้าราชการ พลเรือนในส่วนราชการหรือหน่วยงานใด ในฐานะใด ให้ เป็นไปตามที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ มอบหมาย โดยทำเป็นหนังสือ

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่ลักษณะ หน้าที่และความรับ- รับผิดชอบ ปริมาณและคุณภาพของงานของตำแหน่งข้าราชการ พลเรือนสามัญตำแหน่งใดที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๓๒ เปลี่ยนแปลงไป ให้ ก.พ. พิจารณาปรับปรุงการกำหนด ตำแหน่งนั้นเสียใหม่ให้เหมาะสม

มาตรา ๓๗ ข้าราชการพลเรือนสามัญจะได้รับเงิน- เดือนตามตำแหน่ง ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับใด ให้ได้รับเงินเดือนในระดับนั้นโดยให้ได้รับในขั้นต่ำของเงินเดือน สำหรับตำแหน่ง ในกรณีที่จะให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าหรือต่ำ กว่าขั้นต่ำหรือสูงกว่าขั้นสูงของเงินเดือนสำหรับตำแหน่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

หมวด ๒

การบรรจุและการแต่งตั้ง

มาตรา ๓๘ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็น ข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ให้บรรจุและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งนั้น โดย บรรจุและแต่งตั้งตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับสำหรับการบรรจุบุคคล เข้ารับราชการตามมาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘

มาตรา ๓๙ ผู้สมัครสอบแข่งขันในตำแหน่งใด ต้องมี คุณสมบัติทั่วไปหรือได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติ ตามมาตรา ๒๔ และต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ตามที่ ก.พ. กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง หรือ ได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ตามมาตรา ๔๘ ด้วย

สำหรับผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๒๔ (๔) ให้มีสิทธิสมัครสอบแข่งขันได้ แต่จะมีสิทธิได้รับบรรจุและ แต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในตำแหน่งที่สอบแข่งขัน ได้ต่อเมื่อพ้นจากตำแหน่งข้าราชการการเมืองแล้ว

มาตรา ๔๐ ให้ ก.พ. เป็นผู้ดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อ บรรจุบุคคลเข้ารับราชการ ในกรณี ก.พ. จะมอบหมายให้ อ.ก.พ. หรือส่วนราชการใดเป็นผู้ดำเนินการสอบแทนก็ได้ ทั้งนี้ ก.พ. จะกำหนดให้มีการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุใน กระทรวงทบวงกรมเป็นการทั่วไป หรือในหน่วยราชการใด หรือในท้องที่ใดเป็นการเฉพาะแห่งก็ได้

หลักสูตรและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบแข่งขัน ตลอดจนเกณฑ์การตัดสิน การขึ้นบัญชี และการยกเลิกบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๔๑ ผู้สอบแข่งขันได้ซึ่งอยู่ในลำดับที่จะได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ถ้าปรากฏว่าขาดคุณสมบัติทั่วไป โดยไม่ได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔ หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งโดยไม่ได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ตามมาตรา ๔๘ อยู่ก่อนหรือภายหลังการสอบแข่งขัน จะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้นไม่ได้

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ อาจคัดเลือกบรรจุบุคคลเข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๔๓ กระทรวงทบวงกรมใดมีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อประโยชน์แก่ราชการที่จะต้องบรรจุบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงานสูงมากเป็นพิเศษเข้ารับราชการในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ให้กระทรวงทบวงกรมนั้นดำเนินการขออนุมัติ ก.พ. เมื่อ ก.พ. ได้พิจารณาอนุมัติให้บรรจุ และได้กำหนดระดับของตำแหน่งที่จะแต่งตั้งและเงินเดือนที่จะให้ได้รับแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ บรรจุและแต่งตั้งได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๔๔ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ และการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้สั่งบรรจุ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) การบรรจุและแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ให้ปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชาเสนอรัฐมนตรีเจ้าสังกัด เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้ปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชาเป็นผู้สั่งบรรจุ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูล เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ส่วนการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และไม่สังกัดกระทรวง หรือทบวง หรือในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และมีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาเสนอรัฐมนตรีเจ้าสังกัด เพื่อ

นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้สั่งบรรจุและให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง สำหรับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี และราชบัณฑิตยสถาน ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้สั่งบรรจุ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูล เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๓) การบรรจุและแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๘ และระดับ ๙ ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง เมื่อได้รับความเห็นชอบจากปลัดกระทรวง ส่วนการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๘ และระดับ ๙ ในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวง หรือทบวง หรือในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และมีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๔) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๕ ลงมา ในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี และราชบัณฑิตยสถาน ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๕) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ลงมา ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชา หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๖) การบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๓๘ และการแต่งตั้งตามมาตรา ๔๔ ให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ซึ่งมีหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดลงมา ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

ในการเสนอบุคคล เพื่อแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญ ให้ดำรงตำแหน่ง ให้รายงานความสมควรพร้อมทั้งเหตุผลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดไปด้วย

(มาตรานี้แก้ตาม ประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๔ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ แล้ว)

มาตรา ๔๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๕๒ ให้มีการเปลี่ยนหน้าที่ ย้าย หรือโอนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๗ ระดับ ๘ ระดับ ๙ และระดับ ๑๐ ซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีลักษณะบริหารตามที่ ก.พ. กำหนด โดยมิควรให้อยู่ปฏิบัติหน้าที่เดียวติดต่อกันเป็นเวลานานเกินกว่าสี่ปี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

ความในมาตรานี้ไม่ให้ใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดว่าเป็นตำแหน่งที่มีลักษณะงานเฉพาะอย่าง

มาตรา ๔๖ ผู้ได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๒ ให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งนั้นเป็นเวลาตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ในระหว่างเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการนั้น ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่า ผู้นั้นมีคุณสมบัติไม่ดีหรือไม่มีความรู้ หรือไม่มีความสามารถเหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ ในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง หรือเมื่อครบกำหนดเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้ผู้บังคับบัญชาทำรายงานผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการของผู้นั้นเสนอตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ ตามวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

เมื่อได้รับรายงานจากผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ พิจารณาว่า ผู้นั้นมีความประพฤติ ความรู้ และความสามารถ เหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้งหรือไม่ ถ้าเห็นว่าไม่ควรให้รับราชการต่อไปก็ให้สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ ถ้าเห็นว่าควรให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการต่อไปอีกระยะหนึ่ง ภายในกำหนดเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตามวรรคหนึ่ง จะสั่งให้ผู้นั้นทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการต่อไปก็ได้ โดยให้ผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่งและผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ ดำเนินการตามมาตรานี้อีกครั้งหนึ่ง ถ้าเห็นว่าควรให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปได้ เมื่อครบกำหนดเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ รายงานให้ ก.พ. ทราบตามวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๕ แล้วให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการต่อไปในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง

ผู้อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งใด ถ้าได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่น ให้เริ่มทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการใหม่

ผู้อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะมีความประพฤติไม่ดี หรือไม่มีความรู้ หรือไม่มีความสามารถเหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง ให้ถือเสมือนหนึ่งว่าไม่เคยเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบกระเทือน

ถึงการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับจากทางราชการในระหว่างที่ผู้นั้นทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

มาตรา ๔๗ การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. ยังมีได้กำหนดตามมาตรา ๓๒ จะกระทำมิได้

มาตรา ๔๘ ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งใดต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ตามที่ ก.พ. กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น ก.พ. อาจอนุมัติให้แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีคุณสมบัติเฉพาะต่างไปจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งก็ได้

ในกรณีที่ ก.พ. กำหนดให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพใด เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ให้หมายถึงปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ ก.พ. รับรอง

มาตรา ๔๙ การย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งใด ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นในกรมเดียวกัน ต้องย้ายไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับเดียวกัน

การย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ต่ำกว่าเดิม และการย้ายข้าราชการพลเรือนผู้มีได้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๓๒ ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๓๒ จะกระทำมิได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.พ. แล้ว

มาตรา ๕๐ การเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น ให้เลื่อนและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขัน หรือผู้สอบคัดเลือกเพื่อดำรงตำแหน่งนั้นได้ หรือจากผู้ได้รับคัดเลือกเพื่อดำรงตำแหน่งนั้น

กรณีใดจะเลื่อนและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ ผู้สอบคัดเลือกได้ หรือผู้ได้รับคัดเลือก ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

การสอบแข่งขัน ให้เป็นไปตามมาตรา ๕๐ ส่วนการสอบคัดเลือกและคัดเลือกให้กระทรวงทบวงกรมเจ้าสังกัด เป็นผู้ดำเนินการ หลักสูตรและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบคัดเลือก คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครสอบคัดเลือก เกณฑ์การตัดสิน การขึ้นบัญชีและการยกเลิกบัญชีผู้สอบคัดเลือกได้ ตลอดจนวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการคัดเลือก ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๕๑ การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๐ สำหรับผู้สอบแข่งขันได้ ให้แต่งตั้งตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ สำหรับผู้สอบคัดเลือกได้ หรือผู้ได้รับคัดเลือก ให้แต่งตั้งได้ตามความ

เหมาะสมโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ และประวัติการรับราชการ

มาตรา ๕๒ การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในต่างกระทรวงทบวงกรม อาจกระทำได้เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงยินยอมในการโอนนั้นแล้ว โดยให้แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิม และรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม เว้นแต่เป็นการโอนตามวรรคสอง วรรคสาม และวรรคห้า

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้นไป ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในกระทรวงเดียวกัน ให้โอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิม และรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้นไป ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญต่างกระทรวง ให้โอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิม และรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี และการโอนข้าราชการพลเรือนสามัญสังกัดสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในกรมหรือต่างสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี อาจกระทำได้เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงยินยอมในการโอนนั้นแล้ว ทั้งนี้ ให้โอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิม และรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้สอบแข่งขันได้ ผู้สอบคัดเลือกได้ หรือผู้ได้รับคัดเลือก ให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

การโอนข้าราชการพลเรือนผู้มีได้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๓๒ ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๓๒ ในต่างกระทรวงทบวงกรม จะกระทำต่อเมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.พ. แล้ว ในการนี้ให้ ก.พ. พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ และให้ ก.พ. กำหนดระดับของตำแหน่งที่จะแต่งตั้งและเงินเดือนที่จะให้ได้รับด้วย

(มาตรานี้แก่ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๔ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ แล้ว)

มาตรา ๕๓ การโอนพนักงานเทศบาลที่ไม่ใช่พนักงานเทศบาลวิสามัญ หรือการโอนข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการ

พลเรือนตามพระราชบัญญัตินี้ และไม่ใช้ข้าราชการการเมือง ข้าราชการวิสามัญ หรือข้าราชการซึ่งอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการมาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ อาจกระทำได้ถ้าเจ้าตัวสมัครใจ โดยกระทรวงทบวงกรมที่จะรับโอนทำความตกลงกับเจ้าสังกัด แล้วเสนอเรื่องไปให้ ก.พ. พิจารณาอนุมัติ ในการนี้ให้ ก.พ. พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ ทั้งนี้ จะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับใด และจะให้ได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้ ก.พ. เป็นผู้พิจารณากำหนด แต่เงินเดือนที่จะให้ได้รับจะต้องไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีคุณวุฒิ ความสามารถ และความชำนาญงานในระดับเดียวกัน

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการ ให้ถือเวลาทำงานหรือเวลาราชการของผู้ที่โอนมาตามวรรคหนึ่ง ในขณะที่เป็นพนักงานเทศบาลหรือข้าราชการนั้น เป็นเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๕๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๔๔ มาตรา ๕๐ หรือมาตรา ๕๒ แล้ว หากภายหลังปรากฏว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ แต่งตั้งผู้นั้นให้กลับไปดำรงตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งในระดับเดียวกันที่ต้องใช้คุณสมบัติเฉพาะที่ผู้นั้นมีอยู่

มาตรา ๕๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อผู้นั้นพ้นจากราชการทหารโดยไม่มีความเสียหายแล้ว ประสงค์จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในกระทรวงทบวงกรมเดิม ภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันพ้นจากราชการทหาร ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๕๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญ เหมือนเต็มเวลาราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการ ถ้าผู้นั้นกลับเข้ารับราชการภายในกำหนดเวลาสี่ปีนับแต่วันออกจากราชการไปปฏิบัติงานดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๕๗ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดออกจากราชการไปแล้ว และไม่ใช้เป็นกรณีออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ถ้าสมัครเข้ารับราชการและทางราชการต้องการจะรับผู้นั้นเข้ารับราชการ

ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดได้

มาตรา ๕๘ พนักงานเทศบาลที่ไม่ใช่พนักงานเทศบาลวิสามัญ หรือข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ และไม่ใช้ข้าราชการการเมือง ข้าราชการวิสามัญ หรือข้าราชการซึ่งออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ผู้ได้ออกจากงานหรือออกจากราชการไปแล้ว ถ้าสมัครเข้ารับราชการในตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ และทางราชการต้องการจะรับผู้นั้นเข้ารับราชการ ให้กระทรวงทบวงกรมที่ต้องการจะรับเข้ารับราชการ เสนอเรื่องไปให้ ก.พ. พิจารณาอนุมัติ ในการนี้ให้ ก.พ. พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ ทั้งนี้ จะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับใด และจะให้ได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้ ก.พ. เป็นผู้พิจารณากำหนด แต่เงินเดือนที่จะให้ได้รับจะต้องไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีคุณวุฒิ ความสามารถและความชำนาญงานในระดับเดียวกัน

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการ ให้ถือเวลาทำงานหรือเวลาราชการของผู้เข้ารับราชการตามวรรคหนึ่ง ในขณะที่เป็นพนักงานเทศบาลหรือข้าราชการนั้น เป็นเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๕๙ ผู้ได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ หากภายหลังปรากฏว่าขาดคุณสมบัติทั่วไปโดยไม่ได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔ หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นโดยไม่ได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ตามมาตรา ๕๘ อยู่ก่อนก็ดี มีกรณีต้องหาอยู่ก่อนและภายหลังเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเนื่องจากกรณีต้องหานั้นก็ดี ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการโดยพลัน แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับจากทางราชการก่อนมีคำสั่งให้ออกนั้น และถ้าการเข้ารับราชการเป็นไปโดยสุจริต แล้วให้ถือว่าเป็นการสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุสุดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๖๐ ถ้าตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญว่างลง หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ได้เป็นครั้งคราว และเป็นกรณีที่มีได้บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนที่เห็นสมควรรักษาการในตำแหน่งนั้นชั่วคราวได้

ผู้รักษาการในตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้มีอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งที่รักษาการนั้น ในกรณีที่มีกฎหมายอื่นแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ เป็นกรรมการ หรือให้มีอำนาจหน้าที่อย่างใดก็ให้ผู้รักษาการในตำแหน่งทำหน้าที่กรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่อย่างนั้นในระหว่างที่รักษาการในตำแหน่งแล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๑ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัดแล้วแต่กรณี เป็นการชั่วคราวโดยให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิมได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

การให้ได้รับเงินเดือน การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การรักษาวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

หมวด ๓

การเลื่อนขั้นเงินเดือน

มาตรา ๖๒ การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาโดยคำนึงถึงคุณภาพและปริมาณงานของตำแหน่งและผลของงานที่ได้ปฏิบัติมา การรักษาวินัยตลอดจนความสามารถและความอดสาหะในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่ไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด ให้ผู้บังคับบัญชาชี้แจงเหตุผลให้ผู้นั้นทราบ

มาตรา ๖๓ การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญ ให้ผู้บังคับบัญชาดังต่อไปนี้เป็นผู้สั่งเลื่อน

(๑) รัฐมนตรีเจ้าสังกัด โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๔ ขึ้นไป

(๒) อธิบดีผู้บังคับบัญชา สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๘ ลงมา

(๓) รัฐมนตรีเจ้าสังกัด สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญตั้งแต่ระดับ ๘ ลงมาในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี และราชบัณฑิตยสถาน

การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งข้อเท็จจริงและความเห็นเกี่ยวกับการควรเลื่อนหรือไม่ควรเลื่อนไปยังอธิบดีผู้บังคับบัญชาเพื่อประกอบการพิจารณา

สำหรับการเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๔ ลงมาในราชการบริหารส่วนภูมิภาค คณะรัฐมนตรีจะมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งเลื่อนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. ก็ได้

(มาตรานี้แก่ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ แล้ว)

มาตรา ๖๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนให้ผู้นั้นเป็นกรณีพิเศษเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญก็ได้

หมวด ๔

วินัยและการรักษาวินัย

มาตรา ๖๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาวินัยโดยเคร่งครัดอยู่เสมอ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย จักต้องได้รับโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้

มาตรา ๖๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ

มาตรา ๖๗ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม

ห้ามมิให้อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตน ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๖๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล และต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการและมติคณะรัฐมนตรีให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ ด้วยความอุตสาหะเอาใจใส่และระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ

การประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ หรือมติคณะรัฐมนตรี อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๖๙ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องถือว่าเป็นหน้าที่พิเศษที่จะสนใจ และรับทราบเหตุการณ์เคลื่อนไหวอันอาจเป็นภัยอันตรายต่อประเทศชาติ และต้องป้องกันภัยอันตรายซึ่งจะบังเกิดแก่ประเทศชาติจนเต็มความสามารถ

มาตรา ๗๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาความลับของทางราชการ

การเปิดเผยความลับของทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๗๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ ห้ามมิให้ขัดขืนหรือหลีกเลี่ยง

การขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๗๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติราชการโดยมิให้เป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำ หรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว

มาตรา ๗๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องบอก ถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย

การรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชาอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๗๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องถือและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ

มาตรา ๗๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้

การละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๗๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องสุภาพเรียบร้อย และรักษาความสามัคคีระหว่างข้าราชการ และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหน้าที่ราชการ

มาตรา ๗๗ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องสุภาพเรียบร้อย ต้อนรับ ให้ความสะดวก ความเป็นธรรม และให้ความสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้มาติดต่อในราชการอันเกี่ยวกับหน้าที่ของตนโดยไม่ชักช้า ห้ามมิให้ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่หรือข่มเหงราษฎร

การดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่หรือข่มเหงราษฎรเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๗๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

มาตรา ๗๙ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่เป็นการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

มาตรา ๘๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่เป็นการพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

มาตรา ๘๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว เช่นประพฤติตนเป็นคนเสเพล เสพของมีนเมาจนไม่สามารถครองสติได้ หมกมุ่นในการพนัน กระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการอื่นใดซึ่งอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

การกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือได้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือกระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๒ ให้ผู้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่ส่งเสริมและดูแลระมัดระวังให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามวินัย

ถ้าผู้บังคับบัญชารู้ว่าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาคนใดกระทำความผิดวินัย จะต้องดำเนินการทางวินัยทันที ถ้าเห็นว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยที่จะต้องได้รับโทษและอยู่ในอำนาจของตนที่จะลงโทษได้ ให้สั่งลงโทษ แต่ถ้าเห็นว่าผู้นั้นควรจะต้องได้รับโทษสูงกว่าที่ตนมีอำนาจสั่งลงโทษ ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาของผู้กระทำความผิดวินัยเหนือขึ้นไป เพื่อให้พิจารณาดำเนินการสั่งลงโทษตามควรแก่กรณี

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรานี้โดยไม่สุจริต ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย

มาตรา ๘๓ โทษผิดวินัย มี ๖ สถาน คือ

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) ตัดเงินเดือน
- (๓) ลดขั้นเงินเดือน
- (๔) ให้ออก
- (๕) ปลดออก
- (๖) ไล่ออก

มาตรา ๘๔ การลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิด และระงับอย่าให้เป็นไปโดยพยาบาทหรือโดยโทสะจริต หรือลงโทษผู้ที่ไม่มีความผิด ในคำสั่งลงโทษให้แสดงว่าผู้ถูกลงโทษกระทำความผิดวินัยในกรณีใด ตามมาตราใด

มาตรา ๘๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยที่ยังไม่ถึงขั้นเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อย หรือมีเหตุอันควรลดหย่อนซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษตัดเงินเดือน

ในกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อยและเป็นความผิดครั้งแรก ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่ามีเหตุอันควรลดโทษ จะงดโทษให้โดยกล่าวตักเตือน หรือให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือไว้ก่อนก็ได้

การลงโทษตามมาตรานี้ ผู้บังคับบัญชาใดจะมีอำนาจสั่งลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาได้เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๘๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จะต้องได้รับโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษลงต่ำกว่าให้ออก

ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และผู้มีอำนาจสั่งบรรจตามมาตรา ๔๔ เห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรสอบสวน ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจตามมาตรา ๔๔ แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนโดยไม่ชักช้า ในการสอบสวนนี้จะต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ และต้องให้ออกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำพยานหลักฐานเข้าสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย

นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญในทุกกระทรวงทบวงกรม

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๕๗ ในเรื่องที่จะต้องสอบสวนตามวรรคสอง และคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๕๗ ได้สอบสวนไว้แล้ว คณะกรรมการสอบสวนตามวรรคสองจะนำสำนวนการสอบสวนนั้นมาใช้เป็นสำนวนการสอบสวนและทำความเห็นเสนอผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยถือว่าได้มีการสอบสวนตามวรรคสองแล้วก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มี ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ และต้องให้ออกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำพยานหลักฐานเข้าสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย

ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งต่างระดับกันถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงร่วมกัน ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ ที่มีอำนาจดำเนินการตามวรรคสอง สำหรับผู้ถูกกล่าวหาที่มีตำแหน่งสูงกว่า เป็นผู้ดำเนินการตามวรรคสองได้

หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณา เพื่อให้ได้ความจริงและยุติธรรมให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

(มาตรานี้แก้ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ แล้ว)

มาตรา ๘๖ ทวิ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ เห็นว่าข้าราชการผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง สมควรลงโทษถึงให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๑๑ ลงมา ในราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้นายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๘๖ วรรคสาม หรือผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งข้าราชการผู้สอบสวนสังกัดอยู่พิจารณา และเมื่อ อ.ก.พ. กระทรวงมีมติเป็นประการใด ให้นายกรัฐมนตรีหรือผู้มีอำนาจสั่งบรรจุดังกล่าว แล้วแต่กรณี สั่งให้เป็นไปตามนั้น

(๒) สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๔ ลงมา ในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัดพิจารณา และเมื่อ อ.ก.พ. จังหวัดมีมติเป็นประการใด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้เป็นไปตามนั้น

ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๘๖ วรรคสาม หรือผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) มีความเห็นขัดแย้งกับความเห็นของ อ.ก.พ. จังหวัด ก็ให้นำสำนวนส่ง อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งข้าราชการผู้นั้นสังกัดอยู่พิจารณา และเมื่อ อ.ก.พ. กระทรวงมีมติเป็นประการใด ให้นายกรัฐมนตรีหรือผู้มีอำนาจสั่งบรรจุดังกล่าวแล้วแต่กรณี สั่งให้เป็นไปตามนั้น

ในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ ละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๘๖ วรรคสอง หรือตามมาตรา ๕๗ ให้ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๔๔ ระดับเหนือขึ้นไปมีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๘๖ วรรคสอง หรือตามมาตรา ๕๗ ได้ และให้พิจารณาลงโทษผู้บังคับบัญชาซึ่งละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่นั้นด้วย

ผู้ใดถูกสั่งลงโทษให้ออกตามมาตรา ๕๗ ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ

(มาตรานี้เพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐)

มาตรา ๘๗ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. หรือได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา หรือต่อคณะกรรมการสอบสวนผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ หรือตามมาตรา ๕๒ วรรคสาม แล้วแต่กรณี จะดำเนินการตามมาตรา ๘๖ ทวิ โดยไม่สอบสวนก็ได้

(มาตรานี้แก้ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ แล้ว)

มาตรา ๘๘ ให้กรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรรมการสอบสวน และโดยเฉพาะให้มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วยคือ

(๑) เรียกให้กระทรวง ทบวง กรม หน่วยราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ ชี้แจงข้อเท็จจริงส่งเอกสารและหลักฐานส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัดมาชี้แจง หรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(๒) เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

มาตรา ๘๙ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ แม้ภาย

หลังผู้นั้นจะออกจากราชการไปแล้ว ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ หรือมาตรา ๘๒ วรรคสาม แล้วแต่กรณี ก็ยังมีอำนาจสั่งดำเนินการลงโทษหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้เป็นไปตามหมวดนี้ได้ เว้นแต่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นจะออกจากราชการเพราะตาย

มาตรา ๘๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณี ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาเว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ หรือมาตรา ๘๒ วรรคสาม แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาได้ แต่ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาว่าผู้นั้นมิได้กระทำความผิด หรือกระทำความผิดไม่ถึงกับจะถูกลงโทษให้ออกปลดออก หรือไล่ออกและไม่มีการผิดที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่นก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งในระดับเดียวกันที่ต้องใช้คุณสมบัติเฉพาะที่ผู้นั้นมีอยู่

เงินเดือนของผู้ถูกสั่งพักราชการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้นส่วนในกรณีสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ถ้าปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาเป็นยุติแล้ว ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนมิได้กระทำความผิดไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษให้ออกปลดออก หรือไล่ออกให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินเดือนในระหว่างถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเสมือนว่าผู้นั้นถูกสั่งพักราชการ

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนและการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๘๑ การลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญในส่วนราชการที่มีกฎหมายว่าด้วยวินัยโดยเฉพาะ จะลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้ หรือลงโทษหรือลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยวินัยนั้นอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามควรแก่กรณีและพฤติการณ์ก็ได้ แต่ถ้าเป็นกรณีกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามพระราชบัญญัตินี้ ก็ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๒ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษ สั่งให้ออกจากราชการ หรือดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไปแล้ว ให้ส่งรายงานลงโทษ การสั่งให้ออกจากราชการ หรือการดำเนินการทางวินัย ต่อผู้บังคับ

บัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นตามลำดับจนถึงปลัดกระทรวง ในกรณีที่เป็นการข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งระดับ ๑๐ ในกระทรวงหรือทบวง และตำแหน่งทุกระดับในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี หรือในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงหรือในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีให้รายงานจนถึงรัฐมนตรีเจ้าสังกัด

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้น ซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้สั่งตามวรรคหนึ่ง เห็นว่าการลงโทษหรือการดำเนินการทางวินัยนั้นไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมก็ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวมีอำนาจที่จะสั่งลงโทษ เพิ่มโทษลดโทษ หรือยกโทษ ตามควรแก่กรณีได้ แต่ถ้าจะลงโทษหรือเพิ่มโทษแล้ว โทษที่ลงหรือเพิ่มขึ้นรวมกับที่สั่งไว้แล้วเดิมต้องไม่เกินอำนาจของผู้ซึ่งสั่งใหม่นั้น

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษ สั่งให้ออกจากราชการ ดำเนินการทางวินัยหรือลงโทษแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายว่าด้วยวินัยโดยเฉพาะแล้ว แต่ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้สั่งดังกล่าวเห็นว่ากรณีเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชา แล้วแต่กรณี ซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้สั่งดังกล่าวที่ได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๘๖ หรือมาตรา ๘๒ ทวิ ถ้าจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ ก่อน ก็ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ ในกรณีที่จะต้องลงโทษตามมาตรา ๘๒ ทวิ ถ้ามีการตัดเงินเดือนลดขั้นเงินเดือน หรือลงโทษอย่างอื่นไปแล้วก็เป็นอันพับไป

(วรรคสามนี้แก่ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๙ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ แล้ว)

มาตรา ๘๓ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษ สั่งให้ออกจากราชการ หรือดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญในเรื่องใดไปแล้ว ถ้า ก.พ. พิจารณาเห็นเป็นการสมควรที่จะต้องสอบสวนเพิ่มเติมหรือสอบสวนใหม่ เพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรมหรือเพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลให้กระทรวงทบวงกรมปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยถูกต้องและเหมาะสมตามความเป็นธรรม ก็ให้ ก.พ. มีอำนาจสอบสวนเพิ่มเติมหรือสอบสวนใหม่ในเรื่องนั้นได้ตามความจำเป็น โดยจะสอบสวนเอง หรือแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแทนก็ได้ ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๘๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ ก.พ. แต่งตั้งคณะกรรมการให้ทำการสอบสวนเพิ่มเติมหรือสอบสวนใหม่ตามวรรคหนึ่ง ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกรณีตามมาตรา ๔๖ หรือมาตรา ๔๗ ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวกับการสอบสวนตามมาตรา ๔๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๕

การออกจากราชการ

มาตรา ๙๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการ เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- (๓) ได้รับอนุญาตให้ลาออกตามมาตรา ๙๕
- (๔) ถูกสั่งให้ออกตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๕๕ มาตรา

๕๐ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ มาตรา ๕๙ หรือ มาตรา ๑๐๐ หรือ

- (๕) ถูกสั่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก
- เว้นออกจากราชการตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. กำหนด

การต่อเวลาราชการให้ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ต้องออกจากราชการตาม (๒) รับราชการต่อไป จะกระทำมิได้

มาตรา ๙๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการ ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่ง เพื่อให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ เป็นผู้พิจารณา เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ สั่งอนุญาตแล้ว จึงให้ออกจากราชการตามคำสั่ง

ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญขอลาออกเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้ง ให้การลาออกมีผลนับตั้งแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก

นอกจากกรณีตามวรรคสอง ถ้าผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตการลาออกเห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการ จะยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกไว้เป็นเวลาไม่เกินสามเดือนนับแต่วันขอลาออกก็ได้

มาตรา ๙๖ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ แต่ในการสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน นอกจากให้ทำได้ในกรณีที่ระบุไว้ในมาตราอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้และในกฎหมายว่าด้วย

บำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้วให้ทำได้ในกรณีต่อไปนี้ด้วยคือ

(๑) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้โดยสม่ำเสมอ ถ้าผู้มีอำนาจดังกล่าวเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ให้สั่งผู้นั้นออกจากราชการได้

(๒) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดสมัครไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(๓) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔ (๑) (๔) หรือ (๕) ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

มาตรา ๙๗ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดย่อนความสามารถด้วยเหตุใดในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือบกพร่องในหน้าที่ด้วยเหตุใด และผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ เห็นว่า ถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนโดยไม่ชักช้า ในการสอบสวนนี้จะต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มี ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำพยานหลักฐานเข้าสืบแก้ข้อกล่าวหาด้วย เมื่อได้มีการสอบสวนแล้ว และผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ พิจารณาเห็นว่าสมควรให้ออกจากราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ ดำเนินการตามมาตรา ๘๖ ทวิ ทั้งนี้ให้นำมาตรา ๘๖ วรรคสาม และวรรคห้า มาตรา ๘๖ ทวิ วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา ๘๗ และมาตรา ๘๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และในกรณีที่ อ.ก.พ. กระทรวงหรือ อ.ก.พ. จังหวัดมีมติให้ผู้นั้นออกจากราชการ ก็ให้นายกรัฐมนตรีหรือผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ แล้วแต่กรณี สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๘๖ ในเรื่องที่จะต้องสอบสวนตามวรรคหนึ่ง และคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ ได้สอบสวนไว้แล้ว ผู้มีอำนาจตามวรรคหนึ่งจะใช้สำนวนการสอบสวนนั้นพิจารณาโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนตามวรรคหนึ่งก็ได้

(มาตรานี้แก้ไขตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ แล้ว)

มาตรา ๙๘ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงและได้มีการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ แล้ว การสอบสวนไม่ได้ความว่ากระทำความผิดที่จะถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก แต่มีมลทินหรือมีหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนนั้น ซึ่งจะให้รับราชการต่อไป อาจจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้ ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๙๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๙ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ จะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนก็ได้

มาตรา ๑๐๐ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

มาตรา ๑๐๑ การออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๑๐ ขึ้นไป ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันออกจากราชการ

หมวด ๖

การร้องทุกข์

มาตรา ๑๐๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและเป็นกรณีที่ไม่มียุทธวิธีอุทธรณ์ตามหมวด ๗ ผู้นั้นอาจร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาได้

การร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

หมวด ๗

การอุทธรณ์

มาตรา ๑๐๓ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วยเหตุใด ๆ เว้นแต่ให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามมาตรา ๙๐ ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้

มาตรา ๑๐๔ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ให้ผู้ทูลต่อผู้บังคับบัญชาภายในสิบห้าวันนับแต่วันทราบคำสั่ง

การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๑๐๕ การอุทธรณ์คำสั่งให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ให้ผู้ทูลต่อ ก.พ. ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง เมื่อ ก.พ. ได้พิจารณาวินิจฉัยแล้วให้รายงานนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีไม่เห็นด้วยกับมติของ ก.พ. และ ก.พ. พิจารณาความเห็นของนายกรัฐมนตรีแล้ว ยังยืนตามมติเดิม ให้ ก.พ. รายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีสั่งการหรือคณะรัฐมนตรีมีมติตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการ หรือให้เปลี่ยนแปลงคำสั่งของผู้บังคับบัญชา หรือให้ดำเนินการประการใด ให้กระทรวงทบวงกรมดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือมติคณะรัฐมนตรี

ในกรณีที่สั่งให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการ ให้นำมาตรา ๙๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(มาตรานี้แก้ตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๒ แล้ว)

มาตรา ๑๐๖ ในการพิจารณาอุทธรณ์ ให้ ก.พ. มีอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙๓ และให้นำมาตรา ๙๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐๗ เมื่อผู้บังคับบัญชาหรือ ก.พ. ได้วินิจฉัยอุทธรณ์ตามความในมาตรา ๑๐๔ หรือ ๑๐๕ แล้ว ผู้ถูกสั่งลงโทษเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม ย่อมมีสิทธิที่จะฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายในหนึ่งเดือน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัยอุทธรณ์นั้น

ลักษณะ ๔

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์

มาตรา ๑๐๘ ภายใต้บังคับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การกำหนดตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือน การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์ของข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ให้เป็นไปตามลักษณะ ๓ เว้นแต่จะได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดไว้เป็นพิเศษ

ลักษณะ ๕

ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์

มาตรา ๑๐๙ การกำหนดตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือน การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์ของข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ ให้เป็นไปตามลักษณะ ๓ เว้นแต่กระทรวงเจ้าสังกัดจะได้ทำความตกลงกับ ก.พ. กำหนดการดังกล่าวเป็นอย่างอื่น แล้วรายงานคณะรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

(ลักษณะ ๖ ข้าราชการครู ถูกยกเลิกโดย พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๓ และลักษณะ ๗ ข้าราชการตำรวจ ถูกยกเลิกโดย พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๑)

ลักษณะ ๘

ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ

มาตรา ๑๑๒ ตำแหน่งเอกอัครราชทูต กงสุลใหญ่ กงสุล และตำแหน่งอื่นที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ในต่างประเทศตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. อาจแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนสามัญหรือข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษก็ได้

เมื่อมีเหตุผลสมควรในทางการเมือง รัฐมนตรีเจ้าสังกัดจะบรรจุบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติทั่วไป หรือได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๕ เข้ารับราชการเป็นข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งเป็นกรณีพิเศษ โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีก็ได้ สำหรับตำแหน่งเอกอัครราชทูตและตำแหน่งเทียบเท่าอธิบดีให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ภายใต้บังคับมาตรา ๒๕ ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษผู้ดำรงตำแหน่งใดจะได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

ให้นำมาตรา ๓๕ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ และหมวด ๔ แห่ง ลักษณะ ๓ มาใช้บังคับแก่ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษโดยอนุโลม

ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษจะโอนไปหรือกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนประเภทอื่นมิได้

มาตรา ๑๑๓ ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ ออกจากราชการ เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จ-
บำนาญข้าราชการ
- (๓) ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีเจ้าสังกัดให้ลาออก
- (๔) รัฐมนตรีเจ้าสังกัดมีคำสั่งให้ออกโดยอนุมัติคณะ
รัฐมนตรี จะเป็นการออกโดยมีความผิดหรือไม่มีความผิดก็ตาม
ในกรณีที่เป็นการออกจากราชการเพราะกระทำผิดวินัยให้
เป็นไปตามลักษณะ ๓ โดยอนุโลม
- (๕) คณะรัฐมนตรีที่อนุมัติให้แต่งตั้งออกจากตำแหน่ง
ทั้งคณะ หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดออกจากตำแหน่ง
- (๖) ขาดคุณสมบัติทั่วไปโดยไม่ได้รับการยกเว้นใน
กรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔
- การต่อเวลาราชการให้ข้าราชการประจำต่างประเทศ
พิเศษที่ต้องออกจากราชการตาม (๒) รับราชการต่อไป
จะกระทำมิได้
- ให้นำมาตรา ๑๐๑ มาใช้บังคับแก่การออกจากราชการ
ของข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๐๔ ให้กรรมการข้าราชการพลเรือนซึ่งได้
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งและอนุกรรมการวิสามัญ
ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบ
กำหนดสองปีนับแต่วันที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

มาตรา ๑๐๕ ข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งดำรงตำแหน่ง
ข้าราชการการเมืองอีกตำแหน่งหนึ่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติ
นี้ใช้บังคับไม่ถือว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔ (๔)

มาตรา ๑๐๖ ผู้ใดเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ
ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์
ข้าราชการครู ข้าราชการตำรวจ หรือข้าราชการประจำ
ต่างประเทศพิเศษ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ
ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์
ข้าราชการครู ข้าราชการตำรวจ หรือข้าราชการประจำ
ต่างประเทศพิเศษ ตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี ต่อไป

ผู้ใดเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญตามพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ อยู่ในวันที่พระ-
ราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้นั้นเป็น
ข้าราชการพลเรือนวิสามัญต่อไป และให้นำมาตรา ๑๐๖

แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗
มาใช้บังคับแก่ผู้นั้น เว้นแต่

(๑) ผู้ใดเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราวทดลอง
ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ อยู่ในวันที่พระ-
ราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้นั้นทดลอง
ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ต่อไป เมื่อได้
ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือน
แล้ว ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามมาตรา
๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.
๒๔๙๗ ก็ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระรา-
ชบัญญัตินี้ ในกรณีเช่นว่านี้ให้นับวันรับราชการในระหว่าง
เป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราวนั้น เป็นวันรับราชการ
ตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

(๒) ข้าราชการพลเรือนวิสามัญประจำผู้ใดดำรง
ตำแหน่งผดุงครรภ์อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา และมีคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๒๔
ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้
โดยให้ได้รับเงินเดือนในอัตราเท่ากับเงินเดือนที่ได้รับอยู่

(๓) ข้าราชการพลเรือนวิสามัญประจำผู้ใดดำรง
ตำแหน่งที่ ก.พ. พิจารณาเห็นว่าทำหน้าที่อย่างเดียวกับ
ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการพลเรือนใน
พระองค์ ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ ข้าราชการครู
หรือข้าราชการตำรวจ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ
ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์
ข้าราชการครู หรือข้าราชการตำรวจ ตามพระราชบัญญัตินี้
แล้วแต่กรณี โดยให้ได้รับเงินเดือนในอัตราเท่ากับเงินเดือน
ที่ได้รับอยู่ ทั้งนี้ เฉพาะผู้ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(ก) มีคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๒๔

(ข) เป็นผู้รับประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษา
หรือที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบได้ไม่ต่ำกว่าประโยคมัช-
ธยมศึกษา และเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญในตำแหน่งที่ทำ
หน้าที่อย่างเดียวกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ
ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์
ข้าราชการครู หรือข้าราชการตำรวจ ติดต่อกันมาเป็นเวลา
ไม่น้อยกว่าห้าปี

ผู้ใดเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญตาม (๓) แต่ไม่
อยู่ในเกณฑ์ตาม (ข) ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญ
ไปพลางก่อน เมื่อเข้าเกณฑ์ตาม (ข) ก็ให้เป็นข้าราชการ

พลเรือนสามัญ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ ข้าราชการครู หรือข้าราชการตำรวจ ตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี โดยให้ได้รับเงินเดือนในอัตราเท่ากับเงินเดือนที่ได้รับอยู่

มาตรา ๑๑๗ ในระหว่างที่ ก.พ. ยังมีได้กำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๓๒ ในส่วนราชการใด ให้หน้าพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๗ มาใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนในส่วนราชการนั้นไปพลางก่อน ทั้งนี้ ไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การโอนข้าราชการพลเรือนดังกล่าวในวรรคหนึ่งมาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๓๒ และการโอนข้าราชการพลเรือนที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๓๒ ไปเป็นข้าราชการพลเรือนดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๑๑๘ ความในมาตรา ๔๕ ยังไม่ใช้บังคับจนกว่า ก.พ. จะได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตามมาตราดังกล่าวเสร็จแล้ว แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๑๙ ในระหว่างที่ยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกา หรือออกกฎ ก.พ. ขอบังคับ หรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้หน้าพระราชกฤษฎีกา กฎ ก.พ. ขอบังคับ หรือระเบียบที่ใช้อยู่เดิมมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๐ ในระหว่างที่ยังมิได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองตามความในมาตรา ๒๑๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สิทธิการฟ้องคดีต่อศาลปกครองของผู้ถูกลงโทษตามความในมาตรา ๑๐๗ ยังไม่ใช้บังคับ

มาตรา ๑๒๑ เมื่อ ก.พ. ได้กำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๓๒ ในส่วนราชการใดแล้ว ข้าราชการพลเรือนในส่วนราชการนั้น ผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัย หรือกรณีที่สมควรให้ออกจากราชการก่อนวันที่ ก.พ. กำหนดตำแหน่งดังกล่าว ให้ผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัตินี้ดำเนินการเพื่อส่งลงโทษผู้นั้น หรือส่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ในขณะนั้น ส่วนการสอบสวนพิจารณาให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่

(๑) ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้สอบสวนโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นไปแล้วก่อนวันที่ ก.พ.

กำหนดตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ และยังไม่สอบสวนไม่เสร็จ ก็ให้สอบสวนตามกฎหมายนั้นต่อไปจนกว่าจะเสร็จ

(๒) ในกรณีที่ได้มีการสอบสวนพิจารณาโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นเสร็จไปแล้วก่อนวันที่ ก.พ. กำหนดตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ ให้การสอบสวนพิจารณานั้นเป็นอันใช้ได้

มาตรา ๑๒๒ การใดอยู่ในระหว่างดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๗ ในวันที่ ก.พ. กำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ การดำเนินการต่อไปสำหรับกรณีนั้น ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๑๒๓ การใดที่เคยดำเนินการได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ก่อนวันใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ และมีได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ จะดำเนินการได้ประการใด ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด โดยไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๒ ตอนที่ ๒๖ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

เลขาธิการ ก.พ.		
นายวิจิตร ศรีส้าน	๒๘๑-๘๔๗๕	
รองเลขาธิการ		
นายวิลาศ สิงหวิสัย	๒๘๑-๘๔๗๗	
รองเลขาธิการ		
นายอุตล บุญประกอบ	๒๘๒-๗๓๗๗	
รองเลขาธิการ		
นายเสริมสุข โกวิทวานิช	๒๘๑-๘๔๗๖	
ผู้ช่วยเลขาธิการ		
ร.อ.ผจง ตันติเฉลิม ร.น.	๒๘๒-๙๗๗๔	
ผู้ช่วยเลขาธิการ		
นายสมสละ จิระพันธุ์	๒๘๑-๗๘๔๖	
ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านวินัย		
นายชนะ อินสว่าง	๒๘๐-๐๕๑๓	
ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านระบบโครงสร้างการบริหารงานบุคคล		
นางทิพาวิดี เมฆสวรรค์	๒๘๒-๗๓๖๕	
ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านมาตรฐานตำแหน่งและอัตราเงินเดือน		
นายศุภรัชต์ โชติกาญจน์	๒๘๒-๙๗๗๔	
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งานบุคคล ๘ กลุ่มระบบราชการ		
นายวีระ ไชยธรรม	๒๘๑-๐๑๗๒	
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งานบุคคล ๘ กลุ่มแบ่งส่วนราชการ		
นายสมาน รังสิโยกฤษฎ์	๒๘๑-๐๑๗๖	
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งานบุคคล ๘ กลุ่มมาตรฐานและอัตราเงินเดือน		
นางสาวนิตา นวลบุญเรือง	๒๘๐-๐๕๑๒	
เลขานุการกรม		
นางเบญจวรรณ เศรษฐบุตร	๒๘๑-๙๕๕๙	
ผู้อำนวยการกองกฎหมายและระเบียบ		
นายสมพงษ์ นิ่มนตร	๒๘๑-๙๕๗๕	
นิติกร ๘		
นางจิระภา รัตนวิบูลย์	๒๘๑-๙๕๗๕	
ผู้อำนวยการกองการศึกษาต่างประเทศ		
ม.ร.ว.ชยธวัช ศรีธวัช	๒๘๑-๙๕๕๙	
ผู้อำนวยการกองการสอบ		
นายบุญปลูก ชัยเกตุ	๒๘๒-๗๓๗๕	
ผู้อำนวยการกองคลัง		
นายสุธรรม นิศารัตน์	๒๘๐-๐๘๙๔	
ผู้อำนวยการกองตรวจสอบและทะเบียนประวัติ		
นายพุทธทรัพย์ มณีศรี	๒๘๒-๗๓๑๖	
ผู้อำนวยการกองตำแหน่งและอัตราเงินเดือนที่ ๑		
นายสีมา สีมานันท์	๒๘๑-๙๖๐๒	
ผู้อำนวยการกองตำแหน่งและอัตราเงินเดือนที่ ๒		
นางธรีทิพย์ อุซุโกลม	๒๘๑-๙๗๙๐	
ผู้อำนวยการกองตำแหน่งและอัตราเงินเดือนที่ ๓		
นายชัยณรงค์ ละออนวล	๒๘๑-๙๕๐๑	
ผู้อำนวยการกองนโยบายค่าตอบแทนและสวัสดิการ		
นายนิวัฒน์ วชิรราชการ	๒๘๐-๓๕๒๕	
ผู้อำนวยการกองวิชาการ		
นายเฉลิม ศรีผดุง	๒๘๑-๓๐๕๐	
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งานบุคคล ๘		
นางแนนน้อย ศรีวารณบุลย์	๒๘๒-๗๓๖๕	
ผู้อำนวยการกองวินัย		
นายฤทัย รักราชการ	๒๘๒-๓๐๖๒	
นิติกร ๘		
นายประพาส ทองศักดิ์	๒๘๑-๘๖๗๗	
นิติกร ๘		
นายอดุล จันทศักดิ์	๒๘๑-๘๖๗๗	
ผู้อำนวยการกองอุทธรณ์และร้องทุกข์		
นางแนนน้อย วิศวิโยธิน	๒๘๑-๙๕๗๖	
ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน		
นายธีรยุทธ์ หล่อเลิศรัตน์	๒๘๑-๕๐๐๗	
เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม ๘		
นายบุญเลิศ ไพรินทร์	๒๘๒-๙๑๓๖	

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

นายชัยเชค สุนทรพิพิธ
เลขาธิการ

นายสุพล สิ้นสมุทร
รองเลขาธิการ

นายกัลลันรงค์ จันทิก
รองเลขาธิการ

นายไพฑูรย์ ประดิษฐ์สาร
รองเลขาธิการ

นโยบายสำคัญประการหนึ่งของรัฐบาล ที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๓๔ คือ “ส่งเสริมให้มีมาตรการที่ได้ผลในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ จะดำเนินการปราบปรามผู้กระทำความผิดโดยเด็ดขาด และลงโทษผู้ทุจริตอย่างเข้มงวดกวดขัน”

พระราชบัญญัติ

ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและ ประพฤติมิชอบในวงราชการ

พ.ศ. ๒๕๑๘*

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘
เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

**“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีตำแหน่ง หรือมีเงินเดือนประจำ พนักงานหรือบุคคลผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่นตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายสมาชิกสภาท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และหมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจด้วย

**“การทุจริตในวงราชการ” หมายความว่า การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหรือละเว้นไม่ปฏิบัติกรอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

**“การประพฤติมิชอบในวงราชการ” หมายความว่า การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหรือละเว้นไม่ปฏิบัติกรอย่างใด

ในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง มติของคณะรัฐมนตรีอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งมุ่งหมายจะควบคุมดูแลการรับ การเก็บรักษา หรือการใช้เงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน ไม่ว่าจะการปฏิบัติหรือละเว้นไม่ปฏิบัตินั้นเป็นการทุจริตในวงราชการด้วยหรือไม่ก็ตาม และให้หมายความรวมถึงการประมาทเลินเล่อในหน้าที่ดังกล่าวด้วย

**“องค์กรกลางบริหารงานบุคคล” หมายความว่า คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือคณะกรรมการอื่นทำนองเดียวกัน ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ และให้หมายความรวมถึงคณะกรรมการที่ทำหน้าที่บริหารรัฐวิสาหกิจหรือผู้สั่งแต่งตั้งกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ แล้วแต่กรณีด้วย แต่ไม่หมายความรวมถึงคณะกรรมการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

“รองเลขาธิการ” หมายความว่า รองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

**“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า เลขาธิการและข้าราชการในสังกัดสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ซึ่งเลขาธิการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ และหมายความรวมถึงข้าราชการหรือพนักงานซึ่งมาช่วยราชการในสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ที่คณะกรรมการได้แต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ เรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ป.ป.ป.” ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าห้าคน แต่ไม่เกินเก้าคนกับเลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง

ประธานกรรมการและกรรมการให้แต่งตั้งโดยพระบรมราชโองการจากบุคคลซึ่งมีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความรู้ความชำนาญในวิชาการหรือกิจการต่าง ๆ ด้วยความเห็นชอบของวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา ๕ ประธานกรรมการและกรรมการต้องไม่เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้จัดการ กรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน หรือลูกจ้างของบุคคล ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การใด ๆ ซึ่งดำเนินธุรกิจเพื่อค้ากำไร

มาตรา ๖ ประธานกรรมการและกรรมการให้อยู่ในตำแหน่งมีกำหนดสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้อีกวาระหนึ่ง แต่จะแต่งตั้งให้อยู่ในตำแหน่งติดต่อกันเกินกว่าสองวาระมิได้

******ในกรณีที่วาระการดำรงตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการได้สิ้นสุดลงในระหว่างปิดสมัยประชุมรัฐสภา หรือสภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุหรือถูกยุบ ให้วาระการดำรงตำแหน่งดังกล่าวขยายออกไปจนกว่าประธานกรรมการและกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา ๗ นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระตาม มาตรา ๖ ประธานกรรมการและกรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ลาออก
- (๒) มีพระบรมราชโองการให้ออกด้วยความเห็นชอบของวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่คดีที่เป็นความผิดลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

เมื่อประธานกรรมการหรือกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ อาจมีพระบรมราชโองการแต่งตั้งผู้อื่นแทนด้วยความเห็นชอบของวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร ประธานกรรมการ

หรือกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งในกรณีนี้อยู่ในตำแหน่งตามวาระของประธานกรรมการหรือกรรมการที่ตนแทน

******เมื่อประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระในระหว่างที่ยังไม่มีพระบรมราชโองการแต่งตั้งผู้อื่นแทนตามวรรคสอง ให้กรรมการที่เหลืออยู่เลือกกรรมการคนหนึ่งเสนอนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งเพื่อรักษาการในตำแหน่งประธานกรรมการเป็นการชั่วคราว

มาตรา ๘ ในการประชุมของคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๙ การประชุมทุกครั้งต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดให้อื้อเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๐ ให้มีสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน ป.ป.ป.” มีหน้าที่ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการและปฏิบัติงานธุรการอื่น ๆ

มาตรา ๑๑ ให้มีเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ และจะให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยปฏิบัติราชการก็ได้

การแต่งตั้งเลขาธิการต้องได้รับความเห็นชอบของวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร

****มาตรา ๑๒** เลขาธิการจะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเป็นเวลาเกินกว่าสี่ปีมิได้

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖ วรรคสอง และมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง วรรคสอง มาใช้บังคับแก่เลขาธิการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

******(๑) เสนอมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อคณะรัฐมนตรี

******(๒) เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแสดงสินทรัพย์และหนี้สินตามมาตรา ๒๓

(๓) สืบสวนและสอบสวนเพื่อทราบข้อเท็จจริงเมื่อมีผู้กล่าวหา ร้องเรียน หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๔) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการหรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการต่าง ๆ เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๕) รายงานผลการปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ พร้อมทั้งข้อสังเกตต่อนายกรัฐมนตรี ประธานวุฒิสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎร ภายในเดือนตุลาคมทุกปี แล้วพิมพ์เผยแพร่รายงานประจำปีนั้นต่อไป

****มาตรา ๑๓ ทวิ** เรื่องดังต่อไปนี้ห้ามมิให้คณะกรรมการรับหรือยกขึ้นพิจารณา

(๑) เรื่องที่คณะกรรมการได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดและนายกรัฐมนตรีรับทราบแล้ว เว้นแต่เป็นกรณีที่เป็นการดำเนินการตามมาตรา ๑๕ เบื้อง

(๒) เรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล หรือที่ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเสร็จเด็ดขาดในเรื่องนั้นแล้ว เว้นแต่เป็นกรณีที่เป็นการดำเนินการตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๑ ทวิ และมาตรา ๒๑ ตริ

****มาตรา ๑๓ ตริ** เรื่องดังต่อไปนี้คณะกรรมการจะไม่รับหรือยกขึ้นพิจารณาก็ได้

(๑) เรื่องที่ล่วงเลยมาแล้วเกินห้าปีนับแต่วันเกิดเหตุจนถึงวันที่มีการกล่าวหา ร้องเรียนและคณะกรรมการเห็นว่าเป็นเรื่องที่ไม่อาจหาพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการสืบสวนสอบสวนต่อไปได้

(๒) เรื่องที่คณะกรรมการเห็นว่าไม่ถึงขั้นเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) เรื่องที่มีลักษณะเป็นบัตรสนเท่ห์ ซึ่งไม่ระบุพยานหลักฐานชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินการสืบสวนต่อไปได้

****มาตรา ๑๓ จัตวา** เรื่องใดที่คณะกรรมการไม่รับหรือไม่ยกขึ้นพิจารณาตามมาตรา ๑๓ ทวิ หรือมาตรา ๑๓ ตริ (๑) หรือ (๒) หรือ (๓) ถ้าคณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควรจะแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหา ร้องเรียนดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้วแจ้งให้คณะกรรมการทราบก็ได้

มาตรา ๑๔ การปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งประธานกรรมการมอบหมายมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือสอบถามส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการหรืองานใด ๆ

(๒) มีหนังสือเรียกบุคคลใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรณีสืบสวนและสอบสวนมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งบัญชีเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ที่จำเป็นแก่การสอบสวนมาเพื่อประกอบการพิจารณา หรือแจ้งให้บุคคลใด ๆ ดังกล่าวให้ถ้อยคำ หรือส่งบัญชีเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ที่จำเป็นแก่การสอบสวนแก่เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือเพื่อการนั้น

การส่งหนังสือเรียก ให้นำไปส่งในเวลากลางวันระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ณ ภูมิลำเนา หรือสำนักงานของผู้รับ

กรณีนำไปส่ง เมื่อผู้ส่งไม่พบผู้รับ จะส่งให้แก่บุคคลใดที่มีอายุเกินยี่สิบปีซึ่งอยู่หรือทำงานในบ้านเรือนหรือที่สำนักงานของผู้รับก็ได้

****มาตรา ๑๔ ทวิ** เมื่อส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจได้รับหนังสือสอบถามตามมาตรา ๑๔ (๑) แล้ว ให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจนั้นชี้แจงข้อเท็จจริง เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการหรืองานใด ๆ ที่ได้มีการสอบถามทุกครั้งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือสอบถาม

ในกรณีที่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจมีความจำเป็นต้องใช้เวลาในการชี้แจงข้อเท็จจริงเกินกำหนดเวลาสามสิบวัน ให้มีหนังสือแจ้งไปยังผู้สอบถามทราบก่อนวันสิ้นกำหนดพร้อมกับเหตุผล โดยขอขยายระยะเวลาได้ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน แต่รวมระยะเวลาทั้งหมดต้องไม่เกินเก้าสิบวัน

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการจะตั้งอนุกรรมการเพื่อพิจารณาสอบสวนหรือปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

****อนุกรรมการ** ต้องแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความรู้ความชำนาญในวิชาการหรือกิจการต่าง ๆ

****การแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อพิจารณาสอบสวนตามวรรคหนึ่ง** อย่างน้อยต้องมีกรรมการร่วมอยู่ด้วยหนึ่งคน และอนุกรรมการนั้นต้องมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕ และไม่มีเหตุต้องพ้นจากตำแหน่งอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๗ ยกเว้น (๒)

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่กรรมการหรืออนุกรรมการเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในเรื่องใด ๆ ห้ามมิให้กรรมการหรืออนุกรรมการผู้นั้นร่วมในการสืบสวนหรือสอบสวนเรื่องดังกล่าว

มาตรา ๑๗ ประธานกรรมการ กรรมการ อนุกรรมการ และเจ้าหน้าที่ต้องแสดงสินทรัพย์และหนี้สินของตนต่อนายกรัฐมนตรีตามรายการ วิธีการ และกำหนดเวลาที่กฎกระทรวงกำหนด

****มาตรา ๑๗ ทวิ** เมื่อคณะกรรมการได้รับเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใด ซึ่งเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดกระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาสอบสวนโดยไม่ชักช้า และก่อนที่คณะกรรมการจะมีมติว่าเรื่องที่สอบสวนมีมูลว่าผู้ใดกระทำความผิดจะต้องแจ้งข้อกล่าวหา ร้องเรียนให้ผู้ใดทราบ และให้โอกาสแก่ผู้ใดที่จะชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ร้องเรียนด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาเกี่ยวกับการพิจารณาสอบสวน เพื่อให้ได้ความจริง และยุติธรรมให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรี

****มาตรา ๑๘** ในการพิจารณาสอบสวนตามความในพระราชบัญญัตินี้ ถ้าคณะกรรมการเห็นว่ากรณีใดมีเหตุสมควรให้สั่งพักราชการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหา ร้องเรียนก็ให้รายงานไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทราบและสั่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหา ร้องเรียนสั่งพักราชการหรือพนักงาน เพื่อรอฟังผลการพิจารณาของคณะกรรมการและให้ถือว่าเป็นการสั่งพักราชการหรือสั่งพนักงานตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับที่ใช้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหา ร้องเรียนนั้น และให้นำบทบัญญัติ ระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการสั่งให้กลับเข้ารับราชการหรือกลับเข้าทำงานเพราะถูกสั่งพักราชการหรือพนักงานตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับที่ใช้บังคับแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดมาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดนั้นเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ให้คณะกรรมการส่งเรื่องและความเห็นไปยังปลัดกระทรวงยุติธรรม เพื่อดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

****มาตรา ๑๙** เมื่อคณะกรรมการมีมติว่าเรื่องที่สอบสวนเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดมีมูลว่าผู้ใดกระทำความผิด ให้ประธานกรรมการรายงานให้นายกรัฐมนตรีทราบและสั่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ใดดำเนินการทางวินัยต่อไป และถ้ากรณีเป็นความผิดทางอาญาก็ให้แจ้งต่อพนักงานสอบสวน ทั้งนี้ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะกรรมการมีมติตาม **มาตรา ๑๗ ทวิ**

สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งไม่มีกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับวินัย เมื่อคณะกรรมการมีมติว่าเรื่องที่สอบสวนเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าว มีมูลเป็นการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ ให้ประธานกรรมการรายงานให้นายกรัฐมนตรีทราบและสั่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ใดดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป และหากกรณีเป็นความผิดทางอาญาก็ให้แจ้งต่อพนักงานสอบสวน ทั้งนี้ ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง

ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันได้รับเรื่อง ถ้ามีความจำเป็นคณะกรรมการอาจอนุญาตให้ขยายระยะเวลาออกไปอีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวันก็ได้ เมื่อเห็นว่ามีเหตุผลอันสมควร

****มาตรา ๑๙ ทวิ** เมื่อผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับเรื่องตามมาตรา ๑๙ แล้ว ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนทางวินัย หรือต้องดำเนินการเพื่อพิจารณาโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องดังกล่าว เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการประการใดไปบ้างแล้ว ให้แจ้งคณะกรรมการทราบผลทุกสามสิบวัน

ในการสอบสวนทางวินัยตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสอบสวนนำสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการมาใช้เป็นหลักในการสอบสวน และทำความเห็นเสนอผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนด้วย และในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนมีความเห็นขัดแย้งกับมติของคณะกรรมการ ก็ให้แสดงเหตุผลไว้ในสำนวนการสอบสวนทางวินัยนั้นด้วย

****มาตรา ๑๙ ตริ** เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับแจ้งผลการสอบสวนทางวินัยจากคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๑๙ ทวิ แล้ว ต้องสั่งดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปโดยเร็ว

เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ไม่ว่าจะลงโทษหรือไม่ก็ตาม ต้องแจ้งให้คณะกรรมการทราบภายในสิบห้าวัน

****มาตรา ๑๙ จัตวา** ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลย ไม่ดำเนินการตามมาตรา ๑๙ ทวิ หรือ มาตรา ๑๙ ตริ ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาผู้ใดนั้นกระทำความผิดวินัย

****มาตรา ๑๙ เบญจ** ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่ดำเนินการตามมาตรา ๑๙ ทวิ หรือ คณะกรรมการเห็นว่ากรณีดำเนินการทางวินัยของผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๑๙ ตริ ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้คณะกรรมการเสนอความเห็นไปยังนายกรัฐมนตรีและให้

นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งการตามที่เห็นสมควร หรือในกรณีที่จำเป็นจะสั่งให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ให้ถูกต้องเหมาะสมต่อไปก็ได้ เว้นแต่ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ให้คณะกรรมการแจ้งความเห็นไปยังประธานคณะกรรมการตุลาการ เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

****มาตรา ๒๐** เมื่อมีพฤติการณ์ปรากฏแก่คณะกรรมการหรือมีกรกล่าวหา ร้องเรียนว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใด ร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยเบื้องต้นก่อนว่าพฤติการณ์หรือเรื่องที่กล่าวหา ร้องเรียนนั้นมีมูลเพียงพอที่คณะกรรมการจะรับไว้พิจารณาหรือไม่ ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเป็นผู้ซึ่งได้แสดงรายการสินทรัพย์และหนี้สินตามมาตรา ๒๓ ไว้แล้ว ให้คณะกรรมการนำรายการแสดงสินทรัพย์และหนี้สินดังกล่าวมาพิจารณาประกอบด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการมีมติตามวรรคหนึ่งว่าพฤติการณ์หรือเรื่องที่กล่าวหา ร้องเรียนมีมูลเพียงพอที่คณะกรรมการจะรับไว้พิจารณาได้ ให้คณะกรรมการดำเนินการสืบสวนสอบสวนเพื่อทราบข้อเท็จจริงต่อไป ในการสืบสวนสอบสวนนี้คณะกรรมการจะมอบอำนาจให้กรรมการ อนุกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ผู้ใดดำเนินการแล้วแจ้งให้คณะกรรมการทราบก็ได้

มติของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

****มาตรา ๒๑** ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาผลการสืบสวนสอบสวนตามมาตรา ๒๐ แล้ว มีมติว่ากรณีมีมูลน่าเชื่อว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น ร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้คณะกรรมการสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นแสดงสินทรัพย์และหนี้สินของตนตามรายการ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

ระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน แต่ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

เมื่อคณะกรรมการได้รับรายการแสดงสินทรัพย์และหนี้สินตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการสอบสวนหรือมอบอำนาจให้กรรมการหรืออนุกรรมการดำเนินการสอบสวนและให้นำความในมาตรา ๑๗ ทวิ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มติของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

****มาตรา ๒๑ ทวิ** เมื่อคณะกรรมการได้ดำเนินการตามมาตรา ๒๑ แล้ว หากพิจารณาว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ และไม่สามารถชี้แจงได้ว่าทรัพย์สินดังกล่าวนั้นตนได้มาโดยชอบ ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ และให้คณะกรรมการแจ้งให้พนักงานอัยการดำเนินการเพื่อปฏิบัติตามมาตรา ๒๑ ตริ แล้วเสนอความเห็นไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งหรือดำเนินการให้มีการส่งลงโทษ ไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก เว้นแต่ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ให้คณะกรรมการแจ้งความเห็นไปยังประธานคณะกรรมการตุลาการ เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

มติของคณะกรรมการที่วินิจฉัยว่าผู้นั้นร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ตามวรรคหนึ่งต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด

****มาตรา ๒๑ ตริ** บรรดาทรัพย์สินที่คณะกรรมการมีมติว่าเป็นทรัพย์สินที่ร่ำรวยผิดปกติหรือเพิ่มขึ้นผิดปกติตามมาตรา ๒๑ ทวิ ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลโดยไม่ชักช้าเพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน เว้นแต่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นจะสามารถนำพยานหลักฐานมาแสดงให้ศาลเห็นว่าทรัพย์สินดังกล่าวนั้นตนได้มาโดยชอบ ในกรณีนี้ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่พนักงานอัยการเห็นว่าเพื่อประโยชน์ในการยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่งสมควรทำการสอบสวนเพิ่มเติม ให้พนักงานอัยการเสนอความเห็นไปยังคณะกรรมการโดยเร็ว เมื่อคณะกรรมการเห็นชอบด้วยก็ให้ดำเนินการตามความเห็นของพนักงานอัยการ ถ้าไม่เห็นด้วยก็ให้แจ้งพนักงานอัยการทราบเพื่อยื่นคำร้องต่อไป

****มาตรา ๒๑ จัตวา** เมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาหรือเรียนว่าทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการตามมาตรา ๑๗ ทวิ ในกรณีที่เป็นการทำความผิดอย่างร้ายแรงหรือในกรณีที่มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ และคณะกรรมการได้มีมติให้รับไว้พิจารณาตามมาตรา ๒๐ แล้ว แม้ภายหลังผู้นั้นจะพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไปแล้วด้วยเหตุอื่นนอกจากตาย ก็ให้คณะกรรมการมีอำนาจดำเนินการต่อไปได้ แต่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และในกรณีที่คณะกรรมการมีมติว่าเรื่องที่สอบสวน

มีมูลว่าผู้นั้นกระทำความผิดอย่างร้ายแรง หรือผู้นั้นร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ก็ให้ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น พนักงานอัยการ นายกรัฐมนตรี หรือคณะกรรมการตุลาการแล้วแต่กรณี ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มาตรา ๒๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ อนุกรรมการ และเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๒๓ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแสดงสินทรัพย์และหนี้สินตามรายการ วิธีการ และเวลาตามกำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๒๔ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งบัญชีเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ที่เรียกหรือสั่งให้ส่งตามมาตรา ๑๔ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๕ ห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่ได้อ่าน เนื่องจากการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่คณะกรรมการจะมอบหมายหรือเป็นการกระทำตามหน้าที่ราชการหรือเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบหรือพิจารณาสอบสวน

ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ เป็นนโยบายที่สำคัญสำหรับรัฐบาลจะต้องดำเนินการต่อไปให้ได้ผลอย่างจริงจัง และในการนี้สมควรที่จะมอบหมายภาระหน้าที่อันนี้ให้แก่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินงาน และเพื่อให้คณะกรรมการดังกล่าวมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานไปตามมติของคณะกรรมการ จึงจำเป็นต้องจัดตั้งสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

*ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๒ ตอนที่ ๕๒ (ฉบับพิเศษ) วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๑๘

**แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๐ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๒๑๕ วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๓๐ และได้ใช้ความใหม่แทนแล้ว

เลขาธิการ	นายชัยเขต สุนทรพิพิธ	๒๔๒-๐๗๖๕
รองเลขาธิการ	นายสุพล สินสมุทร	๒๔๒-๐๗๖๙
รองเลขาธิการ	นายก้านรงค์ จันทิก	๒๔๒-๐๗๖๓
รองเลขาธิการ	นายไพฑูรย์ ประดิษฐ์สาร	๒๔๒-๒๙๒๙
เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน ๔	นายพิชิต มกรเสน	๒๔๒-๐๘๑๖
ผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยการป้องกันการทุจริตฯ	นายศุภโชค เรืองวรรณ	๒๔๒-๒๙๘๖
นิติกร ๘	นายศราวุธ เมนะเศวต	๒๔๒-๐๘๑๕
เลขานุการกรม	นายบัณฑิต เทวินทรภักดี	๒๔๒-๑๑๔๙
ผู้อำนวยการกองวิจัยและวางแผน	นายปริญญา ศรีรูป	๒๔๒-๐๘๑๗
ผู้อำนวยการกองสืบสวนสอบสวน ๑	นายชาญณรงค์ กักติวิจิตร	๒๔๑-๐๑๖๙
ผู้อำนวยการกองสืบสวนสอบสวน ๒	นายชิตชัย พานิชพัฒน์	๒๔๑-๐๐๕๑
ผู้อำนวยการกองสืบสวนสอบสวน ๓	นายทองสุด กลิ่นประภัตร	๒๔๒-๐๗๖๘
ผู้อำนวยการกองสืบสวนสอบสวน ๔	นายบำรุง จิตมุง	๒๔๑-๑๗๙๕

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

นายพิสิฏฐ ภัคเกษม
เลขาธิการ

นายไฉลิต บันเปียมรัมย์
รองเลขาธิการ

นายสุเมธ คันคิเวชกุล
รองเลขาธิการ

นายวิทยา ศิริพงษ์
รองเลขาธิการ

นายอนุภาพ สุนอนน์
รองเลขาธิการ

นายจรมรรักษ์ การพิศิษฐ์
ผู้ช่วยเลขาธิการ

นายวิรัตน์ วัฒนศิริธรรม
ผู้ช่วยเลขาธิการ

นายมนูญ มุกข์ประศิษฐ์
ผู้ช่วยเลขาธิการ

พระราชบัญญัติ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๒๑*

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๑
เป็นปีที่ ๓๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒

(๒) พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓

(๓) พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๔

บรรดากฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับอื่น ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม” หมายความว่า การขยายกำลังและเพิ่มผลการผลิตของชาติทุกระดับทั่วทุกท้องถิ่น การแจกแจงรายได้อย่างเป็นธรรม การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ การทำให้ดีขึ้นโดยทั่วถึงและ

ทัดเทียมกันซึ่งภาวะการศึกษา อนามัย ที่อยู่อาศัย โภชนาการ และสวัสดิการอื่นของประชาชน ตลอดจนกิจการที่เกี่ยวข้องกับการนั้น

“โครงการพัฒนา” หมายความว่า โครงการลงทุนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจหรือสังคมที่มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายตลอดจนระยะเวลาการดำเนินงานโดยแน่ชัด ซึ่งจะกระทำโดยส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจหน่วยหนึ่งหน่วยใด อันมิใช่เป็นการบริหารงานตามปกติของส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้น ๆ

“แผนงาน” หมายความว่า ระบบการประสานโครงการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกัน ตั้งแต่สองโครงการขึ้นไป ให้มีขั้นตอนการดำเนินงานที่สอดคล้องสัมพันธ์กันในส่วนที่จะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการ

“แผน” หมายความว่า รายการเกี่ยวกับการประสานโครงการพัฒนาและแผนงานต่าง ๆ ที่คัดเลือกมาแล้วของประเทศหรือของภาคหรือของกิจการบางสาขาบางประเภทในท้องถิ่นหนึ่งท้องถิ่นใด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการ และให้สอดคล้องกับความสามารถทางด้านกำลังเงินและกำลังทรัพยากรอื่น ๆ

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

(๑) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาลหรือกิจการของรัฐบาลตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น และหมายความรวมถึงหน่วยงานธุรกิจที่รัฐเป็นเจ้าของ

(๒) บริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม และหรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบหรือ

(๓) บริษัทจำกัด หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม และหรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) และหรือ (๒) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นที่มีความรู้ความชัดเจนหรือมีประสบการณ์ในทางเศรษฐกิจและสังคมอีกไม่เกินเก้าคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง และให้เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการ ก.พ. ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

ให้เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการนี้ด้วย

มาตรา ๖ คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้ความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) พิจารณาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกับข้อเสนออื่น ๆ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แล้วทำความเห็นเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(๓) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีในกิจการเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่นายกรัฐมนตรีขอให้พิจารณา

(๔) จัดให้มีการประสานงานระหว่างสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง ทั้งในด้านการจัดทำแผนงานและโครงการพัฒนา และในด้านการปฏิบัติงานตามแผน

มาตรา ๗ ให้กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๗ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๖) คณะรัฐมนตรีให้ออก

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มเติมขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๙ ในการประชุมของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ถ้าประธานกรรมการไม่มา

ประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๑๐ การประชุมคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทุกคราวต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๑๑ การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม ให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๒ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) สำรวจ ศึกษา และวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและสังคม เพื่อเสนอแนะจุดหมายและนโยบายแห่งการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

(๒) พิจารณาแผนงานและโครงการพัฒนาของกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม และของรัฐวิสาหกิจได้ร่วมกับกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม และของรัฐวิสาหกิจนั้น กับจัดประสานแผนงานและโครงการพัฒนาเหล่านั้น เพื่อวางแผนส่วนรวมสำหรับช่วงระยะเวลาหนึ่งตามจุดหมายแห่งการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ตามกำลังทรัพยากรที่มีอยู่ และตามลำดับความสำคัญก่อนหลังในการใช้ทรัพยากรนั้น

(๓) ศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับกำลังเงิน กำลังคน และทรัพยากรอื่นที่มีอยู่และที่อาจหามาได้และวางแผนการใช้และการจัดหาทรัพยากรดังกล่าวเพื่อประโยชน์ของรัฐ

(๔) จัดทำข้อเสนอ โดยหารือกับกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับงบประมาณแผ่นดินที่เกี่ยวข้องกับรายจ่ายประจำปีของกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง กรม และรัฐวิสาหกิจ สำหรับสินทรัพย์ถาวรหลักที่เพิ่มขึ้นเพื่อใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งจำนวนเงินที่ใช้จ่ายเพื่อการนี้ ไม่ว่าจ่ายจากงบประมาณแผ่นดิน เงินกู้ยืมเงินกำไรที่ได้สะสมไว้หรือเงินอื่นใดก็ตาม

(๕) ศึกษาและวิเคราะห์รายจ่ายที่จ่ายจริงสำหรับการสร้างและการบำรุงรักษาสินทรัพย์ถาวรหลักที่ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแก้ไขรายจ่ายเหล่านั้นเท่าที่จำเป็น ให้เกิดประสิทธิภาพในการสร้างและการบำรุงรักษาสินทรัพย์ถาวรหลักนั้น ๆ

(๖) ศึกษาและวิเคราะห์รายจ่ายที่จ่ายจริงสำหรับการจัดบริการทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแก้ไขรายจ่ายเหล่านั้นเท่าที่จำเป็น

(๗) พิจารณาให้คำแนะนำและกำหนดหลักการให้กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม และรัฐวิสาหกิจเพื่อจัดทำแผนงานและโครงการพัฒนาที่จะขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศในทางวิชาการ การเงิน การกู้ยืม และการดำเนินงาน เพื่อให้เป็นไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๘) ติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับผลงานตามโครงการพัฒนาของกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม และรัฐวิสาหกิจ และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเร่งรัด ปรับปรุงหรือเลิกล้มโครงการพัฒนาอันหนึ่งอันใดเมื่อเห็นสมควร

(๙) ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาและภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพื่อเสนอนโยบายและมาตรการในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมระยะสั้น ในอันที่จะส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

(๑๐) ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาและภาวะเศรษฐกิจและสังคมของต่างประเทศที่จะมีผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอและคำแนะนำต่าง ๆ

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ข้อเสนอ คำแนะนำ และความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามความในมาตรานี้ ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อทำความเห็นเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๓ ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม และรัฐวิสาหกิจเสนอโครงการพัฒนาหรือแผนงานต่อคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นประกอบการพิจารณากำหนดงบประมาณรายจ่ายในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปีงบประมาณหรือร่างพระราชบัญญัติเพิ่มเติมงบประมาณประจำปีงบประมาณ

มาตรา ๑๔ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีอำนาจเรียกให้กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม และรัฐวิสาหกิจปฏิบัติการ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแผนงานและโครงการพัฒนา ตลอดจนรายละเอียดทางวิชาการ และการเงินกับสถิติและรายการต่าง ๆ ที่จำเป็นแก่การศึกษาภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศรวมทั้งเสนอแผนงานและโครงการพัฒนาที่ขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ และรายการต่าง ๆ ที่จำเป็นแก่การศึกษาภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

(๒) เสนอข้อเท็จจริงที่จำเป็นเพื่อพิจารณาผลงานของโครงการพัฒนาที่กำลังดำเนินการอยู่

มาตรา ๑๕ ให้เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

มาตรา ๑๖ คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติอาจเชิญบุคคลหนึ่งบุคคลใดมา ให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็น หรือคำแนะนำได้เมื่อเห็นสมควร

มาตรา ๑๗ คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อาจแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมอบหมายได้

การประชุมคณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้นำ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้
คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมาย
ว่าด้วยสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ เพื่อให้
เหมาะสมกับการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
ของประเทศในสถานการณ์ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น

* ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๙๕ ตอนที่ ๘๙
วันที่ ๒๙ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๒๑

เลขาธิการ

นายพิสิฏฐ ภัคเกษม ๒๘๑-๐๙๔๗

รองเลขาธิการ

นายโฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์ ๒๘๑-๔๓๔๑

รองเลขาธิการ

นายสุเมธ ตันติเวชกุล ๒๘๑-๖๖๓๒

รองเลขาธิการ

นายวิทยา ศิริพงษ์ ๒๘๑-๐๙๕๕

รองเลขาธิการ

นายอนุภาพ สุนอนันต์ ๒๘๒-๗๘๒๗

ผู้ช่วยเลขาธิการ

นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์ ๒๘๒-๕๘๑๙

ผู้ช่วยเลขาธิการ

นายวิรัตน์ วัฒนศิริธรรม ๒๘๒-๐๘๑๓

ผู้ช่วยเลขาธิการ

นายมนูญ มุกข์ประดิษฐ์ ๒๘๒-๐๒๕๑

ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านการวางแผน

นายไพโรจน์ สุจินดา ๒๘๒-๘๕๕๕

เลขานุการกรม

นายสันติ บางอ้อ ๒๘๐-๐๘๙๑

ผู้อำนวยการกองบัญชีประชาชาติ

น.ส.ลำตวน ภวัครานนท์ ๒๘๑-๖๖๓๕

ผู้อำนวยการกองศึกษาและเผยแพร่การพัฒนา

นายสมชาย กรสวนสมบัติ ๒๘๒-๔๘๕๐

ผู้อำนวยการกองวางแผนเตรียมพร้อมด้านเศรษฐกิจ

นายจารึก เจริญพานิช ๒๘๑-๑๑๕๐

ผู้อำนวยการกองวางแผนทรัพยากรมนุษย์

นายแพทย์ พยอมยนต์ ๒๘๑-๖๑๒๔

ผู้อำนวยการกองวางแผนเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

นายบุญยงค์ เวชมนิศรี ๒๘๑-๘๔๕๕

ผู้อำนวยการกองวางแผนส่วนรวม

นายบุญฤทธิ์ นิงสานนท์ ๒๘๒-๑๘๖๖

ผู้อำนวยการกองโครงการพื้นฐาน

นายสรเสริญ วงศ์ชะอุ่ม ๒๘๑-๐๙๙๒

ผู้อำนวยการกองโครงการเศรษฐกิจ

นายต่อพงศ์ วัจนะสวัสดิ์ ๒๘๒-๐๘๑๑

ผู้อำนวยการกองโครงการสังคม

นายณรงค์ นิตยาพร ๒๘๒-๙๑๕๔

ผู้อำนวยการกองประสานการพัฒนาชนบท

นายกฤษศักดิ์ จันทร์จรัสวัฒน์ ๒๘๒-๕๘๓๗

ผู้อำนวยการกองประสานการพัฒนาเมือง

นายอุทิศ ขาวเอียร ๒๘๒-๐๗๒๖

ผู้อำนวยการกองประสานความร่วมมือภาคีรัฐบาลและเอกชน

นายจักรมณฑ์ ผาสุกวนิช ๒๘๐-๐๘๘๙

ผู้อำนวยการศูนย์วิเคราะห์และประสานแผนปฏิบัติการ

นายสมเจตน์ เตรศุภ ๒๕๓-๓๑๐๖

ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาภาคเหนือ

นายประดิษฐ์ ดาวฉาย (๐๕๓) ๒๒๑๑๕๕

ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นายสุกิจ มณีธีระพัฒนกุล (๐๕๓) ๒๓๖๗๘๔

ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาภาคกลาง

นายมนู สัตยเทวา ๒๘๐-๐๘๐๗

ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาภาคใต้

นายนิคม กัลยาศิริ (๐๗๕) ๓๑๑๕๙๕

ผู้อำนวยการกองวิเคราะห์และประมาณการเศรษฐกิจ

นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันท์ ๒๘๒-๙๐๒๗

ผู้อำนวยการกองประเมินผล

นายสันติ บางอ้อ ๒๘๐-๐๘๙๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

นายพนม พงษ์ไพบูลย์
เลขาธิการ

นายสนอง ศันสนยุทธ
รองเลขาธิการ

นายอรุณ จันทวานิช
รองเลขาธิการ

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ มีหน้าที่พิจารณา
กลั่นกรองและเสนอแนะนโยบายการศึกษา แผนการศึกษา และ
แนวทางแก้ปัญหาการศึกษาต่อคณะรัฐมนตรี รวมทั้งดำเนินการให้
เป็นไปตามนโยบายและแผนการศึกษา ผลการดำเนินงานตามหน้าที่
ที่สำคัญในรอบปีที่ผ่านมา ได้มีการดำเนินโครงการพัฒนานโยบาย
ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ การร่างแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๓๔
เพื่อกำหนดแนวนโยบายการจัดการศึกษาระยะยาว ทั้งในด้านโครง-
สร้างระบบการศึกษาและเครือข่ายการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังได้มีการ
จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙)
อันเป็นการกำหนดทิศทางพัฒนาการศึกษาในระยะ ๕ ปี โดยให้
สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ตามแผนพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ และแนวทางของร่างแผนการศึกษาแห่งชาติ
พุทธศักราช ๒๕๓๔ นอกจากนี้ยังมีการพัฒนานโยบายเฉพาะเรื่อง
ที่สำคัญ ได้แก่ นโยบายการยกระดับและกระจายโอกาสการศึกษา
พื้นฐานเพื่อปวงชน นโยบายการศึกษาเอกชน และนโยบายโรงเรียน
นานาชาติ

พระราชบัญญัติ

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๒๑*

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๑

เป็นปีที่ ๓๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสภาการศึกษาแห่งชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติสภาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๒

บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่บัญญัติไว้แล้ว ในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วยรองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย อธิบดีกรมการปกครอง ผู้อำนวยการสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนเจ็ดคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ โดยต้องแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีได้เป็นข้าราชการประจำอย่างน้อยสี่คน และให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ และรองเลขาธิการ

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เลือกกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งคนหนึ่งเป็นรองประธานกรรมการ

มาตรา ๕ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้ความเห็นเกี่ยวกับการศึกษาต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) เสนอผลการปฏิบัติตามแผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่อคณะรัฐมนตรี ที่เข้ารับหน้าที่ใหม่เพื่อประกอบการพิจารณาในการกำหนดแนวนโยบายการศึกษาของรัฐบาล

(๓) พิจารณากำหนดแผนการศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และข้อเสนอของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ แล้วทำความเห็นเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(๔) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีในกิจการเกี่ยวกับการศึกษาตามที่นายกรัฐมนตรีขอให้พิจารณา

(๕) จัดให้มีการประสานงานระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ทั้งในด้านการจัดทำโครงการพัฒนา แผนงาน และในด้านการปฏิบัติงานตามแผน

(๖) กำกับและติดตามการดำเนินงานการศึกษาให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ แล้วทำความเห็นเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเป็นครั้งคราว

มาตรา ๖ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งใหม่

มาตรา ๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๖ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ในกรณีที่กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้

ให้กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามวรรคสอง อยู่ในตำแหน่งตามวาระของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๘ ในการประชุมคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมครั้งใด ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๙ การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๐ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) สํารวจ ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยสภาวะทางการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบโรงเรียนและการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อเสนอแนะจุดมุ่งหมาย นโยบายการศึกษา วางแผนการศึกษาและแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ

(๒) พิจารณาและประสานโครงการพัฒนาและแผนงานการศึกษาทุกระดับและประเภทของกระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัดและหน่วยงานส่วนท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ

(๓) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้คำแนะนำในการปรับปรุงการดำเนินงานเกี่ยวกับการศึกษาแก่กระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และหน่วยงานส่วนท้องถิ่น

(๔) พิจารณาและจัดทำข้อเสนอเกี่ยวกับงบประมาณการศึกษาประจำปีของกระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัดและหน่วยงาน

ส่วนท้องถิ่นอื่น โดยประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ

(๕) ดำเนินงานอันจำเป็นร่วมกับกระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และหน่วยงานส่วนท้องถิ่นอื่น ในการนำทรัพยากรมาอุดหนุน การศึกษารวมทั้งการขอความช่วยเหลือและกู้ยืมเงินหรือทรัพย์สินอื่นเพื่อใช้ในการศึกษาตามโครงการพัฒนาการศึกษา

(๖) วิจัยและส่งเสริมการวิจัยการศึกษาทุกระดับและประเภทและสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อเสนอวิธีการแก้ไขปัญหารูปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาให้ก้าวหน้า

(๗) พิจารณาและกำหนดหลักการเกี่ยวกับหลักสูตร การศึกษาและมาตรฐานทั่วไปของการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ

(๘) ทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานและให้บริการเกี่ยวกับการศึกษาแก่หน่วยงานอื่น ๆ

(๙) ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

ข้อเสนอ คำแนะนำ และความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามความในมาตรานี้ที่จะเสนอไปยังคณะรัฐมนตรี ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เสนอต่อคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเพื่อพิจารณาก่อน

มาตรา ๑๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ อาจขอให้กระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยงานส่วนท้องถิ่นอื่นเสนอรายละเอียดทางวิชาการ การเงิน สถิติ และเรื่องต่าง ๆ ที่จำเป็นแก่การปฏิบัติงานในหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติตามมาตรา ๑๐

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ หรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ อาจเชิญบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็นหรือคำแนะนำได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๓ ให้มีเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ มีหน้าที่ควบคุมและดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

มาตรา ๑๔ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ อาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติมอบหมายได้

การประชุมคณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้นำมาตรา ๘ และมาตรา ๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสภาการศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้เหมาะสมกับการพัฒนาการศึกษา และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในสถานการณ์ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

*ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๕ ตอนที่ ๑๕๖ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๒๑ ฉบับพิเศษ หน้า ๑๙-๒๖

เลขาธิการ

นายพนม พงษ์ไพบูลย์

๒๕๓-๐๐๘๓-๕

รองเลขาธิการ

นายสนอง คีนสนยุทธ

๒๕๓-๐๐๘๓-๕

รองเลขาธิการ

นายอัครัง จันทวานิช

๒๕๓-๐๐๘๓-๕

ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านนโยบายและแผนการศึกษา

นายวิเชียร เกตุสิงห์

๒๕๓-๐๐๘๓

ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านนโยบายและแผนการศึกษา

นางสาวเจือจันทร์ จงสถิตอยู่

๒๕๓-๐๐๘๓

ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการศึกษา

นายแสวง ปิ่นมณี

๒๕๓-๐๐๘๖

ผู้อำนวยการกองประเมินผลการศึกษา

นายสำเร็จ ประเสริฐสุข

๒๕๓-๑๑๒๘

ผู้อำนวยการกองวิจัยการศึกษา

นางนงราม เศรษฐพานิช

๒๕๓-๒๗๗๑

ผู้อำนวยการกองสารสนเทศ

นางสิริพร บุญญานันต์

๒๕๓-๒๗๖๘

เลขานุการกรม

นายอนุวรรณ์ สดสมศรี

๒๕๓-๐๐๘๕

ผู้อำนวยการพิเศษด้านประเมินผล

นางยาใจ อินทวิชัย

๒๕๓-๑๑๒๙

ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยการศึกษา

นางสาวมยุรี จารุปาน

๒๕๓-๒๗๗๗

ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาระบบข้อมูลทางการศึกษา

นายสุทีป อีร์ทีป

๒๕๓-๐๐๙๐

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

พลตำรวจโท ชาวลิต ยอคมณี
เลขาธิการ

พลตำรวจตรี โกศล ลิมปิชาติ
รองผู้บัญชาการสำนักงานปราบปรามยาเสพติด
ปฏิบัติราชการในฐานะรองเลขาธิการ

นายปรีชา จำปารัตน์
รองเลขาธิการ

นายพนธ์ พันธุ์ศรี
รองเลขาธิการ

นายชูชาติ พูลศิริ
รองเลขาธิการ

“สำนักงาน ป.ป.ส. กำลังดำเนินการเสนอร่างกฎหมายใหม่ ๒ ฉบับ คือ ร่างพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อให้มีมาตรการลงโทษผู้เป็นตัวการซึ่งอยู่เบื้องหลังการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และผู้ที่เกี่ยวข้อง กับกำหนดให้มีมาตรการในการริบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และร่างพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด เพื่อบังคับให้ผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษา”

พระราชบัญญัติ

ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

พ.ศ. ๒๕๑๙*

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๙
เป็นปีที่ ๓๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ยาเสพติด” หมายความว่า ยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ กัญชา ตามกฎหมายว่าด้วยกัญชาฝิ่น ตามกฎหมายว่าด้วยฝิ่น พืชกระท่อม ตามกฎหมายว่าด้วยพืชกระท่อม และวัตถุออกฤทธิ์ ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทตามที่รัฐมนตรีกำหนดให้เป็นยาเสพติดตามพระราชบัญญัตินี้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด” หมายความว่า กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ กฎหมายว่าด้วยกัญชา กฎหมายว่าด้วยฝิ่น กฎหมายว่าด้วยพืชกระท่อม และกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดและหมายความรวมถึงประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดด้วย

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าพนักงาน” หมายความว่า ผู้ซึ่งเลขาธิการแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบกระเทือนถึงอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการหรือของเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการใดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

ในกรณี มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือเจ้าพนักงานและของส่วนราชการหรือเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการที่มีอำนาจเกี่ยวกับยาเสพติดให้คณะกรรมการเป็นผู้วินิจฉัยและวางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการและการประสานงาน

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เรียกโดยย่อว่า ป.ป.ส. ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรมตำรวจ อธิบดีกรมศุลกากร และอธิบดีกรมอัยการ เป็นกรรมการ โดยตำแหน่งและกรรมการอื่น ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินหกคน และเลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๖ กรรมการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๒ ปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๗ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรี แต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระเมื่อ

- (๑) ตาย
 - (๒) ลาออก
 - (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก
 - (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
 - (๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นแทนได้

กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งซ่อมหรือแต่งตั้งเพิ่ม อยู่ในตำแหน่งเท่าวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการอื่น

มาตรา ๘ ในที่ประชุมของคณะกรรมการ ถ้าประธานไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๙ การประชุมทุกครั้ง ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาด ให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๐ คณะกรรมการจะตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาหรือคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

มาตรา ๑๑ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เรียกโดยย่อว่า "สำนักงาน ป.ป.ส." มีหน้าที่ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการและปฏิบัติงานธุรการอื่น

มาตรา ๑๒ ให้มีเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และจะให้ มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยปฏิบัติราชการก็ได้

มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดแผนงานและมาตรการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

(๒) ควบคุมการสืบสวนสอบสวน และการฟ้องคดีความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

(๓) วางโครงการและดำเนินการตลอดจนสั่งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด

(๔) ควบคุมเร่งรัดและประสานงานการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติการตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

(๕) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการหรืองาน แผนงานหรือโครงการของส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติการตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

(๖) ประสานงานและกำกับการเกี่ยวกับการบำบัดรักษาตัวผู้ติดยาเสพติด

(๗) พิจารณานุมัติการแต่งตั้งเจ้าพนักงานเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ เพื่อดำเนินการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด ให้กรรมการ เลขาธิการ รองเลขาธิการ และเจ้าพนักงานมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในเคหสถาน สถานที่ใด ๆ หรือยานพาหนะใด ๆ ในเวลากลางวันระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก เพื่อตรวจค้น ยึด หรืออายัดยาเสพติดที่มีไว้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือจับกุมบุคคลใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด แต่ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามียาเสพติดซ่อนอยู่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือบุคคลที่จะถูกจับได้หลบซ่อนอยู่ในเคหสถานหรือสถานที่นั้นประกอบด้วยมีเหตุอันควรเชื่อว่าหากไม่ดำเนินการในทันทียาเสพติดนั้นจะถูกโยกย้ายหรือบุคคลที่หลบซ่อนอยู่จะหลบหนี ก็ให้มีอำนาจเข้าไปในเวลากลางคืนภายหลังพระอาทิตย์ตกได้

(๒) ค้นเคหสถาน สถานที่หรือบุคคลใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามียาเสพติดซ่อนอยู่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ยึดหรืออายัดยาเสพติดหรือทรัพย์สินอื่นใดที่ได้ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด หรือที่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้

(๓) จับกุมบุคคลใด ๆ ที่กระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

(๔) สอบสวนผู้ต้องหาในคดีความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

(๕) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใด ๆ หรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งบัญชีเอกสารหรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อตรวจสอบหรือประกอบการพิจารณา

เจ้าพนักงานตำแหน่งใดและระดับใด จะมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งทั้งหมดหรือแต่บางส่วนให้ปฏิบัติตามที่เลขาธิการกำหนดด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการ โดยนำเอกสารมอบหมายให้ไว้ประจำตัวเจ้าพนักงานผู้ได้รับมอบหมายนั้น

เจ้าพนักงานผู้ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่งต้องแสดงเอกสารมอบหมายนั้นต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกครั้ง

มาตรา ๑๕ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการตามมาตรา ๑๔ ให้ถือว่าการกรรมการ เลขาธิการ รองเลขาธิการ และเจ้าพนักงาน ซึ่งได้รับมอบหมายให้มีอำนาจตามมาตรา ๑๔ (๓) มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ทั่วราชอาณาจักรและให้มีอำนาจควบคุมผู้ถูกจับตามมาตรา ๑๕ (๓) ไว้ เพื่อทำการสอบสวนได้เป็นเวลาไม่เกินสามวัน เมื่อครบกำหนดเวลาดังกล่าวหรือก่อนนั้นตามที่เห็นสมควรให้ส่งตัวผู้ถูกจับไปยังพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพื่อดำเนินการต่อไป ทั้งนี้โดยมิให้ถือว่าการควบคุม

ผู้ถูกจับดังกล่าวเป็นการควบคุมของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๖ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกหรือไม่ให้ถ้อยคำ หรือไม่ส่งบัญชีเอกสารหรือวัตถุใดแก่กรรมการเลขาธิการ รองเลขาธิการ หรือเจ้าพนักงาน ซึ่งปฏิบัติการตามมาตรา ๑๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๗ กรรมการ เลขาธิการ รองเลขาธิการ และเจ้าพนักงานผู้ใดกระทำความผิดใด ๆ ตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเสียเอง ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ

มาตรา ๑๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออกข้อบังคับหรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ธานินทร์ กรัยวิเชียร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ โดยที่ยาเสพติดเป็นภัยอย่างร้ายต่อการดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และรัฐบาลนี้มีนโยบายที่จะป้องกันและปราบปรามการค้าและการเสพยาเสพติดอย่างเข้มงวดกวดขัน ในการนี้จำเป็นต้องมีกฎหมายเพื่อกำหนดมาตรการและให้อำนาจในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามให้ได้ผลโดยเด็ดขาดและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

*ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๓ ตอนที่ ๑๔๔ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๙

เลขาธิการ	พลตำรวจโท ชวลิต ยงตมณี	๒๕๕๔-๕๐๗๑-๒
รองเลขาธิการ	พลตำรวจตรี โกศล สิมปชาต	๒๕๕๔-๕๐๘๕
รองเลขาธิการ	นายปรีชา จำปรรัตน์	๒๕๕๔-๕๐๗๘
รองเลขาธิการ	นายพนนัต พันธ์ศรี	๒๕๕๔-๕๐๗๕
รองเลขาธิการ	นายชูชาติ พูลศิริ	๒๕๕๗-๒๕๕๗
ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	นายณรงค์ สุวรรณเปี่ยม	๒๕๕๔-๕๐๓๕
ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบงานคอมพิวเตอร์	นางศศิธร ประเสริฐสุข	๒๕๕๔-๕๐๒๘
เลขานุการกรม	นายสันต์ ผดุงพัฒน์	๒๕๕๔-๕๐๒๕
ผู้อำนวยการกองควบคุมพืชเสพติด	นายสรสิทธิ์ แสงประเสริฐ	๒๕๕๔-๕๐๗๕
ผู้อำนวยการกองบำบัดรักษา	นางนุชรัตน์ กาญจนโรจน์	๒๕๕๔-๕๐๗๖
ผู้อำนวยการกองปราบปรามยาเสพติด	นายกิตติ ลิมช้อยกิจ	๒๕๕๔-๕๐๖๖
ผู้อำนวยการกองป้องกันยาเสพติด	นางวิหิมา วิศทเวทย์	๒๕๕๔-๕๐๘๗
ผู้อำนวยการกองนิติการและ ศุลกากรศึกษา	นายอุดม บุญอรรม	๒๕๕๔-๕๐๗๗
ผู้อำนวยการกองฝึกอบรม	นางศรีสุรางค์ ไชยพร	๒๕๕๔-๕๐๖๕
ผู้อำนวยการกองวิจัย การและวางแผน	นางสาวสิริ บุญบาท	๒๕๕๔-๕๐๘๐
ผู้อำนวยการศูนย์ข้อมูลยาเสพติด	นายอลงกต อเนตวร	๒๕๕๔-๕๐๘๘
ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	นายเสรี ตรีลหวิง	(๐๕๓) ๒๓๘๐๐๐
ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ประจำภาคใต้	นายสุภาพ สวงโท	(๐๗๕) ๓๑๒๐๘๕
ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ประจำภาคเหนือ	นายบรรพต เปี่ยมดี	(๐๕๓) ๒๓๘๗๕๓

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

๑

นายชिरะ ภาณุพงศ์
เลขาธิการ

นายสถาพร กวิตานนท์
รองเลขาธิการ

นางสาววาณี เลิศคำร்த்தการ
รองเลขาธิการ

นายจักกัชชัย พานิชพัฒน์
ผู้ช่วยเลขาธิการ
๑๓๖ สำนักนายกรัฐมนตรี

นางเปรมศรี เกตุวงศ์
ผู้ช่วยเลขาธิการ

สถิติการส่งเสริมการลงทุน (ปี ๒๕๓๓)

- จำนวนคำขอที่ยื่นขอรับการส่งเสริม ๑,๐๐๙ ราย
- จำนวนโครงการที่ได้รับอนุมัติส่งเสริม ๙๐๖ ราย
- มูลค่าการลงทุนของโครงการที่ได้รับอนุมัติ ๔๗๔,๘๘๐,๐๐๐ บาท
- มูลค่าทุนจดทะเบียนแยกเป็น
 - หุ้นไทย ๖๑,๓๒๙,๐๐๐ บาท
 - หุ้นต่างชาติ ๓๔,๘๕๐,๐๐๐ บาท
- การจ้างคนงานไทย ๒๘๒,๘๐๔ คน

**พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมการลงทุน
พ.ศ. ๒๕๒๐***

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๐
เป็นปีที่ ๓๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภากฎรูปการปกครองแผ่นดินดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๑ และ

(๒) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒๗ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้ว ในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ขอรับการส่งเสริม” หมายความว่า ผู้ขอรับการส่งเสริมการลงทุนตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ได้รับการส่งเสริม” หมายความว่า ผู้ได้รับบัตรส่งเสริมตามพระราชบัญญัตินี้

“เครื่องจักร” หมายความว่า เครื่องจักรที่จำเป็นต้องใช้ในกิจการที่ได้รับการส่งเสริมและเครื่องจักรที่จำเป็นต้องใช้ในการก่อสร้างโรงงาน ซึ่งรวมถึงส่วนประกอบ อุปกรณ์

เครื่องมือ เครื่องใช้ และโครงโรงงานสำเร็จรูปที่นำมาติดตั้งเป็นโรงงานด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

“กรรมกร” หมายความว่า กรรมกรส่งเสริมการลงทุน และหมายความรวมถึงประธานกรรมการส่งเสริมการลงทุน และรองประธานกรรมการส่งเสริมการลงทุนด้วย

“ที่ปรึกษา” หมายความว่า ที่ปรึกษาของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

“เลขานุการ” หมายความว่า เลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

คณะกรรมการ ที่ปรึกษา และพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน คณะหนึ่งประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นรองประธานกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินสิบคนซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ กับเลขานุการเป็นกรรมการและเลขานุการ มีอำนาจและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

นายกรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีกไม่เกินห้าคนเป็นที่ปรึกษาได้

มาตรา ๗ กรรมการหรือที่ปรึกษาอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการหรือที่ปรึกษาในระหว่างที่กรรมการหรือที่ปรึกษาซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้งซ่อมให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการหรือที่ปรึกษาซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วนั้น

กรรมการหรือที่ปรึกษาซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๗ วรคหนึ่ง กรรมการหรือที่ปรึกษาพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) นายกรัฐมนตรีให้ออก
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

เมื่อกรรมการหรือที่ปรึกษาพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง นายกรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาแทนได้

มาตรา ๙ ประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุมกรรมการ

การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจมาประชุมได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจมาประชุมได้ด้วย ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่ประธานกรรมการ ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการรักษาการแทน ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้เลขาธิการเป็นผู้เรียกประชุมกรรมการ เพื่อให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทนประธานกรรมการ

มาตรา ๑๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการจะมอบอำนาจให้สำนักงานกระทำการใด ๆ แทน หรือแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อให้กระทำการใด ๆ ตามที่มอบหมาย หรือเรียกบุคคลใดซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำ หรือความเห็นก็ได้

ให้นำมาตรา ๕ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

เมื่อสำนักงานหรือคณะอนุกรรมการได้กระทำการไปแล้วตามวรรคหนึ่ง ต้องรายงานให้คณะกรรมการทราบด้วย

มาตรา ๑๒ ให้กรรมการ ที่ปรึกษา และอนุกรรมการ ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๓ สำนักงานมีเลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการและจะให้มีผู้ช่วยเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วยก็ได้

ให้เลขาธิการ รองเลขาธิการ และผู้ช่วยเลขาธิการ เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

สำนักงาน มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

- (๒) ดำเนินการโฆษณาเผยแพร่บรรยากาศการลงทุน และชักจูงให้มีการลงทุนในกิจการที่สำคัญและเป็นประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคงของประเทศ

- (๓) จัดให้มีศูนย์บริการลงทุนสำหรับผู้สนใจลงทุนและผู้ลงทุนในการจัดให้ได้มาซึ่งการอนุญาตและการให้ใช้บริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการลงทุน ซึ่งรวมถึงการอำนวยความสะดวก และให้ความช่วยเหลือแก่ผู้สนใจลงทุนในการเตรียมโครงการลงทุน การหาผู้ร่วมลงทุน และการดำเนินการตามโครงการลงทุน

- (๔) วิเคราะห์โครงการขอรับการส่งเสริมการลงทุน ตรวจสอบและควบคุมตลอดจนประเมินผลการลงทุนตามโครงการที่ได้รับการส่งเสริม

- (๕) ศึกษาค้นคว้าหาช่องทางในการลงทุน จัดทำรายงานความเหมาะสมของการลงทุน และวางแผนส่งเสริมการลงทุน

- (๖) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนในราชอาณาจักร

- (๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ของผู้ขอรับการส่งเสริม และผู้ได้รับการส่งเสริม ในระหว่างเวลาทำการเพื่อสอบถามข้อเท็จจริงหรือเพื่อตรวจสอบเอกสารหรือสิ่งของใด ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการที่ขอรับการส่งเสริมหรือกิจการที่ได้รับการส่งเสริมจากบุคคลซึ่งอยู่ในสถานที่นั้นได้ตามความจำเป็น

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะเข้าไปในสถานที่ตามวรรคหนึ่ง ถ้าไม่เป็นการเร่งด่วน ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ขอรับการส่งเสริมหรือผู้ได้รับการส่งเสริมทราบล่วงหน้าตามสมควร

มาตรา ๑๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

หมวด ๒

การขอและการให้การส่งเสริม

มาตรา ๑๖ กิจการที่คณะกรรมการจะพึงให้การส่งเสริมการลงทุนได้ ต้องเป็นกิจการที่สำคัญและเป็นประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ กิจการผลิตเพื่อส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ กิจการใช้ทุน แรงงานหรือบริการในอัตราสูงหรือกิจการที่ใช้ผลิตผลการเกษตร หรือทรัพยากรธรรมชาติเป็นวัตถุดิบ ซึ่งคณะกรรมการเห็นว่ากิจการนั้นยังไม่มีในราชอาณาจักร หรือมีในราชอาณาจักรไม่เพียงพอ หรือกรรมวิธีการผลิตยังไม่ทันสมัย

ให้คณะกรรมการประกาศกำหนดประเภทและขนาดของกิจการที่จะให้การส่งเสริมการลงทุน โดยจะกำหนดเงื่อนไขในการให้การส่งเสริมไว้ด้วยก็ได้ และจะแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกเงื่อนไขดังกล่าวในเวลาใดก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า กิจการใดที่ได้ประกาศให้การส่งเสริมการลงทุนตามวรรคสองหมดความจำเป็นที่จะต้องให้การส่งเสริมการลงทุนต่อไปแล้ว คณะกรรมการจะประกาศงดให้การส่งเสริมการลงทุนกิจการนั้นไว้ชั่วคราว หรือเป็นการถาวรก็ได้

มาตรา ๑๗ ผู้ใดประสงค์จะเป็นผู้รับการส่งเสริมต้องยื่นคำขอรับการส่งเสริมต่อสำนักงาน ตามหลักเกณฑ์วิธีการและแบบที่เลขาธิการกำหนด พร้อมด้วยโครงการลงทุนที่ขอรับการส่งเสริม

ผู้ได้รับการส่งเสริมต้องเป็นบริษัท มูลนิธิ หรือสหกรณ์ ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยกรณีนั้น

การขอรับการส่งเสริมก่อนจัดตั้งเป็นบริษัท มูลนิธิ หรือสหกรณ์ตามวรรคสอง ให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และแบบที่เลขาธิการกำหนด

มาตรา ๑๘ โครงการลงทุนที่คณะกรรมการจะให้การส่งเสริมได้ต้องเป็นโครงการลงทุนที่มีความเหมาะสมทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี ทั้งนี้ให้พิจารณาถึง

(๑) จำนวนผู้ผลิต และ กำลังผลิตในกิจการที่มีอยู่แล้ว ในราชอาณาจักร เปรียบเทียบกับประมาณการความต้องการ และขนาดกำลังผลิตที่จะส่งเสริมให้เกิดหรือเพิ่มขึ้น

(๒) โอกาสที่กิจการนั้นจะขยายตลาดให้แก่ผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลที่ผลิตหรือประกอบได้ในราชอาณาจักร และที่จะสนับสนุนให้มีการผลิตหรือประกอบในราชอาณาจักร

(๓) ปริมาณและอัตราการใช้ทรัพยากร รวมทั้งทุน วัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็น และแรงงานหรือบริการอย่างอื่นที่มีอยู่ในราชอาณาจักร

(๔) จำนวนเงินตราต่างประเทศที่จะประหยัดหรือสงวนไว้ได้ และที่จะนำเข้ามาในราชอาณาจักร

(๕) ความเหมาะสมของกรรมวิธีการผลิตหรือประกอบ

(๖) หลักเกณฑ์อื่นที่คณะกรรมการเห็นว่าจำเป็นและเหมาะสม

มาตรา ๑๙ โครงการลงทุนที่คณะกรรมการจะให้การส่งเสริมได้ต้องเป็นโครงการลงทุนที่มีมาตรการอันสมควรที่จะป้องกันและควบคุมมิให้เกิดผลเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีพของประชาชน และความสมบูรณ์สืบไปของมนุษย์และธรรมชาติ

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควรให้การส่งเสริมแก่ผู้ขอรับการส่งเสริมรายใดแล้ว คณะกรรมการจะกำหนดเงื่อนไขไว้ในบัตรส่งเสริมเพื่อให้ผู้ได้รับการส่งเสริมรายนั้นต้องปฏิบัติในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องดังต่อไปนี้ด้วยก็ได้

(๑) จำนวนทุนและแหล่งที่มาของทุน

(๒) สัญชาติและจำนวนผู้ถือหุ้น

(๓) ขนาดของกิจการซึ่งรวมถึงชนิดผลิตภัณฑ์ ผลิตผล หรือการให้บริการ กรรมวิธีการผลิตหรือประกอบ และ กำลังผลิตหรือประกอบ

(๔) ปริมาณวัตถุดิบภายในประเทศที่ต้องใช้

(๕) สัญชาติและจำนวนคนงาน ช่างฝีมือ และผู้ชำนาญการ

(๖) การฝึกและใช้กำลังคนในการปฏิบัติงาน

(๗) การป้องกันและควบคุมมิให้เกิดผลเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(๘) ระยะเวลาที่จะต้องเริ่มปฏิบัติตามโครงการที่ได้รับการส่งเสริม

(๙) ระยะเวลาที่จะต้องสั่งซื้อเครื่องจักร

(๑๐) ระยะเวลาที่จะต้องนำเครื่องจักรเข้ามาในราชอาณาจักร

(๑๑) ระยะเวลาที่จะต้องส่งเครื่องจักรที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรกลับออกไปภายหลังเมื่อใช้งานเสร็จแล้ว

(๑๒) การขยายระยะเวลาตาม (๘) (๙) (๑๐) หรือ (๑๑)

(๑๓) วันเปิดดำเนินการ

(๑๔) การรายงานผลการปฏิบัติงานตามโครงการและการดำเนินงาน

(๑๕) การรายงานผลการปฏิบัติงานของช่างฝีมือและผู้ชำนาญการ ซึ่งเป็นคนต่างด้าว ว่าได้ฝึกอบรมให้คนไทยได้รับความรู้ความชำนาญเพียงไร

(๑๖) การกำหนดให้ผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ผลิต ประกอบ หรือส่งออกเป็นไปตามมาตรฐานที่คณะกรรมการหรือทางราชการกำหนด

(๑๗) การจำหน่ายผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ผลิตหรือประกอบหรือการให้บริการ

(๑๘) การส่งออกซึ่งผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ผลิตหรือประกอบ

(๑๙) การให้นำเงิน หนังสือสัญญาค้ำประกันของธนาคาร หลักทรัพย์รัฐบาลไทย หรือหลักประกันอื่นที่คณะกรรมการเห็นสมควร มอบแก่สำนักงานเพื่อเป็นประกันในการปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

(๒๐) เรื่องอื่นที่เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ การให้ การใช้ หรือการควบคุมการใช้ สิทธิและประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๑ เมื่อคณะกรรมการมีมติให้การส่งเสริมแก่ผู้ขอรับการส่งเสริมรายใดแล้ว สำนักงานต้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ขอรับการส่งเสริมรายนั้นทราบมติของคณะกรรมการ ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่คณะกรรมการมีมติพร้อมด้วยเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

ถ้าผู้ขอรับการส่งเสริมขอรับการส่งเสริมตามวรรคหนึ่ง ต้องมีหนังสือตอบให้สำนักงานทราบภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่รับหนังสือนั้น

ในกรณีที่มิเหตุอันสมควร ให้เลขาธิการมีอำนาจขยายเวลาตามวรรคสองออกไปได้ไม่เกินสามครั้ง ครั้งละไม่เกินหนึ่งเดือน

มาตรา ๒๒ ผู้ขอรับการส่งเสริมซึ่งตอบรับการส่งเสริมตามมาตรา ๒๑ แล้วต้องรายงานผลการเริ่มปฏิบัติงานตามโครงการที่ได้รับการส่งเสริมให้สำนักงานทราบตามแบบและวิธีการที่เลขาธิการกำหนดภายในหกเดือนนับแต่วันที่ตอบรับการส่งเสริม

ในกรณีที่มิเหตุอันสมควร ให้เลขาธิการมีอำนาจขยายเวลาตามวรรคหนึ่งออกไปได้ไม่เกินสามครั้ง ครั้งละไม่เกินสี่เดือน และรายงานให้คณะกรรมการทราบทุกครั้ง

เมื่อเลขาธิการพิจารณาเห็นว่าผู้ขอรับการส่งเสริมสามารถจะดำเนินการตามโครงการที่ได้รับการส่งเสริมแล้ว ให้ออกบัตรส่งเสริมให้แก่ผู้นั้นโดยมิชักช้า

มาตรา ๒๓ บัตรส่งเสริมให้เป็นไปตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด

ให้เลขาธิการเป็นผู้ลงลายมือชื่อในบัตรส่งเสริม

การแก้ไขบัตรส่งเสริมให้กระทำโดยมติคณะกรรมการ และให้เลขาธิการลงลายมือชื่อในบัตรส่งเสริมที่แก้ไข มอบให้ผู้ได้รับการส่งเสริมโดยมิชักช้า

หมวด ๓

สิทธิและประโยชน์

มาตรา ๒๔ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง เพียงเท่าที่พระราชบัญญัตินี้มีได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ให้คณะกรรมการมีอำนาจอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อศึกษาลู่ทางการลงทุนหรือกระทำการอื่นใดที่จะเป็นประโยชน์ต่อการลงทุนได้ตามกำหนดระยะเวลาให้อยู่ในราชอาณาจักรเท่าที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร

การขออนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและแบบที่คณะกรรมการกำหนด และในการอนุญาตคณะกรรมการจะกำหนดเงื่อนไขตามที่พิจารณาเห็นสมควรไว้ด้วยก็ได้

มาตรา ๒๕ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง เพียงเท่าที่พระราชบัญญัตินี้มีได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ให้ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับอนุญาตน่านคนต่างด้าวซึ่งเป็น

(๑) ช่างฝีมือ

(๒) ผู้ชำนาญการ

(๓) คู่สมรสและบุคคลซึ่งอยู่ในอุปการะของบุคคลใน

(๑) และ (๒) เข้ามาในราชอาณาจักรได้ตามจำนวนและกำหนดระยะเวลาให้อยู่ในราชอาณาจักรเท่าที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร แม้ว่าจะเกินอัตราจำนวนหรือระยะเวลาให้อยู่ในราชอาณาจักรตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

มาตรา ๒๖ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าวเพียงเท่าที่พระราชบัญญัตินี้มีได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ให้คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๔ และคนต่างด้าวซึ่งเป็นช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการที่ได้รับ

อนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรตามมาตรา ๒๕ ได้รับความอนุญาตทำงานเฉพาะตำแหน่งหน้าที่การทำงานที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบตลอดระยะเวลาเท่าที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร

มาตรา ๒๗ ผู้ได้รับการส่งเสริมจะได้รับอนุญาตให้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินเพื่อประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามจำนวนที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร แม้ว่าจะเกินกำหนดที่จะพึงมีได้ตามกฎหมายอื่น

ในกรณีที่ผู้ได้รับการส่งเสริมซึ่งเป็นคนต่างด้าวตามประมวลกฎหมายที่ดินเลิกกิจการที่ได้รับการส่งเสริมหรือโอนกิจการนั้นให้แก่ผู้อื่น ผู้ได้รับการส่งเสริมต้องจำหน่ายที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ถือกรรมสิทธิ์ภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่เลิกหรือโอนกิจการ มิฉะนั้นให้อธิบดีกรมที่ดินมีอำนาจจำหน่ายที่ดินนั้นตามประมวลกฎหมายที่ดิน

มาตรา ๒๘ ผู้ได้รับการส่งเสริมจะได้รับยกเว้นอากรขาเข้าและหรือภาษีการค้าสำหรับเครื่องจักรตามที่คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติ แต่เครื่องจักรนั้นต้องไม่เป็นเครื่องจักรที่ผลิตหรือประกอบได้ในราชอาณาจักร ซึ่งมีคุณภาพใกล้เคียงกันกับชนิดที่ผลิตในต่างประเทศ และมีปริมาณเพียงพอที่จะจัดหามาใช้ได้

ในกรณีที่ผู้ได้รับการส่งเสริมซื้อเครื่องจักรตามวรรคหนึ่งที่ผลิตหรือประกอบในราชอาณาจักร ให้ผู้ผลิตหรือประกอบหรือผู้ขายของดังกล่าวให้แก่ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับยกเว้นภาษีการค้าสำหรับของนั้น

มาตรา ๒๙ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเห็นว่าการให้การส่งเสริมแก่กิจการใด หรือแก่ผู้ขอรับการส่งเสริมรายได้ไม่สมควรให้ได้รับสิทธิและประโยชน์ตามมาตรา ๒๘ คณะกรรมการจะให้การส่งเสริมแก่กิจการนั้น หรือผู้ขอรับการส่งเสริมรายนั้น และรายต่อ ๆ ไป โดยให้ได้รับลดหย่อนอากรขาเข้าและหรือภาษีการค้าสำหรับเครื่องจักรเพียงกึ่งหนึ่ง หรือจะไม่ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าและหรือภาษีการค้าสำหรับเครื่องจักรเลยก็ได้

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่มิเหตุอันสมควร คณะกรรมการจะให้ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับลดหย่อนอากรขาเข้าและหรือภาษีการค้าไม่เกินร้อยละเก้าสิบของอัตราปกติ สำหรับวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อใช้ผลิตผสมหรือประกอบในกิจการที่ได้รับการส่งเสริม มีกำหนดเวลาราวละไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่คณะกรรมการกำหนด แต่วัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นนั้นต้องไม่เป็นของที่ผลิตหรือมีกำเนิดในราชอาณาจักรซึ่งมีคุณภาพใกล้เคียงกันกับชนิดที่

จะนำเข้ามาในราชอาณาจักรและมีปริมาณเพียงพอที่จะจัดหามาใช้ได้

ภายใต้บังคับแห่งวรรคหนึ่ง ในกรณีที่ผู้ได้รับการส่งเสริมซื้อวัตถุดิบ หรือวัสดุจำเป็นที่ผลิตหรือมีกำเนิดในราชอาณาจักร คณะกรรมการจะให้ผู้ผลิตหรือผู้ขายของดังกล่าวให้แก่ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับลดหย่อนภาษีการค้าไม่เกินร้อยละเก้าสิบของอัตราปกติสำหรับของนั้นก็ได้

ทั้งนี้ ตามชนิด ปริมาณ ระยะเวลา เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๑ ผู้ได้รับการส่งเสริมจะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมมีกำหนดเวลาตามที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสามปีแต่ไม่เกินแปดปีนับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น

รายได้ที่ต้องนำมาคำนวณกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงรายได้จากการจำหน่ายผลพลอยได้และรายได้จากการจำหน่ายสินค้ากึ่งสำเร็จรูป ตามที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร

ในกรณีที่ประกอบกิจการขาดทุนในระหว่างเวลาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตามวรรคหนึ่ง ผู้ได้รับการส่งเสริมจะได้รับอนุญาตให้นำผลขาดทุนประจำปีที่เกิดขึ้น ในระหว่างเวลานั้นไปหักออกจากกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นภายหลังระยะเวลาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล มีกำหนดเวลาไม่เกินห้าปี นับแต่วันพ้นกำหนดเวลานั้น โดยจะเลือกหักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่งหรือหลายปีก็ได้

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่าการให้การส่งเสริมแก่กิจการใด หรือแก่ผู้ขอรับการส่งเสริมรายได้ไม่สมควรให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ตามมาตรา ๓๑ คณะกรรมการจะให้การส่งเสริมแก่กิจการนั้น หรือผู้ขอรับการส่งเสริมรายนั้นและรายต่อ ๆ ไป โดยไม่ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลก็ได้

มาตรา ๓๓ ค่าแห่งกู๊ดวิลล์ ค่าแห่งลิขสิทธิ์ หรือสิทธิอย่างอื่นจากผู้ได้รับการส่งเสริมตามสัญญาที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้มีกำหนดระยะเวลาห้าปี นับแต่วันที่ผู้ได้รับการส่งเสริมเริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๔ เงินปันผลจากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ตามมาตรา ๓๑ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้

ตลอดระยะเวลาที่ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลนั้น

มาตรา ๓๕ เพื่อส่งเสริมการลงทุนในท้องที่ใด คณะกรรมการจะกำหนดท้องที่นั้นเป็นเขตส่งเสริมการลงทุนก็ได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

นอกจากสิทธิและประโยชน์ตามมาตราอื่น คณะกรรมการมีอำนาจให้ผู้ได้รับการส่งเสริมที่ประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมในเขตที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ได้รับสิทธิและประโยชน์พิเศษอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้

(๑) การลดหย่อนภาษีการค้าสำหรับการขายผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ที่ผู้ได้รับการส่งเสริมผลิตหรือประกอบไม่เกินร้อยละเก้าสิบของอัตราปกติ เป็นเวลาไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริม

(๒) การลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการลงทุนในอัตราร้อยละห้าสิบของอัตราปกติ มีกำหนดห้าปี โดยนับจากวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง หรือนับจากวันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมในกรณีที่ผู้ได้รับการส่งเสริมไม่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

(๓) การอนุญาตให้หักค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้า และค่าประปาสองเท่าของจำนวนเงินที่ผู้ได้รับการส่งเสริมได้เสียไปเป็นค่าใช้จ่ายในการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริม เพื่อประโยชน์ในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล ทั้งนี้ ตามเงื่อนไขวิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

(๔) การอนุญาตให้หักเงินที่ผู้ได้รับการส่งเสริมลงทุนในการติดตั้งหรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการพิจารณากำหนดจากกำไรสุทธิรวมทั้งสิ้นไม่เกินร้อยละยี่สิบห้าของเงินที่ลงทุนแล้วในการนั้น โดยผู้ได้รับการส่งเสริมจะเลือกหักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่ง หรือหลายปีก็ได้ภายในสิบปีนับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการลงทุน ทั้งนี้ นอกเหนือไปจากการหักค่าเสื่อมราคาตามปกติ

มาตรา ๓๖ เพื่อส่งเสริมการส่งออก คณะกรรมการอาจให้ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับสิทธิและประโยชน์พิเศษอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) การยกเว้นทั้งอากรขาเข้าและภาษีการค้าสำหรับวัตถุดิบและวัสดุจำเป็นที่ต้องนำเข้ามาจากต่างประเทศเพื่อใช้ผลิต ผสม หรือประกอบผลิตภัณฑ์ หรือผลิตผลเฉพาะที่ใช้ในการส่งออก

ในกรณีที่ผู้ได้รับการส่งเสริมซื้อวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นที่ผลิตหรือมีกำเนิดในราชอาณาจักร ให้ผู้ผลิตหรือผู้ขายของ

ดังกล่าวให้แก่ผู้ได้รับการส่งเสริมเป็นผู้ได้รับยกเว้นภาษีการค้าสำหรับของนั้น

(๒) การยกเว้นทั้งอากรขาเข้าและภาษีการค้าสำหรับของที่ผู้ได้รับการส่งเสริมนำเข้ามาเพื่อส่งกลับออกไป

(๓) การยกเว้นทั้งอากรขาออกและภาษีการค้าสำหรับผลิตภัณฑ์ หรือผลิตผลที่ผู้ได้รับการส่งเสริมผลิตหรือประกอบ

(๔) การอนุญาตให้หักเงินได้พึงประเมินในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นจำนวนเท่ากับร้อยละห้าของรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจากการส่งออก ซึ่งผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลที่ผู้ได้รับการส่งเสริมผลิตหรือประกอบโดยไม่รวมค่าประกันภัยและค่าขนส่งนอกประเทศ

ทั้งนี้ ตามเงื่อนไข วิธีการและระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๗ ผู้ได้รับการส่งเสริมหรือผู้ลงทุนในกิจการที่ได้รับการส่งเสริมซึ่งมีภูมิลำเนาในราชอาณาจักร จะได้รับอนุญาตให้นำหรือส่งเงินออกนอกราชอาณาจักรเป็นเงินตราต่างประเทศได้ เมื่อเงินนั้นเป็น

(๑) เงินทุนที่ผู้ได้รับการส่งเสริมนำเข้ามาในราชอาณาจักรและเงินปันผลหรือผลประโยชน์อื่นที่เกิดจากเงินทุนนั้น

(๒) เงินกู้ต่างประเทศที่ผู้ได้รับการส่งเสริมนำมาลงทุนในกิจการที่ได้รับการส่งเสริมตามสัญญาที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบ รวมทั้งดอกเบี้ยของเงินกู้ต่างประเทศนั้น

(๓) เงินที่ผู้ได้รับการส่งเสริมมีข้อผูกพันกับต่างประเทศตามสัญญาเกี่ยวกับการใช้สิทธิและบริการต่าง ๆ ในการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน และสัญญานั้นได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

ในกรณีที่ระยะเวลาใดดุลการชำระเงินต้องประสบความยุ่งยากจำเป็นต้องสงวนเงินตราต่างประเทศให้มีสำรองไว้ตามสมควร ธนาคารแห่งประเทศไทยจะจำกัดการนำหรือส่งเงินนั้นออกนอกราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว เพื่อผลดังกล่าวนั้นก็จะได้แต่จะไม่จำกัดการส่งเงินทุนที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรต่ำกว่าร้อยละยี่สิบต่อปี ถ้าการส่งเงินนั้นกระทำภายหลังที่นำเข้ามาแล้วเป็นเวลาสองปี และจะไม่จำกัดการส่งเงินปันผลต่ำกว่าร้อยละสิบห้าต่อปีของเงินทุนที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร

หมวด ๔

เครื่องจักร วัตถุดิบและวัสดุจำเป็น

มาตรา ๓๘ บรรดาเครื่องจักร วัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็น ซึ่งเป็นของที่ส่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักร และเป็นของที่พึงได้รับยกเว้นหรือลดหย่อนอากรขาเข้าและหรือภาษีการค้า

ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการมีอำนาจสั่งกรมศุลกากรส่งมอบของนั้นให้แก่ผู้ขอรับการส่งเสริมซึ่งตอบรับการส่งเสริมตามมาตรา ๒๑ แล้ว หรือผู้ได้รับการส่งเสริมแล้วแต่กรณี โดยถือเอาการค้ำประกันของธนาคารพาณิชย์ในราชอาณาจักรแทนการวางเงินเป็นประกันการชำระอากรขาเข้าและหรือภาษีการค้าได้

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่ผู้ได้รับการส่งเสริมไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขเกี่ยวกับการนำเครื่องจักรเข้ามาในราชอาณาจักร หรือการยกเว้น หรือลดหย่อนอากรขาเข้าและหรือภาษีการค้าสำหรับเครื่องจักรตามที่กำหนดไว้ในบัตรส่งเสริมเมื่อคณะกรรมการเห็นว่ามีความเหตุอันควรแก้ไขเงื่อนไขนั้น ให้คณะกรรมการมีอำนาจแก้ไขเงื่อนไขนั้นได้ และถ้าได้มีการนำเครื่องจักรนั้นเข้ามาโดยชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยศุลกากรแล้ว คณะกรรมการจะกำหนดให้การแก้ไขนั้นมีผลย้อนหลังไปจนถึงวันนำเข้าก็ได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าการนำเข้านั้นเกิดขึ้นก่อนหรือในหรือหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๐ ภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าห้าปีแต่ไม่เกินสิบห้าปี ห้ามมิให้ผู้ได้รับการส่งเสริม

(๑) ใช้เครื่องจักรที่ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับยกเว้นหรือลดหย่อนอากรขาเข้า และหรือภาษีการค้าเพื่อการอื่นนอกจากกิจการที่ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับการส่งเสริม หรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้เครื่องจักรนั้น

(๒) ย้ายโรงงานหรือสถานที่ประกอบกิจการไปตั้งหรือดำเนินการในท้องที่อื่น นอกจากที่กำหนดในบัตรส่งเสริม

ทั้งนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการตามมาตรา ๔๑

มาตรา ๔๑ คณะกรรมการมีอำนาจอนุญาตให้ผู้ได้รับการส่งเสริมจำนอง จำนาย โอน ให้เช่า นำไปใช้ในการอื่นหรือให้บุคคลอื่นใช้เครื่องจักรที่ได้รับยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีอากรตามมาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ หรือย้ายโรงงานหรือสถานที่ประกอบกิจการไปตั้งหรือดำเนินการในท้องที่อื่น

การอนุญาตจะทำเป็นหนังสือหรือแก้ไขบัตรส่งเสริมโดยระบุเงื่อนไขและรายละเอียดในการอนุญาตไว้ด้วยก็ได้

ห้ามมิให้นำกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรมาใช้บังคับแก่ผู้ได้รับการส่งเสริม ซึ่งได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการตามมาตรา ๓๙ เว้นแต่คณะกรรมการจะกำหนดเป็นอย่างอื่น ในกรณีเช่นนี้ให้นำกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรมาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้ง

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่ผู้ได้รับการส่งเสริมจำนองเครื่องจักรที่ได้รับยกเว้น หรือลดหย่อนภาษีอากร และผู้รับจำนองซึ่งมิได้เป็นผู้ได้รับการส่งเสริมบังคับจำนองเครื่องจักรนั้นก่อนพ้นกำหนดเวลาที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๔๐ให้นำกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรมาใช้บังคับแก่ผู้รับจำนองโดยให้ถือว่าผู้รับจำนองนั้นเป็นผู้นำของเข้าซึ่งสันนิษฐานในการได้รับยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีอากรสำหรับเครื่องจักรนั้นในวันรับโอน

หมวด ๕

หลักประกันและการคุ้มครอง

มาตรา ๕๓ รัฐจะไม่โอนกิจการของผู้ได้รับการส่งเสริมมาเป็นของรัฐ

มาตรา ๕๔ รัฐจะไม่ประกอบกิจการขึ้นใหม่แข่งขันกับผู้ได้รับการส่งเสริม

มาตรา ๕๕ รัฐจะไม่ทำการผูกขาด การจำหน่ายผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลชนิดเดียวกัน หรือคล้ายคลึงกันกับผู้ได้รับการส่งเสริมผลิตหรือประกอบได้

มาตรา ๕๖ รัฐจะไม่ควบคุมราคาจำหน่ายของผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลที่ได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน เว้นแต่ในกรณีจำเป็นในด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ แต่จะไม่กำหนดราคาจำหน่ายให้ต่ำกว่าราคาที่คณะกรรมการเห็นสมควร

มาตรา ๕๗ ผู้ได้รับการส่งเสริมจะได้รับอนุญาตให้ส่งออกนอกราชอาณาจักรได้เสมอไปซึ่งผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลที่ได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน เว้นแต่ในกรณีจำเป็นในด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ

มาตรา ๕๘ รัฐจะไม่อนุญาตให้ส่วนราชการ องค์การของรัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจ นำเข้ามาในราชอาณาจักรโดยให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีการค้า ซึ่งผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลชนิดใดที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่าเป็นชนิดเดียวกันกับผู้ได้รับการส่งเสริมผลิตหรือประกอบได้โดยมีคุณภาพใกล้เคียงกันและมีปริมาณเพียงพอที่จะจัดหามาใช้ได้

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่ยุทธภัณฑ์ ตามความในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยุทธภัณฑ์ ที่นำเข้ามาเพื่อใช้ในราชการของกระทรวงกลาโหม

มาตรา ๕๙ ในกรณีที่จำเป็นเพื่อให้ความคุ้มครองกิจการของผู้ได้รับการส่งเสริม คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดค่าธรรมเนียมพิเศษสำหรับการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลชนิดเดียวกัน คล้ายคลึงกัน หรือทดแทนกันได้กับผู้ได้รับการส่งเสริมผลิตหรือประกอบในอัตราที่เห็นสมควร แต่ไม่เกินร้อยละห้าสิบของราคารวมค่าประกันภัยและค่าขนส่งนอกประเทศของผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลนั้น

การกำหนดค่าธรรมเนียมพิเศษตามวรรคหนึ่งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้ใช้บังคับตามระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนดแต่คราวละไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

คณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา แก้ไขเพิ่มเติม หรือยกเลิกประกาศตามมาตราหนึ่งในเวลาใด ๆ ได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่มีปัญหาว่า ผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลใดที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรจะต้องเสียค่าธรรมเนียมพิเศษตามประกาศของคณะกรรมการหรือไม่ ให้คณะกรรมการเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาและคำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษสำหรับการนำเข้า ตามมาตรานี้ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมศุลกากร และให้นำกฎหมายว่าด้วยศุลกากรมาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้ถือว่าค่าธรรมเนียมพิเศษสำหรับการนำเข้าเป็นเสมือนอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร

ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยว่า ผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์นั้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมพิเศษและผู้ใดได้ชำระค่าธรรมเนียมพิเศษสำหรับของนั้นแล้ว ก็ให้กรมศุลกากรคืนค่าธรรมเนียมดังกล่าวให้แก่ผู้นั้น

มาตรา ๕๐ ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่าการกำหนดค่าธรรมเนียมพิเศษตามมาตรา ๔๙ ไม่เพียงพอสำหรับการให้ความคุ้มครองกิจการของผู้ได้รับการส่งเสริมให้กระทำการพาณิชย์ห้ามนำผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์เดียวกัน คล้ายคลึงกัน หรือทดแทนกันได้ กับที่ผู้ได้รับการส่งเสริมผลิตหรือประกอบเข้ามาในราชอาณาจักร ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง

มาตรา ๕๑ ในกรณีที่ผู้ได้รับการส่งเสริมประสบปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินกิจการที่ได้รับการส่งเสริมและร้องเรียนให้คณะกรรมการช่วยเหลือ ให้ประธานกรรมการมีอำนาจสั่งให้ความช่วยเหลือไปตามความเหมาะสม หรือสั่งให้ส่วนราชการ องค์การของรัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการช่วยเหลือต่อไปโดยมิชักช้า

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่โครงสร้าง อัตรา หรือวิธีการจัดเก็บภาษีอากร ค่าบริการ หรือค่าธรรมเนียม เป็นอุปสรรคต่อการลงทุนที่พึงให้การส่งเสริมหรือที่ให้การส่งเสริมไปแล้ว ไม่ว่าจะ มีผู้ร้องเรียนขอให้คณะกรรมการช่วยเหลือหรือไม่ก็ตาม ให้ประธานกรรมการมีอำนาจสั่งส่วนราชการองค์การของรัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการแก้ไขต่อไป

มาตรา ๕๓ ส่วนราชการ องค์การของรัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจใดได้รับคำสั่งจากประธานกรรมการตามมาตรา ๕๑ หรือมาตรา ๕๒ ต้องพิจารณาดำเนินการช่วยเหลือหรือแก้ไขให้เป็นไปตามคำสั่งดังกล่าว ถ้าเห็นว่าไม่อาจปฏิบัติตามได้ ให้รายงานประธานกรรมการทราบพร้อมด้วยเหตุผลภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

ในกรณีที่ได้รับรายงานเหตุผลตามวรรคหนึ่ง ถ้าประธานกรรมการพิจารณาเห็นควรดำเนินการประการใด ให้ถือเป็นที่สุดและให้ส่วนราชการองค์การของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้นโดย มิชักช้า

อาการมาแต่ต้นเพียงเท่าที่ตนยังคงได้รับสิทธิและประโยชน์อยู่ และให้เสียภาษีอากรตามส่วนที่ได้ถูกเพิกถอนจนครบถ้วน โดยถือสภาพของของ ราคา และอัตราภาษีอากรที่เป็นอยู่ใน วันนำเข้าหรือส่งออกเป็นเกณฑ์ในการคำนวณภาษีอากร

ผู้ได้รับการส่งเสริมต้องแจ้งขอชำระภาษีอากร หรือ ภาษีอากรเพิ่มต่อกรมศุลกากรหรือด่านศุลกากรที่ได้นำของ นั้นเข้ามาหรือส่งของนั้นออกไปภายในหนึ่งเดือน นับแต่วัน ทราบคำสั่งเพิกถอนสิทธิและประโยชน์เกี่ยวกับภาษีอากร และต้องชำระ ณ ที่ทำการศุลกากรซึ่งกรมศุลกากรกำหนด ให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจำนวนเงิน ภาษีอากรหรือภาษีอากรเพิ่มอันจะพึงต้องชำระถ้ามิได้มีการ ปฏิบัติเช่นนั้น ให้ถือว่าของนั้นได้นำเข้ามาหรือส่งออกไป โดยหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรและให้นำกฎหมายว่าด้วย ศุลกากรมาใช้บังคับ

หมวด ๖

การเพิกถอนสิทธิและประโยชน์

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่ผู้ได้รับการส่งเสริมฝ่าฝืนหรือ ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ให้คณะกรรมการ- การมีอำนาจสั่งเพิกถอนสิทธิและประโยชน์ที่ได้ให้แก่ผู้ได้รับ การส่งเสริมทั้งหมดหรือบางส่วนโดยจะกำหนดระยะเวลา ไว้ด้วยหรือไม่ก็ได้

ถ้าคณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า การที่ผู้ได้รับการ ส่งเสริมฝ่าฝืน หรือ ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้นมิได้เป็นการ กระทำโดยจงใจ จะสั่งให้สำนักงานเดือนเป็นหนังสือให้ผู้ได้รับ การส่งเสริมแก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไขภายใน เวลาที่กำหนดก่อนก็ได้ แต่เมื่อพ้นกำหนดเวลานั้นแล้วผู้ได้รับ การส่งเสริมยังมีได้แก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องโดยไม่มีเหตุ อันสมควร ให้คณะกรรมการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่คณะกรรมการสั่งเพิกถอนสิทธิ และประโยชน์เกี่ยวกับภาษีอากรสำหรับของที่นำเข้าหรือ ส่งออกทั้งหมด ให้ถือว่าผู้ได้รับการส่งเสริมไม่เคยได้รับยกเว้น หรือลดหย่อนภาษีอากรมาแต่ต้นและให้ผู้ได้รับการส่งเสริม เสียภาษีอากรโดยถือสภาพของราคา และอัตราภาษีอากร ที่เป็นอยู่ในวันนำเข้าหรือส่งออกเป็นเกณฑ์ในการคำนวณ ภาษีอากร สำหรับกรณีที่ได้รับลดหย่อนภาษีอากรให้เสีย ภาษีอากรเพิ่มจากที่ได้เสียไว้แล้ว ให้ครบถ้วนตามจำนวนเงิน ภาษีอากรที่จะพึงต้องเสียทั้งหมดเมื่อได้คำนวณตามเกณฑ์ เช่นว่านั้น

ในกรณีที่คณะกรรมการสั่งเพิกถอนสิทธิและประโยชน์ เกี่ยวกับภาษีอากร สำหรับของที่นำเข้าหรือส่งออกบางส่วน ให้ถือว่าผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับยกเว้นหรือลดหย่อนภาษี

ในกรณีที่ผู้ได้รับการส่งเสริมไม่ปฏิบัติตามคำเตือนของ สำนักงานตามมาตรา ๕๔ วรรคสอง คณะกรรมการจะให้ ผู้ได้รับการส่งเสริมเสียเงินเพิ่มภาษีอากรให้แก่รัฐโดยชำระ แก่กรมศุลกากรพร้อมกับเงินภาษีอากรหรือภาษีอากรเพิ่ม ที่ต้องนำไปชำระตามวรรคสามในอัตราร้อยละหนึ่งต่อเดือน ของเงินภาษีอากรหรือเงินภาษีอากรเพิ่มอันจะพึงต้องชำระ นับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๕๔ วรรคสองอีกด้วย ก็ได้ แต่เงินเพิ่มภาษีอากรตามมาตรานี้มีให้เกินจำนวนเงิน ภาษีอากรหรือภาษีอากรเพิ่มอันจะพึงต้องชำระ และเพื่อให้ ได้รับชำระเงินเพิ่มนี้ ให้ถือว่าเงินเพิ่มเป็นเสมือนเงินอากร ตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดี การนับอายุความตาม มาตรานี้ ให้เริ่มนับเมื่อพ้นหนึ่งเดือนนับแต่วันทราบคำสั่ง

มาตรา ๕๖ ในกรณีที่ผู้ได้รับการส่งเสริมเลิกกิจการ รวมกิจการกับผู้อื่นหรือโอนกิจการให้แก่ผู้อื่น ให้บัตรส่งเสริม นั้นใช้ได้ต่อไปอีกไม่เกินสามเดือนนับแต่วันเลิก รวม หรือ โอนกิจการ

ในกรณีที่ผู้ซึ่งดำเนินกิจการที่รวมกันขึ้นใหม่หรือรับโอน กิจการประสงค์จะขอรับช่วงดำเนินการที่ได้รับส่งเสริม ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในบัตรส่งเสริมต่อไป ให้ยื่นคำขอ รับการส่งเสริมภายในเวลาที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ถ้าคณะ กรรมการพิจารณาเห็นสมควรให้การส่งเสริม ให้ออกบัตร ส่งเสริมโดยให้ได้รับสิทธิและประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ เพียงเท่าที่ผู้ได้รับการส่งเสริมเดิมยังเหลืออยู่ ถ้าคณะกรรมการ เห็นว่าไม่สมควรให้การส่งเสริม ให้สั่งเพิกถอนสิทธิและ ประโยชน์ทั้งหมด

หมวด ๗ บทสุดท้าย

มาตรา ๕๗ บรรดาอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒๗ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๘ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๘ ให้ถือว่าผู้ได้รับบัตรส่งเสริมในการประกอบกิจการอุตสาหกรรมตามประเภท ขนาด และเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎกระทรวงหรือประกาศของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม และผู้ได้รับบัตรส่งเสริมตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒๗ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นผู้ได้รับการส่งเสริมตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ได้รับสิทธิและประโยชน์ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในบัตรส่งเสริม และให้มีสิทธิที่จะขอรับสิทธิและประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๕๙ ให้ถือว่าคำขอรับการส่งเสริมที่ได้รับอนุมัติการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒๗ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ แล้วเป็นคำขอรับการส่งเสริมที่ได้รับอนุมัติการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๐ ให้ถือว่าคำขอรับการส่งเสริมที่ค้างพิจารณาอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นคำขอรับการส่งเสริมที่ได้ยื่นตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ธานินทร์ กรัยวิเชียร
นายกรัฐมนตรี

*ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๕๔ ตอนที่ ๓๘ วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๒๐

เลขาธิการ	นายธีระ ภาณุพงศ์	๒๗๐-๐๖๖๐
รองเลขาธิการ	นายสถาพร กวิตานนท์	๒๗๐-๐๖๕๐
รองเลขาธิการ	นางสาววาณี เลิศดำรงการ	๒๗๐-๐๖๕๕
ผู้ช่วยเลขาธิการ	นายจักษ์ชัย พานิชพัฒน์	๒๗๐-๐๘๐๐
ผู้ช่วยเลขาธิการ	นางเปรมศรี เกตุวงศ์	๒๗๐-๐๒๒๓
เลขานุการสำนักงาน	นายโสฬส งามวงศ์วาน	๒๗๐-๐๖๕๑
ผู้อำนวยการกองเผยแพร่และบริการ	นายวันชัย มหัทธนังกูร	๒๗๐-๐๖๕๓
ผู้อำนวยการกองแผนงานและพัฒนา	นายไพโรจน์ โสมภุติ	๒๗๐-๐๖๕๔
ผู้อำนวยการกองสิทธิและประโยชน์ ๑	นายวิระ นาควิระ	๒๗๐-๐๖๕๗
ผู้อำนวยการกองสิทธิและประโยชน์ ๒	นายวิจารณ์ ขวัญจันทร์	๒๗๐-๐๖๕๕
ผู้อำนวยการกองตรวจสอบ ๑	นายสุพัฒน์ สิมปากรณ์	๒๗๐-๐๖๕๒
ผู้อำนวยการกองตรวจสอบ ๒	นางอมรา ปาณานนท์	๒๗๐-๑๕๐๐
ผู้อำนวยการกองวิเคราะห์โครงการ ๑	นายพงษ์ศักดิ์ อังศุพันธ์	๒๗๐-๐๖๕๖
ผู้อำนวยการกองวิเคราะห์โครงการ ๒	นายวิชิต วุฒิสมาบัติ	๒๗๔-๘๔๐๔
ผู้อำนวยการศูนย์บริการลงทุน	นายจักรพันธ์ ยศะสินธุ์	๒๗๐-๐๖๕๘
ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการลงทุนภูมิภาค	นายบุญรัตน์ อ่อนกอ	๒๗๐-๑๕๑๐
ผู้อำนวยการกองการต่างประเทศ	นางชุตานันท์ สัมพลาระ	๒๗๔-๘๔๐๔

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ

นายภักดี ชูชูเชก
เลขาธิการ

นายพิเศก ไช้ไชย
รองเลขาธิการ

นางอุไรวรรณ พิษิกุล
รองเลขาธิการ

“รัฐพึงสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาการเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีความสมบูรณ์ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และเพื่อความมั่นคงของรัฐ” (มาตรา ๖๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๑๑)

พระราชบัญญัติ

ส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๒๑*

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๑

เป็นปีที่ ๓๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“เยาวชน” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุไม่เกินยี่สิบห้าปี

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมการกีฬาแห่งประเทศไทย และ

ผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินแปดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ และเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๕ คณะกรรมการมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบายและความเห็นเกี่ยวกับเยาวชนต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) พิจารณากำหนดแผนหลักเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาเยาวชนในด้านต่าง ๆ ทั้งส่วนของรัฐและเอกชนให้สอดคล้องกับนโยบายเยาวชนแห่งชาติ

(๓) พิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติตามนโยบายในการทำโครงการหรือแผนงานเกี่ยวกับเยาวชน ตลอดจนการประสานงาน ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติตามโครงการและแผนงานนั้น

(๔) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการแผนงานหรือโครงการของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติการตามกฎหมายเกี่ยวกับเยาวชน

(๕) เสนอรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับเยาวชนของประเทศต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละครั้ง

(๖) พิจารณาเรื่องอื่นใดเกี่ยวกับเยาวชนตามที่คณะรัฐมนตรีขอให้พิจารณา ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการอาจมอบให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ เป็นผู้ปฏิบัติการหรือเตรียมข้อเสนอไปยังคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปก็ได้

มาตรา ๖ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๒ ปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๖ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้ กรรมการซึ่งได้รับ

แต่งตั้งซ่อมหรือแต่งตั้งเพิ่มอยู่ในตำแหน่งเท่าวาระที่เหลือของ
กรรมการอื่น

มาตรา ๘ ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธาน
กรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้รองประธาน
กรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการ
และรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม
ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการที่มาประชุมคนหนึ่งเป็นประธาน
ในที่ประชุม

มาตรา ๙ การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการ
ประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะ
เป็นองค์ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่ง
ให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้
ประธานในที่ประชุมออกเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๐ คณะกรรมการจะตั้งคณะอนุกรรมการ
เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะ
กรรมการมอบหมายก็ได้

มาตรา ๑๑ให้นำมาตรา ๘ และมาตรา ๙ มาใช้บังคับ
แก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ให้มีสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและ
ประสานงานเยาวชนแห่งชาติ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ
- (๒) ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการหรือ
ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๓) รวบรวม ศึกษา และวิจัยข้อมูลเกี่ยวกับ
เยาวชน เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม และพัฒนาเยาวชน
ตลอดจนการป้องกันและแก้ไขปัญหเกี่ยวกับเยาวชน

(๔) จัดทำโครงการและแผนงานส่งเสริม
และพัฒนาเยาวชน ในด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา
ตลอดจนการฝึกอบรมวิชาชีพแขนงต่าง ๆ

(๕) จัดทำโครงการและแผนงานป้องกัน
และแก้ไขปัญหาเยาวชนในด้านต่าง ๆ

(๖) ริเริ่มและเร่งรัดให้มีการส่งเสริม
กิจกรรมของเยาวชนที่จะเป็นประโยชน์ในการกีฬา วัฒนธรรม
เศรษฐกิจ การเมือง และสังคมของประเทศ

(๗) จัดให้มีการอบรมผู้ซึ่งจะทำงานด้าน
เยาวชน ตลอดจนส่งเสริมและร่วมมือกับเอกชนในการฝึกอบรม
บุคคลดังกล่าว

(๘) ให้การสนับสนุนกิจการของเยาวชน
ตามโครงการที่เอกชนเสนอ

(๙) ร่วมมือและประสานงานกับส่วน
ราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน ในการดำเนินการตาม
กฎหมายเกี่ยวกับเยาวชน

(๑๐) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการ
ประสานงาน เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์งาน และกิจการ
เกี่ยวกับเยาวชน

(๑๑) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
ตามนโยบาย แผนงาน และโครงการเยาวชนแห่งชาติ และ
รายงานให้คณะกรรมการทราบ

มาตรา ๑๓ ให้มีเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริม
และประสานงานเยาวชนแห่งชาติ มีหน้าที่บังคับบัญชา ควบคุม
และดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ และให้มีรองเลขา
ธิการเป็นผู้ช่วยปฏิบัติราชการ

มาตรา ๑๔ คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือ
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชน
แห่งชาติ อาจเชิญบุคคลใด ๆ มาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย
ความเห็นหรือคำแนะนำได้และอาจขอความร่วมมือจากบุคคล
ใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงหรือเพื่อสำรวจกิจการใด ๆ
ที่อาจมีผลกระทบต่อเยาวชนได้

มาตรา ๑๕ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปใน
เคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและ
พระอาทิตย์ตก เพื่อขอให้บุคคลใด ๆ ให้ข้อมูล ชี้แจงข้อเท็จจริง
หรือตอบข้อซักถามเกี่ยวกับเยาวชน ในการนี้บุคคลนั้นต้องให้
ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่โดยสมควร

มาตรา ๑๖ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ ให้พนักงาน
เจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวเมื่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องร้องขอ
บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบ
ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๗ ผู้ใดไม่ให้ข้อมูล ชี้แจงข้อเท็จจริง หรือ
ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับเยาวชน หรือให้ข้อมูลชี้แจงข้อเท็จจริง
หรือตอบข้อซักถามดังกล่าวโดยรู้ว่าเป็นเท็จ หรือไม่ให้
ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการตามมาตรา
๑๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือเนื่องจากเยาวชนของประเทศมีจำนวนถึงร้อยละหกสิบของประชากรทั้งหมด ดังนั้นเยาวชนจึงเป็นชนกลุ่มใหญ่ที่รัฐควรให้ความสนใจและสนับสนุนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้เยาวชนของชาติเป็นผู้มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา พร้อมทั้งจะเป็นพลังรับช่วงหน้าที่ในการสร้างสรรค์สังคมและพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าสืบไป แต่โดยที่ปัจจุบันมีหน่วยงานของทางราชการและเอกชนจำนวนมากที่ต่างก็ดำเนินงานด้านเยาวชนในสาขาต่าง ๆ ซึ่งถ้าได้มีการประสานงานกันเป็นอย่างดีแล้ว จะสามารถช่วยกันดำเนินงานในด้านนี้ไปสู่เป้าหมายที่มุ่งประสงค์ได้โดยรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในการนี้สมควรมีองค์การสำหรับทำหน้าที่วางแผนประสานงาน กำกับดูแล และติดตามประเมินผลในการดำเนินงานส่งเสริมกิจการเยาวชนดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

*ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๓ ตอนที่ ๑๕๕ หน้า ๑๕ วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

เลขาธิการ

นายภักดี ชูติชูเดช	๒๕๓-๙๑๒๑
รองเลขาธิการ (ฝ่ายบริหาร)	
นางอุไรวรรณ พิชิตกุล	๒๕๓-๙๑๒๓
รองเลขาธิการ (ฝ่ายวิชาการ)	
นายพิเศก โชไชย	๒๕๓-๙๑๒๒
เลขาธิการกรม	
นายชลินทร์ มลิณฑสุต	๒๕๓-๙๑๑๓
ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนงานเยาวชน	
นายวิรัช ดำรงผล	๒๕๓-๙๑๑๒
ผู้อำนวยการกองประสานงานเยาวชน	
นางสาวมลิวลัย กุลละวณิชย์	๒๕๓-๙๑๑๔
ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนาเยาวชน	
นางสิน้อย เกษมสันต์ ณ ออยุธยา	๒๕๓-๙๑๑๕
ผู้อำนวยการกองเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	
นายกิตติ สมานไทย	๒๕๑-๙๔๔๓
ผู้อำนวยการกองฝึกอบรม	
นางนิภา คล้ายมงคล	๒๕๑-๘๕๐๔

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

นางเพ็ญศรี สุวรรณสิงห์
เลขาธิการ

นางดวงใจ พุ่มชูศรี
รองเลขาธิการ

นายคนเสวร์ จันททรัพย์
รองเลขาธิการ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ มีหน้าที่ที่สำคัญตามที่ระบุไว้ใน พ.ร.บ. สถิติ ๒๕๐๘ คือดำเนินการจัดเก็บข้อมูลสถิติ ประสานงานกับหน่วยสถิติต่าง ๆ ทั้งในด้านการรวบรวมข้อมูล การประมวลผล และการวิเคราะห์ข้อมูล ให้คำปรึกษาแนะนำด้านวิชาการสถิติและวิชาการประมวลผลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ให้แก่หน่วยสถิติ ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลให้กับหน่วยราชการต่าง ๆ ตามที่ได้ขอความร่วมมือ ให้บริการประมวลผลข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ และจัดฝึกอบรมด้านวิชาการสถิติและการประมวลผลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ตลอดจนเป็นศูนย์กลางของข้อมูลสถิติทุกสาขา เพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้ข้อมูล

ผลงานที่สำคัญ ๆ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในช่วงปี ๒๕๓๓-๒๕๓๔ พอสรุปได้ดังนี้คือ

๑. งานเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติด้วยวิธีการสำรวจและสำมะโน ในปีหนึ่ง ๆ สำนักงานสถิติแห่งชาติมีโครงการสำรวจ/สำมะโนที่จะต้องดำเนินการประมาณ ๑๕-๒๐ โครงการ สำหรับโครงการสำคัญ ๆ ที่ได้ดำเนินการในช่วงปี ๒๕๓๓-๒๕๓๔ คือ

- ๑.๑ โครงการสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. ๒๕๓๓
- ๑.๒ โครงการสำรวจแรงงาน
- ๑.๓ โครงการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม
- ๑.๔ โครงการสำรวจข้อมูลระดับหมู่บ้าน

๒. การให้คำปรึกษาแนะนำด้านวิชาการสถิติแก่หน่วยสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ให้ความร่วมมือแก่หน่วยราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานเอกชน ในการให้คำปรึกษาแนะนำ/ดำเนินการ เกี่ยวกับการจัดทำสถิติในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดระเบียบวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การเลือกตัวอย่าง การออกแบบข้อถาม การเตรียมงานประมวลผล การนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์และการตีความหมายข้อมูล และการจัดทำรายงาน สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ให้ความร่วมมือแก่หน่วยงานต่าง ๆ ปีหนึ่ง ๆ ประมาณ ๓๐-๓๕ หน่วยงาน

๓. การให้บริการประมวลผลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ให้บริการในด้านให้คำปรึกษาแนะนำแก่หน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดทำระบบข้อมูลการเตรียมงานประมวลผลข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ การจัดทำโปรแกรมประมวลผล ตลอดจนดำเนินการประมวลผลข้อมูล ซึ่งในรอบปีที่ผ่านมา สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ให้บริการในเรื่องดังกล่าวแก่หน่วยราชการ และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เป็นจำนวน ๔๒ หน่วยงาน

๔. การฝึกอบรม สำนักงานสถิติแห่งชาติได้จัดให้มีการฝึกอบรมให้กับข้าราชการของสำนักงานสถิติแห่งชาติและของหน่วยราชการและหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เป็นประจำทุกปี โดยมีหลักสูตรที่ดำเนินการอบรมดังนี้

- ๔.๑ การฝึกอบรมวิชาสถิติ
- ๔.๒ การฝึกอบรมวิชาการประมวลผลด้วยระบบคอมพิวเตอร์

พระราชบัญญัติสถิติ

พ.ศ. ๒๕๐๘ *

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๘
เป็นปีที่ ๒๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสถิติ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญ ในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๐๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๔๙๕ บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“สถิติ” หมายความว่า ข้อมูลแสดงยอดจำนวนที่เก็บรวบรวมจากสำมะโน การสำรวจ บันทึกร ทะเบียน รายงาน หรือเอกสารอื่น ๆ

“สำมะโน” หมายความว่า การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประชากร เศรษฐกิจ การเกษตร อุตสาหกรรม ธุรกิจ และการอื่น เพื่อใช้ประโยชน์ในทางสถิติ โดยการแจกแจงจากทุกหน่วยเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ

“การสำรวจ” หมายความว่า การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประชากร เศรษฐกิจ การเกษตร อุตสาหกรรม ธุรกิจ และการอื่น เพื่อใช้ประโยชน์ในทางสถิติ โดยการแจกแจงจากบางหน่วยเป็นตัวอย่างเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ

“หน่วยสถิติ” หมายความว่า กระทรวงทบวงกรม หรือ ทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักงานหรือหน่วยงานอื่นใด

ของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งปฏิบัติงานที่มีลักษณะในทางสถิติ

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า องค์การของรัฐบาล หรือหน่วยธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

“บันทึก” หมายความว่า ข้อความหรือข้อเท็จจริงบรรดาที่ใช้ในกิจการซึ่งได้ทำขึ้นไว้เป็นหลักฐานไม่ว่าจะเป็นหนังสือหรือรูปลักษณะอื่นใด

“เคหสถาน” หมายความว่า ที่ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัย เช่น เรือน โรง เรือ หรือแพ ซึ่งคนอยู่อาศัยและหมายความรวมถึงบริเวณของที่ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัยนั้นด้วย จะมีรั้วล้อมหรือไม่ก็ตาม

“สำนักงาน” หมายความว่า ที่ซึ่งใช้เป็นที่ประกอบกิจการ เช่น เรือน โรง เรือ หรือแพ และหมายความรวมถึงบริเวณของที่ซึ่งใช้เป็นที่ประกอบกิจการงานนั้นด้วย จะมีรั้วล้อมหรือไม่ก็ตาม

“พนักงาน” หมายความว่า ผู้ซึ่งเลขาธิการสถิติแห่งชาติ แต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้สำนักงานสถิติแห่งชาติมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รวบรวมสถิติจากหน่วยสถิติ
- (๒) จัดวางผังสำมะโนและจัดทำสำมะโน
- (๓) ส่งเสริมพัฒนางานสถิติของรัฐ และส่งเสริมงานสถิติของเอกชน
- (๔) จัดวางผังรวม ประสานและกำกับบรรดาโครงการและกิจการสถิติของรัฐในทางวิชาการ
- (๕) ร่วมและประสานงานกับหน่วยสถิติในการรวมการประมวลและการวิเคราะห์สถิติ
- (๖) แนะนำและให้คำปรึกษาแก่หน่วยสถิติเกี่ยวกับแผนงาน ระเบียบวิธี ใบแบบ ใบกำหนด ข้อถาม ตลอดจนเอกสารต่าง ๆ อันเป็นคู่มือ คำอธิบาย และคำชี้แจงประกอบใบแบบหรือใบกำหนดข้อถามที่หน่วยสถิติทำขึ้นสำหรับใช้เกี่ยวกับสถิติ
- (๗) จัด หรืออำนวยความสะดวกสำรวจ หรือเก็บรวบรวมทำข้อคัดย่อ ประมวลและวิเคราะห์เกี่ยวกับภาวะมูลฐานของประเทศจากสำมะโนและการสำรวจ
- (๘) กำกับงานทางวิชาการที่เกี่ยวกับการจัดวางผังสำรวจ หรือการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์สถิติของหน่วยสถิติ

(๙) จัดหรืออำนวยการวิจัยในทางวิชาการสถิติ

(๑๐) จัดทำวารสารสถิติและโฆษณาข้อมูลสถิติ

(๑๑) จัดให้มีห้องสมุดเก็บรักษาหนังสือและเอกสารวิชาการและเอกสารสถิติ และแลกเปลี่ยนหนังสือและเอกสารดังกล่าว

(๑๒) จัดให้การศึกษาอบรมวิชาสถิติ

(๑๓) ร่วมและประสานงานสถิติกับรัฐต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ

มาตรา ๖ ให้เลขาธิการสถิติแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการสถิติแห่งชาติคณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นไม่เกินสิบคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง และผู้แทนกระทรวงทุกกระทรวงเป็นกรรมการ เลขาธิการสถิติแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๘ ให้คณะกรรมการสถิติแห่งชาติมีหน้าที่ให้คำปรึกษาและแนะนำแก่สำนักงานสถิติแห่งชาติ

มาตรา ๙ ให้คณะกรรมการสถิติแห่งชาติ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๓ ปี

ในกรณีมีการแต่งตั้งกรรมการสถิติแห่งชาติในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้น หรือแต่งตั้งซ่อม ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการสถิติแห่งชาติ ซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้วนั้น

กรรมการสถิติแห่งชาติที่พ้นจากตำแหน่ง อาจได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการอีกได้

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระตาม มาตรา ๙ กรรมการสถิติแห่งชาติพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นคนล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ได้รับความผิดอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

มาตรา ๑๑ การประชุมของคณะกรรมการสถิติแห่งชาติ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๑๒ การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๓ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ ถ้าคณะกรรมการสถิติแห่งชาติเห็นสมควรจะแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อทำการใด ๆ ตามที่มอบหมาย หรือจะเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำ หรือความเห็นก็ให้กระทำได้

ให้นำความในมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่การประชุมอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๔ หน่วยสถิติใดจะเสนอตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อดำเนินงานสถิติ ให้หน่วยสถิตินั้นส่งโครงการอันมีรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะแผนงานและระเบียบวิธี พร้อมทั้งประมาณการค่าใช้จ่ายตามแบบซึ่งสำนักงานสถิติแห่งชาติกำหนด ไปยังสำนักงานสถิติแห่งชาติเพื่อพิจารณาและให้ความเห็นชอบก่อน

มาตรา ๑๕ เมื่อจะทำสำมะโนหรือการสำรวจ เพื่อปฏิบัติการตามโครงการสถิติใด ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

- ในพระราชกฤษฎีกานั้นอย่างน้อยให้ระบุ
- (๑) อายุแห่งพระราชกฤษฎีกา
 - (๒) วัตถุประสงค์ในการทำสำมะโนหรือการสำรวจ
 - (๓) เขตท้องที่ที่จะทำสำมะโนหรือการสำรวจ
 - (๔) บุคคลซึ่งจะต้องกรอกรายการในใบแบบหรือใบกำหนดข้อมูล
 - (๕) หน่วยสถิติที่จะทำสำมะโนหรือการสำรวจ

มาตรา ๑๖ เมื่อได้ตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๑๕ แล้ว ให้เลขาธิการสถิติแห่งชาติประกาศกำหนด

- (๑) ใบแบบและใบกำหนดข้อมูล และวิธีการกรอกรายการในใบแบบและใบกำหนดข้อมูล
- (๒) ระยะเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือพนักงานจะส่งใบแบบหรือใบกำหนดข้อมูลแก่บุคคลซึ่งจะกรอกรายการ
- (๓) ระยะเวลาที่ผู้กรอกรายการจะต้องส่งคืนใบแบบและใบกำหนดข้อมูล ซึ่งได้กรอกรายการแล้วแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานหรือหน่วยสถิติ

การประกาศตามมาตรานี้ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๗ ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานไม่พบบุคคลซึ่งจะต้องกรอกรายการในใบแบบหรือใบกำหนดข้อมูล หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ส่งใบแบบหรือใบกำหนดข้อมูล

แก่บุคคลใด ๆ ที่มีอายุเกินยี่สิบปี ซึ่งอยู่หรือทำงานในเคหสถาน หรือสำนักงานของบุคคลนั้น ถ้าไม่พบบุคคลดังกล่าวให้ปิด ใบแบบหรือใบกำหนดคำถามไว้ในที่เห็นได้ง่าย ณ เคหสถาน หรือสำนักงานของบุคคลนั้น

เมื่อได้ปฏิบัติการตามวรรคก่อน และเวลาได้ล่วงพ้น ไปสิบห้าวันแล้ว ให้ถือว่าบุคคลซึ่งจะต้องกรอกรายการใน ใบแบบหรือใบกำหนดคำถามได้รับใบแบบหรือใบกำหนด คำถามแล้ว

มาตรา ๑๘ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือพนักงานมีอำนาจ เข้าไปในเคหสถาน หรือสำนักงานของบุคคลซึ่งจะต้องกรอกรายการในใบแบบหรือใบกำหนดคำถาม ในระหว่างพระ อาทิตยขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เพื่อให้บุคคลนั้นแสดงหลักฐาน หรือเอกสารเกี่ยวกับการกรอกรายการในใบแบบหรือใบ กำหนดคำถาม หรือเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อความ หรือตัวเลขที่ได้กรอกในใบแบบหรือใบกำหนดคำถาม ในการนี้ บุคคลนั้นต้องให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงาน ตามสมควร

มาตรา ๑๙ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ให้พนักงาน เจ้าหน้าที่ หรือพนักงานแสดงบัตรประจำตัว เมื่อบุคคลซึ่ง เกี่ยวข้องร้องขอ

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงาน ให้เป็น ไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๐ ให้หน่วยสถิติส่งสำเนารายการสถิติทุก อย่างอันได้จัดทำขึ้นแก่สำนักงานสถิติแห่งชาติ

มาตรา ๒๑ บรรดาข้อความหรือตัวเลขเฉพาะบุคคล หรือเฉพาะรายที่ได้กรอกในใบแบบหรือใบกำหนดคำถาม นั้นต้องถือเป็นความลับโดยเคร่งครัด ห้ามมิให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่ ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้เปิดเผยข้อความหรือตัวเลข นั้นแก่บุคคลใด ๆ ซึ่งไม่มีหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ นี้ เว้นแต่เพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณา คดีที่บุคคลนั้นต้องหว่ากระทำความผิดต่อพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๒ ผู้ใดไม่กรอกรายการในใบแบบหรือใบ กำหนดคำถาม ตามวิธีการที่เลขาธิการสถิติแห่งชาติกำหนด ตามมาตรา ๑๖ (๑) หรือไม่ส่งคืนใบแบบหรือใบกำหนดคำถาม ที่ได้กรอกรายการแล้วแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานหรือ หน่วยสถิติภายในระยะเวลาที่เลขาธิการสถิติแห่งชาติกำหนด ตามมาตรา ๑๖ (๓) หรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้า หน้าที่ หรือพนักงานซึ่งปฏิบัติการตามมาตรา ๑๘ ต้องระวาง โทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๒๓ ผู้ใดกรอกข้อความหรือตัวเลขในใบแบบ หรือใบกำหนดคำถามโดยรู้ว่าเป็นเท็จ หรือชี้แจงข้อเท็จจริง

หรือตอบคำถามอันเป็นเท็จแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือพนักงาน ซึ่งปฏิบัติการตามมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน สามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ

มาตรา ๒๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราช- บัญญัตินี้และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และออกกฎ กระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา แล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

* ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๗๓ วันที่ ๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๐๘ หน้า ๖๕๓

เลขาธิการ

นางเพ็ญศรี สุวรรณสิงห์

๒๔๑-๐๕๔๑

๒๔๑-๑๓๒๙

รองเลขาธิการ

นางดวงใจ พุ่มชูศรี

๒๔๑-๐๕๖๒

รองเลขาธิการ

นายคเนศวร์ จันททรัพย์

๒๔๑-๓๕๔๔

เลขาธิการกรม

นายวรฤทธิ์ วงศ์เสรี

๒๔๑-๘๖๐๗

ผู้อำนวยการกองสำรวจประชากร

นางศศิธร โชติกเสถียร

๒๔๑-๙๖๒๔

ผู้อำนวยการกองสำรวจเศรษฐกิจ

นางวรัญ วัฒนตรี

๒๔๑-๘๖๑๗

ผู้อำนวยการกองวิชาการสถิติ

นางสาวเอี่ยมจันทร์ เปรมโยธิน

๒๔๒-๕๘๖๒

ผู้อำนวยการกองจัดเก็บข้อมูลสถิติ

นายวรวุฒิ ลือบุญธวัชชัย

๒๔๑-๘๖๐๙

ผู้อำนวยการกองประมวลผลสถิติ

นายพิชัย ไสยสมบัติ

๒๔๑-๘๖๑๙

ผู้อำนวยการกองรายงานสถิติ

นางแอนนี่ ศกุนะสิงห์

๒๔๑-๓๓๖๗

กรมประชาสัมพันธ์

นายวิช เมฆสวรรค์
อธิบดี

นายอรุณ งามดี
รองอธิบดี

นายเจกนา สิริสิงห์
รองอธิบดี

นายสุวิทย์ หวังภูษเคนทร์
รองอธิบดี

การดำเนินงานของกรมประชาสัมพันธ์ในรอบปีที่ผ่านมา

๑. โครงการนำร่องระบบการประชาสัมพันธ์เพื่อการพัฒนาแบบผสมผสาน
๒. โครงการณรงค์เพื่อประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง และพลังงาน
๓. โครงการขยายบริการสื่อวิทยุกระจายเสียง ระบบ เอฟ.เอ็ม. ทั่วประเทศ (ขณะนี้กำลังจัดตั้งที่จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดตาก และจังหวัดนครศรีธรรมราช)
๔. โครงการเชื่อมโยงสัญญาณวิทยุกระจายเสียงทั่วประเทศผ่านดาวเทียม
๕. โครงการปรับปรุงสถานีวิทยุโทรทัศน์
๖. โครงการจัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศน์
๗. โครงการเชื่อมโยงสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ทั่วประเทศผ่านดาวเทียม

กฎหมายที่เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์

การปฏิบัติงานของกรมประชาสัมพันธ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ นั้น มีกฎหมายและระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ เป็นหลักและแนวทางในการปฏิบัติงาน ซึ่งสรุปเนื้อหาที่สำคัญได้ดังต่อไปนี้คือ

๑. พระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๔๙๘

รัฐบาลต้องการให้กิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ เจริญก้าวหน้าและมุ่งอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ผู้ใช้เครื่องรับวิทยุกระจายเสียง เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์หรือชิ้นส่วนของเครื่องดังกล่าว โดยมีการจดทะเบียนเพียงครั้งเดียว แต่ให้ใช้ได้ตลอดอายุการครอบครองของผู้รับใบอนุญาต

๒. พระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๒

เครื่องรับวิทยุกระจายเสียงและเครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ เป็นปัจจัยสำคัญในการให้ความรู้แก่ประชาชน จึงเป็นการสมควรที่จะให้ประชาชนมี นำเข้าหรือนำออก ซึ่งเครื่องรับวิทยุกระจายเสียงและเครื่องรับวิทยุโทรทัศน์หรือส่วนใด ๆ แห่งเครื่องดังกล่าวได้โดยไม่ต้องขอรับใบอนุญาต เป็นการเปิดโอกาสให้พ่อค้าได้ทำการค้าได้ด้วย

๓. ระเบียบว่าด้วยวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๑๘

โดยที่ทางรัฐบาลได้พิจารณาเห็นว่าวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่เข้าถึงประชาชนได้โดยรวดเร็วและแพร่หลายไปได้อย่างรวดเร็วกว้างขวาง ทั้งยังมีผลที่อาจกระทบไปถึงการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงปลอดภัยของชาติ ตลอดจนการศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม ฉะนั้นเพื่อให้สถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจทุกแห่งอยู่ภายใต้ระเบียบเดียว และดำเนินกิจการให้เป็นประโยชน์ โดยแท้จริงแก่รัฐบาลและประชาชนให้มากที่สุด คณะรัฐมนตรีจึงมีมติกำหนดระเบียบดังกล่าวและให้มีคณะกรรมการ

บริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (กบว.) มีอำนาจหน้าที่ในการบริหาร ควบคุม ดูแลการดำเนินการของสถานีในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการกำหนดเงื่อนไขและวิธีการจัดตั้งหรือย้ายสถานี การพิจารณาและอนุญาตให้จัดตั้งหรือย้ายสถานี

๔. ระเบียบว่าด้วยการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ทางวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๒๑

โดยที่เป็นการสมควรวางระเบียบเกี่ยวกับการตรวจพิจารณาภาพยนตร์และแผ่นภาพโฆษณา หรือสไลด์โฆษณาที่ส่งออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้การตรวจพิจารณาดำเนินไปด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อยและสอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบว่าด้วยวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๑๘ ตลอดจนระเบียบและคำสั่งต่าง ๆ ของ กบว.

๕. ระเบียบว่าด้วยการส่งภาพยนตร์ข่าวออกอากาศทางวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๒๑

เพื่อให้การส่งภาพยนตร์ข่าวออกอากาศทางวิทยุโทรทัศน์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็ว เหมาะสม โดยให้ทางสถานีเป็นผู้รับผิดชอบตรวจพิจารณาข่าวก่อนที่จะนำออกอากาศโดยเคร่งครัด ยิ่งในด้านที่จะเป็นผลเสียหายต่อประเทศไทย หรือก่อให้เกิดผลเสียหายต่อการปฏิบัติการจิตวิทยา เช่น ส่งเสริมฝ่ายตรงข้าม เป็นต้น

๖. ระเบียบคณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ว่าด้วยการโฆษณาสินค้าและบริการธุรกิจทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๒๑

เพื่อให้การโฆษณาสินค้าและบริการธุรกิจทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ของสถานีฯ ดำเนินไปด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อยและสอดคล้องกับกฎหมาย ต้องไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย ไม่หมิ่นคาย ไม่ทับถมผู้อื่น ไม่โฆษณาเกินความจริง ไม่หวาดเสียว ห้ามโฆษณาอาวุธ เป็นต้น

๗. ระเบียบว่าด้วยการตรวจพิจารณาการโฆษณาทางวิทยุกระจายเสียง พ.ศ. ๒๕๒๒

เพื่อให้การตรวจพิจารณาการโฆษณาทางวิทยุกระจายเสียงเป็นไปด้วยความเหมาะสมเรียบร้อย ผู้ขอโฆษณาต้องมีหนังสือรับรองการโฆษณาสรรพคุณยา ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขอนุญาตแล้วประกอบคำขอการโฆษณาฯ ต้องบันทึกลงแผ่นเสียงเพื่อให้ตรวจสอบก่อนออกอากาศ ห้ามพูดสวดเพราะอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชนได้

๘. ระเบียบกรมประชาสัมพันธ์ว่าด้วยการออกใบรับรองให้เป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายรายการ พ.ศ. ๒๕๒๒

เจ้าหน้าที่ฝ่ายรายการของสถานีซึ่งได้แก่ ผู้มีหน้าที่ในการจัด ผลิตและควบคุมรายการของสถานี ต้องได้รับประกาศนียบัตรในด้านการจัดรายการจากกรมประชาสัมพันธ์ หรือได้รับประกาศนียบัตรหรือปริญญา หรือมีความชำนาญหรือประสบการณ์เพียงพอเกี่ยวกับการจัดรายการตามหลักเกณฑ์ที่กรมประชาสัมพันธ์กำหนด

๙. ระเบียบว่าด้วยการทดสอบผู้ประกาศของสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๒๓

ระเบียบนี้ให้ใช้ทดสอบผู้ประกาศของสถานีฯ และผ่านการตรวจสอบประวัติตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติแล้ว เพื่อให้ได้ผู้ประกาศที่มีน้ำเสียงดี จังหวะหลักภาษา ความชัดเจน และอื่น ๆ ซึ่งเหมาะสมกับหน้าที่ผู้ประกาศ

๑๐. ระเบียบคณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ว่าด้วยวิธีการโฆษณาทางวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๒๓

เพื่อให้การโฆษณาทางวิทยุโทรทัศน์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงมีการกำหนดวิธีโฆษณาต่าง ๆ เช่น ความถี่ในการโฆษณา การโฆษณาในรายการถ่ายทอดสดกีฬา เป็นต้น

๑๑. คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๑๕ และ ๑๗ พ.ศ. ๒๕๑๙

ให้สถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ ดำเนินรายการต่าง ๆ ตามปกติ และให้สถานีวิทยุกระจายเสียงคอยรับฟังและถ่ายทอดรายการสำคัญที่ออกจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยทุกครั้ง การโฆษณาต้องเป็นภาษาไทย หากมีภาษาต่างประเทศให้มีได้เฉพาะที่จำเป็นต้องระบุ เช่น ชื่อสินค้า ชื่อบริษัทห้างร้าน ผู้ผลิต ประเทศผู้ผลิต เป็นต้น

๑๒. หนังสือเวียนของ กบว.

นอกจากนี้ยังมีหนังสือเวียนของ กบว. ที่ส่งให้สถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์อีกหลายฉบับ ส่วนใหญ่เป็นการขยายความระเบียบต่าง ๆ ของ กบว. หรือเป็นมติที่ประชุม กบว. เพื่อควบคุมการดำเนินงานของสถานีฯ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เช่น ให้กวดขันการแพร่ภาพที่เป็นภัยต่อสังคมและเยาวชน ให้ถ่ายทอดรายการส่งเสริมศีลธรรมและจริยธรรม ให้กวดขันผู้จัดรายการหรือผู้ประกาศให้ปฏิบัติโดยถูกต้องตามระเบียบและคำสั่ง กบว. ห้ามโฆษณาสถานติสโกเทค การควบคุมการโฆษณาฯ และหนังสือเวียน กบว. ถึงสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ฉบับลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๓๒ ได้อนุญาตให้สถานีวิทยุกระจายเสียงโฆษณาสินค้าและบริการธุรกิจได้โดยไม่จำกัดเวลา เป็นเวลา ๖ เดือน เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้สถานีวิทยุกระจายเสียงที่ได้รับอนุญาตให้มีรายการโฆษณาและบริการธุรกิจได้ทดลองดำเนินรายการแบบอิสระ เพื่อหารูปแบบการบริหารสถานีฯ ที่ดียิ่งขึ้น

อธิบดี		
นายธวัช เมฆสุวรรณค์		๒๘๑-๘๘๔๑
รองอธิบดี		
นายอรุณ งามดี		๒๘๒-๑๑๙๕
รองอธิบดี		
นายเจตนา สิริสิงห์		๒๘๑-๘๘๔๐
รองอธิบดี		
นายสุวิทย์ หวังภูษเคนทร์		๒๘๐-๕๖๘๑
เลขาธิการกรม		
นายพิพัฒน์ โกศลวัฒน์		๒๘๑-๘๘๔๒
ผู้อำนวยการกองข่าวต่างประเทศ		
-ว่าง-		๒๗๗-๑๑๖๒
ผู้อำนวยการกองข่าวในประเทศ		
นายสมศักดิ์ สว่างเจริญ		๒๗๗-๒๕๒๕
ผู้อำนวยการกองคลัง		
นางจิตจง ศรีวัชรกุล		๒๘๒-๗๑๗๘
ผู้อำนวยการกองงานคณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์		
นายวีรพล ดวงสูงเนิน		๒๘๒-๓๗๑๔
ผู้อำนวยการกองงานคณะกรรมการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ		
นายประธาน รังสิมาภรณ์		๒๘๒-๙๓๑๑
ผู้อำนวยการกองช่างและทะเบียนวิทยุ		
นายสุวัฒน์ จิตรถเวช		๒๘๑-๐๐๔๐
ผู้อำนวยการกองผลิตสื่อบุคคล		
นายวัฒนชัย จุลละเกศ		๒๗๘-๘๘๕๖
ผู้อำนวยการกองวิชาการ		
นายบุญเลิศ ศุภติติก		๒๘๑-๘๘๑๑
ผู้อำนวยการกองสำรวจประชามติ		
นายเสถียร ศรีดี		๒๘๑-๒๖๓๒

ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย		
นายชิน พูลสมบัติ		๒๗๗-๐๑๒๒
ผู้อำนวยการสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย		
นายวิจิตร วุฒิอำพล		๓๑๘-๒๓๖๓
ผู้อำนวยการศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต ๑ (ขอนแก่น)		
นายผดุง พงษ์พานิช		(๐๔๓) ๒๒๒๑๖๓
ผู้อำนวยการศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต ๒ (อุบลราชธานี)		
นายบุญสืบ รุ่งเจริญ		(๐๕๕) ๒๕๔๓๕๐
ผู้อำนวยการศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต ๓ (ลำปาง)		
นายสมชาย บุรณกิจ		(๐๕๕) ๒๒๑๐๙๒
ผู้อำนวยการศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต ๔ (พิษณุโลก)		
นายประทีป จารุโยธิน		(๐๕๕) ๒๕๒๙๙๖
ผู้อำนวยการศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต ๕ (สุราษฎร์ธานี)		
นายบงเอิญ มุสิกะพงษ์		(๐๗๗) ๒๗๒๗๗๔
ผู้อำนวยการศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต ๖ (สงขลา)		
นายสมพงษ์ วิสุทธิแพทย์		(๐๗๔) ๒๓๑๘๔๐
กลุ่มปรับปรุงระบบการบริหารงาน		
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๘		
นางวาสนา ภาษิต		๒๘๑-๘๘๐๓
กลุ่มตรวจสอบ		
เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน ๗		
นางสุนีย์ ครุจิต		๒๘๒-๗๒๘๓
หัวหน้าสำนักงานแถลงข่าวไทย ณ กรุงลอนดอน		
นางสุนทร ศรีสมวงศ์		(๗๑) ๕๘๔-๕๕๒๑
หัวหน้าสำนักงานแถลงข่าวไทย ณ กรุงวอชิงตัน		
นางจารุลินทร์ มุสิกะพงษ์		(๒๐๒) ๖๖๗-๓๑๐๘
หัวหน้าสำนักงานแถลงข่าวไทย ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์		
นางลดาวัลย์ บัวเอี่ยม		(๐๙๓) ๒๕๒-๑๕๐๖
หัวหน้าสำนักงานแถลงข่าวไทย ณ กรุงริยาด		
นายอุปลัมภ์ อุปพงษ์		(๐๑) ๕๘๘-๑๑๗๖ ต่อ ๓๒

กรมวิเทศสหการ

นายวันชัย ศิริรัตน์
อธิบดี

นายประชา เชวาคิลปี
รองอธิบดี

นายพิเชต สุนทรพิพิธ
รองอธิบดี

มูลค่าความร่วมมือที่ได้รับจากต่างประเทศ ปีงบประมาณ ๒๕๓๓

ผู้เชี่ยวชาญ	๕๐.๕ ล้านบาท
Mission	๕.๐ ล้านบาท
อาสาสมัคร	๗.๓ ล้านบาท
ทุน	๒๑.๐ ล้านบาท
วัสดุอุปกรณ์	๙๔.๔ ล้านบาท
เงินให้เปล่า	๕๗.๐ ล้านบาท
อื่น ๆ	๖๒.๙ ล้านบาท
รวม	๒๙๘.๑ ล้านบาท

มูลค่าความร่วมมือที่ให้แก่ต่างประเทศ ปีงบประมาณ ๒๕๓๓

โครงการความช่วยเหลือของไทย	๒๑,๕๔๙,๙๓๑ บาท
โครงการความช่วยเหลือร่วมกับประเทศที่สาม	๒๕๙,๐๕๐ บาท
รวม	๒๑,๘๐๘,๙๘๑ บาท

ความเป็นมา

งานอันเกี่ยวกับการร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการกับต่างประเทศนั้น ถือได้ว่าเป็นงานซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรมวิเทศสหการโดยตรง ซึ่งกิจการงานของกรมวิเทศสหการได้มีพัฒนาการมาตั้งแต่ต้น ดังนี้

เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๔๙๓ คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นสมควรตั้งคณะกรรมการดำเนินการตามโครงการความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจและวิชาการของสหรัฐอเมริกา (ก.ศ.ว.) ขึ้น เพื่อพิจารณาดำเนินการตามโครงการของประธานาธิบดีทรูแมน และเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๐๒ คณะรัฐมนตรีได้ยกเลิกคณะกรรมการชุดนี้ กับได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาและดำเนินการเกี่ยวกับการช่วยเหลือและร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการระหว่างประเทศขึ้น เพื่อทำหน้าที่พิจารณาคำเสนอขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศในทางวิชาการ ทางการเงิน และการกุ๊ยม

ต่อมาได้มีการจัดตั้งกองการร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการกับต่างประเทศ (ก.ศ.ว.) ขึ้นในสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๐๒ โดยพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) มาตรา ๑๒ (๗) ได้กำหนดให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ "มีหน้าที่ในการพิจารณาคำเสนอขอความช่วยเหลือที่ขอจากต่างประเทศในทางวิชาการ ทางการเงิน การกุ๊ยม ตลอดจนให้คำแนะนำเกี่ยวกับโครงการขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ และดำเนินงานอันจำเป็นร่วมกับ กระทรวง ทบวง กรม ในรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ เพื่อประสานงานเกี่ยวกับการรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ และการเสนอความช่วยเหลือที่ขอจากต่างประเทศ"

เมื่อวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๐๕ ได้มีการยกฐานะกองการร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการกับต่างประเทศขึ้นเป็น "ส่วนการร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการกับต่างประเทศ" สำหรับอำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตามเดิม แต่เมื่อประกาศใช้มาได้ปีกว่าก็ได้มีพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารของกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๐๖ ซึ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๐๖ ให้โอนบรรดาอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงาน

พัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรีเฉพาะที่เกี่ยวกับราชการของส่วนการร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการกับต่างประเทศไปเป็นอำนาจ หน้าที่ของกรมวิเทศสหการ กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

จวบจนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๕ ได้มีประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ยกเลิกพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๐๖ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม และให้ปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม และระเบียบบริหารราชการของประเทศขึ้นใหม่ โดยให้กรมวิเทศสหการ กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ไปสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี

โครงสร้าง

ปัจจุบันกรมวิเทศสหการกำลังปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการใหม่ โดยได้แบ่งออกเป็น ๙ กอง ดังนี้

๑. สำนักงานเลขานุการกรม
๒. กองการร่วมมือกับต่างประเทศ กอง ๑
๓. กองการร่วมมือกับต่างประเทศ กอง ๒
๔. กองการร่วมมือกับต่างประเทศ กอง ๓
๕. กองการเงินโครงการ
๖. กองตรวจบัญชีโครงการ
๗. กองพัสดุโครงการและพิธีการภาษี
๘. กองวิชาการ
๙. กองทดสอบและฝึกอบรม

อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของกรมวิเทศสหการ

๑. เป็นหน่วยราชการกลาง ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของรัฐบาลไทย เจรจาและติดต่อรับและให้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการกับต่างประเทศ ตลอดจนติดต่อให้มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐบาลและภาคเอกชนของไทยกับหน่วยงานและองค์การต่างประเทศที่เกี่ยวกับการให้ความร่วมมือกับฝ่ายไทย รวมถึงการลงนามในข้อตกลงโครงการในนามของรัฐบาลไทย

๒. พิจารณาและจัดทำแผนขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศในด้านเศรษฐกิจและวิชาการให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตลอดจนพิจารณาคำขอความช่วยเหลือของหน่วยงานต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับแผนรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ

๓. จัดหาพัสดุและจัดจ้างผู้เชี่ยวชาญและบุคลากร ตามโครงการความร่วมมือกับต่างประเทศในด้านเศรษฐกิจและ

วิชาการ ตลอดจนควบคุม และดำเนินการเบิกจ่ายเงินทุนช่วยเหลือจากต่างประเทศ ควบคุมและตรวจสอบการใช้พัสดุ และเงินที่ได้รับตามโครงการ

๔. จัดการศึกษา ฝึกอบรม และดูงานให้แก่ผู้รับทุน รวมถึงการอำนวยความสะดวกและจัดปฐมนิเทศให้แก่ผู้เชี่ยวชาญ อาสาสมัคร และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานระหว่างประเทศ และผู้รับทุนชาวต่างประเทศ

๕. ดำเนินการทดสอบ คัดเลือก และฝึกอบรมภาษาของผู้สมัครรับทุนให้เป็นไปตามมาตรฐานของแหล่งผู้ให้ รวมทั้งการปฐมนิเทศผู้รับทุน

๖. ติดตามและประเมินผลโครงการความร่วมมือกับต่างประเทศ

๗. การออกประกาศ ระเบียบที่เกี่ยวกับความร่วมมือกับต่างประเทศ

ในปัจจุบันกรมวิเทศสหการในฐานะตัวแทนของรัฐบาลไทยมิใช่จะรับแต่ความช่วยเหลือจากรัฐบาล หน่วยงาน และองค์การต่างประเทศเพียงอย่างเดียว กรมวิเทศสหการยังให้ความสำคัญเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลาย โดยเฉพาะกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งนี้ ทำให้ภาพพจน์ของประเทศไทยในสายตาเพื่อนบ้านดีขึ้น ตลอดจนยังเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเพื่อนบ้านให้มีความใกล้ชิดกันยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายต่างประเทศของรัฐบาล

ประมวลประกาศกรมวิเทศสหการ เรื่อง ทุนรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ องค์การต่างประเทศ หรือนิติบุคคลต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๓๑ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๓๒ และฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๓๒

ตามที่กรมวิเทศสหการประกาศให้ทราบว่า ทุนรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ องค์การต่างประเทศ หรือนิติบุคคลต่างประเทศ ทุนใดเป็นทุนประเภท ๑ (ข) เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๑๘ และต่อมาได้แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๑ ๒ และ ๓ ปัจจุบันทุนต่าง ๆ ที่จัดอยู่ในประเภททุน ๑ (ข) มีดังต่อไปนี้

๑. ทุนรัฐบาลสหรัฐอเมริกา ซึ่งบริหารและจัดสรรโดย United States Agency for International Development (USAID) และ Narcotics Assistance Unit (NAU)
๒. ทุนขององค์การสหประชาชาติ องค์การชำนาญพิเศษขององค์การสหประชาชาติ และองค์การพิเศษอื่น ๆ ในเครือขององค์การสหประชาชาติ
๓. ทุนรัฐบาลอังกฤษ
๔. ทุนรัฐบาลสาธารณรัฐเกาหลี
๕. ทุนรัฐบาลแคนาดา
๖. ทุนรัฐบาลญี่ปุ่น
๗. ทุนรัฐบาลมาเลเซีย
๘. ทุนรัฐบาลปากีสถาน
๙. ทุนรัฐบาลบังกลาเทศ
๑๐. ทุนรัฐบาลบรูไน
๑๑. ทุนรัฐบาลออสเตรเลีย ซึ่งบริหารและจัดสรรโดย Australian International Development Assistance Bureau (AIDAB), Regional Metrology Program และ Australian Centre for International Agricultural Research (ACIAR)
๑๒. ทุนรัฐบาลอินเดีย ทั้งนี้ ให้รวมถึงทุน Indian Technical and Economic Cooperation (ITEC Program)
๑๓. ทุนรัฐบาลนิวซีแลนด์
๑๔. ทุนรัฐบาลสาธารณรัฐฟิลิปปินส์
๑๕. ทุนรัฐบาลสิงคโปร์
๑๖. ทุนรัฐบาลออสเตรเลีย ทั้งนี้ ไม่รวมถึงทุนที่รัฐบาลออสเตรเลียให้แก่บุคคลทั่วไป
๑๗. ทุนรัฐบาลเบลเยียม
๑๘. ทุนรัฐบาลเดนมาร์ก
๑๙. ทุนรัฐบาลอียิปต์
๒๐. ทุนรัฐบาลฟินแลนด์

๒๑. ทุนรัฐบาลฝรั่งเศส
๒๒. ทุนรัฐบาลกรีซ
๒๓. ทุนรัฐบาลอิสราเอล
๒๔. ทุนรัฐบาลอิตาลี
๒๕. ทุนรัฐบาลลักเซมเบิร์ก
๒๖. ทุนรัฐบาลเนเธอร์แลนด์
๒๗. ทุนรัฐบาลนอร์เวย์
๒๘. ทุนรัฐบาลสเปน
๒๙. ทุนรัฐบาลสวีเดน
๓๐. ทุนรัฐบาลสวิตเซอร์แลนด์
๓๑. ทุนรัฐบาลชูดาน
๓๒. ทุนรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ทั้งนี้ ยกเว้น
ทุน Deutscher Akademischer Austausch Dienst (DAAD)
ทุน Humboldt ทุน Goethe และทุนสัมมนาด้าน Re-
search and Education in Chemical Engineering and Phy-
sical Chemistry
๓๓. ทุนรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน
๓๔. ทุนรัฐบาลโปแลนด์
๓๕. ทุนรัฐบาลโรมาเนีย
๓๖. ทุนรัฐบาลสหภาพโซเวียต
๓๗. ทุนรัฐบาลยูโกสลาเวีย
๓๘. ทุนรัฐบาลฮังการี
๓๙. ทุนภายใต้ Technical Cooperation Among Developing
Countries (TCDC) จากประเทศอินโดนีเซีย
๔๐. ทุนของประชาคมยุโรป (Economic Europe Commu-
nity – EEC)
๔๑. ทุนของวิทยาลัยนักบริหารการศึกษาระหว่างเทคนิค
แผนโคลัมโบ (Colombo Plan Staff College for Techni-
cian Education)
๔๒. ทุนของสำนักงานแผนโคลัมโบภายใต้ Drug Advi-
sory Programmes
๔๓. ทุนสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้ (South – East Asian Ministers of
Education Secretariat – SEAMES)
๔๔. ทุนสถาบันวิจัยค้นคว้าเรื่องข้าวระหว่างประเทศ
(The International Rice Research Institute – IRRI)
๔๕. ทุนองค์การเพิ่มผลผลิตแห่งเอเชีย (Asian Producti-
vity Organization – APO)
๔๖. ทุนสภาประชากรแห่งสหรัฐอเมริกา (Population
Council Ins., New York)
๔๗. ทุน Ford Foundation
๔๘. ทุน Rockefeller Foundation
๔๙. ทุน International Development Research Centre (IDRC)
๕๐. ทุน National Institute of Health (NIH)
๕๑. ทุน International Development Program (IDP)
๕๒. ทุน International Centre for Training and Research in
Tropical Sericulture (ICTRETS)
๕๓. ทุนตามโครงการพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขง

อธิบดี

นายวันชัย ศิริรัตน์ ๒๕๑-๐๔๗๐

รองอธิบดี

นายประชา เชาวศิลป์ ๒๕๑-๐๓๕๑

รองอธิบดี

นายพิเชต สุนทรพิพิธ ๒๕๑-๐๓๕๐

ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ

นายกิตติพันธ์ กาญจนพิพัฒนกุล ๒๕๑-๑๕๓๗

เลขานุการกรม

นายสุเมธี ศรีสุชาติ ๒๕๑-๕๐๕๕

ผู้อำนวยการกองวิชาการ

นายธงชัย ชูช่วง ๒๕๑-๗๓๒๓

ผู้อำนวยการกองการร่วมมือกับต่างประเทศ กอง ๑

นายกฤษฎา เปี่ยมพงศ์สานต์ ๒๕๑-๑๕๕๑

ผู้อำนวยการกองการร่วมมือกับต่างประเทศ กอง ๒

นายถวัลย์ พลพิชน์ ๒๕๒-๕๖๕๕

ผู้อำนวยการกองการร่วมมือกับต่างประเทศ กอง ๓

นายอภิรักษ์ ภักธริธานนท์ ๒๕๒-๕๕๕๗

ผู้อำนวยการกองทดสอบและฝึกอบรม

นางวังณา พิณธูสาร ๒๕๒-๒๖๕๗

ผู้อำนวยการกองการเงินโครงการ

นายสมศักดิ์ เจาประเสริฐ ๒๕๑-๔๕๕๕

ผู้อำนวยการกองตรวจบัญชีโครงการ

นางวิวรรธม เหล่าเศรษฐกุล ๒๕๑-๗๓๒๔

ผู้อำนวยการกองพัสดุโครงการและพิธีการภายใน

นายชัยวัฒน์ วิเศษวิทยเวช ๒๕๑-๓๓๕๐

องค์การสวนสัตว์

นายจิระ เมฆวิชัย
ผู้อำนวยการ

นายเกษร ศรีม่วง
รองผู้อำนวยการ

องค์การสวนสัตว์

๗๑ ถนนพระราม ๕ แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

สวนสัตว์ดุสิต	กรุงเทพมหานคร
สวนสัตว์เปิดเขาเขียว	จังหวัดชลบุรี
สวนสัตว์เชียงใหม่	จังหวัดเชียงใหม่
สวนสัตว์นครราชสีมา	จังหวัดนครราชสีมา
โครงการสวนสัตว์สงขลา	จังหวัดสงขลา

“ศึกษา อรุณรักษ์ พักผ่อน”

พระราชกฤษฎีกา

จัดองค์การสวนสัตว์

พ.ศ. ๒๔๙๗*

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๗

เป็นปีที่ ๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งองค์การสวนสัตว์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๙๕ และมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนสัตว์ พ.ศ. ๒๔๙๗”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชกฤษฎีกานี้

“สัตว์” หมายความว่า สัตว์บก สัตว์น้ำ และสัตว์ปีกทุกชนิด

“องค์การ” หมายความว่า องค์การสวนสัตว์

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานขององค์การสวนสัตว์

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการขององค์การสวนสัตว์

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการขององค์การสวนสัตว์

มาตรา ๔ ให้จัดตั้งองค์การขึ้นองค์การหนึ่ง เรียกว่า “องค์การสวนสัตว์” มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) จัดดำเนินการ ส่งเสริม รวบรวมสัตว์นานาชนิดไว้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

(๒) ส่งเสริมและจัดให้มีการบำรุงและผสมพันธุ์ต่าง ๆ ไว้เพื่อมิให้สูญพันธุ์

(๓) จัดดำเนินการเกี่ยวกับสถานที่เลี้ยงสัตว์ขององค์การ

(๔) จัดบริการสาธารณะเพื่อให้เป็นที่พักผ่อนของประชาชนโดยแท้จริง

เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวแล้ว ให้องค์การมีอำนาจรวมถึง

(๑) สร้าง ซื้อ จัดหา จำหน่าย ยืม ให้ยืม เช่า ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ถือกรรมสิทธิ์ ครอบครอง ทำการแลกเปลี่ยน โอน ด้วยประการใด ๆ ซึ่งทรัพย์สินหรือสิทธิทั้งในประเทศ และนอกประเทศ

(๒) กู้ยืมเงิน ให้กู้ยืมเงิน โดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือด้วยทรัพย์สิน รับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้ รับเงินค่าธรรมเนียม

การกู้ยืมเงิน ถ้าเป็นจำนวนเงินเกินกว่าห้าล้านบาท ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเสียก่อน

(๓) กระทำการอื่นใดอันเป็นการส่งเสริมและอุดหนุนการสวนสัตว์

มาตรา ๕ องค์การมีสำนักงานแห่งใหญ่อยู่ในจังหวัดพระนคร และจะตั้งสำนักงานสาขาหรือตัวแทนขึ้น ณ ที่ใดในราชอาณาจักรก็ได้

มาตรา ๖ ให้กระทรวงมหาดไทยโอนกิจการ สิทธิหน้าที่ ทรัพย์สิน และความรับผิดชอบ ซึ่งเกิดจากการดำเนินกิจการสวนสัตว์ดุสิตของเทศบาลนครกรุงเทพ ซึ่งอยู่ในความควบคุมของกระทรวงมหาดไทย ตลอดจนพนักงานของกิจการดังกล่าวก่อนวันใช้พระราชกฤษฎีกานี้บังคับ ให้แก่องค์การซึ่งตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๗ ให้กำหนดทุนขององค์การเป็นจำนวนเงินสองล้านบาท โดยรัฐบาลจ่ายให้เป็นทุนประเดิม

มาตรา ๘ ให้องค์การรับโอนกิจการสวนสัตว์ดุสิตของเทศบาลนครกรุงเทพ ซึ่งอยู่ในความควบคุมของกระทรวงมหาดไทยมาจัดดำเนินการ

มาตรา ๙ เงินสำรองขององค์การให้ประกอบด้วยเงินสำรองธรรมดา ซึ่งตั้งไว้เผื่อขาด เงินสำรองเพื่อขยายกิจการ เงินสำรองเพื่อไถ่ถอนหนี้ และเงินสำรองอื่น ๆ เพื่อความประสงค์แต่ละอย่างโดยเฉพาะตามแต่คณะกรรมการจะเห็นสมควร

มาตรา ๑๐ รายได้ที่องค์การได้รับจากการดำเนินกิจการให้ตกเป็นขององค์การสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ

มาตรา ๑๑ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าหกคน แต่ไม่เกินสิบคนเป็นผู้บริหารกิจการขององค์การ

กรรมการต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย

มาตรา ๑๒ ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจและหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การและเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ นายกรัฐมนตรีมีอำนาจเรียกประธานกรรมการ กรรมการ ผู้อำนวยการ หรือพนักงานมาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น หรือให้ทำรายงานอื่นก็ได้

มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไป ซึ่งกิจการขององค์การให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๔ อำนาจและหน้าที่เช่นว่านี้รวมถึง

(๑) วางระเบียบข้อบังคับการบริหารงานขององค์การ

(๒) เป็นตัวแทนขององค์การในกิจการทั่วไป แต่จะมอบหมายให้ผู้อำนวยการหรือพนักงานอื่นใดเป็นผู้แทนขององค์การในกิจการใดก็ได้

(๓) วางข้อบังคับเกี่ยวกับการประชุม

(๔) แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อนขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ตลอดจนลงโทษวินัยแก่พนักงานขององค์การ ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

(๕) แต่งตั้งหรือถอดถอนผู้อำนวยการ

(๖) วางข้อบังคับว่าด้วยการบัญชี การสอบบัญชี และการตรวจบัญชี

(๗) วางข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การตัดเงินเดือน การลดขั้นเงินเดือน และระเบียบวินัยของพนักงาน ตลอดจนกำหนดจำนวนอัตราตำแหน่ง อัตราเงินเดือนค่าจ้าง และเงินอื่น ๆ ของพนักงาน และวางระเบียบ

(๘) กำหนดอัตราเงินสะสมของผู้อำนวยการและพนักงาน และวางระเบียบการจ่ายเงินสะสม

มาตรา ๑๔ ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้บริหารกิจการขององค์การให้เป็นไปตามนโยบายที่คณะกรรมการกำหนด

ผู้อำนวยการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ

ผู้อำนวยการมีอำนาจบังคับบัญชาพนักงานทุกตำแหน่ง

มาตรา ๑๕ ให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้กำหนดเงินผลประโยชน์ตอบแทนประธานกรรมการ กรรมการ และผู้อำนวยการ

ประธานกรรมการ กรรมการ ผู้อำนวยการ และพนักงานอาจได้รับเงินบำเหน็จหรือเงินรางวัลตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๖ ประธานกรรมการ และกรรมการย่อมพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก

มาตรา ๑๗ ให้องค์การวางและถือไว้ซึ่งระบบการบัญชีอันถูกต้อง แยกตามประเภทงานส่วนที่สำคัญ มีการสอบบัญชีภายในเป็นประจำ และมีสมุดบัญชีลงรายการ

(๑) การรับและการจ่ายเงิน

(๒) สินทรัพย์และหนี้สิน

ซึ่งแสดงการงานที่เป็นอยู่ตามจริง และตามที่ควรตามประเภทงาน พร้อมด้วยข้อความอันเป็นเหตุที่มาของรายการนั้น ๆ

มาตรา ๑๘ ทุกปีให้คณะกรรมการตั้งผู้สอบบัญชีคนหนึ่งหรือหลายคนเพื่อสอบและรับรองบัญชีขององค์การเป็นปี ๆ ไป

ห้ามมิให้ตั้งประธานกรรมการ กรรมการ ผู้อำนวยการ พนักงาน หรือผู้มีส่วนได้เสียในกิจการงานที่องค์การจัดทำเป็นผู้สอบบัญชี

มาตรา ๑๙ ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสาร หลักฐานขององค์การในเวลาอันสมควร ได้ทุกเมื่อ และเพื่อการสอบบัญชีให้มีอำนาจสอบถามประธานกรรมการ กรรมการ ผู้อำนวยการ หรือพนักงาน

มาตรา ๒๐ ผู้สอบบัญชีต้องทำรายงานว่าด้วยข้อความคำชี้แจงอันควรแก่การสอบบัญชีที่ได้รับ ตลอดจนจนความสมบูรณ์ของสมุดบัญชีที่องค์การรักษาอยู่ และต้องแถลงด้วยว่า

(๑) งบดุลย์และบัญชีซึ่งตรวจสอบนั้นถูกต้องตรงกับสมุดบัญชีเพียงไรหรือไม่

(๒) งบดุลย์และบัญชีซึ่งตรวจสอบนั้นแสดงการงานขององค์การที่เป็นอยู่ตามจริง และตามที่ควรตามข้อความคำชี้แจงและความรู้เห็นของผู้สอบบัญชีเพียงไรหรือไม่

มาตรา ๒๑ ให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ตรวจบัญชีและการเงินขององค์การในเมื่อรัฐมนตรีร้องขอ

มาตรา ๒๒ ในปีหนึ่ง ๆ เมื่อได้หักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ สำหรับดำเนินกิจการค่าภาระต่าง ๆ เงินสมทบกองทุนสำหรับจ่ายสงเคราะห์ผู้ปฏิบัติงานในองค์การ เงินบำเหน็จ และรางวัลแก่กรรมการและพนักงานและเงินลงทุนตามที่ได้รับความคิดเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว เหลือเท่าใดให้นำส่งเป็นรายได้ของรัฐ

มาตรา ๒๓ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้คือ โดยที่กิจการของสวนสัตว์ได้เจริญก้าวหน้าเป็นที่นิยมและสนใจของประชาชน มีรายได้ประจำท่วมรายจ่ายพอที่จะเลี้ยงตนเองได้ จึงเห็นสมควรจัดตั้งเป็นองค์การอิสระขึ้น การบริหารงานจะได้เป็นไปโดยรวดเร็ว และเรียบร้อยมีสมรรถภาพกิจการสวนสัตว์จะได้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นและเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและศึกษาหาความรู้ของประชาชนอย่างแท้จริง

*ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๕ วันที่ ๒ มีนาคม ๒๔๙๗

ผู้อำนวยการ

นายจිරะ เมฆวิชัย ๒๔๑-๐๐๒๑

รองผู้อำนวยการ

นายเกตุร ศรีม่วง ๒๔๒-๖๒๐๓

หัวหน้าส่วนอำนาจการ

นายโสภณ สุกิตติรัตน์ ๒๔๒-๖๑๒๕

หัวหน้าส่วนวิชาการ

นายชัยชนะ ศีตรูลี ๒๔๒-๔๕๔๕

หัวหน้าสวนสัตว์คูสิต

นายวัลลภ ธนะสังข์ ๒๔๑-๑๐๓๙

หัวหน้าสวนสัตว์เปิดเขาเขียว

นายโฉน กวางแก้ว (๐๓๔) ๓๒๑๕๒๕, ๓๑๑๕๖๑

หัวหน้าสวนสัตว์เชียงใหม่

นายชม ทับนวิษฐ์ (๐๕๓) ๒๒๑๑๗๙, ๒๒๒๒๔๓

หัวหน้าสวนสัตว์นครราชสีมา

นายวุฒิ ชพานนท์ (๐๔๔) ๒๕๗๗๔๓

หัวหน้าโครงการสวนสัตว์สงขลา

นายสุพจน์ เมธาภิวัฒน์ (๐๗๔) ๓๒๓๖๔๙

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

นายธรรมนูญ ประจวบเหมาะ
ผู้อำนวยการ

นายเสรี วงษ์ไพจิตร
รองผู้อำนวยการ

นายไพโรจน์ ธรรมากิมุข
รองผู้อำนวยการ

นายวีระเกียรติ อังคทะวานิช
รองผู้อำนวยการ

“อนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาการทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ให้คงเอกลักษณ์ คุณภาพ และเป็นที่ยอมรับของชาวไทยทั้งชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม” (นโยบายของคณะกรรมการ ททท. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๓๔ ข้อ ๒)

พระราชบัญญัติ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

พ.ศ. ๒๕๒๒*

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๒

เป็นปีที่ ๓๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๐๒

(๒) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๖

(๓) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๙

(๔) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๑

(๕) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๖

(๖) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๗

(๗) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๘

(๘) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๙

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“อุตสาหกรรมท่องเที่ยว” หมายความว่า อุตสาหกรรมที่จัดให้มีหรือให้บริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักรโดยมีค่าตอบแทน และหมายความรวมถึง

(๑) ธุรกิจนำเที่ยว

(๒) ธุรกิจโรงแรมนักท่องเที่ยว

(๓) ธุรกิจภัตตาคาร สถานบริการและสถานที่ตากอากาศสำหรับนักท่องเที่ยว

(๔) ธุรกิจการขายของที่ระลึกหรือสินค้าสำหรับนักท่องเที่ยว

(๕) ธุรกิจการกีฬาสำหรับนักท่องเที่ยว

(๖) การดำเนินงานนิทรรศการ งานแสดง งานออกรับการโฆษณาเผยแพร่ หรือการดำเนินงานอื่นใดโดยมีความมุ่งหมายเพื่อชักนำหรือส่งเสริมให้มีการเดินทางท่องเที่ยว

“ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว” หมายความว่า ผู้ดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

“นักท่องเที่ยว” หมายความว่า บุคคลที่เดินทางจากท้องที่อันเป็นถิ่นที่อยู่ปกติของตนไปยังท้องที่อื่นเป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจ และด้วยวัตถุประสงค์อันมิใช่เพื่อไปประกอบอาชีพหรือหารายได้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

“ผู้ว่าราชการ” หมายความว่า ผู้ว่าราชการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

“รองผู้ว่าราชการ” หมายความว่า รองผู้ว่าราชการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และหมายความรวมถึงผู้ว่าการและรองผู้ว่าการด้วย

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ลูกจ้างของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การจัดตั้ง ทุน และเงินสำรอง

มาตรา ๖ ให้จัดตั้งองค์การขึ้นเรียกว่า “การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย” เรียกโดยย่อว่า “ททท.” และให้ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “TOURISM AUTHORITY OF THAILAND” เรียกโดยย่อว่า “TAT” และให้มีตราเครื่องหมายของ “ททท.”

รูปลักษณะตราเครื่องหมายตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๗ ให้ ททท. เป็นนิติบุคคล มีสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานคร และจะจัดตั้งสำนักงานสาขาหรือตัวแทนขึ้น ณ ที่อื่นใดภายในหรือนอกราชอาณาจักรก็ได้ แต่การตั้งสำนักงานสาขานอกราชอาณาจักรต้องได้รับอนุมัติจากนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๘ ททท. มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ตลอดจนการประกอบอาชีพของคนไทยในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

(๒) เผยแพร่ประเทศไทยในด้านความงามของธรรมชาติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา และวิวัฒนาการของเทคโนโลยี ตลอดจนกิจการอย่างอื่นอันจะเป็นการชักจูงให้มีการเดินทางท่องเที่ยว

(๓) อำนวยความสะดวกและความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

(๔) ส่งเสริมความเข้าใจอันดีและความเป็นมิตรไมตรีระหว่างประชาชนและระหว่างประเทศโดยอาศัยการท่องเที่ยว

(๕) ริเริ่มให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยว และเพื่อพัฒนาปัจจัยพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว

มาตรา ๙ ให้ ททท. มีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๘ และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) ให้คำปรึกษา แนะนำ ร่วมมือและประสานงานกับส่วนราชการ องค์กร สถาบัน นิติบุคคลและเอกชน ทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร

(๒) ส่งเสริม ร่วมมือ หรือดำเนินการในการฝึกอบรมและให้การศึกษาวิชาการต่าง ๆ เพื่อสร้างบุคลากรให้ได้มาตรฐานและเพียงพอในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

(๓) ส่งเสริมการทัศนศึกษา

(๔) สืบรวจและรวบรวมหลักฐานต่าง ๆ จากส่วนราชการ องค์กร สถาบัน นิติบุคคลและเอกชนผู้ประกอบอุตสาหกรรม

ท่องเที่ยว เพื่อประโยชน์ในการจัดทำสถิติเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

(๕) สืบรวจ กำหนดพื้นที่และสถานที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่ต้องสงวนไว้เป็นของรัฐ และให้อยู่ในความควบคุมดูแลของททท. โดยให้จัดทำเป็นพระราชกฤษฎีกา

(๖) สืบรวจ วางแผนและดำเนินการ จัดสร้าง ส่งเสริมอนุรักษ์ พื้นฟู บูรณะ หรือพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว ตลอดจนทรัพยากรทางการท่องเที่ยวและคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยกรณีนั้น ๆ

(๗) ประกอบอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเท่าที่จำเป็นรวมถึงการลงลงทุน หรือร่วมทุนเพื่อเป็นการริเริ่มให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวหรือพัฒนาปัจจัยพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ักท่องเที่ยว

(๘) กู้หรือยืมเงินภายในและภายนอกราชอาณาจักร

(๙) ให้กู้หรือให้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

(๑๐) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุนหรือร่วมทุนในกิจการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

(๑๑) ถือกรรมสิทธิ์ หรือมีสิทธิครอบครองหรือมีทรัพย์สินต่าง ๆ สร้าง ซื้อ จัดหา ขาย จำหน่าย เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม รับจำนำ รับจำนอง ทำการแลกเปลี่ยน โอน รับโอน หรือดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินทั้งในและนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

(๑๒) กระทำกิจการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของ ททท.

มาตรา ๑๐ ทุนของ ททท. ประกอบด้วย

(๑) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับโอนตามมาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ เมื่อได้หักหนี้สินออกแล้ว

(๒) เงินที่ได้รับจากงบประมาณแผ่นดินให้เป็นทุน หรือเพื่อดำเนินงานหรือเพื่อขยายกิจการ

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

มาตรา ๑๑ ททท. อาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

(๑) รายได้จากทรัพย์สินของ ททท.

(๒) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

(๓) รายได้จากการดำเนินกิจการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

(๔) รายได้จากการลงทุนหรือการร่วมทุน

(๕) รายได้อื่น

รายได้ที่ได้รับในปีหนึ่งให้นำไปใช้เป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เงินลงทุนหรือร่วมทุนเพื่อกิจการของ ททท. และสมทบกองทุนสำหรับจ่ายสงเคราะห์ผู้ปฏิบัติงานใน ททท. ตลอดจนสะสมไว้

เป็นเงินสำรองตามมาตรา ๑๒ เหลือเท่าใดให้นำส่งเป็นรายได้ของรัฐ แต่ถ้ารายได้มีจำนวนไม่พอสำหรับรายจ่าย นอกจากเงินสำรองตามมาตรา ๑๒ และ ททท.ไม่สามารถหาเงินจากทางอื่นได้ รัฐบาลพึงจ่ายเงินให้แก่ ททท.เท่าจำนวนที่จำเป็น

มาตรา ๑๒ เงินสำรองของ ททท.ให้ประกอบด้วยเงินสำรองธรรมดาซึ่งตั้งไว้เผื่อขาด เงินสำรองเพื่อไถ่ถอนหนี้ และเงินสำรองอื่น ๆ เพื่อความประสงค์แต่ละอย่าง โดยเฉพาะตามที่คณะกรรมการจะเห็นสมควร

เงินสำรองธรรมดาจะนำออกใช้ได้ก็แต่โดยมติของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๓ ให้ ททท.เปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคาร ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๔ ทรัพย์สินของ ททท.ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

หมวด ๒

การกำกับ การควบคุมและการบริหาร

มาตรา ๑๕ นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจและหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ ททท. และเพื่อประโยชน์ในการนี้ นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจเรียกกรรมการ พนักงานหรือลูกจ้างใน ททท. มาชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็นหรือให้ทำรายงานเสนอ และมีอำนาจที่จะสั่งยับยั้งการกระทำของ ททท.ที่เห็นว่าเป็นการขัดต่อนโยบายหรือมติของคณะรัฐมนตรีได้ด้วย

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่ ททท.จะต้องเสนอเรื่องใด ๆ ไปยังคณะรัฐมนตรี ให้ ททท.นำเรื่องเสนอนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๗ ททท.ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนจึงจะดำเนินการต่อไปนี้ได้

(๑) กู้ยืมเงินหรือให้กู้ยืมเงินมีจำนวนเกินคราวละห้าล้านบาท

(๒) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุน

(๓) จำหน่ายอสังหาริมทรัพย์อันมีราคาเกินหนึ่งล้านบาท

(๔) จำหน่ายทรัพย์สินอันมีราคาเกินหนึ่งล้านบาทจากบัญชีเป็นสูญ

(๕) ลงทุนหรือร่วมทุนในกิจการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีจำนวนเงินเกินห้าล้านบาท

มาตรา ๑๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการต่างประเทศหรือผู้แทน ปลัดกระทรวงคมนาคมหรือผู้แทน ปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือผู้แทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาหรือผู้แทน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติหรือผู้แทน เลขาธิการคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติหรือผู้แทน และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นไม่เกินสามคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ และให้ผู้ว่าการเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๑๙ ให้กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

ในกรณีที่กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระหรือในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระดังกล่าวในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๒๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๙ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

มาตรา ๒๑ เพื่อประโยชน์แห่งกิจการของ ททท. ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดของ ททท.ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ ททท. อำนาจและหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (๑) กำหนดนโยบายและอนุมัติแผนงานของ ททท. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
- (๒) ออกข้อบังคับหรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรา ๘ และมาตรา ๙
- (๓) ออกข้อบังคับว่าด้วยการประชุม และดำเนินกิจการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ
- (๔) ออกข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานต่าง ๆ
- (๕) ออกข้อบังคับกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่น ๆ ของพนักงานและลูกจ้าง
- (๖) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน การเลื่อนเงินเดือน หรือค่าจ้าง ระเบียบวินัย การลงโทษ และการอุทธรณ์การลงโทษของพนักงานและลูกจ้าง
- (๗) ออกระเบียบว่าด้วยการร้องทุกข์ของพนักงานและลูกจ้าง
- (๘) ออกข้อบังคับว่าด้วยกองทุนสงเคราะห์หรือการสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของพนักงานและลูกจ้างและครอบครัว โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี
- (๙) ออกข้อบังคับว่าด้วยการจ่ายค่าพาหนะ เบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าเช่าที่พัก ค่าทำงานล่วงเวลา เบี้ยประชุม และการจ่ายเงินอื่น ๆ
- (๑๐) ออกระเบียบว่าด้วยเครื่องแบบพนักงานและลูกจ้าง

ข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานหรือการเงินที่คณะกรรมการกำหนดขึ้น ถ้ามีข้อความให้มีผลเป็นการจำกัดอำนาจผู้ว่าการหรือรองผู้ว่าการในการทำนิติกรรมกับบุคคลภายนอกไว้ประการใด ให้ประกาศข้อบังคับหรือระเบียบเช่นว่านั้นในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๓ ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับประโยชน์ตอบแทนตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ประธานกรรมการ กรรมการ พนักงานและลูกจ้างอาจได้รับเงินรางวัลตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งและกำหนดอัตราเงินเดือนของผู้ว่าการและรองผู้ว่าการด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๕ ผู้ว่าการและรองผู้ว่าการต้อง

- (๑) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในธุรกิจอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
- (๒) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา กับ ททท. หรือในกิจการที่กระทำให้แก่ ททท. ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือ

ทางอ้อม เว้นแต่เป็นผู้ถือหุ้นเพื่อประโยชน์ในการลงทุนโดยสุจริตในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่กระทำการอันมีส่วนได้เสียเช่นว่านั้น

(๓) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

มาตรา ๒๖ ผู้ว่าการหรือรองผู้ว่าการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะกรรมการให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๕ มติของคณะกรรมการให้ผู้ว่าการหรือรองผู้ว่าการออกจากตำแหน่งตาม (๓) ต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดนอกจากผู้ว่าการ และต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๗ ให้ผู้ว่าการเป็นผู้ดำเนินกิจการของ ททท. ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของ ททท. และตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับและนโยบายที่คณะกรรมการกำหนด และให้มีอำนาจบังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างทุกตำแหน่ง

ผู้ว่าการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในการดำเนินกิจการของ ททท.

มาตรา ๒๘ ให้ผู้ว่าการมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) วางรูปการจัดองค์กร โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

- (๒) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลด ตัดเงินเดือน หรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัย พนักงานและลูกจ้าง ตลอดจนให้พนักงานและลูกจ้างออกจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด แต่ถ้าเป็นพนักงานหรือลูกจ้างชั้นที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการฝ่าย หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าขึ้นไป จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน

- (๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ ททท. โดยไม่ขัดหรือแย้งต่อระเบียบข้อบังคับ และนโยบายที่คณะกรรมการกำหนดไว้

- (๔) แต่งตั้งคณะบุคคลเป็นกรรมการเฉพาะกิจเพื่อปฏิบัติการใด ๆ อันจะเป็นประโยชน์แก่อุตสาหกรรมท่องเที่ยว

(๕) ดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๙ ให้รองผู้ว่าการมีอำนาจบังคับบัญชา พนักงานและลูกจ้างทุกตำแหน่งรองจากผู้ว่าการ และมีอำนาจ และหน้าที่ดำเนินกิจการของ ททท. ตามที่ผู้ว่าการมอบหมาย

ในกรณีที่ผู้ว่าการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ รองผู้ว่าการเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน ในกรณีที่มิรองผู้ว่าการ มากกว่าหนึ่งคน ให้ผู้ว่าการกำหนดผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนตาม ลำดับไว้ล่วงหน้า

ในกรณีที่ผู้ว่าการและรองผู้ว่าการไม่อยู่หรือไม่อาจ ปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ประธานกรรมการแต่งตั้งกรรมการหรือ พนักงาน ททท. ผู้หนึ่งเป็นผู้รักษาการแทนผู้ว่าการ

ในการปฏิบัติหน้าที่ของรองผู้ว่าการตามวรรคสอง หรือ ผู้รักษาการแทนผู้ว่าการตามวรรคสาม ให้รองผู้ว่าการหรือ ผู้รักษาการแทนผู้ว่าการมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ว่าการ เว้นแต่อำนาจและหน้าที่ของผู้ว่าการในฐานะกรรมการ

มาตรา ๓๐ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ ผู้ว่าการเป็นผู้กระทำในนามของ ททท. และเป็นผู้แทนของ ททท. และเพื่อการนี้ผู้ว่าการอาจมอบอำนาจให้รองผู้ว่าการ หรือตัวแทนของ ททท. ตามมาตรา ๗ หรือบุคคลใด ปฏิบัติ กิจการเฉพาะอย่างแทนได้ แต่ในกรณีเช่นว่านี้ต้องเป็นไป ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

นิติกรรมที่ผู้ว่าการกระทำโดยฝ่าฝืนข้อบังคับหรือระเบียบ ตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง ย่อมไม่ผูกพัน ททท. เว้นแต่ คณะกรรมการจะให้สัตยาบัน

หมวด ๓

การร้องทุกข์และการสงเคราะห์

มาตรา ๓๑ ให้พนักงานและลูกจ้างมีสิทธิร้องทุกข์ได้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๒ ให้ ททท. จัดให้มีกองทุนสงเคราะห์หรือ การสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของพนักงานและลูกจ้างและ ครอบครัว ในกรณีพ้นจากตำแหน่ง ประสบอุบัติเหตุ เจ็บป่วย หรือกรณีอื่นอันควรแก่การสงเคราะห์

การจัดให้มีกองทุนสงเคราะห์หรือการสงเคราะห์อื่น ตามวรรคหนึ่ง การออกเงินสมทบเข้ากองทุนสงเคราะห์ การ กำหนดประเภทของผู้ที่พึงได้รับการสงเคราะห์จากกองทุน สงเคราะห์ การจ่ายเงินสงเคราะห์ และการจัดการกองทุน สงเคราะห์ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๔

การเงิน การบัญชีและการตรวจสอบ

มาตรา ๓๓ ให้ ททท. จัดทำงบประมาณประจำปีโดย จำแนกเงินที่จะได้รับในปีหนึ่ง ๆ และค่าใช้จ่ายในการดำเนิน กิจการ

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการให้แยกเป็นงบลงทุนและ งบทำการ งบลงทุนนั้นให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ให้ความเห็นชอบ ส่วนงบทำการให้นำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อทราบ

มาตรา ๓๔ ให้ ททท. วางและรักษาไว้ซึ่งระบบการ บัญชีอันถูกต้อง แยกตามประเภทงานส่วนที่สำคัญ มีการตรวจ สอบบัญชีภายในเป็นประจำและมีสมุดบัญชี ลงรายการ

(๑) รายรับและรายจ่ายเงิน

(๒) สินทรัพย์และหนี้สิน

ซึ่งแสดงการงานที่เป็นอยู่จริงและตามที่ควร ตามประเภทงาน พร้อมด้วยข้อความแสดงที่มาของรายการนั้น ๆ

มาตรา ๓๕ ให้ผู้ว่าการแต่งตั้งผู้สอบบัญชีภายในคน หนึ่งหรือหลายคนทำการตรวจสอบบัญชีและหลักฐานต่าง ๆ ของทุกหน่วยงานของ ททท. ได้ทุกเวลา ในระหว่างเวลาทำการ แล้วรายงานโดยตรงต่อผู้ว่าการเป็นประจำทุกเดือน

มาตรา ๓๖ ทุกปี ททท. ต้องจัดทำงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีกำไรขาดทุนให้เสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปี บัญชี

มาตรา ๓๗ ทุกปีให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็น ผู้สอบบัญชีทำการตรวจสอบรับรองบัญชี และการเงินทุก ประเภทของ ททท.

มาตรา ๓๘ ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุด บัญชีและเอกสารหลักฐานของ ททท. เพื่อการนี้ ให้มีอำนาจ สอบถามประธานกรรมการ กรรมการ ผู้ว่าการ รองผู้ว่าการ พนักงานหรือลูกจ้างของ ททท.

มาตรา ๓๙ ผู้สอบบัญชีต้องทำรายงานผลการสอบ บัญชีและการเงินเสนอต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยห้าสิบ วันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๔๐ ให้คณะกรรมการทำรายงานปีละครั้งเสนอ ต่อคณะรัฐมนตรี รายงานนี้ให้กล่าวถึงผลงานของ ททท. ในปี ที่ล่วงมาพร้อมทั้งคำชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของคณะกรรมการ โครงการและแผนงานที่จะจัดทำในภายหน้า

ให้ ททท. โฆษณารายงานประจำปีที่สิ้นไป โดยแสดง งบดุลบัญชีทำการและบัญชีกำไรขาดทุนที่ผู้สอบบัญชีรับรอง ว่าถูกต้อง รวมทั้งรายงานสรุปผลงานในปีที่ล่วงมาภายใน หนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของ ททท.

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๑ ให้โอนบรรดากิจการ ททรัพย์สิน สิทธิ
หนี้ และความรับผิดชอบขององค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่ง
ประเทศไทย ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริม
การท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๐๒ ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติ
นี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ไปเป็นของ ททท. ทั้งนี้
ภายในเวลาไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้
บังคับ

มาตรา ๔๒ ให้โอนงบประมาณรายจ่ายขององค์การ
ส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ตามพระราชกฤษฎีกา
จัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๐๒ ที่มีอยู่ใน
วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ไปเป็น
ของ ททท. ทั้งนี้ ภายในเวลาไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๓ ให้ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และ
บรรดาพนักงานหรือลูกจ้างขององค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทย ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริม
การท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งมีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นผู้ว่าการ รองผู้ว่าการ และ
พนักงานหรือลูกจ้างของ ททท.แล้วแต่กรณี กับให้ถือว่าเวลา
การทำงานของบุคคลดังกล่าวในองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทยเป็นเวลาการทำงานใน ททท. นับแต่วันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๔ บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งของ
องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ซึ่งใช้บังคับ
อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
คงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้
ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีการออกข้อบังคับ ระเบียบหรือคำสั่งตาม
พระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ส. ไทตระกิตย์

รองนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ ในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เพื่อ
จัดตั้งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยขึ้นแทนองค์การส่งเสริม
การท่องเที่ยว และให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีอำนาจ
หน้าที่ในการส่งเสริมและดำเนินกิจการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
ได้กว้างขวางยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

*ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๘๖
ตอนที่ ๗๒ วันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๒

ผู้ว่าการ	
นายธรรมบุญ ประจวบเหมาะ	๒๔๒-๔๗๗๓
รองผู้ว่าการฝ่ายวางแผนและพัฒนา	
นายเสรี วังสีไพจิตร	๒๔๒-๔๗๗๕
รองผู้ว่าการฝ่ายบริหาร	
นายไพโรจน์ ธรรมภักมุข	๒๔๒-๓๖๕๔
รองผู้ว่าการฝ่ายการตลาด	
นายวีระเกียรติ อังคทะวานิช	๒๔๒-๓๖๐๓
ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทั่วไป	
นางสาวนิตา สติदानนท์	๒๔๑-๐๕๒๒
ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและงบประมาณ	
นายประเทศ แก้วสีปลาด	๒๔๑-๐๓๘๖
ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมการตลาด	
นายติระ สีบุญเรือง	๒๔๒-๓๗๓๓
ผู้อำนวยการฝ่ายบริการการตลาด	
นางฉวีพันธ์ พรหมโยธี	๒๔๒-๐๐๗๓
ผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	
นายวิสิทธิ์ ศรีนาวา	๒๔๐-๑๗๔๓
ผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนโครงการและพัฒนา	
นายธรรมศักดิ์ โรจนสุนทร	๒๔๒-๔๗๗๔
ฝ่ายสำนักงานผู้ว่าการ	
นางอมรา อภิชาติโยธิน	๒๔๐-๐๗๑๐
ผู้อำนวยการสำนักงานภูมิภาคญี่ปุ่น	
นายมนูญ วงศ์โกมลเชษฐ์	(๐๓) ๓๕๘๐๖๗๗๖-๗
ผู้อำนวยการสำนักงานภูมิภาคอเมริกา	
นางสาวนวลตา เดชะ ไกศยะ	(๓๑๒) ๒๓๖-๒๕๔๗

การกีฬาแห่งประเทศไทย

นายสมชาย ประเสริฐศิริพันธ์
ผู้อำนวยการ

นายไพบูลย์ วัชรพรรณ
ที่ปรึกษา

การกีฬาแห่งประเทศไทยมีชื่อเดิมเรียกว่า “องค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย” จัดตั้งตามนโยบายพิเศษของรัฐให้เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๗ และตามพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๘ เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๒๘ โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือ ส่งเสริมการกีฬา เป็นศูนย์กลางประสานงาน ศึกษา วิเคราะห์ ประเมินผล โครงการแผนงานเกี่ยวกับกีฬา การให้ความช่วยเหลือ สำรวจ จัดสร้าง และบูรณะสถานที่สำหรับการกีฬา รวมถึงการสอดส่องและควบคุมการดำเนินงานกิจการการกีฬา

รัฐบาลได้กำหนดให้มีแผนพัฒนาส่งเสริมกีฬา และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจทั้งในเขตชุมชนเมือง และชุมชนชนบท โดยจัดนโยบายดังกล่าวให้อยู่ในแผนพัฒนาสังคม พัฒนาคุณภาพของคน พัฒนากำลังคนและแรงงาน และการกีฬาแห่งประเทศไทยได้สนองนโยบาย โดยกำหนดแผนการส่งเสริมกีฬาเป็น ๓ แผนงาน คือ แผนงานส่งเสริมกีฬาขั้นพื้นฐาน แผนงานส่งเสริมกีฬาเพื่อสุขภาพประชากร แผนงานส่งเสริมกีฬาเพื่อการแข่งขัน นอกจากนี้ การกีฬาแห่งประเทศไทยได้จัดระบบบริหารการกีฬาของชาติให้บังเกิดประ-

นายณัฐ อินทรปาน
รองผู้อำนวยการ

นายเจริญทัศน์ จินคนเสรี
รองผู้อำนวยการ

โยชน์ต่อการพัฒนาสังคมเป็นส่วนรวม และได้ประสานงานกับองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการการกีฬา เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กรมพลศึกษา คณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย เป็นต้น เพื่อร่วมกันจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาการกีฬาของชาติขึ้น เพื่อเป็นกรอบนโยบายสำหรับองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการเป็นแนวทางเดียวกัน รวมทั้งได้จัดสร้างสถานกีฬา และสวนสุขภาพในบริเวณสนามกีฬาห้วยหมาก และสวนภูมิภาค

พระราชบัญญัติ

การกีฬาแห่งประเทศไทย

พ.ศ. ๒๕๒๘*

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๘

เป็นปีที่ ๔๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการกีฬาแห่งประเทศไทย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๗

(๒) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑

(๓) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๘

(๔) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๙

(๕) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๓

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการกีฬาแห่งประเทศไทย

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการกีฬาแห่งประเทศไทย

“ผู้ว่าการ” หมายความว่า ผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทย

“รองผู้ว่าการ” หมายความว่า รองผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทย

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานของการกีฬาแห่งประเทศไทยและหมายความรวมถึงผู้ว่าการและรองผู้ว่าการด้วย

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ลูกจ้างของการกีฬาแห่งประเทศไทย

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การจัดตั้ง ทุน และทุนสำรอง

มาตรา ๖ ให้จัดตั้งองค์การขึ้นเรียกว่า “การกีฬาแห่งประเทศไทย” เรียกโดยย่อว่า “กกท.” และให้ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “SPORTS AUTHORITY OF THAILAND” เรียกโดยย่อว่า “SAT” และให้มีตราเครื่องหมายของ “กกท.”

รูปลักษณะตราเครื่องหมายตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๗ ให้ กกท. เป็นนิติบุคคล มีสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานคร หรือจังหวัดใกล้เคียง และจะจัดตั้งสำนักงานสาขาหรือตัวแทนขึ้น ณ ที่อื่นใดภายในหรือภายนอกราชอาณาจักรก็ได้ แต่การตั้งสำนักงานสาขานอกราชอาณาจักรต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๘ กกท. มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมการกีฬา

(๒) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงานเกี่ยวกับการกีฬา

(๓) ศึกษา วิเคราะห์และจัดทำโครงการ แผนงานและสถิติเกี่ยวกับการส่งเสริมการกีฬา รวมทั้งประเมินผล

(๔) จัด ช่วยเหลือ แนะนำและร่วมมือในการจัดและดำเนินการการกีฬา

(๕) สำรวจ จัดสร้างและบูรณะสถานที่สำหรับการกีฬา

(๖) ติดต่อร่วมมือกับองค์การหรือสมาคมกีฬาทั้งในและนอกราชอาณาจักร

(๗) สอดส่องและควบคุมการดำเนินกิจการการกีฬา

(๘) ประกอบกิจการอื่น ๆ อันเกี่ยวแก่หรือเพื่อประโยชน์ของการกีฬา

มาตรา ๙ ให้ กกท. มีอำนาจกระทำกิจการต่าง ๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๘ และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) ถือกรรมสิทธิ์ หรือมีสิทธิครอบครองหรือมีทรัพย์สินต่าง ๆ สร้าง ซื้อ จัดหา ขาย จำหน่าย เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม รับจำนำ รับจำนอง ทำการ แลกเปลี่ยน โอน รับโอนหรือดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินทั้งในและนอกราชอาณาจักร ตลอดจนทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

(๒) กู้หรือยืมเงิน ภายในและภายนอกราชอาณาจักร

(๓) ให้กู้หรือให้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แก่กิจการของ กกท.

มาตรา ๑๐ ทุนของ กกท. ประกอบด้วย

(๑) เงินและทรัพย์สินที่โอนมาตามมาตรา ๖๖ เมื่อได้หักหนี้สินออกแล้ว

(๒) เงินที่ได้จากงบประมาณแผ่นดินให้เป็นทุนหรือเพื่อดำเนินงาน

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

(๔) เงินรายได้ตามมาตรา ๓๗

มาตรา ๑๑ กกท. อาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

(๑) รายได้จากทรัพย์สินของ กกท.

(๒) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

(๓) รายได้จากกิจการจัดการแข่งขันกีฬา

(๔) รายได้อื่น

มาตรา ๑๒ เงินสำรองของ กกท. ให้ประกอบด้วยเงินสำรองธรรมดา ซึ่งตั้งไว้เมื่อขาด เงินสำรองเพื่อการไถ่ถอนหนี้และเงินสำรองอื่น ๆ ตามความประสงค์แต่ละอย่าง โดยเฉพาะ ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

เงินสำรองธรรมดาจะนำออกใช้ได้ก็แต่โดยมติของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๓ ทรัพย์สินของ กกท. ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

หมวด ๒

คณะกรรมการและผู้ว่าการ

มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการการกีฬาแห่งประเทศไทย” ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงกลาโหมหรือผู้แทน ปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือผู้แทน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือผู้แทน อธิบดีกรมพลศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณหรือผู้แทน ผู้แทนคณะกรรมการกีฬามหาวิทยาลัย

แห่งประเทศไทย ผู้แทนคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย และบุคคลอื่นอีกไม่เกินสิบคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ และผู้ว่าการเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๑๕ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งต้องไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้าง และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจด้วย

มาตรา ๑๖ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

ในกรณีที่กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระหรือในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระดังกล่าวในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๑๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๖ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ขาดการประชุมคณะกรรมการเกินสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร

(๖) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๕

มาตรา ๑๘ เพื่อประโยชน์แห่งกิจการของ กกท. ให้คณะกรรมการ มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินกิจการอย่างหนึ่งอย่างใดของ กกท. แล้วรายงานต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ กกท. อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) ออกข้อบังคับหรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรา ๘ และมาตรา ๙

(๒) ออกข้อบังคับว่าด้วยการประชุมและการดำเนินกิจการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

(๓) ออกข้อบังคับว่าด้วยการจัดแบ่งส่วนงานของ กทท. และออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานต่าง ๆ ของ กทท.

(๔) ออกข้อบังคับว่าด้วยการปฏิบัติงานของผู้ว่าการและการมอบให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทนผู้ว่าการ

(๕) ออกข้อบังคับกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้างและเงินอื่น ๆ ของพนักงานและลูกจ้าง

(๖) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือนหรือค่าจ้าง การถอดถอน ระเบียบวินัย การลงโทษ และการอุทธรณ์การลงโทษพนักงานและลูกจ้าง

(๗) ออกระเบียบว่าด้วยการร้องทุกข์ของพนักงานและลูกจ้าง

(๘) ออกข้อบังคับว่าด้วยกองทุนสงเคราะห์หรือการสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของพนักงานและลูกจ้างและครอบครัว โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

(๙) ออกข้อบังคับว่าด้วยการจ่ายค่าพาหนะ เบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าเช่าที่พัก ค่าทำงานล่วงเวลา เบี้ยประชุม และการจ่ายเงินอื่น ๆ

(๑๐) ออกระเบียบว่าด้วยเครื่องแบบพนักงานและลูกจ้าง

มาตรา ๒๐ ในข้อบังคับหรือระเบียบตามมาตรา ๑๙ ถ้ามีข้อความจำกัดอำนาจของผู้ว่าการในการทำนิติกรรมไว้ประการใด ให้ประกาศข้อความเช่นนั้นในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๑ ให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งและกำหนดอัตราเงินเดือนของผู้ว่าการและรองผู้ว่าการด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๒ ผู้ว่าการและรองผู้ว่าการต้อง

(๑) ไม่มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับ กทท. ทั้งนี้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม

(๒) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

มาตรา ๒๓ ผู้ว่าการหรือรองผู้ว่าการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะกรรมการให้ออก
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๒

มติของคณะกรรมการให้ผู้ว่าการและรองผู้ว่าการออกจากตำแหน่งตาม (๓) ต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่อยู่ในตำแหน่งนอกจากผู้ว่าการ และต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๔ ผู้ว่าการมีหน้าที่บริหารกิจการของ กทท. ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของ กทท. และตามนโยบายข้อบังคับและระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด กับมีอำนาจบังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างทุกตำแหน่ง ผู้ว่าการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในการบริหารกิจการของ กทท.

มาตรา ๒๕ ผู้ว่าการมีอำนาจ

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลด ตัดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงานและลูกจ้าง ตลอดจนให้พนักงาน และลูกจ้างออกจากตำแหน่งตามข้อบังคับหรือระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด แต่ถ้าเป็นพนักงานหรือลูกจ้างชั้นที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญผู้อำนวยการฝ่ายหรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าขึ้นไป จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน

(๒) กำหนดเงื่อนไขในการทำงานของพนักงานและลูกจ้าง และออกระเบียบการปฏิบัติงานของ กทท. โดยไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบ หรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๖ ให้รองผู้ว่าการมีอำนาจบังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างทุกตำแหน่ง รองจากผู้ว่าการ และมีอำนาจและหน้าที่ที่ดำเนินกิจการของ กทท. ตามที่ผู้ว่าการมอบหมาย

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่ผู้ว่าการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อตำแหน่งผู้ว่าการว่างลงและยังมิได้แต่งตั้งผู้ว่าการ ให้รองผู้ว่าการรักษาการแทนผู้ว่าการ ถ้าไม่มีรองผู้ว่าการหรือรองผู้ว่าการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทนผู้ว่าการ

ในการปฏิบัติหน้าที่ของรองผู้ว่าการหรือรักษาการแทนผู้ว่าการตามวรรคหนึ่ง ให้รองผู้ว่าการหรือผู้รักษาการแทนผู้ว่าการมีอำนาจ และหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ว่าการ เว้นแต่อำนาจและหน้าที่ของผู้ว่าการในฐานะกรรมการ

มาตรา ๒๘ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้ว่าการเป็นผู้แทนของ กทท. และเพื่อการนี้ ผู้ว่าการจะมอบอำนาจให้บุคคลใด ๆ ปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

นิติกรรมที่ผู้ว่าการกระทำโดยฝ่าฝืนข้อบังคับหรือระเบียบตามมาตรา ๒๐ ย่อมไม่ผูกพัน กท. เว้นแต่คณะกรรมการจะให้สัตยาบัน

มาตรา ๒๙ ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับประโยชน์ตอบแทนตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๓

คณะกรรมการกีฬาจังหวัด

มาตรา ๓๐ ในแต่ละจังหวัด ให้มีคณะกรรมการกีฬาจังหวัดเพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือกิจการของ กท.

มาตรา ๓๑ คณะกรรมการกีฬาจังหวัดประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ รองผู้ว่าราชการจังหวัดผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนกรมพลศึกษา ผู้แทน กท. และบุคคลอื่นซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งอีกไม่น้อยกว่าเก้าคนแต่ไม่เกินสิบห้าคนเป็นกรรมการ ศึกษาศิการจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินห้าคนเป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการกีฬาจังหวัดได้

มาตรา ๓๒ คณะกรรมการกีฬาจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ส่งเสริมกีฬาในจังหวัด
- (๒) เสนอแนะโครงการส่งเสริมการกีฬาในจังหวัดต่อ กท.
- (๓) ร่วมมือกับ กท. ในการดำเนินการจัดแข่งขันกีฬา
- (๔) ปฏิบัติการอื่นตามที่ กท. มอบหมาย
- (๕) ออกข้อบังคับว่าด้วยการประชุมและการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

มาตรา ๓๓ กรรมการซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และให้ตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการกีฬาจังหวัดโดยอนุโลม

หมวด ๔

การร้องทุกข์ และการสงเคราะห์

มาตรา ๓๔ พนักงานและลูกจ้างมีสิทธิร้องทุกข์ได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๕ ให้ กท. จัดให้มีกองทุนสงเคราะห์หรือการสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของพนักงานและลูกจ้างและครอบครัวในกรณีที่พ้นจากตำแหน่ง ประสบอุบัติเหตุเจ็บป่วย ตาย หรือกรณีอื่นอันควรแก่การสงเคราะห์

การจัดให้มีกองทุนสงเคราะห์หรือการสงเคราะห์อื่นตามวรรคหนึ่งการออกเงินสมทบเข้ากองทุนสงเคราะห์ การ

กำหนดประเภทของผู้ซึ่งพึงได้รับการสงเคราะห์จากกองทุนสงเคราะห์ การจ่ายเงินสงเคราะห์ และการจัดการกองทุนสงเคราะห์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๕

การเงิน การบัญชี และการตรวจสอบ

มาตรา ๓๖ กท. ต้องทำงบประมาณประจำปี โดยให้แยกเป็นงบลงทุนและงบทำการ สำหรับงบลงทุนให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและให้ความเห็นชอบ ส่วนงบทำการให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๓๗ รายได้ที่ กท. ได้รับจากการดำเนินงานในปีหนึ่ง ๆ ให้ตกเป็นของ กท. สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และเมื่อได้หักรายจ่ายสำหรับการดำเนินงานค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม เช่น ค่าบำรุงรักษา ค่าเสื่อมราคา เงินสำรองตามมาตรา ๑๒ และเงินสมทบกองทุนสงเคราะห์ หรือการสงเคราะห์อื่นตามมาตรา ๓๕ แล้วเหลือเท่าใดให้สะสมไว้เป็นเงินสำหรับใช้จ่ายต่อไป

มาตรา ๓๘ กท. ต้องเปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารแห่งประเทศไทยหรือธนาคารอื่นตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๓๙ กท. ต้องวางและถือไว้ซึ่งระบบการบัญชีที่เหมาะสมแก่กิจการแยกตามประเภทงานส่วนที่สำคัญ มีสมุดบัญชีลงรายการรับและจ่ายเงิน สินทรัพย์และหนี้สินที่แสดงกิจการที่เป็นอยู่ตามความจริงและตามที่ควร ตามประเภทงานพร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ และให้มีผู้สอบบัญชีภายใน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการทำการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำทุกเดือน

มาตรา ๔๐ กท. ต้องจัดทำงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีกำไรขาดทุนส่งผู้สอบบัญชี ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๔๑ ทุกปีให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของ กท.

มาตรา ๔๒ ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชี และเอกสาร หลักฐานของ กท. เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามประธานกรรมการ กรรมการ พนักงานและลูกจ้างของ กท.

มาตรา ๔๓ ผู้สอบบัญชีต้องทำรายงานผลการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีเพื่อคณะกรรมการเสนอต่อนายกรัฐมนตรี

มาตรา ๔๔ ให้คณะกรรมการทำรายงานปีละครั้ง เสนอต่อคณะรัฐมนตรี รายงานนี้ให้กล่าวถึงผลงานของ กกท. ในปีที่ผ่านมา พร้อมทั้งคำชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของคณะกรรมการ โครงการและแผนงานที่จะจัดทำในปีถัดไป

ให้ กกท. โฆษณารายงานประจำปีที่ผ่านมา โดยแสดง งบดุลบัญชีทำการและบัญชีกำไรขาดทุนที่ผู้สอบบัญชีรับรอง ว่าถูกต้องแล้ว รวมทั้งรายงานสรุปผลงานในปีที่ผ่านมา ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของ กกท.

หมวด ๖

การกำกับและควบคุม

มาตรา ๔๕ ให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ กกท. เพื่อการนี้จะสั่งให้ กกท. ชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น ทำรายงานหรือยับยั้งการกระทำของ กกท. ที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติการตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินการได้

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่ กกท. ต้องเสนอเรื่องใดๆ ไปยังคณะรัฐมนตรี ให้ กกท. นำเรื่องเสนอนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๔๗ กกท. ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนจึงจะดำเนินการดังต่อไปนี้ได้

- (๑) กู้ยืมเงินหรือให้กู้ยืมเงินมีจำนวนเกินคราวละห้าล้านบาท
- (๒) จำหน่ายอสังหาริมทรัพย์อันมีราคาเกินหนึ่งล้านบาท
- (๓) จำหน่ายทรัพย์สินอันมีราคาเกินหนึ่งล้านบาทจากบัญชีเป็นสูญ

หมวด ๗

การส่งเสริมการกีฬา

มาตรา ๔๘ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการกีฬา คณะกรรมการ มีอำนาจให้ทุนหรือทรัพย์สินช่วยเหลือแก่คณะกรรมการกีฬาจังหวัด สมาคมกีฬา หรือนิติบุคคลอื่น เพื่อใช้ในการส่งเสริมกิจการการกีฬาของคณะกรรมการกีฬาจังหวัด สมาคมกีฬา หรือนิติบุคคลนั้นได้ ในการนี้ คณะกรรมการจะกำหนดเงื่อนไขในการให้ไว้ด้วยก็ได้

กรณีเห็นเป็นการสมควร คณะกรรมการอาจจัดให้มีกองทุนสงเคราะห์ หรือการสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของนักกีฬา บุคคลในวงการกีฬาก็ได้ หลักเกณฑ์การพิจารณา

การกำหนดประเภทของผู้ซึ่งพึงได้รับการสงเคราะห์ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๙ สมาคมกีฬาใดประสงค์จะรับทุนหรือทรัพย์สินช่วยเหลือตามมาตรา ๔๘ ให้ยื่นคำขอต่อ กกท. ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และแบบที่คณะกรรมการกำหนด พร้อมด้วยโครงการการกีฬาที่ขอรับการช่วยเหลือ

มาตรา ๕๐ ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควรให้ทุนหรือทรัพย์สินช่วยเหลือแก่สมาคมกีฬาใดแล้ว คณะกรรมการจะกำหนดเงื่อนไขให้สมาคมกีฬานั้นต้องปฏิบัติด้วยก็ได้

มาตรา ๕๑ นอกจากการให้ทุนหรือทรัพย์สินช่วยเหลือแก่สมาคมกีฬาแล้ว คณะกรรมการอาจให้สมาคมกีฬาได้รับสิทธิหรือประโยชน์เกี่ยวกับการส่งเสริมการกีฬาอย่างใดด้วยก็ได้

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่สมาคมกีฬาที่ได้รับทุนหรือทรัพย์สินช่วยเหลือ หรือได้รับสิทธิหรือประโยชน์ ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๕๐ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนการช่วยเหลือ รวมทั้งสิทธิหรือประโยชน์ที่ได้ให้แก่สมาคมกีฬานั้นทั้งหมด หรือบางส่วนก็ได้

ถ้าคณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า การที่สมาคมกีฬา ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามนั้น มิได้เป็นการกระทำโดยจงใจ คณะกรรมการจะเตือนเป็นหนังสือให้สมาคมกีฬานั้นแก้ไข หรือปฏิบัติให้ถูกต้องเสียภายในเวลาที่กำหนดให้ก็ได้ และเมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว สมาคมกีฬานั้นมิได้แก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องก็ให้คณะกรรมการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

หมวด ๘

การควบคุมการกีฬา

มาตรา ๕๓ สมาคมใดซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักเกี่ยวกับการกีฬา หรือการส่งเสริมการกีฬาโดยตรง ต้องได้รับอนุญาตจาก กกท. จึงจะดำเนินการจัดตั้งตามกฎหมายได้

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๔ สมาคมที่ได้รับอนุญาตจาก กกท. ตามมาตรา ๕๓ ต้องอยู่ในความควบคุมของ กกท. และต้องปฏิบัติตามข้อบังคับที่ กกท. กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๕๕ ให้ กกท. มีอำนาจเพิกถอนการอนุญาตที่ให้ไว้แก่สมาคม ตามมาตรา ๕๓ ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) เมื่อสมาคมนั้นปฏิบัติการอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๔

(๒) เมื่อสมาคมนั้นไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับที่ กทท. กำหนดตามมาตรา ๕๔ หรือการกระทำของสมาคมผิดต่อ กฎหมาย

(๓) เมื่อสมาคมนั้นให้หรือยอมให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่ กรรมการดำเนินกิจการในหน้าที่ของกรรมการ หรือให้หรือ ยอมให้บุคคลซึ่งขาดคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ ตามมาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ หรือ มาตรา ๕๘ เป็นกรรมการ สมาคมที่ถูกเพิกถอนการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ต้องเลิก และหยุดดำเนินการทันที

มาตรา ๕๖ ผู้ใดจะดำรงตำแหน่งกรรมการของ สมาคมที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๕๓ เกินกว่าสองแห่งมิได้ สำหรับตำแหน่งนายกสมาคมหรือเลขาธิการสมาคม หรือ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่านายกสมาคม หรือเลขาธิการสมาคม ให้ดำรงตำแหน่งได้ไม่เกินหนึ่งแห่ง

มาตรา ๕๗ กรรมการของสมาคมที่ได้รับอนุญาต ตามมาตรา ๕๓ ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และ อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๕๘ กรรมการของสมาคมที่ได้รับอนุญาต ตามมาตรา ๕๓ ไม่ว่าข้อบังคับจะกำหนดคุณสมบัติและ ลักษณะต้องห้ามประการอื่นไว้อีกหรือไม่ก็ตามต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) มีคุณสมบัติหรือประสบการณ์เหมาะสมกับการดำเนิน กิจการเกี่ยวกับกีฬาหรือการส่งเสริมกีฬาภายในขอบวัตถุประสงค์ของสมาคมนั้น
- (๒) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย
- (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความ สามารถ

(๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้ จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๕๙ ห้ามมิให้คณะบุคคลหรือบุคคลใดใช้คำว่า "แห่งประเทศไทย" หรือมีอักษรหรือเครื่องหมายใด แสดงว่า เป็นสมาคม สโมสรหรือคณะบุคคล ซึ่งมีกิจกรรมเกี่ยวกับ กีฬาในนามของชาติหรือประเทศไทย เว้นแต่จะได้รับอนุญาต จาก กทท.

ห้ามมิให้คณะบุคคลหรือบุคคลใดเข้าร่วมการแข่งขัน หรือส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬา หรือจัดหรือร่วมใน การจัดให้มีการแข่งขันกีฬาโดยแสดงว่าเป็นการแข่งขันกีฬา หรือจัดการแข่งขันกีฬาในนามของชาติหรือประเทศไทย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจาก กทท.

การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่งและ วรรคสองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๖๐ ในกรณีที่ กทท. มีคำสั่งไม่อนุญาต ตามมาตรา ๕๙ คณะบุคคลหรือบุคคลดังกล่าวมีสิทธิอุทธรณ์ ต่อคณะกรรมการภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ กทท. มีคำสั่ง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นอุทธรณ์ และวิธีพิจารณา อุทธรณ์ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

หมวด ๙

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๑ ผู้ใดโฆษณา ชักชวน หรือจัดการให้คณะ บุคคลหรือบุคคลใดเข้าเป็นสมาชิก หรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการส่งเสริมหรือสนับสนุนการดำรงอยู่ของสมาคม ใดซึ่งยังมีได้รับอนุญาตจาก กทท. ตามมาตรา ๕๓ หรือ ซึ่ง กทท. ได้เพิกถอนการอนุญาตที่ให้ไว้ตามมาตรา ๕๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหมื่น บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๙ ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๓ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษ ตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล กรรมการ ผู้จัดการหรือ ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นต้องรับโทษ ตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วยเว้นแต่จะพิสูจน์ ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๔ สมาคมใดซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักเกี่ยวกับ การกีฬาหรือการส่งเสริมการกีฬาโดยตรง ที่ตั้งและดำรง อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ขอรับอนุญาตให้ถูกต้องตามมาตรา ๕๓ ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๕ คณะบุคคลหรือบุคคลใดซึ่งใช้คำว่า "แห่งประเทศไทย" หรือมีอักษรหรือเครื่องหมายใด แสดงว่า เป็นสมาคม สโมสร หรือคณะบุคคล ซึ่งมีกิจกรรมเกี่ยวกับ กีฬาในนามของชาติหรือประเทศไทยอยู่ในวันที่พระราช บัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ขอรับอนุญาตให้ ถูกต้องตามมาตรา ๕๙ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราช บัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๖ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ตลอดจนงบประมาณขององค์การส่งเสริมกีฬาแห่ง-

ประเทศไทย ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๗ ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาไปเป็นของ กกท.

มาตรา ๖๗ ให้ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และบรรดาพนักงานหรือลูกจ้างขององค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทยตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งมีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นผู้ว่าการ รองผู้ว่าการ และพนักงานหรือลูกจ้างของ กกท. แล้วแต่กรณี โดยให้ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง รวมทั้งสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เท่าที่เคยได้รับอยู่เดิมกับให้ถือว่าเวลาการทำงานของบุคคลดังกล่าวในองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทยเป็นเวลาทำงานใน กกท. นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๘ ให้คณะกรรมการองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา อยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งอย่างช้าต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๙ บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งขององค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา คงใช้บังคับต่อไป เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีการออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือ คำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

**พลเอก ประจวบ สุนทรากรูร
รองนายกรัฐมนตรี**

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือเพื่อจัดตั้งการกีฬาแห่งประเทศไทยขึ้นแทนองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย และให้การกีฬาแห่งประเทศไทยมีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมกีฬาและควบคุมการดำเนินกิจการกีฬาได้กว้างขวางและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สมควรยกเลิกพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย และตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้นใช้บังคับแทน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

* ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๑๐๒ ตอนที่ ๑๔๙ วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๒๘

ที่ปรึกษา	
นายไพบูลย์ วัชรพรรณ	๓๑๔-๐๙๓๔
ผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทย	
นายสมชาย ประเสริฐศิริพันธ์	๓๑๔๐๙๕๕
รองผู้ว่าการฝ่ายบริหาร	
นายณัฐ อินทรปาน	๓๑๔-๗๕๓๔
รองผู้ว่าการฝ่ายวิชาการ	
นายเจริญทัศน์ จินตนะเสรี	๓๑๔-๗๕๓๕
ผู้อำนวยการสำนักผู้ว่าการ	
นายวิวัฒน์ วิกรานตโนรส	๓๑๔๔๖๗๖
ผู้อำนวยการฝ่ายการคลัง	
นางสาวศรีสม จันทนะเสวี	๓๑๔-๒๕๔๔
ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาสถานที่กีฬา	
- ว่าง -	๓๑๔-๐๙๓๔
ผู้อำนวยการฝ่ายวิทยาศาสตร์การกีฬา	
- ว่าง -	๓๑๔-๒๐๓๒
ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาและส่งเสริมกีฬา	
นายชลัทธิ พัฒโนทัย	๓๑๔-๔๖๗๕
รักษาการผู้อำนวยการฝ่ายกิจกรรมกีฬา	
นายโกมล เจริญพานิช	๓๑๔-๐๙๔๔

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

นายเผ่าพัชร ชวนะลิขิกร
ผู้ว่าการ

นายจามร สุทธิพงษ์ชัย
รองผู้ว่าการ

นายปรีชา จุงวัฒนา
รองผู้ว่าการ

นายสว่าง จำปา
รองผู้ว่าการ

นายพัลลภ ไกรฤกษ์
รองผู้ว่าการ

นายสมบุรณ์ มณีนาวา
รองผู้ว่าการ

นางนงคราญ จันทนยิ่งยง
รองผู้ว่าการ

ร้อยตรี ยงยุทธ บุณยะประภัสร์
รองผู้ว่าการ
๑๘๔ สำนักนายกรัฐมนตรี

นายอาษอำพล ชัมพานนท์
ผู้ช่วยผู้ว่าการ

นายปิยะ เจียมพงศ์सानต์
ผู้ช่วยผู้ว่าการ

นายประเสริฐ ชุมรัมย์
ผู้ช่วยผู้ว่าการ

นายไพโรจน์ พงนารถ
ผู้ช่วยผู้ว่าการ

นายสมมาตร บุญภักดิ์
ผู้ช่วยผู้ว่าการ

นายพิศิษฐ์ อนันคานนท์
ผู้ช่วยผู้ว่าการ

นายอัมพร พงษ์ปรีชา
ผู้ช่วยผู้ว่าการ

นายณรงค์ วงศ์ไพบูลย์
ผู้ช่วยผู้ว่าการ

นายสมวงศ์ โปษยานนท์
ผู้ช่วยผู้ว่าการ

นายบุญส่ง พอค้าทอง
ผู้ช่วยผู้ว่าการ

นางพิมพ์ลศรี ศิริไพบูลย์
ผู้ช่วยผู้ว่าการ

นายสุจินต์ วงศ์ไพบูลย์
ผู้ช่วยผู้ว่าการ

นายโอกาส จันทน์พยอม
ผู้ช่วยผู้ว่าการ

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เป็นรัฐวิสาหกิจสาธารณูปโภคที่มีภารกิจหลักในการจัดหาพลังงานไฟฟ้าให้แก่ประชาชน โดยการผลิตและจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

นโยบายสำคัญในการดำเนินกิจการของ กฟผ. ที่ยึดมั่นมาโดยตลอดคือ การดำเนินงานและพัฒนาระบบไฟฟ้าให้มีความมั่นคง มีประสิทธิภาพ และประหยัด โดยสามารถสนองความต้องการของผู้ใช้ทั่วประเทศที่เพิ่มสูงขึ้นอยู่ตลอดเวลาได้เป็นอย่างดี

ย้อนหลังไปในช่วงเวลากว่า ๑๐๐ ปี นับตั้งแต่เริ่มมีไฟฟ้าใช้ในประเทศเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๒๗ จนถึงปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๕ คือ ปี พ.ศ. ๒๕๒๙ ความต้องการใช้ไฟฟ้าของประเทศได้เพิ่มสูงสุดถึง ๔,๑๘๐ เมกะวัตต์ และต่อมานับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๐ จนถึงปัจจุบันความต้องการพลังไฟฟ้ายิ่งเพิ่มสูงขึ้นถึง ๗,๗๑๓.๓ เมกะวัตต์ โดยเพิ่มสูงขึ้นอีกเกือบเท่าตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑๔.๖ ต่อปี

ด้วยสภาวะการณ์ที่เป็นอยู่และปณิธานที่ยึดมั่น กฟผ. ได้ทุ่มเทอย่างเต็มที่เพื่อดำเนินการขยายแหล่งผลิตและระบบส่งไฟฟ้าเพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้ให้เพียงพอ ในปัจจุบันมีกำลังผลิตไฟฟ้ารวมทั้งสิ้น ๙,๓๖๖.๕ เมกะวัตต์ ประกอบด้วยโรงไฟฟ้าประเภทต่าง ๆ คือ โรงไฟฟ้าพลังน้ำ โรงไฟฟ้าพลังความร้อน โรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วม โรงไฟฟ้ากังหันแก๊ส โรงไฟฟ้าดีเซล และโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทน ซึ่งเป็นโรงไฟฟ้าที่ใช้พลังความร้อนใต้พิภพ พลังงานลมและพลังงานแสงอาทิตย์ กำลังผลิตไฟฟ้าดังกล่าวเป็นกำลังผลิตสำรองประมาณร้อยละ ๑๖

ในระยะเวลาอีก ๕ ปีข้างหน้า (พ.ศ. ๒๕๓๕-๓๙) คณะทำงานพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้าของประเทศได้พยากรณ์ไว้ว่าความต้องการพลังไฟฟ้าจะเพิ่มขึ้นเป็น ๑๒,๓๓๕ เมกะวัตต์ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ในขณะที่กำลังผลิตไฟฟ้าที่มีอยู่ในระบบจะพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็น ๑๔,๘๓๖.๓ เมกะวัตต์ นับเป็นการช่วยเสริมระบบไฟฟ้าให้มีความมั่นคงมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นเสมือนแรงผลักดันให้การพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง รบรื่นด้วยดี

พระราชบัญญัติ

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

พ.ศ. ๒๕๑๑*

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๑

เป็นปีที่ ๒๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติการไฟฟ้ายันฮี

พ.ศ. ๒๕๐๐

(๒) พระราชบัญญัติการไฟฟ้ายันฮี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๒

พ.ศ. ๒๕๐๒

(๓) พระราชบัญญัติการไฟฟ้ายันฮี (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๖

พ.ศ. ๒๕๐๖

(๔) พระราชบัญญัติการลิกไนท์ พ.ศ. ๒๕๐๓

พ.ศ. ๒๕๐๓

(๕) พระราชบัญญัติการไฟฟ้าตะวันออก

เฉียงเหนือ พ.ศ. ๒๕๐๕

(๖) พระราชบัญญัติการไฟฟ้าตะวันออก

เฉียงเหนือ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๗

(๗) พระราชบัญญัติการไฟฟ้าตะวันออก

เฉียงเหนือ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ระบบไฟฟ้า” หมายความว่า สายส่งไฟฟ้า สายจำหน่ายไฟฟ้า สถานีไฟฟ้าย่อย หรือสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์แก่การส่งหรือการจำหน่ายไฟฟ้า

***“เขตเดินสายไฟฟ้า” หมายความว่า บริเวณที่ที่จะเดินสายส่งไฟฟ้า โดยมีความกว้างจากแนวศูนย์กลางของเสาสายส่งไฟฟ้าด้านละไม่เกินสี่สิบเมตร

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

“ผู้ว่าการ” หมายความว่า ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย รวมทั้งผู้ว่าการ

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ลูกจ้างการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

*****มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

การจัดตั้ง ทูนและเงินสำรอง

มาตรา ๖ ให้จัดตั้งการไฟฟ้าขึ้น เรียกว่า “การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย” เรียกโดยย่อว่า “กฟผ.” และให้เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) ผลิต จัดให้ได้มา จัดส่งหรือจำหน่ายซึ่งพลังงานไฟฟ้าให้แก่

(ก) การไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค หรือการไฟฟ้าอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

(ข) ผู้ใช้พลังงานไฟฟ้าตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

(ค) ประเทศใกล้เคียง

(๒) ดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้า แหล่งพลังงานอันได้มาจากธรรมชาติ เช่น น้ำ ลม ความร้อนธรรมชาติ แสงแดด แร่ธาตุหรือเชื้อเพลิง เป็นต้นว่า น้ำมัน ถ่านหิน หรือก๊าซ รวมทั้งพลังงานปรมาณู เพื่อการผลิตพลังงานไฟฟ้าและงานอื่นที่ส่งเสริมกิจการของ กฟผ.

(๓) ผลิตและขายลิกไนท์ หรือวัตถุเคมีจากลิกไนท์หรือโดยอาศัยลิกไนท์หรือร่วมทุนกับบุคคลอื่นเพื่อดำเนินการดังกล่าว

มาตรา ๗ ให้โอนทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ ความรับผิดชอบตลอดจนธุรกิจของการไฟฟ้ายันฮี การลิกไนท์ และการไฟฟ้าตะวันออกเฉียงเหนือให้แก่ กฟผ. ทรัพย์สินดังกล่าวเมื่อได้หักหนี้สินออกแล้วให้ถือเป็นทุนของ กฟผ.

มาตรา ๘ ให้ กฟผ.ตั้งสำนักงานใหญ่ในจังหวัดพระนครหรือจังหวัดใกล้เคียงและจะตั้งสาขาหรือตัวแทนขึ้น ณ ที่อื่นใดก็ได้

มาตรา ๙ ให้ กฟผ.มีอำนาจกระทำการกิจการภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ อำนวยเช่นนี้ให้รวมถึง

(๑) สร้าง ซื้อ จัดหา รับโอน จำหน่าย เช่น ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม และดำเนินงานเกี่ยวกับเครื่องใช้ บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ของ กฟผ.

(๒) ซื้อ จัดหา จำหน่าย เช่า ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน ถือกรรมสิทธิ์ครอบครองหรือดำเนินงานเกี่ยวกับทรัพย์สินใด ๆ

(๓) สำรวจ วางแผน ออกแบบ จัดซื้อ สร้าง และติดตั้ง อันเกี่ยวกับกิจการของ กฟผ.

(๔) สร้างเชื่อมกันน้ำ เขื่อนระบายน้ำ เขื่อนกักเก็บน้ำ อ่างเก็บน้ำ หรือสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์ของเขื่อนหรืออ่างนั้นเพื่อการผลิตพลังงานไฟฟ้า หรือเพื่อการพัฒนาการไฟฟ้าพลังน้ำ หรือเพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการไฟฟ้าสร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อน โรงไฟฟ้าพลังน้ำ โรงไฟฟ้าพลังปรมาณู หรือโรงไฟฟ้าพลังอื่น รวมทั้งลานโกไฟฟ้าและสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์ของโรงไฟฟ้านั้น ๆ หรือสร้างระบบไฟฟ้า

(๕) กำหนดประเภท ขนาด และมาตรฐานของโรงไฟฟ้า ลานโกไฟฟ้าและสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์ของโรงไฟฟ้านั้น ๆ ตาม (๔) หรือโรงผลิตวัตถุเคมีจากลิกไนท์ระบบไฟฟ้า และอุปกรณ์อื่น ๆ ตลอดจนเชื้อเพลิงที่ใช้ในการผลิตพลังงานไฟฟ้าของ กฟผ. รวมทั้งวางนโยบายและควบคุมการผลิต การส่ง การจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า การผลิตลิกไนท์และวัตถุเคมีจากลิกไนท์ของ กฟผ.

(๖) กู้ยืมเงินหรือลงทุน

(๗) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใด เพื่อการลงทุน

มาตรา ๑๐ ทุนของ กฟผ.ประกอบด้วย

(๑) ทรัพย์สินตามมาตรา ๗

(๒) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่ได้รับความจากรัฐบาลหรือบุคคลอื่น

มาตรา ๑๑ เงินสำรองของ กฟผ.ให้ประกอบด้วยเงินสำรองเผื่อขาด และเงินสำรองอื่นตามที่คณะกรรมการจะเห็นสมควร

มาตรา ๑๒ ทรัพย์สินของ กฟผ.ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

หมวด ๒

คณะกรรมการและผู้ว่าการ

มาตรา ๑๓ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย” ประกอบด้วยประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอีกไม่เกินสิบคนรวมทั้งผู้ว่าการซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

ให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่นซึ่งมิใช่กรรมการโดยตำแหน่ง

มาตรา ๑๔ ผู้ซึ่งจะดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ กรรมการและผู้ว่าการต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย และมีความรู้ ความชัดเจนเพียงพอเกี่ยวกับการบริหารธุรกิจ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การคลังหรือกฎหมาย

มาตรา ๑๕ ผู้มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ห้ามแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ หรือกรรมการ

(๑) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา กับ กฟผ. หรือในกิจการที่กระทำให้แก่ กฟผ.ไม่ว่าโดยตรงหรืออ้อม เว้นแต่เป็นเพียงผู้ถือหุ้นเพื่อประโยชน์ในการลงทุนโดยสุจริต ในบริษัทจำกัดที่กระทำการอันมีส่วนได้เสียเช่นนั้น

(๒) เป็นผู้มีตำแหน่งการเมือง

(๓) เป็นพนักงาน เว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการ

มาตรา ๑๖ ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี แต่สำหรับกรรมการนั้นในวาระเริ่มแรกเมื่อครบกำหนดสองปี ให้กรรมการดังกล่าวออกจากตำแหน่งกึ่งหนึ่งโดยวิธีจับสลาก ถ้าไม่อาจหาจำนวนกึ่งหนึ่งได้ ก็ให้กรรมการซึ่งจะอยู่ในตำแหน่งต่อไปมีจำนวนมากกว่า

ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๑๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๖ ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก

(๔) ตกเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๔ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕

เมื่อประธานกรรมการหรือกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการแทนได้

ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามวรรคสองอยู่ในตำแหน่งตามวาระของประธานกรรมการ หรือกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๑๘ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลทั่วไป ซึ่งกิจการของ กฟผ. อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

(๒) ออกระเบียบหรือข้อบังคับการประชุม

(๓) ออกระเบียบหรือข้อบังคับการดำเนินกิจการของคณะกรรมการ

(๔) ออกระเบียบหรือข้อบังคับการจัดแบ่งส่วนงานและวิธีปฏิบัติงาน

(๕) กำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือนหรือค่าจ้างของพนักงานหรือลูกจ้าง

(๖) ออกระเบียบหรือข้อบังคับการบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือนหรือค่าจ้าง การออกจากตำแหน่ง วินัย และการลงโทษพนักงานและลูกจ้าง

(๗) ออกระเบียบหรือข้อบังคับการจ่ายค่าพาหนะและเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าเช่าที่พัก ค่าล่วงเวลาและการจ่ายเงินอื่น

(๘) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเครื่องแบบพนักงานและลูกจ้าง

(๙) กำหนดราคาขายพลังงานไฟฟ้า ลิกไนท์ วัตถุประสงค์จากลิกไนท์และวัสดุอุปกรณ์ และกำหนดค่าบริการ และออกระเบียบเกี่ยวกับวิธีชำระราคาขายหรือค่าบริการ

(๑๐) ออกระเบียบเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้และรักษาทรัพย์สินของ กฟผ.

ระเบียบหรือข้อบังคับวิธีปฏิบัติงานตาม

(๔) ถ้ามีข้อความจำกัดอำนาจของผู้ว่าการในการทำนิติกรรมไว้ประการใด ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ราคาขายตาม (๔) ให้กำหนดในอัตราอันสมควร เพื่อให้มีรายได้เพียงพอ

(ก) สำหรับรายจ่ายที่จำเป็นในการดำเนินกิจการ รวมทั้งดอกเบี้ย ค่าเสื่อมราคา บำเหน็จบำนาญ กองทุนสงเคราะห์หรือการสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของผู้ปฏิบัติงานและครอบครัว และโบนัส

(ข) สำหรับชำระหนี้สินเท่าที่จำนวนเงินเพื่อการชำระหนี้ไม่เกินกว่าจำนวนที่จัดสรรไว้เป็นค่าเสื่อมราคา และสำหรับค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการจัดหาทรัพย์สินใหม่แทนทรัพย์สินเดิม

(ค) ที่จะจัดให้มีเงินสำรองและเป็นค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่อันจำเป็นในการขยายกิจการและลงทุน

มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งผู้ว่าการ

ให้ผู้ว่าการได้รับเงินเดือนตามที่คณะกรรมการกำหนด และพ้นจากตำแหน่งเมื่อ ตาย ลาออก ตกเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๔ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐ หรือคณะกรรมการให้ออก

มติให้ผู้ว่าการออกจากตำแหน่งต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด นอกจากผู้ว่าการ

การแต่งตั้ง การกำหนดอัตราเงินเดือนหรือการให้ออกจากตำแหน่งตามมาตรานี้จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๐ ผู้มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ห้ามแต่งตั้งเป็นผู้ว่าการ

(๑) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา กับ กฟผ. หรือในกิจการที่กระทำให้แก่ กฟผ. ไม่ว่าโดยตรงหรืออ้อม เว้นแต่เป็นเพียงผู้ถือหุ้นเพื่อประโยชน์ในการลงทุนโดยสุจริต ในบริษัทจำกัดที่กระทำการอันมีส่วนได้เสียเช่นว่านั้น

(๒) เป็นข้าราชการประจำ

(๓) เป็นผู้มีตำแหน่งการเมือง

(๔) เป็นผู้ไม่อาจทำงานได้เต็มเวลาให้แก่ กฟผ.

มาตรา ๒๑ ผู้ว่าการมีหน้าที่บริหารกิจการให้เป็นไปตามอำนาจของ กฟผ. ตามนโยบาย ระเบียบหรือข้อบังคับของคณะกรรมการ และมีอำนาจบังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้าง

ในการบริหารกิจการผู้ว่าการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๒๒ ผู้ว่าการมีอำนาจ

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง เลื่อนลด ตัดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงานและลูกจ้างตลอดจนให้พนักงานและลูกจ้างออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับของคณะกรรมการ แต่ถ้าเป็นพนักงานหรือลูกจ้างชั้นที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการฝ่ายหรือเทียบเท่าขึ้นไปจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

(๒) กำหนดเงื่อนไขในการทำงานของ พนักงานและลูกจ้าง และออบกระเบียบบริบทปฏิบัติงานของ กฟผ. โดยไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๓ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ผู้ว่าการ เป็นผู้กระทำในนามของ กฟผ. และเป็นผู้กระทำแทน กฟผ. เพื่อการนี้ผู้ว่าการจะมอบอำนาจให้ตัวแทนหรือบุคคลใดกระทำ กิจการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามระเบียบหรือ ข้อบังคับของคณะกรรมการ

นิติกรรมที่ผู้ว่าการทำโดยฝ่าฝืนระเบียบ หรือข้อบังคับตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง ย่อมไม่ผูกพัน กฟผ. เว้นแต่คณะกรรมการจะให้สัตยาบัน

มาตรา ๒๔ เมื่อผู้ว่าการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือ เมื่อตำแหน่งผู้ว่าการว่างลงในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งผู้ว่าการ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานคนหนึ่งเป็นผู้ทำการแทน ผู้ว่าการ หรือรักษาการในตำแหน่งผู้ว่าการ แล้วแต่กรณี และให้นำมาตรา ๒๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้ผู้ทำการแทนผู้ว่าการหรือผู้รักษาการ ในตำแหน่งผู้ว่าการมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับผู้ว่าการ เว้น แต่อำนาจหน้าที่ของผู้ว่าการในฐานะกรรมการ

มาตรา ๒๕ ประธานกรรมการและกรรมการย่อม ได้รับประโยชน์ตอบแทนตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๖ ประธานกรรมการ กรรมการ พนักงาน และลูกจ้างอาจได้รับโบนัสตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๗ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ และ พนักงานเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๓

การสร้าง และการบำรุงรักษา

มาตรา ๒๘ เพื่อประโยชน์ในการสร้างและบำรุงรักษา ระบบไฟฟ้า ให้พนักงานหรือลูกจ้างมีอำนาจที่จะใช้สอยหรือ เข้าครอบครองอสังหาริมทรัพย์ในความครอบครองของบุคคล ใด ๆ ซึ่งมีใช้สถานเป็นการชั่วคราวภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) การใช้สอยหรือเข้าครอบครองนั้น เป็นการจำเป็นสำหรับการสำรวจระบบไฟฟ้า หรือการป้องกัน อันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดแก่ระบบไฟฟ้า

(๒) ได้แจ้งหรือประกาศให้เจ้าของหรือ ผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ทราบล่วงหน้าดังต่อไปนี้

(ก) ในการสำรวจระบบไฟฟ้าหรือ ในการป้องกันอันตราย หรือความเสียหายที่จะเกิดแก่ระบบ ไฟฟ้า ให้แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหา- ริมทรัพย์ทราบล่วงหน้าเป็นการเฉพาะรายภายในเวลาอัน สมควร แต่ไม่น้อยกว่าสามวัน หรือ

(ข) ในกรณีสำรวจทั่วไปเพื่อเลือก แนวหรือที่ตั้งระบบไฟฟ้าที่เหมาะสม ให้ประกาศกำหนดเขต สำรวจไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอและที่ทำการตำบล หรือที่ว่าการ เขต ซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ และในราชกิจจานุเบกษา ก่อนวันสำรวจไม่น้อยกว่าสามสิบวัน หรือ

(ค) ในกรณีสำรวจเฉพาะแห่งภาย หลังที่เลือกแนวหรือที่ตั้งระบบไฟฟ้าที่เหมาะสมได้แล้ว หาก เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้นมิได้อาศัยอยู่ใน เขตตำบลที่กำลังสำรวจอยู่ และเป็นกรณีที่จะต้องสำรวจโดย เร่งด่วนให้ประกาศกำหนดเขตสำรวจไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการตำบลและที่บ้านผู้ใหญ่บ้าน หรือที่ว่าการเขต ซึ่ง อสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ ก่อนวันสำรวจไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

ในการปฏิบัติตามมาตรานี้ ให้พนักงาน หรือลูกจ้างแสดงบัตรประจำตัวเมื่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องร้องขอ

****ถ้ามีความเสียหายเกิดขึ้นแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครอง อสังหาริมทรัพย์ หรือผู้ทรงสิทธิอื่นเนื่องจากการกระทำของ พนักงานหรือลูกจ้าง บุคคลนั้นย่อมเรียกค่าทดแทนจาก กฟผ. ได้ และถ้าไม่สามารถตกลงกันในจำนวนค่าทดแทน ให้มอบ ข้อพิพาทให้อนุญาตตุลาการวินิจฉัย โดยให้นำบทบัญญัติแห่ง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ

มาตรา ๒๙ ในการส่งและการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า ให้ กฟผ.มีอำนาจ

(๑) เดินสายส่งไฟฟ้าหรือสายจำหน่าย ไฟฟ้าไปได้ เหนือ ตามหรือข้ามพื้นดินของบุคคลใด ปักหรือ ตั้งเสา สถานีไฟฟ้าย่อยหรืออุปกรณ์อื่น ลงในหรือบนพื้นดิน ของบุคคลใดซึ่งมิใช่เป็นที่ตั้งโรงเรือน

(๒) ประกาศกำหนดเขตเดินสายไฟฟ้า เพื่อประโยชน์แห่งความปลอดภัยในการส่งพลังงานไฟฟ้า โดยประกาศไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ และจัดทำเครื่องหมายแสดงไว้ในที่ที่ประกาศกำหนดเขตนั้น ตามสมควร

(๓) รื้อถอนโรงเรือนหรือทำลายสิ่งอื่นที่ สร้างขึ้น หรือทำขึ้น หรือทำลาย หรือตัดฟัน ตัดต้น กิ่ง หรือ รากของต้นไม้หรือพืชผลในเขตเดินสายไฟฟ้า

ก่อนที่จะดำเนินการตาม (๑) หรือ (๓) ให้ กฟผ.แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สิน ที่เกี่ยวข้องทราบ เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินนั้นอาจ ยื่นคำร้องแสดงเหตุที่ไม่สมควรทำเช่นนั้นไปยังคณะกรรมการ เพื่อวินิจฉัยภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ แจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๓๐ ให้ กฟผ.จ่ายค่าทดแทนตามความเป็นธรรมแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การใช้ที่ดินปักหรือตั้งเสาเพื่อเดินสายส่งไฟฟ้าหรือสายจำหน่ายไฟฟ้า

(๒) การใช้ที่ดินปักหรือตั้งสถานีไฟฟ้าย่อยหรืออุปกรณ์อื่น

(๓) การใช้ที่ดินที่ประกาศกำหนดเป็นเขตเดินสายไฟฟ้า

(๔) การกระทำตามมาตรา ๒๙ (๓)

ในกรณีที่ไม่สามารถตกลงกันได้ในจำนวนค่าทดแทนให้นำมาตรา ๒๘ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองได้รับค่าทดแทนแล้วหรือได้แจ้งเป็นหนังสือไม่รับค่าทดแทนดังกล่าวต่อไปภายหน้าผู้ใดจะเรียกร้องค่าทดแทนอีกมิได้

มาตรา ๓๑ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอันอาจเป็นอันตรายแก่ระบบไฟฟ้าในเขตเดินสายไฟฟ้า

มาตรา ๓๒ ในเขตเดินสายไฟฟ้า ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างโรงเรือนหรือสิ่งอื่น ปลุกต้นไม้หรือพืชผล เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจาก กฟผ. การอนุญาตนั้นให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่ กฟผ.กำหนด

โรงเรือนหรือสิ่งอื่นที่สร้างขึ้นหรือทำขึ้นต้นไม้หรือพืชผลที่ปลูกขึ้น โดยไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือมิได้รับอนุญาตจาก กฟผ. ให้ กฟผ.มีอำนาจรื้อถอน ทำลายหรือตัดพินตามควรแก่กรณีโดยไม่ต้องจ่ายค่าทดแทน

มาตรา ๓๓ เพื่อประโยชน์แห่งความปลอดภัยให้ กฟผ.มีอำนาจทำลายหรือตัดพิน ตัดต้น กิ่ง หรือรากของต้นไม้ที่อยู่ใกล้ระบบไฟฟ้า แต่ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองต้นไม้ทราบล่วงหน้าภายในเวลาอันสมควร

ในกรณีที่ต้นไม้มีอยู่ก่อนการสร้างระบบไฟฟ้าให้ กฟผ.จ่ายค่าทดแทนให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองต้นไม้เท่าที่ต้องเสียหายเพราะการกระทำนั้น

มาตรา ๓๔ ในกรณีจำเป็นเพื่อตรวจ ซ่อมแซม หรือแก้ไขระบบไฟฟ้า พนักงานหรือลูกจ้างอาจเข้าไปในสถานที่ของบุคคลใดในเวลาใดก็ได้ เมื่อได้แจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทราบแล้ว และให้นำมาตรา ๒๘ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๕ ในการกระทำกิจการตามมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๔ พนักงานหรือลูกจ้างจะต้องพยายามมิให้เกิดความเสียหาย แต่ถ้าเกิดความเสียหายขึ้น กฟผ.จะต้องรับผิดชอบเพื่อความเสียหายนั้น

มาตรา ๓๖ เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งสิทธิหรือทรัพย์สินเพื่อได้มาซึ่งแหล่งพลังงานตามมาตรา ๖ (๒) หรือเพื่อใช้ตามมาตรา ๙ (๔) ให้ดำเนินการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

ในการนี้ จะออกพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่ดินจะเวนคืนไว้ก่อนก็ได้ และให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๗ เพื่อประโยชน์ในการที่จะให้การผลิตพลังงานไฟฟ้าเป็นไปตามมาตรฐานที่สมควร ผู้ใดประสงค์จะสร้างโรงไฟฟ้าซึ่งมีกำลังผลิตสูงกว่าห้าร้อยกิโลวัตต์หรือขยายโรงไฟฟ้าซึ่งมีหรือเพื่อให้มีกำลังผลิตสูงกว่าห้าร้อยกิโลวัตต์ รวมทั้งกำลังผลิตที่มีอยู่แล้ว เพื่อขายพลังงานไฟฟ้าแก่ประชาชน จะต้องได้รับความเห็นชอบจาก กฟผ. การให้ความเห็นชอบนั้นอาจมีเงื่อนไขอย่างใดก็ได้

มาตรา ๓๘ ให้ กฟผ. รับผิดชอบในการดำเนินกิจการและการบำรุงรักษาเขื่อนกั้นน้ำ เขื่อนระบายน้ำ เขื่อนกักเก็บน้ำ อ่างเก็บน้ำ และสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์ของเขื่อนหรืออ่างนั้น ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ รวมทั้งการควบคุมปริมาณน้ำที่กักเก็บ หรือระบายจากอ่างเก็บน้ำ โดยให้คำนึงถึงประโยชน์มากที่สุดจากการควบคุมลุ่มแม่น้ำที่มีการสร้างเขื่อนดังกล่าวขึ้น และแคว ลำน้ำ ทางน้ำ คลองหรือคลองส่งน้ำที่มีต่อเนื่องกับลุ่มแม่น้ำนั้นให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ให้ กฟผ. และกรมชลประทานร่วมกันออกข้อบังคับเพื่อกำหนดปริมาณน้ำที่จะกักเก็บหรือระบายจากอ่างเก็บน้ำ

ถ้าไม่สามารถตกลงกันได้เกี่ยวกับการออกข้อบังคับ หรือการปฏิบัติตามข้อบังคับให้รายงานต่อรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาวินิจฉัย คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

หมวด ๔

การกำกับและการควบคุม

มาตรา ๓๙ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ กฟผ. เพื่อการนี้จะสั่งให้ กฟผ. ชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น ทำรายงานหรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรีและสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการได้

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่ กฟผ. จะต้องเสนอเรื่องไปยัง คณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการนำ เรื่องเสนอรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๔๑ ในการดำเนินกิจการของ กฟผ. ให้คำนึง ถึงประโยชน์ของรัฐและประชาชน

มาตรา ๔๒ ให้ กฟผ. เปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคาร ตามระเบียบของคณะกรรมการซึ่งได้รับความเห็นชอบจาก คณะรัฐมนตรี

มาตรา ๔๓ กฟผ. จะต้องได้รับความเห็นชอบจาก คณะรัฐมนตรีก่อนจึงจะดำเนินกิจการต่อไปนี้ได้

- (๑) ลงทุนเพื่อขยายโครงการเดิมหรือ ริเริ่มโครงการใหม่
- (๒) เพิ่มทุนโดยตีราคาทรัพย์สินใหม่
- (๓) ลดทุน
- (๔) กู้ยืมเงินเกินสิบล้านบาท
- (๕) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใด เพื่อการลงทุน
- (๖) จำหน่ายอสังหาริมทรัพย์อันมีราคา เกินห้าแสนบาท
- (๗) จำหน่ายทรัพย์สินเกินหนึ่งล้านบาท จากบัญชีเป็นสูญ

มาตรา ๔๔ ให้ กฟผ. จัดทำงบประมาณประจำปี โดยแยกเป็นงบลงทุนและงบทำการ สำหรับงบลงทุนให้นำ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและให้ความเห็นชอบ ส่วน งบทำการให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๔๕ รายได้ที่ กฟผ. ได้รับจากการดำเนิน กิจการให้ตกเป็นของ กฟผ. สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายตาม มาตรา ๑๘

รายได้ที่ได้รับในปีหนึ่ง ๆ เมื่อได้หักราย จ่ายแล้วเหลือเท่าใด ให้นำส่งเป็นรายได้ของรัฐ

แต่ถ้ารายได้มีไม่เพียงพอสำหรับรายจ่าย นอกจากเงินสำรองตามมาตรา ๑๘ และ กฟผ. ไม่สามารถ หาเงินจากทางอื่น รัฐพึงจ่ายเงินให้แก่ กฟผ. เท่าจำนวนที่ขาด

มาตรา ๔๖ ให้ กฟผ. ทำรายงานปีละครั้งเสนอ รัฐมนตรีรายงานนี้ให้กล่าวถึงผลงานในปีที่ล่วงแล้วของ กฟผ. และคำชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของคณะกรรมการ โครงการ และแผนงานที่จะจัดทำในภายหน้า

มาตรา ๔๗ ให้ กฟผ. วางและรักษาไว้ซึ่งระบบ การบัญชีที่เหมาะสมแก่กิจการสาธารณูปโภค แยกตาม ประเภทงานส่วนที่สำคัญ มีการลงรายการรับและจ่ายเงิน สินทรัพย์และหนี้สินที่แสดงกิจการที่เป็นอยู่ตามจริงและตาม

ที่ควรตามประเภทงาน พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของ รายการดังกล่าว และให้มีการสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

มาตรา ๔๘ ให้ กฟผ. จัดทำงบดุล บัญชีทำการและ บัญชีกำไรขาดทุนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๔๙ ทุกปี ให้คณะกรรมการแต่งตั้งผู้สอบ บัญชีคนหนึ่งหรือหลายคนเพื่อสอบและรับรองบัญชีของ กฟผ. เป็นปี ๆ ไป

ห้ามมิให้แต่งตั้งประธานกรรมการ กรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง ผู้อื่นซึ่งเป็นผู้แทนของ กฟผ. หรือ ผู้มีส่วนได้เสียในการงานที่ กฟผ. จัดทำเป็นผู้สอบบัญชี

มาตรา ๕๐ ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพ สมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานของ กฟผ. เพื่อการนี้ ให้มี อำนาจสอบถามประธานกรรมการ กรรมการ พนักงาน ลูกจ้างและผู้อื่นซึ่งเป็นผู้แทนของ กฟผ.

มาตรา ๕๑ ผู้สอบบัญชีจะต้องทำรายงานผลการ สอบบัญชีเสนอต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับ แต่วันสิ้นปีบัญชี เพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรี และให้ กฟผ. โฆษณารายงานประจำปีของปีที่ล่วงแล้วแสดงงบดุล บัญชีทำการและบัญชีกำไรขาดทุน ที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่า ถูกต้องแล้วภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

หมวด ๕

การร้องทุกข์และการสงเคราะห์

มาตรา ๕๒ ให้พนักงานมีสิทธิร้องทุกข์เกี่ยวกับการ ลงโทษได้ตามข้อบังคับของคณะกรรมการ

มาตรา ๕๓ ให้ กฟผ. จัดให้มีบำเหน็จบำนาญหรือ กองทุนสงเคราะห์ หรือการสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของ ผู้ปฏิบัติงานใน กฟผ. และครอบครัวในกรณีพ้นจากตำแหน่ง ประสบอุบัติเหตุ เจ็บป่วย หรือกรณีอื่นอันควรแก่การสงเคราะห์

การจัดให้มีบำเหน็จบำนาญหรือกอง ทุนสงเคราะห์ตามวรรคหนึ่ง หลักเกณฑ์การจ่ายบำเหน็จ บำนาญ การออกเงินสมทบในกองทุนสงเคราะห์ การกำหนด ประเภทของผู้ที่พึงได้รับการสงเคราะห์จากกองทุนสงเคราะห์ และหลักเกณฑ์การสงเคราะห์ ตลอดจนการจัดการเกี่ยวกับ กองทุนให้เป็นไปตามข้อบังคับของคณะกรรมการ

ข้อบังคับตามวรรคสอง ให้ใช้บังคับได้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

หมวด ๖ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๔ ผู้ใดขัดขวางการกระทำของ กฟผ. หรือพนักงานซึ่งกระทำการตามมาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๒ วรรคสอง มาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๕๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๕๗ ผู้ใดสร้างโรงไฟฟ้าซึ่งมีกำลังผลิตสูงกว่าห้าร้อยกิโลวัตต์ หรือขยายโรงไฟฟ้าซึ่งมีหรือเพื่อให้มีกำลังผลิตสูงกว่าห้าร้อยกิโลวัตต์รวมทั้งกำลังผลิตที่มีอยู่แล้ว เพื่อขายพลังงานไฟฟ้าแก่ประชาชนโดยไม่ได้รับความเห็นชอบจาก กฟผ.ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๘ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่า หรือทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่งเขื่อนกั้นน้ำ เขื่อนระบายน้ำ เขื่อนกักเก็บน้ำ อ่างเก็บน้ำ หรือสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์ของเขื่อนหรืออ่างนั้น โรงไฟฟ้าพลังความร้อน โรงไฟฟ้าพลังน้ำ โรงไฟฟ้าพลังปรมาณู หรือโรงไฟฟ้าพลังอื่น และลานไถไฟฟ้าของโรงไฟฟ้านั้น หรือระบบไฟฟ้าบรรดาที่ กฟผ.สร้างขึ้นหรือเป็นทรัพย์สินของ กฟผ.ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๙ ให้พนักงานและลูกจ้างของการไฟฟ้ายันฮี การลิกไนท์ และการไฟฟ้าตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของ กฟผ. โดยให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างเท่าที่ได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อน และให้ กฟผ.กำหนดอัตราเงินเดือนหรือค่าจ้างของบุคคลดังกล่าวใหม่ โดยให้ได้รับไม่น้อยกว่าเดิม ทั้งนี้ ให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพลถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือเพื่อให้การดำเนินกิจการผลิตไฟฟ้าได้มีประสิทธิภาพ มีการประสานงานและเป็นไปโดยประหยัด ทั้งในด้านเป้าหมาย นโยบาย และในด้านปฏิบัติการ จึงสมควรรวมกิจการของการไฟฟ้ายันฮี การลิกไนท์และการไฟฟ้าตะวันออกเฉียงเหนือให้เข้าอยู่ในกิจการของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

*ประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๐๒ วันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๑

**แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๑ ราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๔๐ วันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๑

***แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๗ ราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ เล่ม ๑๐๑ ตอนที่ ๑๐๘ วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๒๗

****แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๗ ราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๑๖๔ วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๓๐

*****แก้ไขโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๗ ราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ เล่ม ๘๙ ตอนที่ ๑๔๕ วันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕

ผู้ว่าการ

นายเผ่าพัชร ชวนะลิขิกร	๕๓๖-๓๐๐๐, ๕๒๕-๒๘๕๔
รองผู้ว่าการฝ่ายบริหาร	
นายจามร สุทธิพงษ์ชัย	๕๓๖-๓๐๗๐, ๕๒๕-๐๑๖๑
รองผู้ว่าการฝ่ายพัฒนาพลังงานความร้อนและเหมือง	
นายปรีชา จุงวัฒนา	๕๓๖-๓๐๑๐, ๕๒๕-๓๒๐๕
รองผู้ว่าการฝ่ายพัฒนาพลังงานน้ำและระบบส่ง	
นายสว่าง จำปา	๕๓๖-๓๐๒๐, ๕๒๕-๓๑๖๒
รองผู้ว่าการฝ่ายปฏิบัติการโรงไฟฟ้า	
นายพัลลภ ไกรฤกษ์	๕๓๖-๓๐๓๐, ๕๓๓-๕๗๕๒
รองผู้ว่าการฝ่ายปฏิบัติการระบบส่ง	
นายสมบูรณ์ มณีนาวา	๕๓๖-๓๐๔๐, ๕๒๕-๒๓๘๒
รองผู้ว่าการฝ่ายบัญชีและการเงิน	
นางนงคราญ จันทนยิ่งยง	๕๓๖-๓๐๕๐, ๕๒๕-๕๒๖๕
รองผู้ว่าการฝ่ายธุรการ	
นายยงยุทธ บุญยะประภัตร	๕๓๖-๓๐๖๐, ๕๒๕-๓๘๐๕
ผู้ช่วยผู้ว่าการฝ่ายนโยบายและแผน	
นายอาชอำพล ชัมพานนท์	๕๓๖-๓๐๗๑, ๕๓๖-๓๐๗๕, ๕๒๕-๕๐๕๐
ผู้ช่วยผู้ว่าการฝ่ายกิจการพิเศษ	
นายปัญญา เปี่ยมพงศ์สานต์	๕๓๖-๓๐๗๒, ๕๓๓-๐๗๕๗
ผู้ช่วยผู้ว่าการฝ่ายพัฒนาเหมือง	
นายประเสริฐ ชุมรัมย์	๕๓๖-๓๐๑๑, ๕๒๕-๘๐๕๐
ผู้ช่วยผู้ว่าการฝ่ายพัฒนาพลังงานความร้อน	
นายไพโรจน์ พจนารถ	๕๓๖-๓๐๑๒, ๕๒๕-๘๐๕๓
ผู้ช่วยผู้ว่าการฝ่ายพัฒนาพลังงานน้ำ	
นายสมมาตร บุญภิรักษ์	๕๓๖-๓๐๒๒, ๕๒๕-๒๒๕๕
ผู้ช่วยผู้ว่าการฝ่ายพัฒนาระบบส่ง	
นายพิเชษฐ์ อนันตคานต์	๕๓๖-๓๐๒๑, ๕๓๓-๓๖๗๘
ผู้ช่วยผู้ว่าการฝ่ายปฏิบัติการโรงไฟฟ้า	
นายอัมพร พงษ์ปรีชา	๕๓๖-๓๐๓๑, ๕๒๕-๕๗๑๖
ผู้ช่วยผู้ว่าการฝ่ายบำรุงรักษาโรงไฟฟ้า	
นายณรงค์ วงศ์ไพบูลย์	๕๓๖-๓๐๓๒, ๕๓๓-๑๕๑๕
ผู้ช่วยผู้ว่าการฝ่ายปฏิบัติการระบบส่ง	
นายสมวงศ์ โปษยานนท์	๕๓๖-๓๐๔๑, ๕๒๕-๓๘๐๕
ผู้ช่วยผู้ว่าการฝ่ายบำรุงรักษาระบบส่ง	
นายบุญส่ง พ่อคำทอง	๕๓๖-๓๐๕๒, ๕๒๕-๕๐๒๕
ผู้ช่วยผู้ว่าการฝ่ายบัญชีและการเงิน	
นางพิมพ์ศรี สิริไพบูลย์	๕๓๖-๓๐๕๑, ๕๒๕-๕๐๓๐
ผู้ช่วยผู้ว่าการฝ่ายบุคคล	
นายสุจินต์ วังไพบูลย์	๕๓๖-๓๐๖๒, ๕๒๕-๘๐๕๑
ผู้ช่วยผู้ว่าการฝ่ายบริการ	
นายโอกาส จันทน์พยอม	๕๓๖-๓๐๖๑, ๕๓๕-๕๕๕๓
ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบภายใน	
นางพิไล เปี่ยมพงศ์สานต์	๕๓๖-๕๑๐๐, ๕๒๕-๓๒๑๖
ผู้อำนวยการฝ่ายนโยบายเศรษฐกิจ	
นายวิโรจน์ นพคุณ	๕๓๖-๓๘๐๐, ๕๒๕-๕๗๐๖
ผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนระบบไฟฟ้า	
นายศิริทัต กลั่นความดี	๕๓๖-๓๕๐๐, ๕๒๕-๘๘๗๑
ผู้อำนวยการสำนักงานแผนวิสาหกิจ	
นายสิทธิพร รัตโนภาส	๕๓๖-๓๒๐๐, ๕๓๖-๑๒๐๐

ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมาย			ผู้อำนวยการฝ่ายเคมีและวิเคราะห์		
นายสุกรี เอื้ออนันต์	๔๓๖-๕๗๐๐, ๔๒๕-๘๐๕๕		นายมนโชนย์ ปิ่นทองกุล	๔๓๖-๒๘๐๐, ๔๒๕-๘๕๑๘	
ผู้อำนวยการฝ่ายประชาสัมพันธ์			ผู้อำนวยการฝ่ายบำรุงรักษาเครื่องกล		
นายสุพิน ปัญญามาก	๔๓๖-๕๘๐๐, ๔๓๓-๕๐๙๐		นายสาโรจน์ หวังวงศ์วัฒน์	๔๓๖-๒๓๐๐, ๔๒๕-๖๓๐๐	
หัวหน้าสำนักงานศูนย์วิจัยและพัฒนาวิชาการ			ผู้อำนวยการฝ่ายบำรุงรักษาไฟฟ้า		
นายไกรสิทธิ์ วรรณสุด	๔๓๖-๑๒๐๐		นายศิทิน สิริวัฒน์	๔๓๖-๒๒๐๐, ๔๒๕-๑๘๖๒	
ผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการเหมือง			ผู้อำนวยการฝ่ายควบคุมระบบกำลังไฟฟ้า		
นายธงชาติ โสภณดิษฐ์	๔๓๖-๕๖๐๐, ๔๒๕-๖๓๓๕		นายศิริวัฒน์ ศรีพิพัฒน์	๔๓๖-๒๑๐๐, ๔๓๓-๕๘๕๓	
ผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการเหมือง			ผู้อำนวยการเขต ๑		
นายบุญชัย จิวาลัย	๔๓๖-๕๖๐๓		ม.ล.วราวัฒน์ นวรัตน์	๔๓๖-๒๖๐๐, ๔๓๖-๕๐๑๘	
ผู้อำนวยการฝ่ายวิศวกรรมพลังความร้อน			ผู้อำนวยการเขต ๒		
นายเชียน วงศ์สุรีย์	๔๓๖-๓๖๐๐, ๔๒๕-๘๐๕๒		นายสุพล เอื้ออนันต์	๔๓๖-๕๐๒๐	
ผู้อำนวยการฝ่ายก่อสร้างพลังความร้อน			ผู้อำนวยการเขต ๓		
นายพิสุทธิ์ สรรพเทพพิศาล	๔๓๖-๕๒๐๐, ๔๒๓-๐๗๕๘		นายอุทิศ สุนทรประดิษฐ์	๔๓๖-๕๐๓๐	
ผู้อำนวยการฝ่ายก่อสร้างทั่วไป			ผู้อำนวยการเขต ๔		
นายจุฬา สิงหลวิษ	๔๓๖-๓๕๐๐, ๔๓๓-๒๓๒๖		นายเสวก เอกไชย	๔๓๖-๕๐๕๐	
ผู้อำนวยการฝ่ายวิศวกรรมพลังน้ำ			ผู้อำนวยการฝ่ายบำรุงรักษาระบบส่ง		
นายทวีศักดิ์ มหาสินทนะ	๔๓๖-๓๕๐๐, ๔๒๕-๑๕๕๕		นายประสาทร พยัคฆพันธ์	๔๓๖-๒๕๐๐, ๔๓๓-๒๕๕๕	
ผู้อำนวยการฝ่ายก่อสร้างพลังน้ำ			ผู้อำนวยการฝ่ายระบบสื่อสาร		
ม.ล.ชนะพันธุ์ กฤดากร	๔๓๖-๕๑๐๐, ๔๒๕-๕๒๒๕		ร.ท.ถาวร อุ่นกระมล	๔๓๖-๒๕๐๐, ๔๒๕-๕๕๐๓	
ผู้อำนวยการฝ่ายสำรวจและนิเวศวิทยา			ผู้อำนวยการฝ่ายบำรุงรักษาโยธา		
นายวุฒิ ปุ่นอุดม	๔๓๖-๖๑๐๐, ๔๒๕-๓๒๑๘		นายกิตติวัฒน์ สุจริตพงศ์	๔๓๖-๒๐๐๐, ๔๒๕-๘๕๒๐	
ผู้อำนวยการฝ่ายวิศวกรรมระบบส่ง			ผู้อำนวยการฝ่ายงบประมาณ		
นายไกรเดช อังสุสิงห์	๔๓๖-๓๓๐๐, ๔๒๕-๑๓๖๖		นายบุญธรรม อาริวงศ์	๔๓๖-๕๖๐๐, ๔๒๕-๘๕๓๖	
ผู้อำนวยการฝ่ายก่อสร้างระบบส่ง			ผู้อำนวยการฝ่ายการเงิน		
นายชาติ มัลลิกะมาส	๔๓๖-๕๕๐๐, ๔๒๕-๒๕๒๑		นางอรุณ กมลยะบุตร	๔๓๖-๕๕๐๐, ๔๒๕-๓๒๕๘	
ผู้อำนวยการเขื่อนภูมิพล			ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี		
นายสะเรง มะกรสาร	๔๓๖-๕๖๑๘		นายบุญชู ตีเรกสถาพร	๔๓๖-๕๕๐๐, ๔๒๕-๕๕๐๒	
ผู้อำนวยการเขื่อนสิริกิติ์			ผู้อำนวยการฝ่ายระบบและระเบียบงาน		
นายอนุกุล มิ่งวิมล	๔๓๖-๕๐๕๑		นายวิฑูรย์ สกนธวัฒน์	๔๓๖-๕๕๐๐, ๔๒๕-๒๒๕๑	
ผู้อำนวยการเขื่อนศรีนครินทร์			ผู้อำนวยการฝ่ายการพนักงาน		
นายวีระวัฒน์ ชลาชน	๔๓๖-๕๐๑๑		นายเกษม ทองนพคุณ	๔๓๖-๕๓๐๐, ๔๒๕-๕๐๑๕	
ผู้อำนวยการเขื่อนเขาแหลม			ผู้อำนวยการฝ่ายฝึกอบรม		
นายอาชวะ มีประเสริฐ	๔๓๖-๕๐๑๐		นายวิมล อุดเอกกลาง	๔๓๖-๓๗๐๐, ๔๒๕-๘๘๖๒	
ผู้อำนวยการเขื่อนรัชชประภา			ผู้อำนวยการฝ่ายควบคุมความปลอดภัย		
นายประวิตร รัตมิตต์	๔๓๖-๕๐๓๑		นายปราโมทย์ ตั้งขวณิช	๔๓๖-๕๐๐๐, ๔๓๓-๒๕๘๘	
ผู้อำนวยการโรงไฟฟ้าพระนครเหนือ			ผู้อำนวยการฝ่ายการแพทย์และอนามัย		
นายค่านวน หิรัญมาศ	๔๓๖-๒๕๐๐, ๔๒๕-๓๘๐๗		น.พ.เริงสันติ สุดดีพงศ์	๔๓๖-๕๘๐๐, ๔๒๕-๐๙๖๐	
ผู้อำนวยการโรงไฟฟ้าพระนครใต้			หัวหน้าส่วนรักษาความปลอดภัย		
นายแข็งขัน วิริยะศิริ	๔๓๖-๕๐๗๑, ๓๕๕-๐๑๕๐		นายโอฬาร จงเจริญรัตน์	๔๓๖-๖๒๐๐, ๔๒๕-๓๒๑๗	
ผู้อำนวยการโรงไฟฟ้าแม่เมาะ			ผู้อำนวยการฝ่ายบริการ		
นายเอก ตีระวัฒน์	๔๓๖-๕๖๐๕		นายรังษี ยุทธสารประสิทธิ์	๔๓๖-๕๒๐๐, ๔๒๕-๒๘๕๕	
ผู้อำนวยการโรงไฟฟ้าบางปะกง			ผู้อำนวยการฝ่ายจัดหา		
นายสุพลี กมลยะบุตร	๔๓๖-๒๖๓๕		นายประสิทธิ์ ศรีวิจิตร	๔๓๖-๕๓๐๐, ๔๒๕-๖๖๐๐	
ผู้อำนวยการโรงไฟฟ้าระยอง			ผู้อำนวยการฝ่ายพัสดุ		
นายสถิตชัย บุญหลง	๔๓๖-๕๐๗๕		นายกิตติชาติ พัฒนประภาพันธ์	๔๓๖-๕๕๐๐, ๔๓๓-๒๒๕๓	
หัวหน้าส่วนโรงไฟฟ้าน้ำพอง			ผู้อำนวยการฝ่ายขนส่ง		
นายสุรศักดิ์ สุวินทวงศ์ (รักษาการ)	๔๓๖-๕๐๒๕		นายพยากร รัตนกุล	๔๓๖-๕๕๐๐, ๔๒๕-๓๒๐๖	
ผู้อำนวยการฝ่ายควบคุมประสิทธิภาพ					
นายประสาน เต็มเจริญ	๔๓๖-๒๗๐๐, ๔๒๓-๐๗๕๕				

องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย

นายประสิทธิ์ หิตะนันท์
ผู้อำนวยการ

นายสมจิต นพคุณ
รองผู้อำนวยการ

นางอรสา คุณวัฒน์
รองผู้อำนวยการ

นายถวัลย์ศักดิ์ สุชะวาระณ
ผู้อำนวยการสำนักข่าวไทย

นายประสิทธิ์ หิตะนันท์
รักษาการผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ ช่อง ๙

นายสุวรณ เมศยานุวัฒน์
ผู้อำนวยการสถานีวิทยุ ท.ท.ท.

นางนวลฉวี โทตระกวานนท์
ผู้อำนวยการสำนักบริหาร

นายชิตณรงค์ คุณะกฤดาธิการ
ผู้อำนวยการสำนักวิศวกรรม

นายไมตรี พูลเจริญ
ผู้ตรวจระดับ ๙

นางสุดาร์ตน์ สุวารณชีพ
ผู้อำนวยการสำนักแผนและการเงิน

พระราชกฤษฎีกา

จัดตั้งองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย

พ.ศ. ๒๕๒๐*

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๐

เป็นปีที่ ๓๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๖ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๐”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชกฤษฎีกานี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ลูกจ้างขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๔ ให้จัดตั้งองค์การขึ้นองค์การหนึ่งเรียกว่า “องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย” เรียกโดยย่อว่า “อ.ส.ม.ท.”

มาตรา ๕ อ.ส.ม.ท. มีสำนักงานใหญ่อยู่ในกรุงเทพมหานคร และจะจัดตั้งสำนักงานสาขา หรือตัวแทนขึ้น ณ ที่ใด ภายในหรือภายนอกราชอาณาจักรก็ได้ แต่การจัดตั้งสำนักงานสาขาภายนอกราชอาณาจักรต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีก่อน

มาตรา ๖ อ.ส.ม.ท. มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) ประกอบกิจการสื่อสารมวลชนทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร

(๒) นำเข้ามาในและส่งออกภายนอกราชอาณาจักรเพื่อจำหน่ายซึ่งของที่เกี่ยวข้องกับกิจการสื่อสารมวลชน

(๓) ประกอบกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องหรือใกล้เคียงกับกิจการสื่อสารมวลชน

มาตรา ๗ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวในมาตรา ๖ ให้ อ.ส.ม.ท. มีอำนาจรวมถึง

(๑) ถือกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง มีทรัพย์สินต่าง ๆ สร้าง ซื้อ จัดหา ขาย จำหน่าย เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม แลกเปลี่ยน โอน รับโอน หรือดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินใด ๆ ทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร ตลอดทั้งรับทรัพย์สินซึ่งมีผู้อุทิศให้

(๒) ว่าจ้างหรือรับจ้างทำกิจการที่เกี่ยวกับกิจการสื่อสารมวลชน

(๓) ทำการค้าและให้บริการเกี่ยวกับกิจการสื่อสารมวลชน

(๔) กู้ยืม ให้กู้หรือให้ยืมเงิน โดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือด้วยทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แก่กิจการของ อ.ส.ม.ท. ในกรณีที่เป็นการกู้ยืมเงินที่มีจำนวนเงินคราวละห้าล้านบาทขึ้นไป ต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีและกระทรวงการคลังก่อน

(๕) ร่วมกิจการหรือร่วมทุนกับบุคคลอื่นเพื่อประโยชน์แก่กิจการของ อ.ส.ม.ท. รวมทั้งการเข้าเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดในหุ้นส่วนจำกัด หรือเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือนิติบุคคลใด ทั้งนี้ เมื่อได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีแล้ว

(๖) ตั้งหรือรับเป็นตัวแทน ตัวแทนค้าต่าง หรือนายหน้าเกี่ยวกับกิจการตามวัตถุประสงค์ของ อ.ส.ม.ท.

มาตรา ๘ ทุนของ อ.ส.ม.ท. ประกอบด้วย

(๑) เงินที่รัฐบาลจ่ายให้เป็นทุนประเดิม จำนวนสิบล้านบาท

(๒) เงินที่รัฐบาลจ่ายเพิ่มเติมให้เป็นคราว ๆ

(๓) ทรัพย์สินที่ได้รับมาตามมาตรา ๓๔

(๔) ทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

(๕) ดอกผลของเงินและทรัพย์สินตาม (๑)

(๒) (๓) และ (๔)

มาตรา ๙ เงินสำรองของ อ.ส.ม.ท. ให้ประกอบ ด้วยเงินสำรองธรรมดา ซึ่งตั้งไว้เพื่อขาดเงินสำรองเพื่อไถ่ถอนหนี้ เงินสำรองเพื่อขยายกิจการและเงินสำรองอื่น ๆ เพื่อความประสงค์แต่ละอย่าง โดยเฉพาะตามแต่คณะกรรมการจะเห็นสมควร

เงินสำรองจะนำออกใช้ได้ก็แต่ด้วยความเห็นชอบของ คณะกรรมการ

มาตรา ๑๐ รายได้ที่ อ.ส.ม.ท. ได้รับจากการดำเนินงานในปีหนึ่ง ๆ ให้ตกเป็นของ อ.ส.ม.ท. สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินงานค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม เช่น ค่าบำรุงรักษา ค่าเสื่อมราคา เงินสำรองตามมาตรา ๙ เงินสมทบกองทุนสงเคราะห์ผู้ปฏิบัติงานใน อ.ส.ม.ท. และครอบครัว ตามมาตรา ๒๘ เงินบำเหน็จและเงินรางวัลตามมาตรา ๒๙ และ เงินลงทุนตามที่ได้ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว เหลือเท่าใดให้นำส่งเป็นรายได้ของรัฐ

ถ้ารายได้มีจำนวนไม่พอสำหรับรายจ่ายตามวรรคหนึ่ง นอกจากเงินสำรองตามมาตรา ๙ และ อ.ส.ม.ท. ไม่สามารถหาเงินจากทางอื่นได้ รัฐบาลพึงจ่ายเงินให้ อ.ส.ม.ท. เท่าจำนวนที่จำเป็น

มาตรา ๑๑ รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไป ซึ่งกิจการของ อ.ส.ม.ท. และเพื่อประโยชน์ในการนี้ รัฐมนตรีมีอำนาจเรียกประธานกรรมการ กรรมการ ผู้อำนวยการ พนักงานหรือลูกจ้าง มาชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น ให้ทำรายงานอื่น สั่งให้กระทำหรือยับยั้งการกระทำใด ๆ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการได้

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่ อ.ส.ม.ท. หรือคณะกรรมการ มีความเห็นขัดแย้งกับรัฐมนตรี และคณะกรรมการประสงค์ จะเสนอเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรี ให้ยื่นเรื่องเสนอรัฐมนตรี เพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรี

**** มาตรา ๑๓** ให้มีคณะกรรมการบริหารกิจการของ อ.ส.ม.ท. คณะหนึ่ง ประกอบด้วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง และผู้แทนกรมอัยการ เป็นกรรมการ และกรรมการอื่น ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรี อีก ไม่น้อยกว่าสามคน และไม่เกินเจ็ดคน และให้ผู้อำนวยการ เป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๑๔ ผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ กรรมการ พนักงานและลูกจ้างของ อ.ส.ม.ท. ต้องไม่เป็น

ผู้มีส่วนได้เสียในธุรกิจที่กระทำกับ อ.ส.ม.ท. หรือในธุรกิจ ที่เป็นการแข่งขันกับกิจการของ อ.ส.ม.ท. ทั้งนี้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

**** มาตรา ๑๕** กรรมการซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้ง ด้วยความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรีอยู่ในตำแหน่งคราวละ สองปี แต่อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

**** มาตรา ๑๖** นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบ ของนายกรัฐมนตรี พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ประธานกรรมการให้ออกด้วยความ

เห็นชอบของนายกรัฐมนตรี

(๔) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔

หรือขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วย คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

ในกรณีที่มีการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้แต่งตั้ง กรรมการเข้าดำรงตำแหน่งแทน หรือในกรณีที่ประธาน กรรมการด้วยความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรี แต่งตั้ง กรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างเวลาที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้ แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง แทนหรือให้เป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระ ที่เหลืออยู่ของกรรมการ ซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๑๗ ประธานกรรมการและกรรมการ ย่อม ได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๘ เพื่อประโยชน์แห่งกิจการของ อ.ส.ม.ท. ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนิน กิจการอย่างหนึ่งอย่างใดของ อ.ส.ม.ท. และกำหนดค่าตอบแทนอนุกรรมการได้

มาตรา ๑๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่วางนโยบาย และควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ อ.ส.ม.ท. และมี อำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) วางระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อปฏิบัติ

การให้เป็นไปตามมาตรา ๖ และมาตรา ๗

(๒) วางข้อบังคับการประชุมและการ

ดำเนินกิจการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

(๓) วางข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุ การ

แต่งตั้ง การเลื่อนชั้น การลดชั้นเงินเดือน และการออกจาก ตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง เงินบำเหน็จและเงินรางวัล วินัย การลงโทษ และการอุทธรณ์การลงโทษของพนักงาน และลูกจ้าง

(๔) วางข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดแบ่ง ส่วนงานของ อ.ส.ม.ท.

(๕) วางข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และการเงินของ อ.ส.ม.ท.

(๖) กำหนดอัตราดอกเบี้ย ค่าภาระ ค่า บริการ ค่านายหน้า และค่าดำเนินการธุรกิจต่าง ๆ ของ อ.ส.ม.ท.

(๗) วางข้อบังคับว่าด้วยการจ่ายค่า พานะและเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าเช่าที่พัก ค่าล่วงเวลา และการจ่ายเงินอื่น

(๘) วางระเบียบว่าด้วยเครื่องแบบผู้- อำนาจการ พนักงานและลูกจ้าง

(๙) วางข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัย ในการใช้และรักษาทรัพย์สินของ อ.ส.ม.ท.

(๑๐) วางระเบียบว่าด้วยการร้องทุกข์ ของพนักงานและลูกจ้าง

(๑๑) วางข้อบังคับเกี่ยวกับกองทุนสง- เเคราะห์หรือการสงเคราะห์อื่น เพื่อสวัสดิการของผู้ปฏิบัติงาน ใน อ.ส.ม.ท. และครอบครัว ด้วยความเห็นชอบของคณะ- รัฐมนตรี

(๑๒) วางระเบียบหรือข้อบังคับอันจำเป็น เพื่อให้กิจการของ อ.ส.ม.ท. ดำเนินไปโดยเรียบร้อย

ข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานหรือการ เงินที่คณะกรรมการกำหนดขึ้น ถ้ามีข้อความจำกัดอำนาจ ของผู้อำนวยการในการทำนิติกรรมไว้ประการใด ให้ประกาศ ข้อความเช่นนั้นในราชกิจจานุเบกษา

**** มาตรา ๒๐** ให้คณะกรรมการแต่งตั้งผู้อำนวยการ และกำหนดอัตราเงินเดือนของผู้อำนวยการด้วยความเห็นชอบ ของนายกรัฐมนตรี

มาตรา ๒๑ ผู้อำนวยการต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสีย ในธุรกิจที่กระทำกับ อ.ส.ม.ท. หรือในธุรกิจที่เป็นการแข่งขัน กับกิจการของ อ.ส.ม.ท. ทั้งนี้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

**** มาตรา ๒๒** ผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๑ หรือขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วย คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

(๔) คณะกรรมการให้ออกด้วยความ เห็นชอบของนายกรัฐมนตรี

มาตรา ๒๓ ผู้อำนวยการเป็นผู้บริหารกิจการของ อ.ส.ม.ท. ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ระเบียบ ข้อบังคับ

และนโยบายที่คณะกรรมการกำหนด และมีอำนาจบังคับ บัญชาพนักงานและลูกจ้าง

ผู้อำนวยการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในการ จัดการและดำเนินกิจการของ อ.ส.ม.ท.

มาตรา ๒๔ ในกิจการเกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ ผู้อำนวยการเป็นตัวแทนของ อ.ส.ม.ท. และในการนี้ผู้อำนวยการอาจมอบให้บุคคลใด ๆ ปฏิบัติกิจการบางอย่างแทนในเมื่อ คณะกรรมการกำหนดไว้ในข้อบังคับว่าให้ปฏิบัติแทนกันได้

ในกรณีที่ข้อบังคับซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตามมาตรา ๑๔ กำหนดว่า นิติกรรมใด ผู้อำนวยการจะ กระทำได้ก็แต่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการก่อน บรรดานิติกรรมที่ผู้อำนวยการทำขึ้นโดยไม่ได้รับความเห็น ชอบดังกล่าว ย่อมไม่ผูกพัน อ.ส.ม.ท. เว้นแต่คณะกรรมการ จะให้สัตยาบัน

มาตรา ๒๕ ผู้อำนวยการมีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อนชั้นหรือลด ชั้นเงินเดือน ตลอดจนลงโทษทางวินัยแก่พนักงานและลูกจ้าง ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) ลงโทษพนักงานหรือลูกจ้างซึ่ง กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการ กำหนด

(๓) วางระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับกิจการ ของ อ.ส.ม.ท. โดยไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบ ข้อบังคับหรือ นโยบายที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๖ เมื่อผู้อำนวยการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ ได้ด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง หรือเมื่อตำแหน่งผู้อำนวยการว่างลง ให้คณะกรรมการแต่งตั้งผู้รักษาการแทน

ให้ผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการมีอำนาจและหน้าที่ อย่างเดียวกับผู้อำนวยการ เว้นแต่อำนาจและหน้าที่ของ ผู้อำนวยการในฐานะกรรมการของ อ.ส.ม.ท. และต้องปฏิบัติ กิจการให้อยู่ภายในแผนงานที่ผู้อำนวยการกำหนด

มาตรา ๒๗ ให้พนักงานและลูกจ้างของ อ.ส.ม.ท. มีสิทธิร้องทุกข์เกี่ยวกับการลงโทษได้ตามระเบียบที่คณะ กรรมการกำหนด

มาตรา ๒๘ ให้ อ.ส.ม.ท. จัดให้มีกองทุนสงเคราะห์ หรือการสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของผู้ปฏิบัติงานใน อ.ส.ม.ท. และครอบครัว ในกรณีพ้นจากตำแหน่ง เจ็บป่วย ตาย ประสบอุบัติเหตุ หรือกรณีอื่นอันควรแก่การสงเคราะห์

การจัดให้มีกองทุนสงเคราะห์ การออกเงินสมทบใน กองทุนสงเคราะห์ การกำหนดประเภทของผู้ที่จะได้รับการ สงเคราะห์จากกองทุนสงเคราะห์ หลักเกณฑ์การสงเคราะห์

การจ่ายเงินสงเคราะห์ ตลอดจนการจัดการเกี่ยวกับกองทุนสงเคราะห์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๙ ประธานกรรมการ กรรมการ ผู้อำนวยการ พนักงานและลูกจ้าง อาจได้รับเงินบำเหน็จหรือเงินรางวัลตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๐ ให้ อ.ส.ม.ท. เปิดบัญชีเงินฝากไว้กับกระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือธนาคารอื่นตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๑ ให้ อ.ส.ม.ท. จัดทำงบประมาณประจำปีโดยจำแนกเงินที่จะได้รับในปีหนึ่ง ๆ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการ

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการ ให้แยกเป็นงบลงทุนและงบทำการ งบลงทุนนั้นให้นำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ส่วนงบทำการให้นำเสนอคณะกรรมการเพื่อทราบ

มาตรา ๓๒ ให้ อ.ส.ม.ท. วางและรักษาไว้ซึ่งระบบการบัญชีอันถูกต้อง แยกตามประเภทงานส่วนที่สำคัญ ๆ มีการสอบบัญชีภายในเป็นประจำ และมีสมุดบัญชีลงรายการ

(๑) รายรับและรายจ่ายเงิน

(๒) สินทรัพย์และหนี้สิน

ซึ่งแสดงการงานที่เป็นอยู่ตามความจริงและตามที่ควรตามประเภทงาน พร้อมด้วยข้อความอันเป็นเหตุที่มาของรายการนั้น ๆ

มาตรา ๓๓ ทุกปีให้สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบและตรวจบัญชีและการเงิน

มาตรา ๓๔ ผู้สอบและตรวจบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุด บัญชีและเอกสารหลักฐานของอ.ส.ม.ท. ได้ทุกเวลาในระหว่างเวลาทำการ และเพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามประธานกรรมการ กรรมการ ผู้อำนวยการ พนักงานและลูกจ้าง

มาตรา ๓๕ ผู้สอบและตรวจบัญชีต้องทำรายงานด้วยข้อความ คำชี้แจงอันควรแก่การสอบบัญชีที่ได้รับ ตลอดจนความสมบูรณ์ของสมุดบัญชีที่ อ.ส.ม.ท. รักษาอยู่และต้องแถลงด้วยว่า

(๑) งบดุลและบัญชีที่สอบนั้นถูกต้องตรงกับสมุดบัญชีหรือไม่เพียงไร

(๒) งบดุลและบัญชีที่สอบนั้นแสดงการงานของ อ.ส.ม.ท. ที่เป็นอยู่ตามจริง และตามที่ควร ตามข้อความ คำชี้แจง และความรู้เห็นของผู้สอบบัญชีหรือไม่เพียงไร

มาตรา ๓๖ ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันหลังจากวันสิ้นปีบัญชีของ อ.ส.ม.ท. อ.ส.ม.ท.ต้องรายงานต่อคณะกรรมการและโฆษณารายงานประจำปี แสดงงบดุล บัญชีทำการและบัญชีกำไรขาดทุนเพียงสิ้นปีบัญชี พร้อมกับรายงานของผู้สอบบัญชี

มาตรา ๓๗ ให้ อ.ส.ม.ท.พิจารณาบรรจุและแต่งตั้งพนักงานและลูกจ้างของบริษัท ไทยโทรทัศน์ จำกัด ซึ่งมีอยู่ในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ เป็นพนักงานของ อ.ส.ม.ท. ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๓๘ ให้ส่วนราชการซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นบริษัท ไทยโทรทัศน์ จำกัด ดำเนินการมอบทรัพย์สินที่ได้รับคืนตามรายงานการชำระบัญชีบริษัท ไทยโทรทัศน์ จำกัด ให้แก่อ.ส.ม.ท. ภายในเจ็ดวันนับแต่วันได้รับคืน

มาตรา ๓๙ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ธานินทร์ กรัยวิเชียร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกานี้คือ เนื่องจากมีความจำเป็นจะต้องจัดกิจการสื่อสารมวลชนของรัฐให้มีความคล่องตัว มีประสิทธิภาพ ถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นที่ยึดถือแก่สาธารณชน ตามนโยบายของรัฐบาลในการนี้สมควรจัดตั้งองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์การของรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้ขึ้น

*ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๕๔ ตอนที่ ๒๔ หน้า ๑ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๒๐

**แก้ไขเพิ่มเติมตามประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๐ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ และได้ใช้ข้อความใหม่แทนแล้ว

องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อ.ส.ม.ท.)

จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๒๐ เป็นรัฐวิสาหกิจสังกัดนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้โดยมีที่มาจากบริษัท ไทยโทรทัศน์ จำกัด ซึ่งก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๕ เพื่อบริการส่งโทรทัศน์ขึ้นในประเทศไทยเป็นครั้งแรก ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ รัฐบาลได้ยุบเลิกบริษัท ไทยโทรทัศน์ จำกัด และจัดตั้ง อ.ส.ม.ท. ขึ้น โดยให้ อ.ส.ม.ท. รับผิดชอบกิจการของบริษัท ไทยโทรทัศน์ จำกัด มาดำเนินการต่อ วัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้ง อ.ส.ม.ท. มีดังนี้คือ

๑. ประกอบกิจการสื่อสารมวลชนทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร

๒. นำเข้ามา และส่งออกไปนอกราชอาณาจักรเพื่อจำหน่ายสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารมวลชน

๓. ประกอบกิจการอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือต่อเนื่อง หรือใกล้เคียงกับกิจการสื่อสารมวลชน

การบริหารงานของ อ.ส.ม.ท. อยู่ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการบริหาร ตามประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๐ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง อ.ส.ม.ท. พ.ศ. ๒๕๒๐ ประกอบด้วย ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง และผู้แทนกรมอัยการ เป็นกรรมการ และกรรมการอื่นซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรีอีกไม่น้อยกว่าสามคน และไม่เกินเจ็ดคน และให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ ดังนั้น อ.ส.ม.ท. จึงมีสายการบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ผู้อำนวยการ	หัวหน้าฝ่ายออกอากาศวิทยุ	
นายประสิทธิ์ หิตะนันท์	นายไพโรจน์ ปิ่นแก้ว	๒๕๕๐๗๐๐-๓๗๒
รองผู้อำนวยการ	หัวหน้าฝ่ายการตลาด	
นายสมจิต นพคุณ	นายนิพนธ์ นาคสมภพ	๒๕๕๐๗๐๐-๒๓๐
รองผู้อำนวยการ	หัวหน้าฝ่ายผลิตรายการโทรทัศน์	
นางอรสา คุณวัฒน์	นายมนูญ อยู่สำราญ	๒๕๕๐๗๐๐-๓๕๖
ผู้อำนวยการสำนักข่าว ไทย	หัวหน้าฝ่ายบัญชีและการเงิน	
นายถวัลย์ศักดิ์ สุขะวรรณ	นายสมาน มีกังवाल	๒๕๕๐๗๐๐-๓๕๐
รักษาการผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ ช่อง ๙	หัวหน้าฝ่ายข่าวโทรทัศน์	
นายประสิทธิ์ หิตะนันท์	นายถาวร นาคบุตร	๒๕๕๐๗๐๐-๓๐๐
ผู้อำนวยการสถานีวิทยุ ท.ท.ท.	หัวหน้าแผนงานและงบประมาณ	
นายสุวรรณ เมตยานุวัฒน์	นางกุศลีน พยัคฆประการณ	๒๕๕๐๗๐๐-๒๕๙
ผู้อำนวยการสำนักบริหาร	หัวหน้าฝ่ายออกอากาศโทรทัศน์	
นางนวลฉวี โทตระพานนท์	นายเอนก แหวนทอง	๒๕๕๐๗๐๐-๓๓๐
ผู้อำนวยการสำนักวิศวกรรม	หัวหน้าฝ่ายวิศวกรรม	
นายชิตณรงค์ คุณะกฤดาภิการ	นายวงศวิทย์ วิจารณ์สงค์	๒๕๕๐๗๐๐-๒๙๖
ผู้ตรวจระดับ ๙	หัวหน้าฝ่ายหนังสือข่าว	
นายไมตรี พูลเจริญ	นายเสริม เขยสงวน	๒๕๕๐๗๐๐-๒๐๑
ผู้อำนวยการสำนักแผนและการเงิน	หัวหน้าฝ่ายวิจัยและข้อมูลข่าว	
นางสุดารัตน์ สุวรรณชีพ	นายอรุณ อมตะเดชะ	๒๕๕๐๗๐๐-๒๕๕
หัวหน้าฝ่ายผู้อำนวยการ	ผู้ตรวจการ ระดับ ๘	
ม.ล. ปลุกปลื้ม ศรีประเสริฐ	นายสถาพร โฆษจันทร์	๒๕๕๐๗๐๐-๔๙๕
หัวหน้าฝ่ายแผนงานและบริการวิศวกรรม	ผู้ตรวจการ ระดับ ๘	
นายอนันต์ ทวีมา	นายกฤษณ์ สิงหวิสัย	๒๕๕๐๗๐๐-๔๙๓
หัวหน้าฝ่ายการพนักงาน	ผู้ตรวจการ ระดับ ๘	
นางอรัญรัตน์ อยู่คง	ม.ล. พิทวัส นาควานิช	๒๕๕๐๗๐๐-๔๙๒
หัวหน้าฝ่ายผลิตรายการโทรทัศน์	ผู้ตรวจการ ระดับ ๘	
นางสาวศุภมิตร ศาตะจันทร์	นายสาทก บันดาล	๒๕๕๐๗๐๐-๒๑๘
หัวหน้าฝ่ายบริการกลาง		
นายวินัย อินสว่าง		

ท้ายเล่ม

ในโอกาสที่วันคล้ายวันสถาปนาสำนักนายกรัฐมนตรีได้เวียนมาบรรจบครบรอบปีที่ ๕๕ นี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้แทนจากทุกหน่วยงานในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้เป็นผู้ประสานงานการจัดทำหนังสือวันครบรอบวันสถาปนาสำนักนายกรัฐมนตรีขึ้น โดยในปีนี้ได้รวบรวมภาพของท่านนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้บริหารหน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อเป็นข้อมูลเกี่ยวกับขอบเขตอำนาจหน้าที่ และแนวทางการดำเนินงานของสำนักนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้ คาดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติราชการ

ของข้าราชการทุกฝ่าย ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ปีที่ ๕๕ นี้สำเร็จได้ด้วยความร่วมมือร่วมใจกันของหน่วยงานทั้ง ๒๒ หน่วยงาน ที่ช่วยกันจัดทำต้นฉบับของแต่ละหน่วยงาน ตลอดจนให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ สำนักนายกรัฐมนตรียังได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้การจัดพิมพ์หนังสือมีรูปเล่มสวยงามน่าอ่านยิ่งขึ้นด้วย

ผมในนามของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดทำหนังสือเล่มนี้ ใคร่ขอขอบคุณทุกท่านรวมทั้งหน่วยงานที่ให้ความร่วมมือ และให้การสนับสนุนไว้ ณ ที่นี้

(นายอภิลาศ โอสถานนท์)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ด้วยความขอบพระคุณยิ่ง

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด

องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย

บริษัท เชลล์แห่งประเทศไทย จำกัด

บริษัท การบินไทย จำกัด

บริษัท น้ำมันคาลเท็กซ์ (ไทย) จำกัด

การทำอากาศยานแห่งประเทศไทย

การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย

ธนาคารกรุงไทย จำกัด

